

2016-10-27

Tid 2016-10-28 , kl 09:00

Plats Stange 2:3

Ärenden

BESLUTAS AV KOMMUNFULLMÄKTIGE

- 210 Komplettering till beslut om ombyggnation av Allégården
Handlingar delas ut vid sammanträdet
- 211 Mål och budget 2017 med plan 2018-2020
- 212 Program - Fossilbränslefritt Botkyrka 2030
- 213 Omreglering av tomträttsavgälden för Ensta 1:151
- 214 Omreglering av tomträttsavgälden för Ensta 1:163
- 215 Omreglering av tomträttsavgälden för Ensta 1:177
- 216 Omreglering av tomträttsavgälden för Hantverket 1
- 217 Ändring av renhållningstaxa SRV 2017
- 218 Kommunfullmäktiges sammanträdesordning 2017
- 219 Svar på motion: En proaktiv tillsyn av våra strandskyddsområden (M)

220 Svar på motion: Skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storstretsbadet och Lida Friluftsgård (M)

221 Svar på motion: Avseende solenergi i Botkyrka kommun (SD)

222 Svar på medborgarförslag: Starta fritidsverksamhet på Broängsskolan upp till år 6

223 Svar på medborgarförslag: Upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan

224 Svar på medborgarförslag: Fler boende i Hallunda centrum

BESLUTAS AV KOMMUNSTYRELSEN

225 Kommunstyrelsens sammanträdesordning 2017

226 Nominering - Stiftelsen Flemingsberg Science

227 Avsägelse och fyllnadsväl

228 Anmälningssaken

229 Delegationsärendet

Ebba Östlin
Kommunstyrelsens ordförande

Erika Rönnevig
sekreterare

Mål och budget 2017 med plan 2018-2020 (KS/2016:257)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens förslag till Mål och budget 2017 med flerårsplan 2018-2020.
2. Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen för 2016 till 20 kronor och 15 öre.
3. Kommunfullmäktige fastställer för 2017 följande villkor för samhällsbyggnadsnämndens beslutanderätt enligt § 1 punkt 30 i nämndens reglemente:
 - Vid förvärv, överlåtelse, upplåtelse med mera får köpeskillingen eller motsvarande belopp inte överstiga 5 000 000 kronor.
 - Vid tomträttsupplåtelse eller annan upplåtelse får den årliga avgälden/ avgiften inte överstiga 200 000 kronor.
 - Vid ändring av fastställd avgäld/avgift får skillnaden mellan gällande och ny avgäld/avgift inte överstiga 150 000 kronor.

Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under 2017 inom en total låneram på 3 359 miljoner kronor får ta upp nya och omsätta befintliga lån. Detta inkluderar upplåning för AB Botkyrkabyggen, Söderenergi AB, Upplev Botkyrka AB, Hågelbyparken AB och Botkyrka stadsnät AB inom ramen för kommunens internbank inom följande ramar:

- AB Botkyrkabyggen; 1 400 miljoner kronor.
- Söderenergi AB; 494 miljoner kronor.
- Upplev Botkyrka AB; 15 miljoner kronor.
- Hågelbyparken AB; 10 miljoner kronor.

2016-10-28

Dnr KS/2016:257

- Botkyrka stadsnät AB; 240 miljoner kronor.
- Låneramen för kommunens eget upplåningsbehov (exklusive upplåningen till kommunens bolag), 1 200 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige fastställer borgensram för Södertörns Energi AB till brutto 1 200 miljoner kronor (netto 600 miljoner) 2017. För Söderenergi en borgensram på 391 miljoner kronor, för Syvab en borgensram på 113 miljoner, för Södertörns Fjärrvärme AB en borgensram på 43 miljoner kronor och för SRV Återvinning AB en borgensram på 80 miljoner kronor. För bostadsrättsföreningar och ideella föreningar en borgensram på 22 miljoner kronor respektive 40 miljoner kronor för 2017.

Kommunfullmäktige beslutar ge nämnderna följande uppdrag:

1. Nämnderna har 2018 fått en minskad budgetram motsvarande två procent. Nämnderna får därför i uppdrag att ta fram förslag till möjliga effektiviseringar inom nämndens ansvarsområde. Detta så att vi har effektiva lösningar så att ingen skattekrona används ineffektivt och så att vi kommande år fortsatt kan göra strategiska satsningar på välfärd och bygget av Botkyrkastaden. Kommunstyrelsen får särskilt i uppdrag att tillsammans med nämnderna hitta smarta nämndöverskridande effektiviseringsåtgärder. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.
2. Tekniska nämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar för verksamheterna inom utbildningsområdet så att de kan arbeta med lokaleffektivisering. Det kan till exempel handla om att skapa en "lokalbank" och regler för en sådan så att verksamheter ska kunna lämna delar av lokal eller hela lokaler. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.
3. Utbildningsnämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar och incitament för enhetschefer att arbeta med lokaleffektivisering. I uppdraget ingår att lägga ut lokalkostnaderna på enheterna. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.
4. Nämnderna får i uppdrag att skapa effektiva och dokumenterade rutiner för ansökan av statsbidrag och övriga bidrag. Nämnderna får dessutom i uppdrag att skapa rutiner för att ha ett samlat grepp över alla ansökningar under året. Den dokumenterade rutinen redovisas till kommunstyrelsen den 6 februari 2017.

2016-10-28

Dnr KS/2016:257

5. Utbildningsnämnden får i uppdrag att arbeta med de enheter som har låg andel ekologiska livsmedel så att de närmar sig de enheter som har lyckats bättre. Hur arbetet ska bedrivas redovisas till kommunstyrelsen den 6 februari 2017.

6. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda kommunikatörsrollerna i kommunorganisationen samt deras innehåll och placering. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.

7. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra åtgärder i syfte att stärka kommunens arbete med kompetensförsörjningen för bristyrken med särskilt fokus på att attrahera, rekrytera och behålla kompetent personal samt att minska sjukfrånvaron. Detta uppdrag innefattar även att se över hela kommunens HR-organisation med målsättning att skapa en så optimal och effektiv organisation som möjligt givet kommunens utmaningar på HR-området. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.

8. Kommunstyrelsen får i uppdrag att inom de möjligheter som ges i nuvarande avtal med leverantören av ekonomisystem utreda konsekvenserna av att anskaffa en modul för inköp och beställningar till år 2018. Utredningen ska omfatta möjliga kostnadseffektiviseringar, behov av förändrade arbetsätt samt investeringsbehov och driftkostnadskonsekvenser. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 2 maj 2017.

9. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden, utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden göra en djupare analys av de investeringsprojekt som finns upptagna i investeringsplan 2018-2020. Redovisning lämnas till kommunstyrelsen den 6 mars 2017.

10. Kommunstyrelsen uppdras att i samråd med samhällsbyggnadsnämnden utforma förslag till revidering av samhällsbyggnadsnämndens reglemente. Revideringarna ska förtydliga fullmäktiges villkor för förvärv, inlösen, expropriering eller överlåtelse av fastighet eller fastighetsdel samt förutsättningar för upplåtelse av tomträtt, arrende, nyttjanderätt och beslut i ärenden om ändrad tomträttsavgäld och arrendeavgift. I uppdraget ingår även att se över framtida hantering av intäkter från tomträttsavgälder och exploateringsvinster

Sammanfattning

I förslaget till Mål och budget 2017 med flerårsplan 2018-2020 redovisas ett resultat för 2017 på 30 miljoner kronor vilket motsvarar 0,6 procent av kommunens skatteintäkter inklusive utjämningsbidrag.

2016-10-28

Dnr KS/2016:257

Investeringsplanen för åren 2017-2020 innehåller investeringar som sammanlagt uppgår till 4 300 miljoner kronor. Utöver investeringsplanen finns investeringar som har beslutats i tidigare budgetar som inte är slutförda eller påbörjade som uppgår till 830 miljoner kronor. Investeringsramarna för åren 2018-2020 ligger på en mycket hög nivå och ska ses som preliminära. Det finns ett flertal stora investeringar som kräver ytterligare utredning för att tydliggöra omfattning, kostnader och när i tiden det är realistiskt att genomföra projekten. Vid utgången av 2020 kan upplåningen uppskattas uppgå till 3 500 miljoner kronor.

Investeringsutgifterna för 2017 bedöms uppgå till 714 miljoner kronor varav 474 miljoner kronor avser nya investeringar 2017 och 240 miljoner kronor avser utgifter för investeringar som är beslutade i tidigare budgetar. Låneskulden för kommunens egna investeringar beräknas öka från nuvarande 500 miljoner kronor till omkring 900- 1 100 miljoner kronor vid utgången av 2017.

Som en del av beslutet om Mål och budget 2017 med flerårsplan 2018-2020 ingår fastställande av låne- och borgensramar för 2017. Den totala låneramen inklusive upplåning för kommunens bolag föreslås bli 3 359 miljoner kronor för 2017, vilket är 445 miljoner kronor lägre än 2016. Detta inkluderar upplåning för AB Botkyrkabyggen, Söderenergi AB, Upplev Botkyrka AB, Hågelbyparken AB och Botkyrka stadsnät AB inom ramen för kommunens internbank inom följande ramar:

- AB Botkyrkabyggen; 1 400 miljoner kronor.
- Söderenergi AB; 494 miljoner kronor.
- Upplev Botkyrka AB; 15 miljoner kronor.
- Hågelbyparken AB; 10 miljoner kronor.
- Botkyrka stadsnät AB; 240 miljoner kronor.
- Låneramen för kommunens eget upplåningsbehov (exklusive upplåningen till kommunens bolag) föreslås uppgå till 1 200 miljoner kronor

Borgensramarna föreslås för Södertörns Energi brutto 1 200 miljoner kronor (netto 600 miljoner) för 2017. För Söderenergi 391 miljoner kronor, för Syvab 113 miljoner kronor, för Södertörns Fjärrvärme AB 43 miljoner kronor och för SRV Återvinning AB 80 miljoner kronor. För bostadsrättsföreningar och ideella föreningar en borgensram på 22 miljoner respektive 40 miljoner kronor för 2017.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2016-10-21.

Kommunstyrelsen

YRKANDE

Ärende 211: Mål och budget 2017 med plan 2018-2020 (KS/2016:257)

Vi kristdemokrater presenterar Mål och budget 2017 i balans och vi föreslår att skattesatsen fastställs till 20,15 öre per skattekrone.

Av Stockholms läns kommuner har Solna med sina 17,12 öre per skattekrone den lägsta skattesatsen medan den högsta kommunala skattesatsen finns i Botkyrka. Samtidigt har Botkyrka under de 20 senaste åren redovisat positivt resultat på tiotals miljoner varje år. Det tycker vi i och för sig är glädjande, men samtidigt anser vi att det ger oss utrymme att arbeta för en skattesänkning långsiktigt. För de allra flesta människor har skatten stor betydelse för vardagsekonomin. En lägre kommunalskatt är särskilt viktig för låginkomsttagare. Dessutom gör en lägre skattesats att kommunen blir mer attraktiv för både nya invånare och företagare att leva och verka i.

När det gäller kommunens totala drift så omfördelar vi 21 miljoner kronor mer i relation till majoritetens budget. Vi minskar 5 miljoner kronor från posten KS/KF förfogande och minskar 3 miljoner kronor från KS drift – motsvarande ca 1 % av den totala driften för posten KLF. Vi minskar ramen för Kultur- och fritidsnämnden med 2,5 miljoner kronor samt Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden med 2,5 miljoner kronor vilket också motsvarar ca 1 % av den totala driften för respektive nämnd. Detta avser effektiviseringar både när det gäller verksamheten och administrativt inom förvaltningen för båda nämnderna. Vi prognostiserar också en större intäkt än majoriteten på 8 miljoner kronor gällande exploateringsverksamheten.

7 miljoner kronor omfördelar vi genom en ökning i drift till Socialnämnden för att stärka upp det underskott som finns samt för de kommande utmaningarna bl.a. i och med hög personalomsättning, dyra placeringar och flyktingkrisen. Ytterligare 14 miljoner kronor ökar vi i drift till Vård- och omsorgsnämnden vilket i huvudsak avser de underbudgeterade posterna för personlig assistans och externa placeringar SoL (som beror på plats-brist på våra boenden och försenade byggplaner). Förutom dessa satsningar vill vi också se en resursförstärkning och stödfunktioner för personalen, i synnerhet kompetenshöjande insatser såsom kompetensutveckling, handledning och fortbildning för handläggare och chefer inom myndighetsverksamheten.

När det gäller planen för 2018-2020 och de investeringar som planeras så instämmer vi i att det är väldigt viktigt att bygga och göra satsningar då bostadsbristen är stor både när det gäller privat boende och kommunens placeringar. Samtidigt är vi bekymrade över hur vi ska klara de stora volyminvesteringarna inför de kommande åren med allt sämre intäkter. Det behövs en konsekvensanalys för de stora investeringar som görs och hur den ökade upplåningen kommer att påverka kommunens ekonomi långsiktigt. Vi vet ännu inte heller hur det kommer att bli med försäljningen av Tumba sjukhem och inhyrning för kommunen där.

Med anledning av ovanstående yrkar vi att kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige beslutar

- 1) **att fastställa det kristdemokratiska förslaget till Mål och budget 2017 med plan 2018-2020.**
- 2) att fastställa skattesatsen för år 2017 till 20 kronor och 15 öre.
- 3) **att nämnderna har möjlighet att själva fatta beslut om omfördelningar inom den egna budgetramen.**
- 4) att beloppsramen för upplåning under 2017 fastställs till **3 359** miljoner kronor, inklusive den upplåning för Botkyrkabyggen, Söderenergi, Upplev Botkyrka AB, Hågelbyparken AB och Botkyrka stadsnät AB inom ramen för kommunens internbank.
- 5) att den totala kreditramen inklusive både borgen och upplåning för bolagen som ingår i kommunens internbank ska under 2017 vara:
 1. Botkyrkabyggen 1 400 miljoner kronor.
 2. Söderenergi 494 miljoner kronor.
 3. Upplev Botkyrka AB 15 miljoner kronor.
 4. Hågelbyparken AB 10 miljoner kronor.
 5. Botkyrka stadsnät AB 240 miljoner kronor.
 6. Låneramen för kommunens eget upplåningsbehov (exklusive upplåningen till kommunens bolag) 1 200 miljoner kronor.
- 6) **att kommunfullmäktige beslutar om att upprätta en plan för att långsiktigt minska kommunens låneskuld.**

Botkyrka 2016-10-28

Stefan Dayne (kd)

SÄRSKILT
YTTRANDE 2016-10-28

Ärende 211: Mål och budget 2017 med plan 2018-2020

Om jag hade haft yrkanderätt hade jag yrkat bifall till Liberalernas förslag till mål och budget 2017 med plan 2018-2020.

Lars Johansson (L)

Kommunstyrelsen
2016-10-28

Särskilt yttrande

§211 Mål och budget 2017 med plan 2018-2020

Om jag hade yrkanderätt hade jag yrkat bifall till Centerpartiets förslag till Mål och Budget 2017 samt plan 2018 – 2020

Robert Steffens (C)

2016-10-27

Dnr KS/2016:257

Referens
Annette Ödalen

Mottagare
Kommunstyrelsen

Mål och budget 2017 med plan 2018-2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens förslag till Mål och budget 2017 med flerårsplan 2018-2020.

Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen för 2016 till 20 kronor och 15 öre.

Kommunfullmäktige fastställer för 2017 följande villkor för samhällsbyggnadsnämndens beslutanderätt enligt § 1 punkt 30 i nämndens reglemente:

- Vid förvärv, överlåtelse, upplåtelse med mera får köpeskillingen eller motsvarande belopp inte överstiga 5 000 000 kronor.
- Vid tomträttsupplåtelse eller annan upplåtelse får den årliga avgällanden/ avgiften inte överstiga 200 000 kronor.
- Vid ändring av fastställd avgäld/avgift får skillnaden mellan gällande och ny avgäld/avgift inte överstiga 150 000 kronor.

Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under 2017 inom en total låneram på 3 359 miljoner kronor får ta upp nya och omsätta befintliga lån. Detta inkluderar upplåning för Botkyrkabyggen, Söderenergi, Upplev Botkyrka AB, Hågelbyparken AB och Botkyrka stadsnät AB inom ramen för kommunens internbank inom följande ramar:

- Botkyrkabyggen; 1 400 miljoner kronor.
- Söderenergi; 494 miljoner kronor.
- Upplev Botkyrka AB; 15 miljoner kronor.
- Hågelbyparken AB; 10 miljoner
- Botkyrka stadsnät AB; 240 miljoner
- Låneramen för kommunens eget upplåningsbehov (exklusive upplåningen till kommunens bolag), 1 200 miljoner kronor.

2016-10-27

Dnr KS/2016:257

Kommunfullmäktige fastställer borgensram för Södertörns Energi till brutto 1 200 miljoner kronor (netto 600 miljoner) 2017. För Söderenergi en borgensram på 391 miljoner, för Syvab en borgensram på 113 miljoner, för Södertörns Fjärrvärme AB en borgensram på 43 miljoner och för SRV Återvinning AB en borgensram på 80 miljoner. För bostadsrättsföreningar och ideella föreningar en borgensram på 22 miljoner respektive 40 miljoner för 2017.

Kommunfullmäktige beslutar ge nämnderna följande uppdrag:

1. Nämnderna har 2018 fått en minskad budgetram motsvarande två procent. Nämnderna får därför i uppdrag att ta fram förslag till möjliga effektiviseringar inom nämndens ansvarsområde. Detta så att vi har effektiva lösningar så att ingen skattekrona används ineffektivt och så att vi kommande år fortsatt kan göra strategiska satsningar på välfärd och bygget av Botkyrka-staden. Kommunstyrelsen får särskilt i uppdrag att tillsammans med nämnderna hitta smarta nämndöverskridande effektiviseringsåtgärder. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.
2. Tekniska nämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar för verksamheterna inom utbildningsområdet så att de kan arbeta med lokaleffektivisering. Det kan till exempel handla om att skapa en "lokalbank" och regler för en sådan så att verksamheter ska kunna lämna delar av lokal eller hela lokaler. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.
3. Utbildningsnämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar och incitament för enhetschefer att arbeta med lokaleffektivisering. I uppdraget ingår att lägga ut lokalkostnaderna på enheterna. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.
4. Nämnder får i uppdrag att skapa effektiva och dokumenterade rutiner för ansökan av statsbidrag och övriga bidrag. Nämnderna får dessutom i uppdrag att skapa rutiner för att ha ett samlat grepp över alla ansökningar under året. Den dokumenterade rutinen redovisas till kommunstyrelsen den 6 februari 2017.
5. Utbildningsnämnden får i uppdrag att arbeta med de enheter som har låg andel ekologiska livsmedel så att de närmar sig de enheter som har lyckats bättre. Hur arbetet ska bedrivas redovisas till kommunstyrelsen i den 6 februari 2017.

2016-10-27

Dnr KS/2016:257

6. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda kommunikatörsrollerna i kommunorganisationen samt deras innehåll och placering. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.

7. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra åtgärder i syfte att stärka kommunens arbete med kompetensförsörjningen för bristyrken med särskilt fokus på att attrahera, rekrytera och behålla kompetent personal samt att minska sjukfrånvaron. Detta uppdrag innefattar även att se över hela kommunens HR-organisation med målsättning att skapa en så optimal och effektiv organisation som möjligt givet kommunens utmaningar på HR-området. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.

8. Kommunstyrelsen får i uppdrag att inom de möjligheter som ges i nuvarande avtal med leverantören av ekonomisystem utreda konsekvenserna av att anskaffa en modul för inköp och beställningar till år 2018. Utredningen ska omfatta möjliga kostnadseffektiviseringar, behov av förändrade arbetsätt samt investeringsbehov och driftkostnadskonsekvenser. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 2 maj 2017.

9. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden, utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden göra en djupare analys av de investeringsprojekt som finns upptagna i investeringsplan 2018-2020. Redovisning lämnas till kommunstyrelsen den 6 mars 2017.

10. Kommunstyrelsen uppdras att i samråd med samhällsbyggnadsnämnden utforma förslag till revidering av samhällsbyggnadsnämndens reglemente. Revideringarna ska förtydliga fullmäktiges villkor för förvärv, inlösen, expropriering eller överlåtelse av fastighet eller fastighetsdel samt förutsättningar för upplåtelse av tomträtt, arrende, nyttjanderätt och beslut i ärenden om ändrad tomträttsavgäld och arrendeavgift. I uppdraget ingår även att se över framtida hantering av intäkter från tomträttsavgälder och exploateringsvinster

Sammanfattning

I förslaget till Mål och budget 2017 med flerårsplan 2018-2020 redovisas ett resultat för 2017 på 30 miljoner kronor vilket motsvarar 0,6 procent av kommunens skatteintäkter inklusive utjämningsbidrag.

Investeringsplanen för åren 2017-2020 innehåller investeringar som sammantaget uppgår till 4 300 miljoner kronor. Utöver investeringsplanen finns investeringar som har beslutats i tidigare budgetar som inte är slutförda eller påbörjade som uppgår till 830 miljoner. Investeringsramarna för åren 2018-2020 ligger på en mycket hög nivå och ska ses som preliminära. Det finns

2016-10-27

Dnr KS/2016:257

ett flertal stora investeringar som kräver ytterligare utredning för att tydliggöra omfattning, kostnader och när i tiden det är realistiskt att genomföra projekten. Vid utgången av 2020 kan upplåningen uppskattas uppgå till 3 500 miljoner kronor.

Investeringsutgifterna för 2017 bedöms uppgå till 714 miljoner kronor varav 474 miljoner avser nya investeringar 2017 och 240 miljoner avser utgifter för investeringar som är beslutade i tidigare budgetar. Låneskulden för kommunens egna investeringar beräknas öka från nuvarande 500 miljoner kronor till omkring 900- 1 100 miljoner vid utgången av 2017.

Som en del av beslutet om Mål och budget 2017 med flerårsplan 2018-2020 ingår fastställande av låne- och borgensramar för 2017. Den totala låneramen inklusive upplåning för kommunens bolag föreslås bli 3 359 miljoner för 2017, vilket är 445 miljoner lägre än 2016. Detta inkluderar upplåning för Botkyrkabyggen, Söderenergi, Upplev Botkyrka AB, Hågelbyparken AB och Botkyrka stadsnät AB inom ramen för kommunens internbank inom följande ramar:

- Botkyrkabyggen; 1 400 miljoner kronor.
- Söderenergi; 494 miljoner kronor.
- Upplev Botkyrka AB; 15 miljoner kronor.
- Hågelbyparken AB; 10 miljoner
- Botkyrka stadsnät AB; 240 miljoner
- Låneramen för kommunens eget upplåningsbehov (exklusive upplåningen till kommunens bolag) föreslås uppgå till 1 200 miljoner kronor

Borgensramarna föreslås till för Södertörns Energi brutto 1 200 miljoner kronor (netto 600 miljoner) 2017. För Söderenergi 391 miljoner, för Syvab 113 miljoner, för Södertörns Fjärrvärme AB 43 miljoner och för SRV Återvinning AB 80 miljoner. För bostadsrättsföreningar och ideella föreningar en borgensram på 22 miljoner respektive 40 miljoner för 2017.

Mattias Jansson
Kommundirektör

Niclas Johansson
Ekonomichef

Expedieras till
Samtliga nämnder

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Mål och budget 2017 med flerårsplan 2018-2020

Innehållsförteckning

Majoritetens text.....	4
Omvärldsanalys 2017-2020	7
Så styrs Botkyrka kommun	8
Kommunfullmäktiges mål.....	9
Ekonomiska styrprinciper	12
Befolkningsprognos 2016-2020.....	16
Ekonomiska förutsättningar, driftramar och ekonomiskt resultat	17
Investeringar och kommunens låneskuld	22
God ekonomisk hushållning och finansiella mål för 2017.....	23
Låne- och borgensram 2017	24
Uppdrag.....	25
Resultatbudget 2017-2020.....	26
Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning 2017-2020.....	26
Nämndernas budgetramar 2017-2020.....	27
Sammanfattning investeringsplan 2017-2020	27
Interna och gemensamma poster 2007-2020.....	28
Finansiella poster 2017-2020	28
Kommunstyrelsen.....	29
Samhällsbyggnadsnämnden.....	37
Tekniska nämnden	43
Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	49
Kultur- och fritidsnämnden	54
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	61
Utbildningsnämnden	70
Socialnämnden	79
Vård- och omsorgsnämnden	85
Kommunens revisorer	93
Investeringsplan 2017-2020 per nämnd	95
Resursfördelningsmodellen.....	105

Majoritetens text

Omvärldsanalys 2017-2020

Kommunledningsförvaltningen tar varje år fram en omvärldsanalys. Analysen är en bedömning av hur skeenden i Sverige och resten av världen påverkar Botkyrka. Den ger några av utgångspunkterna för hur Mål och budget med flerårsplan ska hanteras för Botkyrkabornas bästa. Analysens resultat kan sammanfattas i fyra stycken:

Svensk ekonomi fortsätter uppåt ytterligare en tid och arbetsmarknaden förbättras. Men samtidigt håller sysselsättningsökningen inte jämna steg med befolkningsökningen och statens finanser blir mer ansträngda. Kommunernas ekonomiska förutsättningar släpar därmed efter och samma sak gäller för Botkyrka. Tuffa prioriteringar kommer att krävas de kommande åren.

Botkyrkas befolkning växer naturligt de kommande åren och barn, unga och äldre blir fler. Det betyder att kommunen behöver utöka driftsorganisationen och investera i nya lokaler och anläggningar. Det ökande bostadsbyggandet bidrar till att det blir ytterligare fler barn

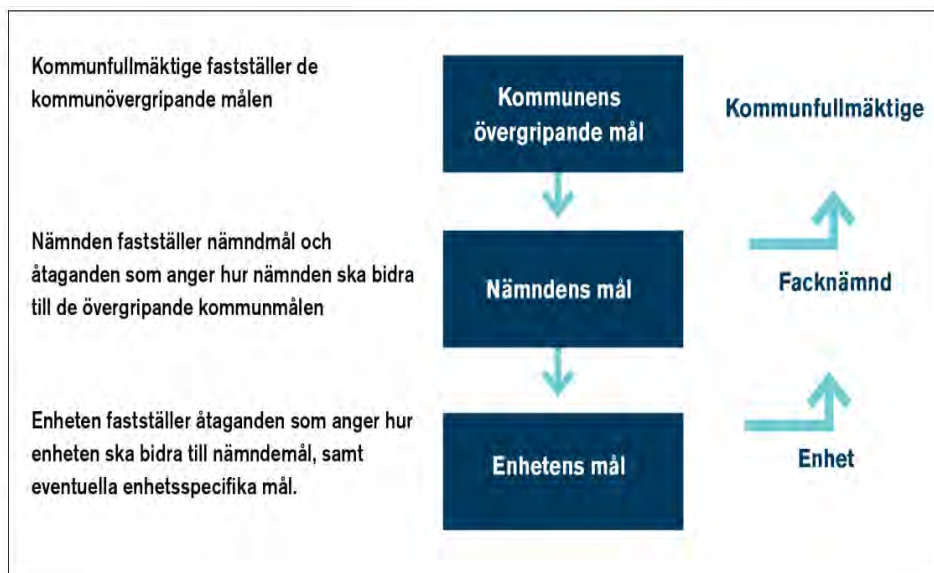
och unga. Vi behöver matcha bostadsbyggnadsprojekten med våra investeringar på ett bra sätt.

Kraven ökar på att de kommunala verksamheterna blir bättre och medborgarna förväntar sig en högre kvalitet. Kommunen behöver hantera ökade krav på verksamheterna utan att kunna tillföra mer pengar. Det skärper kraven på att använda de resurser vi redan har mer effektivt och i högre utsträckning med medborgarens fokus. Förståelsen för utmaningarna i samhällsutvecklingen ökar i civilsamhället. Det gör också viljan att ta gemensamt ansvar och bidra med insatser. Kommunens uppgift som möjliggörare blir allt viktigare.

De stora flyktingströmmarna in i Europa och Sverige kommer att påverka Botkyrka både som plats och som organisation de kommande åren. Vi behöver öka framförhållningen både när det gäller bostadssituationen och när det gäller verksamheternas åtaganden.

Så styrs Botkyrka kommun

Styrsystemet i Botkyrka kommun har flera nivåer och ger förutsättningar för en bra styrning av kommunens verksamheter. En utmaning är att skapa en tydligare röd tråd från kommunfullmäktiges mål, via nämndmålen till verksamhetsmålen och medarbetarnas dagliga arbete. Det pågår också ett arbete som syftar till att genom utvecklingsmål och målsatta mått bättre fånga kvalitet och effektivitet utifrån Botkyrkabornas villkor och behov.

Så styrs den kommunala verksamheten

Utgångspunkten i styrsystemet är att kommunfullmäktige beslutar om övergripande mål och ekonomiska ramar. Målen uttrycker övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden utifrån ett medborgarperspektiv.

Nämndernas Mål och budget med flerårsplan beskriver hur målen ska uppfyllas

Nämnden bekräftar gentemot kommunfullmäktige hur de kommer att bidra till kommunens gemensamma mål. Utifrån sin Mål och budget med flerårsplan arbetar sedan nämnden för att uppfylla sina mål och åtaganden inom den angivna ekonomiska ramen.

Nämnderna preciserar målen för enheterna

Nämnderna preciserar kommunfullmäktiges mål och ekonomiska ramar, men beslutar också om egna mål, mätbara mål och åtaganden kopplade till kommunfullmäktiges mål. Målen kan gälla för längre tid än ett år medan åtaganden beskriver vad man ska göra nästa år för att uppnå målen.

Nämndmålen styr verksamheterna i förvaltningen och målen kan vara riktade enbart till en viss verksamhet eller målgrupp. Nämndmå-

len anger prioriteringar och vad man vill uppnå i verksamheten.

Enheterna beskriver sitt arbete för att uppfylla målen

Enheterna beskriver hur de utifrån de ekonomiska ramarna tänker arbeta för att uppnå nämndens mål och åtaganden. De kan även ange egna specifika mål. Enheternas mål och åtaganden ska finnas dokumenterade. Hur det går till i praktiken kan variera från förvaltning till förvaltning.

Kommunfullmäktige följer upp nämndernas arbete

Kommunfullmäktige följer upp nämndernas mål och åtaganden utifrån de övergripande målen. Uppföljningen sker tre gånger per år i delårsrapporter efter april och augusti, samt i årsredovisningen. Denna uppföljning omfattar både mål, åtaganden, ekonomiska prognoser och resultat när det gäller ekonomi och verksamhet.

Nämnderna följer upp enheternas arbete

Uppföljningen mellan nämnderna och enheterna görs av respektive nämnd. Kommunstyrelsen följer upp att förvaltningarna och enheterna arbetar med sina mål och åtaganden.

Kommunfullmäktiges mål

Huvudprocess 1

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna genom förbättrade möjligheter till insyn och påverkan blir medskapare av sitt samhälle.

Demokratin är grunden och utgångspunkten för all kommunal verksamhet. Kommunen är medborgarnas verktyg för att ta ett gemensamt ansvar för gemensamma angelägenheter i lokalsamhället. Engagerade, informerade och aktiva kommuninvånare, med lika rättigheter och möjligheter att bidra till samhällsbygget, är en förutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling.

Men skillnaderna i inflytande och levnadsvillkor är stora och diskriminering inskränker människors rättigheter. Det begränsar demokratin. Därför är det ett centralt kommunalt uppdrag att verka för jämlikhet, jämställdhet mellan kvinnor och män och lika rättigheter och möjligheter för alla.

Den representativa demokratin lägger ytterst den politiska makten i folkets händer. Genom sitt deltagande i valen tar medborgarna ansvar för sitt samhälle. Därför är ett högt valdeltagande både en mätare av demokratins förankring och ett värde i sig självt. Men den representativa demokratin kräver också ett ständigt pågående offentligt samtal och ett myller av arenor för dialog och påverkan på samhällsutvecklingen. Genom kultur, föreningsliv och folkbildning hålls demokratin levande.

Botkyrka är ett interkulturellt samhälle rikt på erfarenheter och kunskaper. Vår kulturella och språkliga mångfald är en oerhörd tillgång i en alltmer gränslös värld – en tillgång som bara delvis är utnyttjad. Det handlar om att skapa förutsättningar för att individer och grupper inte bara ska samexistera, utan också samspela för att nå gemensamma mål. Så kan vi skapa en positiv spiral som ger kommunens invånare ökad framtidstro, fler arbetstillfällen och bättre levnadsvillkor.

Fullmäktigemål

1. Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen
2. Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter

Huvudprocess 2

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna har kunskap och kompetens som ger förutsättningar för egenmakt under livets alla skeden.

Utbildning – från förskola, via grundskola och gymnasium till högskola och vuxenutbildning – är en mänsklig rättighet och en förutsättning för samhällsutvecklingen. Alla Botkyrkas barn och ungdomar har rätt att kräva en utbildning som ger dem de kunskaper och färdigheter de behöver och som ger dem valmöjligheter både vad gäller arbete och fortsatta studier.

Det kunskapsintensiva, komplexa och globala samhälle vi idag lever i ställer höga krav på anpassning och flexibilitet. Ett livslångt lärande och ständigt kunskapsinhämtande blir därför allt viktigare för samhället så väl som för individen.

Fullmäktigemål

3. Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat¹

Huvudprocess 3

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna har ökad tillgång till platser och ges bättre förutsättningar för arbete och företagande som ger ekonomisk självständighet livet ut.

Botkyrka är en kommun som växer och utvecklas. Här finns språkkunskaper och inter-

¹ Målet är omformulerat.

nationella erfarenheter som är ovärderliga för näringslivet i en globaliserad ekonomi. Vi befinner oss i en expansiv storstadsregion med allt vad det innebär av dynamik och nytänkande, men också påfrestningar på människor och miljö.

Allas möjlighet till arbete och egen försörjning är avgörande för att åstadkomma en samhällsutveckling som kännetecknas av demokrati, social sammanhållning och långsiktig hållbarhet. Arbetslösheten måste pressas tillbaka.

I den regionala kärnan Flemingsberg växer ett av norra Europas viktigaste centra för högre utbildning, medicinsk forskning och bioteknik fram. Botkyrka ska vara en aktiv partner i utvecklingsarbetet.

Fullmäktigemål

4. Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande
5. Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar

Huvudprocess 4 Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna får behovsanpassad vägledning, omsorg och socialt stöd som ger förutsättningar för ett tryggt och utvecklande liv.

Genom kommunen organiserar och betalar Botkyrkaborna en stor del av den gemensamma välfärden. Utbildning, fritidsverksamhet och kultur, vård, omsorg och social trygghet, samhällsplanering och miljöskydd, vägar och vatten osv. är nödvändiga delar av den samhällsservice som ett modernt samhälle kräver och medborgarna förväntar sig. Verksamheten ska organiseras så att vi når högsta möjliga kvalitet för alla och så att fördelningen styrs solidariskt av behoven.

Trygghet är att veta att det finns ett skydds nät om något händer och att man får den hjälp man behöver när de egna krafterna avtar. Trygghet ger frihet och kraft att delta i samhällslivet fullt ut. Vi ska ha en vård och omsorg som utgår från behoven och respekterar individen. Kom-

munen ska ge människor möjlighet att komma tillbaka till hälsa, arbete och ett gott liv.

Fullmäktigemål

6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver

Huvudprocess 5 Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna har tillgång till fler platser och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv.

Botkyrka ger kulturen utrymme. Kulturen är ett redskap för kreativitet, kommunikation och personlig utveckling. Kultur bidrar till att skapa identitet och hemkänsla. Den främjar demokrati och delaktighet, entreprenörskap och näringslivsutveckling. Den sociala ekonomin är ett viktigt verktyg.

Föreningslivet och folkbildningen spelar en särskilt viktig roll för utvecklandet av ett starkt, interkulturellt samhälle där alla invånares förmågor tas till vara. Att ge goda förutsättningar för kultur- och föreningslivet är därför en viktig kommunal uppgift.

Botkyrkas strategiska satsning på de kreativa näringarna binder samman kultur, utbildning och näringsliv. Kreativitet och entreprenörskap skapar nya arbeten, nya möjligheter och nya tankar. Botkyrka ska vara en intressant plats för nya företag.

Botkyrkabor av alla åldrar ska ha goda förutsättningar att med kultur, idrott, föreningsliv och samhällsengagemang ha ett aktivt och utvecklande liv. Våra medborgare ska ha möjlighet att kunna förverkliga sina drömmar och ambitioner oavsett ålder eller fysiska förutsättningar

Fullmäktigemål

7. Botkyrkaborna är friskare och mår bättre
8. Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap
9. Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Huvudprocess 6

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Processen ska bidra till att Botkyrkaborna har en fysisk livsmiljö som ger förutsättningar för ett rikt liv.

Klimathotet och nödvändigheten av en långsiktigt hållbar samhällsutveckling ställer allt högre krav på energisnålt boende, klimatsmarta transporter och genomtänkt samhällsplanering. Det är investeringar som ger utveckling och arbetstillfällen. Botkyrka ska gå i spetsen och ge utrymme för grön teknik och gröna arbeten.

Botkyrka har goda förutsättningar att bygga den moderna, gröna staden där miljöer med boende, offentliga rum och verksamheter ger utrymme för kreativitet och utveckling samtidigt som våra naturområden värnas och görs tillgängliga för fler. En hållbar utveckling förutsätter rörelse och förändring. Attraktiva och tillgängliga offentliga miljöer bidrar till en bättre folkhälsa.

Vi måste säkra en ekologiskt hållbar utveckling som minskar miljöbelastningen och gynnar biologisk mångfald. Botkyrka ska bli fossilbränslefritt och klimatneutralt. Med den utgångspunkten ska vi utveckla levande stadsdelar och ge Botkyrkaborna förutsättningar att göra klimatsmarta val. Energisparande och hållbara transportsystem ska stimuleras.

Genom strategiska utvecklingsprogram i varje stadsdel, som innefattar såväl sociala som fysiska faktorer, engageras medborgarna i samhällsutvecklingen och kommundelarnas förutsättningar tas tillvara. Vi ska verka för en varierad struktur, såväl inom stadsdelarna som i kommunen som helhet, och för närmare kontakter mellan kommunens alla delar.

Fullmäktigemål

10. Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva

11. I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Kommunen som organisation

Kommunens förvaltningar och verksamheter är inga självändamål utan Botkyrkabornas redskap för att organisera sina gemensamma angelägenheter. Den kommunala verksamheten ska bedrivas effektivt så att vi på både kort och lång sikt uppnår bästa möjliga kvalitet med tillgängliga resurser. Resurser ska fördelas efter behov.

Kommunen ska vara en föredömlig arbetsgivare som erbjuder goda villkor och tar tillvara personalens kunskaper och kreativitet. Organisation och metoder, grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet, ska kontinuerligt kunna anpassas till samhällsutvecklingen och förändrade uppgifter. Kommunen ska erbjuda heltidsanställning till alla som önskar det. Antalet timanställningar och andra visstidsanställningar ska minimeras.

För att behålla handlingsfriheten är det nödvändigt att kommunens ekonomi är stabil, under kontroll och långsiktigt balanserad.

Kommuninvånarna ska få ett bra bemötande i kontakten med de anställda i kommunen. Alla ska bemötas med respekt, få sakkunnig information, stöd och hjälp. Ingen ska särbehandlas eller diskrimineras.

För att vi ska kunna fullgöra våra uppgifter på ett bra sätt måste kommunens anställda i allmänhet och cheferna i synnerhet, spegla befolkningssammansättningen.

Fullmäktigemål

12. Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens
13. Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Ekonomiska styrprinciper

Generellt

Nämnderna ska inom sitt verksamhetsområde se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de budgetramar och mål samt de aktiverande och normerande styrdokument som kommunfullmäktige har bestämt. Nämnderna ska också se till att det i övrigt bedrivs en god och effektiv verksamhet.

Nämnderna ska följa de anvisningar och de tidplaner för det kungemensamma budget- och uppföljningsarbetet inklusive internkontrollarbetet som tas fram av kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen.

Nämnderna ansvarar för att ta fram anvisningar och tidplan för nämndens egna budget- och uppföljningsarbete inklusive internkontrollarbetet.

Ekonomiskt ansvar

Nämnderna ska inom sitt ansvarsområde löpande hålla sig underrättad om såväl kostnader och intäkter som verksamhetens utveckling.

Inom medgiven budget väljer nämnden själv medel att nå fastställda verksamhetsmål. Inom budgeten äger därmed nämnden rätt att omfördela medel. Detta gäller inte särskilt riktade insatser som kommunfullmäktige beslutat om, dessa får endast användas för avsett ändamål.

Ändringar som innebär antingen avsevärd förändring av verksamheten eller är av principiell art i förhållande till mål och inriktningar ska alltid lyftas till kommunfullmäktige för ställ-

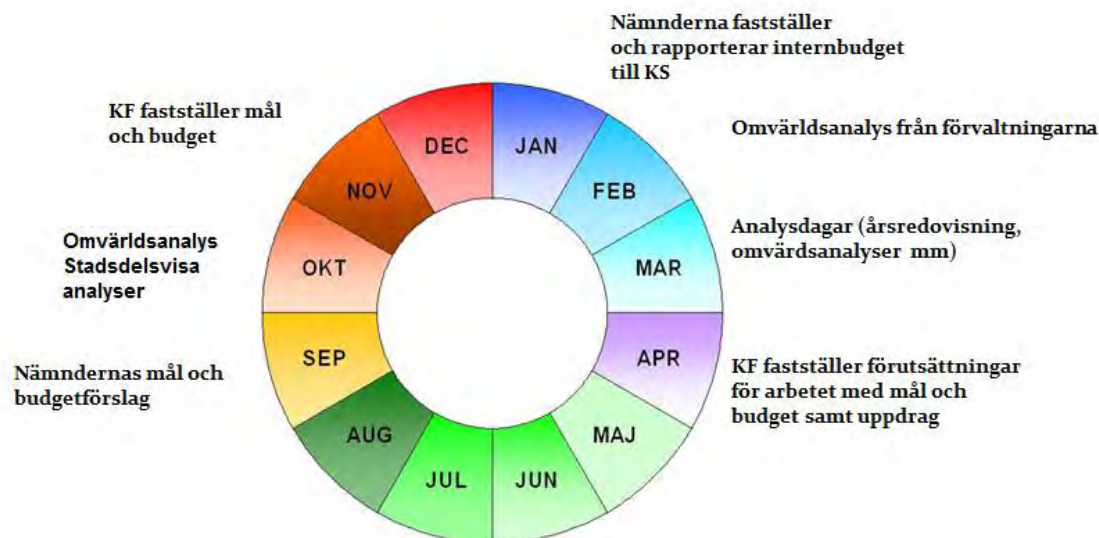
ningstagande. I det senare fallet ska det av nämndens begäran framgå de ekonomiska konsekvenserna och hur dessa ska finansieras på kort och lång sikt.

Vid befarad budgetavvikelse ska nämnderna snarast vidta de åtgärder som krävs för att undvika att budgeten överskrids. Vid konflikt mellan mål och resurser sätter resurserna gränsen för målpåfyllelsen. Nämnden får således inte överskrida sin ekonomiska ram avseende drift eller medgiven ram för respektive investeringsprojekt. Medför lagstiftning att resurserna överskrids ska detta omgående anmälas till kommunstyrelsen. Innan anmälan ska nämnden noggrant ha prövat möjligheterna till omprioriteringar, besparingar och/eller ökade intäkter. Detta gäller både för drift som investering. Vid anmälan om risk för budgetöverskridande av investeringsprojekt ska redogörelsen även lämnas för konsekvenserna för den årliga driften av färdigställt projekt.

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige kan under året bevilja nämnd tilläggsanslag i de fall en riktad avsättning gjorts till kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges förfogande i avvaktan på ytterligare underlag/beslut. I övrigt medges tilläggsanslag endast i undantagsfall och då om det finns särskilda skäl. Anslag för exploateringsverksamheten kan lämnas i särskilda beslut under året.

Intäkter utöver budget, som har ett direkt samband med verksamheten, får efter beslut i respektive nämnd användas till ökade kostnader. När det gäller intäkter utöver vad som är budgeterat och som inte beror på nämndens eller förvaltningens påverkan, till exempel ändrade statsbidragsregler ska kommunstyrelsen lämna sitt godkännande innan dessa får användas.

Mål och budget med flerårsplan

Budgetprocessen

Omvärldsanalys

Som underlag för kommande planeringsarbete tar tjänstemän på kommunledningsförvaltningen fram en kommunövergripande omvärldsanalys och stadsdelsvisa analyser under hösten. Förvaltningarna tar fram verksamhetsspecifika omvärldsanalyser. Omvärldsanalysen ska bevaka och beskriva omvärlden för att kunna analysera hur den påverkar verksamheterna. De verksamhetsspecifika omvärldsanalyserna ska redovisas i respektive nämnd.

Analysdagar

Analys av verksamhetsresultat, ekonomi och diverse statistikuppgifter som har följts upp under det gångna året redovisas under två analysdagar. Under dagarna redovisas också de faktorer i omvärldsanalyserna som kommer att påverka verksamheterna åren framåt. Analysdagarna kan ses som en upptakt inför kommande budgetarbete. Analysdagarna ligger i början av mars varje år. Till analysdagarna bjuds både politiker och tjänstemän in.

Summering och slutsatser

Det som framkommer under analysdagarna sammanställs av tjänstemän och ett underlag överlämnas till budgetberedningen och övriga

gruppledare i mitten av mars för vidare politisk beredning. Slutsatser från analysdagarna kan leda till reviderade mål samt specifika uppdrag till en eller flera nämnder som ska återredovisas i nämndernas budgetförslag. Vid behov kan analysdagarna kompletteras med dialog mellan nämnder och budgetberedningen.

Måldokument och uppdrag

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutar om måldokument, uppdrag och eventuella tekniska justeringar av nämndernas preliminära budgetramar under april månad.

Efter beslut i kommunstyrelsen skickar kommunledningsförvaltningen ut budgetanvisningar till nämnderna.

Nämndernas budgetarbete

Nämnderna arbetar med Mål och budget från mitten av april till början av september. Nämnderna redovisar nämndmål, mätbara mål och åtaganden som visar vad nämnden ska göra för att leva upp till kommunfullmäktiges mål.

I nämndernas Mål och budget ska en analys av de preliminära budgetramarna för nästa kalenderår samt för de tre nästkommande åren ingå. Även eventuella politiska ambitionsförändringar från nämnderna ska ingå. Om en förändring innebär kostnadsökningar ska nämnden i

första hand hantera kostnadsökningen genom omprioriteringar inom befintlig budgetram.

Nämnderna analyserar också investeringsplanen och redovisar eventuella förändringar. Berörda verksamhetsförvaltningar och tekniska förvaltningen ska gemensamt göra avstämning av investeringar som avser verksamhetslokaler.

Nämndernas förslag till mål och budget lämnas till kommunstyrelsens budgetberedning i början av september och ska vara beslutade i respektive nämnd.

Dialog kommunledningsförvaltningen och förvaltningarna

I slutet av augusti träffar ekonomichef och controllers på kommunledningsförvaltningen berörda förvaltningschefer och förvaltningarnas ekonomichefer eller motsvarande för en genomgång av nämndernas ekonomiska läge och budgetförslag.

Kommunstyrelsens budgetberedning

Under perioden september till oktober arbetar budgetberedningen fram ett förslag till resultatbudget, budgetramar för nästa kalenderår samt preliminära budgetramar för de tre nästkommande åren för respektive nämnd. Beredningen tar också fram förslag till en flerårig investeringsplan.

Tjänstemannaunderlag inför budgetberedning kommer att tilldelas både majoriteten och oppositionen. Tjänstemän ska även vara oppositionen behjälplig med sakupplysningar vid framtagande av deras budgetförslag.

Under beredningsperioden bjuder budgetberedningen in nämndordförande, förvaltningschef och förvaltningarnas ekonomichefer eller motsvarande för genomgång av respektive nämnds budgetförslag.

Beslut kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen beslutar om förslag till skattesats, mål, drift- och investeringsbudget med plan för kommande tre åren i slutet av oktober.

Kommunfullmäktige fastsätter skattesatsen, mål, drift- och investeringsbudget med plan för kommande tre åren i slutet av november.

Rapportering av internbudget

I slutet av januari det aktuella budgetåret rapporterar nämnderna till kommunstyrelsen hur man har fördelat den av kommunfullmäktige tilldelade budgetramen på olika verksamheter. Nämnderna rapporterar också de volymer, nyckeltal, årsarbetare och anställda med mera som ligger till grund för fördelningen av internbudgeten. Internbudgeterna ska beslutas av respektive nämnd. Ovanstående uppgifter ska sedan följas upp i delårsrapporter och årsredovisningar mot både budget och tidigare års utfall.

Nämndernas internbudgetar

Nämnderna ska årligen fastställa en detaljerad internbudget och inom given budgetram formulera mål och åtaganden för att bidra till kommunfullmäktiges mål. För att möjliggöra uppföljning av det ekonomiska ansvaret är det nödvändigt att nämndens internbudget är ansvarsindelad. Internbudgeten ska därmed vara lagd på sådan nivå att den är till stöd vid uppföljnings- och prognosarbete.

Internränta

Kommunens beräknade internränta för 2017 är 3 procent.

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter som inte beslutas av nämnden själv, ska huvudsakligen beslutas i samband med att kommunfullmäktige i november fattar beslut om Mål och budget med flerårsplan.

Uppföljning under året

Nämnderna ska utöver egna interna prognoser lämna rapporter till kommunstyrelse i den omfattning och vid de tidpunkter som kommunstyrelsen bestämmer.

För 2017 ska nämnderna lämna två delårsrapporter innehållande ekonomiskt utfall för perioden, prognos för helåret, nyckeltal/mått och måluppfyllelse. Dessutom ska nämnderna lämna ekonomisk uppföljning per sista mars, sista juni, sista oktober och sista december med prognos för helåret.

Rapporteringen till kommunstyrelsen fritar inte nämnd från skyldigheten att vidta åtgärder så att avvikelser mot budget inte sker.

Vid årets slut ska nämnderna enligt anvisningar från kommunstyrelsen lämna årsredovisningar/verksamhetsberättelser för sina verksamheter. I årsredovisningen ska resultatet av verksamheten redovisas i förhållande till uppställda mål. Av nämndens redovisning ska framgå både hur kvantitativa och kvalitativa mål uppnåtts.

I årsredovisningen ska jämförelse göras med såväl budget som med föregående räkenskapsår.

Slutredovisning av investeringar

Alla investeringsprojekt över 100 basbelopp ska slutredovisas till fullmäktige, övriga ska slutredovisas till nämnd.

Investeringar som pågår under flera år budgeteras och följs upp dels mot en totalbudget och dels mot året. Årligen återkommande investeringar ska normalt alltid avslutas i samband med nämndernas årsredovisningar och kommer att ombudgeteras endast om det föreligger särskilda skäl.

Nämnderna ska i årsredovisningen lämna en sammanställning över samtliga investeringsprojekt som avslutats under året.

Intern kontroll

Intern kontroll handlar om att ha ordning och reda. Internkontrollen ska säkerställa att det som ska göras blir gjort, görs rätt och sker på ett säkert sätt.

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden.

Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp den interna kontrollen inom nämndens verksamhetsområden. Nämnden ska som grund för sin styrning göra dokumenterade risk- och väsentlighetsbedömningar samt anta en särskild plan för hur arbetet med den interna kontrollen ska bedrivas. Resultatet av uppföljningen ska, med utgångspunkt från antagen plan, beslutas av nämnden.

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från egen granskning och nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll, och i de fall förbättringar behövs, se till att sådana åtgärder genomförs av berörd nämnd. Rapporteringen ska beslutas av kommunstyrelsen i samband med beslut om årsredovisningen.

Befolkningsprognos 2016-2020

Tabell 1 Befolkningsprognos 2016-2020

Ålder	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0	1 227	1 259	1 287	1 299	1 316	1 334
1-5	6 394	6 310	6 425	6 468	6 532	6 607
6	1 259	1 347	1 244	1 303	1 294	1 300
7-12	7 144	7 231	7 469	7 540	7 625	7 735
13-15	3 283	3 387	3 513	3 603	3 648	3 674
16-18	3 266	3 321	3 367	3 444	3 546	3 640
19-64	54 471	54 936	55 944	56 599	57 273	57 879
65-79	9 910	10 061	10 226	10 279	10 380	10 546
80-89	2 128	2 180	2 266	2 380	2 494	2 600
90	343	369	373	389	403	419
Totalt	89 425	90 401	92 114	93 304	94 511	95 734

Under 2015 ökade antalet invånare i Botkyrka med 524 personer vilket motsvarar 0,6 procent. Det är en betydligt lägre ökningstakt än vad kommunen haft tidigare år.

I tabellen ovan redovisas kommunens befolkningsprognos 2016-2020 som är framtagna 2016. I prognosen beräknas antalet invånare öka med drygt 970 invånare 2016 jämfört med 2015. Under 2017 bedöms ökningen ligga

omkring 1 700 personer. Det beror främst på att många nyanlända som kom 2015 får uppehållstillstånd 2017. Åren 2018-2020 prognostiseras invånarantalet öka med omkring 1 200 årligen.

Mellan 2016 och 2017 är det främst åldrarna 7-12 år och 19-64 år som ökar.

Ekonomiska förutsättningar, driftramar och ekonomiskt resultat

Perioden 2017-2020 innebär sammantaget svåra ekonomiska förutsättningar. Under 2017 finns det utrymme att hantera andra kostnads- och behovsökningar än de som följer av pris- och löneökningar samt befolkningsutvecklingen. Det beror på de så kallade välfärds miljarderna som ger en intäktsökning för kommunen med cirka 69 miljoner kronor. Åren 2018-2020 är tuffare. Med nuvarande förutsättningar kommer det att krävas betydande effektiviseringar under dessa år.

Samhällsekonomin och kommunernas förutsättningar

Lågkonjunkturen är över

Efter en åtta år lång lågkonjunktur sedan finanskrisen hösten 2008 är nu svensk ekonomi åter i konjunkturrell balans. Det innebär att resursutnyttjande och arbetslöshet är tillbaka på långsiktigt normala nivåer. Tillväxten i omvärlden har varit osedvanligt svag, vilket är en väsentlig orsak till att återhämtningen tagit så lång tid. Men det innebär också att det fortfarande är många länder som har en bra bit kvar till ett konjunkturrellt normalläge.

Svensk tillväxt har under de senaste åren i hög grad baserats på en ökad sysselsättning. Däremot har utvecklingen av produktiviteten varit svag, vilket också har varit fallet i omvärlden.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) gör bedömningen att sysselsättningen ökar starkt även 2017. Därefter innebär deras prognos/framskrivning en mer långsiktigt normal utveckling, vilket innebär en BNP-tillväxt på cirka 2 procent, att sysselsättningen ökar med en halv procent per år och en arbetslöshet kring 6,5 procent.

Tabell 2 Ekonomiska nyckeltal 2016-2020
SKL okt-2016, procentuell förändring

	2016	2017	2018	2019	2020
BNP	3,4	2,4	2,0	1,8	2,1
Sysselsättning, timmar	2,0	1,4	0,7	0,4	0,5
Arbetslöshet, %	6,8	6,7	6,6	6,6	6,4
Timlöner	2,6	2,8	3,1	3,4	3,4
Konsumentpriser, kpif	1,4	1,7	2,0	2,0	2,0

I förhållande till konjunkturläget är bedömningarna av löneökningarna 2016 och 2017 relativt låga. Löne- och prisökningstakten beräknas dock successivt öka under perioden.

Rekordsnabb befolkningstillväxt

Under 2014 och 2015 ökade Sveriges befolkning med drygt 100 000 personer per år. Det är räknat i antal personer de största ökningarna som någonsin uppmäts.

Statistiska centralbyråns (SCB) senaste bedömning är att befolkningen ökar ännu snabbare de närmaste åren. Antalet invånare beräknas öka med nästan 650 000 personer mellan 2015 och 2020. Det innebär i genomsnitt 130 000 personer per år, motsvarande 1,3 procent. Det beror dels på den historiskt stora flyktinginvandringen, men också på ett ökat barnafödande. Antalet födda har ökat varje år sedan bottenåret 1999 och väntas om några år överstiga rekordåret 1990.

På kort sikt innebär både ett ökat barnafödande och flyktinginvandring att tillväxten per invånare blir lägre. Fler personer behöver kommunala insatser samtidigt som befolkningsökningen endast marginellt bidrar till ökad sysselsättning och tillväxt.

Kostnaderna ökar snabbare än intäkterna

Grundproblemet är att behovet av kommunal verksamhet kommer att öka snabbare än intäkterna. Behovsökningen till följd av befolkningsutvecklingen är väsentligt större än bedömningarna av sysselsättningsökningen. Den senare bestäms i hög utsträckning av antalet personer i yrkesverksam ålder, vilka ökar i betydligt långsammare takt än antalet barn och unga.

Tabell 3 Befolkningsförändringar 2015-2020
SKL okt-2016

	2015	2020	Förändr.	%	%/år år
0-18	2 130 000	2 375 100	245 100	11,5	2,2
19-64	5 773 800	6 019 900	246 100	4,3	0,8
65-84	1 688 800	1 837 100	148 400	8,8	1,7
85+	258 500	265 300	6 800	2,6	0,5
Total	9 851 000	10 497 300	646 300	6,6	1,3

SKL gör bedömningen att det krävs åtgärder motsvarande en skatthöjning med 1,30 kronor fram till år 2020. Även om det finns osäkerheter med alla framtidsbedömningar pekar kalkylerna mot svåra finansieringsproblem de närmaste åren. SKL menar att det därför är nödvändigt att ha ett starkt fokus på åtgärder som kan bromsa kostnadsutvecklingen.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

”Välfärdsmiljarderna”

Regeringen aviserade i våras en permanent resursförstärkning till kommuner och landsting med 10 miljarder kronor. Botkyrkas andel av dessa är för 2017 69,4 miljoner. Även om beräkningsgrunden ändras något mellan åren räknar vi med en intäkt i samma storleksordning även kommande år.

Långsammare skatteunderlagstillväxt

Sedan i våras har prognosen för skattunderlagets utveckling de närmaste åren sänkts kraftigt. Det gäller särskilt år 2017. I praktiken har därför en betydande del av välfärdsmiljarderna ”försvunnit” i lägre skatteintäkter. En del av den lägre prognosen förklaras dock av att löneökningarna antas bli lägre än i tidigare prognoser, vilket också bör dämpa kostnadsutvecklingen även i kommunerna.

Tabell 4 Skatteunderlagsprognos 2016-2020
SKL okt-2016

	2016	2017	2018	2019	2020
Prognos, oktober	5,0	4,5	3,9	3,8	3,9
Prognos, april	5,0	5,2	4,3	4,3	
Real utvl, oktober	2,3	1,9	1,1	0,8	0,8

Av tabellen ovan framgår också den reala utvecklingen av skatteunderlaget, dvs. med hänsyn tagen till pris- och löneökningar. Den reala ökningen av skatteunderlaget beräknas bli väsentligt lägre från och med 2018 när skatteunderlagets ökningstakt minskar samtidigt som de årliga pris- och löneökningarna blir högre. På grund av den snabba befolkningstillväxten minskar skatteunderlaget räknat per invånare åren 2018-2020.

År 2017 beräknas kommunens skatteintäkter uppgå till knappt 3,45 miljarder kronor. Till det ska också läggas 130 miljoner i kommunal

fastighetsavgift, som i praktiken är en statlig skatt där intäkterna fördelas till kommunerna.

Den kommunala utjämningen

Nästa år beräknas kommunens sammantagna intäkter från den kommunala utjämningens olika delar uppgå till 1,5 miljarder. Merparten kommer från inkomstutjämningen, 1 061 miljoner 2017. Det förklaras av kommunens låga skattekraft (skatteunderlag per invånare) som uppgår till cirka 86 procent av riksgenomsnittet. I inkomstutjämningen garanteras alla kommuner ett skatteunderlag på 115 procent av riksgenomsnittet. Mellanskillnaden ersätts något förenklat till 95 procent.

Tabell 5 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning 2017-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Skatteintäkter	3 317,7	3 474,8	3 586,2	3 722,4	3 867,6
Slutavräkningar	-7,5	-27,3			
Summa skatteintäkter	3 310,2	3 447,5	3 586,2	3 722,4	3 867,6
Inkomstutjämningsbidrag	1 014,7	1 060,6	1 083,4	1 137,8	1 188,2
Kostnadsutjämningsbidrag	198,5	215,9	225,3	234,1	243,5
Tillskott statsbidrag flyktingvariabler		50,0	50,0	37,0	25,0
Regleringsbidrag-/avgift	-2,5	0,8	-14,7	-24,6	-36,3
Bidrag för LSS-utjämning	30,7	47,0	47,6	48,1	48,8
Kommunal fastighetsavgift	130,0	130,2	130,2	130,2	130,2
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 371,4	1 504,5	1 521,8	1 562,6	1 599,4
Summa inkl generella statsbidrag och utjämning	4 681,6	4 952,0	5 108,0	5 285,0	5 467,0

Kommunen kompenseras också för en, jämfört med genomsnittskommunen, ogynnsam struktur i såväl kostnadsutjämningen som i den särskilda utjämningen för LSS-verksamhet. Sammantaget uppgår dessa ersättningar till 263 miljoner kronor.

Utdebitering

Utdebiteringen för 2017 föreslås uppgå till oförändrat 20 kronor 15 öre. Även Stockholms läns landsting har oförändrad skattesats för 2017.

Från 2017 är begravningsavgiften gemensam för alla församlingar där Svenska kyrkan sköter begravningsverksamheten och kan därför komma att ändras. Avgiften beslutas av Kammarkollegiet senast den 1 december. Utgående från 2016 års avgift blir skattesatserna för invånarna i Botkyrka 2017 följande:

Tabell 6 Skattesatserna 2017

	Botkyrka Församling	Grödinge församling
Botkyrka kommun	20:15	20:15
Landstinget	12:08	12:08
<i>Summa</i>	<i>32:23</i>	<i>32:23</i>
Begravningsavgift	0:19	0:18
<i>Summa</i>	<i>32:42</i>	<i>32:41</i>

Botkyrkas ekonomi

Svagare resultat de senaste åren

Botkyrka har redovisat positiva ekonomiska resultat de senaste 20 åren, men marginalerna har minskat de senaste åren. Efter flera år med resultat som var bättre än genomsnittet för alla kommuner har resultaten under 2014 och 2015 varit lägre än kommungenomsnittet, räknat i kronor per invånare. Även 2016 beräknas resultatet bli relativt lågt. Prognosen i höstens delårsrapport visar på ett balanskravsresultat på 72 miljoner, vilket till största delen förklaras av betydligt högre exploateringsintäkter än budgeterat.

En effekt av de svagare resultaten är att dessa endast i mindre utsträckning bidrar till att finansiera kommunens investeringar. En annan är att det inte finns någon fallhöjd om de ekonomiska förutsättningarna försämrar. Då krävs istället effektiviseringar.

Men fortfarande en stabil ekonomi

Jämfört med många andra kommuner har Botkyrka ett relativt stort eget kapital och en låg skuldsättning. Soliditeten (eget kapital/tillgångarna) är väsentligt högre än såväl riks- som läns-genomsnitt, även om jämförelserna försvåras av olika organisation vad gäller bolag, internbanker etc.

Ett enkelt mått på kommunens ekonomiska ställning är skuldsättningen. Vid utgången av augusti 2016 uppgick kommunens upplåning till 483 miljoner kronor, exklusive den upplå-

ning som vidareutlånas till de kommunala bolagen. Med nuvarande räntenivåer innebär denna skuld en begränsad belastning på den kommunala ekonomin.

Investeringsbehoven är den stora ekonomiska utmaningen

Kommunernas sammantagna investeringsutgifter har ökat under en längre tid. Och enligt planerna ser investeringarna ut att fortsätta att öka.

Även Botkyrkas investeringar har under den senaste femårsperioden varit högre än tidigare, även om det varierar mellan åren. Men det som nu ligger framför oss är investeringar av en helt annan storleksordning. I investeringsplanen för åren 2017-2020 uppgår investeringsramarna i genomsnitt till drygt 1 miljard kronor per år. Kombinationen av att vara en växande kommun och en historik med en exceptionell utbyggnadstakt i början av 1970-talet innebär ett investeringstryck som inte längre kan skjutas på framtiden.

Som framgår av resultaträkningen på sid 26 innebär investeringsplanen kraftigt ökade kostnader för avskrivningar och räntor under planperioden. Det innebär också att en eventuell framtida återgång till mer normala räntenivåer skulle få betydande negativa effekter på kommunens ekonomi.

Nämndernas ramar och ekonomiskt resultat 2017-2020

Budget 2017

Pris- och löneökningar samt resursfördelningsmodellen

Grunden för kommunens kompensation till nämnderna för pris- och löneökningar är SKL:s prognos (se tabell 2). Löneuppräkningsmodellen för år 2017 har reducerats med 0,3 procentenheter utifrån bedömd löneglidning. Det innebär följande generella förutsättningar i beräkningarna av nämndernas ramar för år 2017:

- Lönerna räknas upp med 2,5 procent.
- Andra kostnader som domineras av personalinsatser, främst köp av verksamhet, räknas upp med 2,3 procent.
- Kompensationen för prisökningar uppgår till 1,7 procent.

- Hyrorna höjs med 0,85 procent. Nämnderna kompenseras med motsvarande uppräknade av sina hyreskostnader.
- Verksamhetens intäkter räknas upp med 2,3 procent.
- Internräntan och den internt kalkylerade arbetsgivaravgiften uppgår oförändrat till 3,0 respektive 38,46 procent.

För planåren 2018-2020 är priser och löner fullt uppräknade efter SKL:s prognos.

Nämndernas sammantagna volymuppräknade, enligt kommunens resursfördelningsmodell, uppgår till drygt 63 miljoner kronor 2017. Det är cirka 20 miljoner lägre än i de preliminära ramarna inför nämndernas arbete med Mål och budget. Det förklaras av att befolkningsstatistiken hittills under året visar på att befolkningsökningen under 2016 blir drygt 400 personer lägre än prognostiserat.

Högre exploateringsintäkter och IT-effektiviseringar

Under 2016 beräknas nettointäkterna för exploateringsverksamheten uppgå till 70 miljoner kronor. Det är väsentligt mer än något tidigare år. Till en del beror det på anpassning till ändrade redovisningsregler som gör att även vissa intäkter från tidigare år kommer att redovisas på år 2016. Men framförallt beror det på kraftigt stigande markpriser i kommunen. Det innebär även att de beräknade intäkterna för kommande år är väsentligt högre än tidigare. Jämfört med 2016 års budgeterade nettointäkt på 17,6 miljoner höjs den budgeterade intäkten under perioden med 30 miljoner till 47,6 miljoner kronor per år.

Inom IT-verksamheten sker effektiviseringar som innebär en sänkning av priser på delar av prislistan för IT grundtjänster med sammantaget 5 miljoner kronor. Nämndernas kostnader minskar i motsvarande mån, vilket regleras med sänkta ramar.

I kolumnen omfördelning IT-kostnader tabell 7 ingår också en korrigerande av en uppenbar felreglering avseende effekterna av den nya IT-prislistan 2015 för arbetsmarknad- och vuxenutbildningsnämnden. Nämnden tillförs 2,2 miljoner som finansieras av rammminskningar för övriga nämnder. Nämnderna kompenseras dock genom en utebliven prisökning för övriga IT-tjänster.

Välfärdssatsningar och övriga ramökningar 2017

Budgeten innehåller särskilda välfärdssatsningar på 69 miljoner kronor, motsvarande kommunens intäkter från de så kallade välfärdsmiljarderna. Merparten, 48 miljoner kronor, tillfaller utbildningsnämnden och avser framförallt höjda lärarlöner. Vård- och omsorgsnämnden erhåller 11 miljoner för rätt till heltid och ökad brukartid.

Ramförändringarna på grund av övriga verksamhetsförändringar uppgår till 64 miljoner kronor. Störst ramökning får vård- och omsorgsnämnden med 28 miljoner. Merparten avser evakueringskostnader avseende Allegården samt Tumba vård- och omsorgsboende. Avsättningen till kommunstyrelsens/ kommunfullmäktiges förfogande har dessutom höjts med närmare 18 miljoner jämfört med år 2016.

En närmare beskrivning av välfärdssatsningarna och övriga ramförändringar framgår av respektive nämndavsnitt i detta dokument.

Avsättningar till kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges förfogande 2017

Sammantaget avsätts närmare 52 miljoner till kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges förfogande för 2017:

- 20 miljoner avsätts för att kunna kompensera främst utbildningsnämnden för ökade lokalkostnader till följd av uppbyggnad och om- eller nybyggnation av befintliga verksamhetslokaler.
- 5 miljoner kronor avsätts som volymreserv för att kunna kompensera nämnderna vid oförutsedda volymökningar.
- 27 miljoner finns avsatta för övriga oförutsedda kostnader. Denna avsättning avser främst merkostnader för asylsökande elever i skola och förskola samt minskade intäkter till följd av ändrade schablonersättningar för ensamkommande barn och unga.

Under kommunstyrelsen finns också ett generellt effektiviseringskrav på 9,7 miljoner kronor.

Ekonomiskt resultat 2017

Det budgeterade balanskravsresultatet uppgår till 30 miljoner kronor 2017, motsvarande 0,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det är något lägre än det budgeterade

resultatet för år 2016. Det är ett resultat där marginalerna är mycket små och där det därför inte finns utrymme för större budgetavvikelser för nämnder eller till exempel avsevärt lägre skatteintäkter än budgeterat.

Botkyrka har sedan försäljningen av kommunens eldistributionsbolag 1999 haft en särskild avsättning till framtida pensionskostnader. Sedan 2015 har effekten av ökade pensionskostnader mildrats genom att medel disponeras från avsättningen. I balanskravsresultatet kan kommunen tillgodogöra sig det belopp som disponeras från avsättningen. Budgetförslaget innebär att 29 miljoner kronor disponeras från kommunens pensionsavsättning 2017.

Driftramar och ekonomiskt resultat 2018-2020

Som beskrivits ovan är de ekonomiska förutsättningarna väsentligt svårare för planåren 2018-2020 än för år 2017. Dels finns inga beslut om höjda generella statsbidrag dessa år, dels avtar skatteunderlagstillväxten samtidigt som befolkningstillväxten i riket är rekordhög. För kommunens del tillkommer effekterna av mycket omfattande investeringsplaner.

I resultaträkningen syns detta i ökade avskrivningskostnader och försämrat finansnetto. I driftredovisningen syns det främst som kraftigt ökade medel till ks/kf:s förfogande för att kompensera främst utbildningsnämnden för ökade hyror när befintliga förskolor och skolor rustas upp eller ersätts med nya lokaler.

Det kommer att krävas betydande effektiviseringar för att klara de närmaste årens ekonomiska utmaning. Mot den bakgrunden lämnas ett uppdrag till nämnderna att återkomma med förslag till effektiviseringar motsvarande 2 procent av nämndernas ramar i samband med delårsrapporterna. Beloppen framgår i respektive nämndavsnitt.

Av resultatbudget 2017-2020 framgår att resultatet 2018 ökar från 30 till 56 miljoner om effektiviseringarna på sammantaget 100 miljoner genomförs 2018. Utan nya effektiviseringar åren därefter skulle resultatet dock försämrars till -11 miljoner 2019 respektive -120 miljoner 2020. Det vill säga utifrån nuvarande förutsättningar krävs stora och kontinuerliga effektiviseringar under hela planperioden.

Tabell 7 Justeringar i driftramar 2017

	Ettårsplan 2016	Justeringar Volymer*	Lön/ pris uppräknings	Välfärds-satsning	Övriga verksamhetsförändringar	Omfördelning IT-kostnader	Omfördelningar mellan nämnder	
Kommunstyrelsen	-280,8	-2,1	-5,8		-3,0	0,8	2,0	-288,8
KS/KF förfogande	-24,3				-17,8			-42,1
Samhällsbyggnadsnämnden	-157,1	-1,2	-2,6		-2,0	0,2		-162,6
Exploateringsverksamheten	17,6				30,0			47,6
Tekniska nämnden	-1,2				0,7			-0,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-13,9	-0,1	-0,3		-2,3			-16,6
Kultur- och fritidsnämnden	-228,5	-2,9	-4,2	-1,5	-0,9	0,3	-1,0	-238,7
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd	-229,2	-2,1	-5,1	-2,0	-6,5	-1,8	0,7	-246,0
Utbildningsnämnden	-2 286,8	-33,4	-49,5	-48,0	-0,3	3,6	-0,2	-2 414,6
Socialnämnden	-564,7	-5,3	-12,9	-6,3	-3,5	0,7	-1,5	-593,5
Vård- och omsorgsnämnden	-982,6	-16,3	-22,1	-11,0	-28,4	1,2		-1 059,2
Revision	-4,0		-0,1		-0,2			-4,3
Summa	-4 755,5	-63,4	-102,6	-68,8	-34,1	5,0	0,0	-5 019,4

* Enligt generell resursfördelningsmodell - befolkningsprognos 2016.

Investeringar och kommunens låneskuld

Investeringsplanen

Investeringsplanen omfattar åren 2017-2020 och innehåller investeringar på sammanlagt 4,3 miljarder kronor. Utöver investeringsplanen återstår utgifter för projekt som medgivits i tidigare budgetbeslut, men som ännu inte är påbörjade eller slutförda. Dessa kvarvarande investeringar beräknas till 830 miljoner. Sammantaget innebär det investeringar på 5 miljarder kronor för perioden. I de angivna beloppen ingår inte investeringar inom VA- verksamheten eftersom verksamheten är intäktsfinansierad och ökade kapitalkostnader täcks av VA- avgifter.

Tabell 8 Investeringsplan 2017-2020

Miljoner kronor

2017	2018	2019	2020
474	870	1 583	1 394

Tillsammans med tidigare investeringsbeslut beräknas investeringarna 2017 sammantaget uppgå till 714 miljoner kronor. Det är för kommunens del en historiskt hög investeringsnivå. Men det är ändå väsentligt lägre än åren 2019 och 2020. Utöver de ekonomiska konsekvenserna finns det anledning att överväga om det överhuvudtaget är praktiskt möjligt för kommunen att genomföra investeringar av en sådan omfattning. Investeringsramarna för åren 2018-2020 bör därför uppfattas som preliminära.

Investeringsplanen innehåller flera större projekt inom utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden som kräver ytterligare utredning för att tydliggöra omfattning, kostnader och när i tiden det är realistiskt att genomföra projekten. Kommunstyrelsen får därför i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden, utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden komma tillbaka med preciseringar av projekten under 2017.

En tyngdpunkt i investeringsplanen ligger på förskolor och skolor. Samtidigt som ett stort antal förskolor och skolor är i behov av upprustning behövs tillskott för att klara ökningen av antalet barn och elever. I samband med förnyelse och nybyggnad av skollokaler aktualiseras även behoven av lokaler för sport och fritid.

Förskole- och skolprojekten redovisas inte med belopp för varje enskild byggnation utan ingår med samlingsbelopp i investeringsplanen. Det gäller också de kultur- och fritidslokaler som markerats med U för vidare utredning.

Antalet äldre ökar i kommunen vilket medför behov av att bygga ut vård- och omsorgsboenden. Även flera gruppboheter för omsorgs- verksamheten planeras.

Med tyngdpunkt i slutet av planeringsperioden innehåller investeringsplanen uppförande av ett nytt kommunhus i Tumba.

Den höga investeringsnivån medför en ökad belastning på kommunens resultat i form av ökade avskrivningar och räntekostnader.

Kraftigt ökad upplåning

I vilken takt investeringarna i planen faktiskt blir genomförda bestämmer utvecklingen av kommunens upplåning. Det har tidigare visat sig svårt att bedöma årets upplåningsbehov som ofta har överskattats i tidigare ettårsplaner.

Mot bakgrund av att planen delvis bör betraktas som preliminär har upplåningen beräknats på en lägre investeringstakt än i investeringsplanen. Men bedömningen är ändå att upplåningen ökar kraftigt. Låneskulden för kommunens egna investeringar beräknas öka från nuvarande cirka 500 miljoner kronor till 900-1 100 miljoner vid utgången av 2017. Vid utgången av perioden år 2020 kan upplåningen uppskattas uppgå till närmare 3,5 miljarder kronor.

God ekonomisk hushållning och finansiella mål för 2017

Det har sedan lång tid tillbaka funnits regler som innebär att kommuner ska hushålla med sina resurser. I kommunallagen uttrycks det numera som att ”Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs av andra juridiska personer”. God ekonomisk hushållning kan beskrivas som att varje generation ska finansiera den verksamhet som de beslutar om och tar del av. Finansieringen ska således inte skjutas på framtiden.

God ekonomisk hushållning

Balanskravet är ett minimikrav som innebär att intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Blir resultatet negativt måste det regleras inom tre år. God ekonomisk hushållning innebär att det ekonomiska resultatet normalt ska vara positivt på en nivå som innebär att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. God ekonomisk hushållning kan därför också innebära olika resultatnivåer i olika kommuner. En resultatnivå på 2 procent av skatter och statsbidrag brukar användas som ett riktmärke för god ekonomisk hushållning.

Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i Botkyrka som beslutades av kommunfullmäktige i samband med ettårsplanen för 2014 innebär att kommunen i ett längre perspektiv, till exempel under en femårsperiod, bör uppnå följande:

- Ett genomsnittligt balanskravsresultat på mellan 2 till 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- En genomsnittlig självfinansieringsgrad av investeringar på minst 75 procent.

Finansiella mål för 2017

Som beskrivits under avsnittet ekonomiska förutsättningar är kommunens budgeterade ekonomiska resultat relativt lågt samtidigt som investeringsbehoven är mycket stora. Resultat och självfinansieringsgrad enligt de långsiktiga riktlinjerna för god ekonomisk hushållning uppnås inte i budgeten för 2017.

Mot den bakgrunden föreslås följande finansiella mål för 2017:

- Kommunens balanskravsresultat ska uppgå till 0,6 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Självfinansieringsgraden av kommunens investeringar ska minst uppgå till 45 procent.

Låne- och borgensram 2017

I samband med Mål och budget fastställs varje år låne- och borgensram för det kommande året.

Låneramar

Kommunens egna behov

Mot bakgrund av investeringsplanen uppskattas låneskulden för kommunens egna investeringar komma att uppgå till 900-1 100 miljoner kronor vid utgången av år 2017. Utvecklingen är dock mycket svårbedömd. Mot den bakgrunden föreslås upplåningsramen för kommunens egna behov till 1 200 miljoner kronor år 2017.

Botkyrkabyggen

År 2016 uppgår låneramen för Botkyrkabyggen till 1 400 miljoner. Vid utgången av augusti månad 2016 uppgick vidareutlåningen till 1 185 miljoner. Under 2017 kommer reinvesteringar som kräver ökad upplåning att genomföras. Därför föreslås en låneram på 1 400 miljoner kronor även för 2017.

Botkyrka stadsnät

År 2016 uppgår låneramen för Botkyrka Stadsnät till 230 miljoner kronor. Vid utgången av augusti månad uppgick vidareutlåningen till 185 miljoner. För 2017 föreslås en låneram på 240 miljoner kronor.

Söderenergi

Vid utgången av augusti månad 2016 uppgick vidareutlåningen till 357 miljoner kronor. Ägarkommunerna har enats om ett gemensamt totalt åtagande (lån- och borgensram) på 3050 miljoner 2017. Botkyrkas andel av det blir 885 miljoner, varav 391 miljoner avser borgen. Låneramen för 2017 föreslås därför till 494 miljoner kronor.

Totala låneramar

Sammantaget föreslås en låneram på 3 359 miljoner kronor 2017. Det är 445 miljoner lägre än för 2016. I den föreslagna låneramen ingår även lån till Upplev Botkyrka AB med 15 miljoner och Hågelbyparken AB med 10 miljoner kronor.

Borgensram och riskbedömning för 2017

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer ska kommunen i samband med Mål och budget fastställa borgensram samt göra en riskbedömning av befintliga borgensåtaganden.

Vid höstens delårsbokslut 2016 uppgick kommunens borgensåtagande till 1 306 miljoner kronor. Av beloppet avser 1 250 miljoner olika kommunala bolag, 21 miljoner bostadsrättsföreningar för industriändamål och 35 miljoner ideella föreningar. Det ingår också ett borgensåtagande på 600 miljoner gentemot Södertörns Energi AB där vi har ett solidariskt borgensåtagande för hela lånebeloppet på 1 200 miljoner kronor tillsammans med Huddinge kommun. Dessutom har kommunen en solidarisk borgen avseende Kommuninvests utlåning till andra kommuner.

För Södertörns Energi föreslås en borgensram på brutto 1 200 miljoner kronor (netto 600 miljoner) 2017. För Söderenergi föreslås en borgensram på 391 miljoner. För Syvab föreslås att borgensramen sätts till 113 miljoner, för Sfab till 43 miljoner och för SRV Återvinning AB till 80 miljoner kronor. För bostadsrättsföreningar och ideella föreningar föreslås en borgensram på 22 miljoner respektive 40 miljoner kronor för 2017.

För kommunens borgensåtaganden gentemot kommunens egna bolag och delägda bolag bedömer vi riskerna som fortsatt mycket små. Av det totala borgensåtagandet är mer än 95 procent riktade mot egna eller delägda bolag. De största riskerna finns liksom tidigare i kommunens borgensåtaganden gentemot de ideella föreningarna. Många av dessa har en svag ekonomi och är beroende av förhållandevis osäkra inkomstkällor.

Uppdrag

- Nämnderna har 2018 fått en minskad budgetram motsvarande två procent. Nämnderna får därför i uppdrag att ta fram förslag till möjliga effektiviseringar inom nämndens ansvarsområde. Detta så att vi har effektiva lösningar så att ingen skattekrona används ineffektivt så att vi kommande år fortsatt kan göra strategiska satsningar på välfärd och bygget av Botkyrkastaden. Kommunstyrelsen får särskilt i uppdrag att tillsammans med nämnderna hitta nämndöverskridande effektiviseringsåtgärder. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017
- Tekniska nämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar för verksamheterna inom utbildningsområdet så att de kan arbeta med lokaleffektivisering. Det kan till exempel handla om att skapa en ”lokalbank” och regler för en sådan så att verksamheter ska kunna lämna delar av lokal eller hela lokaler. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar och incitament för enhetschefer att arbeta med lokaleffektivisering. I uppdraget ingår att lägga ut lokalkostnaderna på enheterna. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.
- Nämnderna får i uppdrag att skapa effektiva och dokumenterade rutiner för ansökan av statsbidrag och övriga bidrag. Nämnderna får dessutom i uppdrag att skapa rutiner för att ha ett samlat grepp över alla ansökningar under året. Den dokumenterade rutinen redovisas till kommunstyrelsen den 6 februari 2017.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att arbeta med de enheter som har låg andel ekologiska livsmedel så att de närmar sig de enheter som har lyckats bättre. Hur arbetet ska bedrivas redovisas till kommunstyrelsen i den 6 februari 2017.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda kommunikatörsrollerna i kommunorganisationen samt deras innehåll och placering. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra åtgärder i syfte att stärka kommunens arbete med kompetensförsörjningen för bristyrken med särskilt fokus på att attrahera, rekrytera och behålla kompetent personal samt att minska sjukfrånvaron. Detta uppdrag innefattar även att se över hela kommunens HR-organisation med målsättning att skapa en så optimal och effektiv organisation som möjligt givet kommunens utmaningar på HR-området. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att inom de möjligheter som ges i nuvarande avtal med leverantören av ekonomisystem utreda konsekvenserna av att anskaffa en modul för inköp och beställningar till år 2018. Utredningen ska omfatta möjliga kostnadseffektiviseringar, behov av förändrade arbetssätt samt investeringsbehov och driftkostnadskonsekvenser. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 2 maj 2017.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden, utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden göra en djupare analys av de investeringsprojekt som finns upptagna i investeringsplan 2018-2020. Redovisning lämnas till kommunstyrelsen den 6 mars 2017.

Resultatbudget 2017-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Nämnder	-4 755,5	-5 019,4	-5 155,4	-5 388,5	-5 669,1
Interna och gemensamma poster	320,2	323,8	339,0	345,0	358,0
Avskrivningar	-249,0	-257,0	-265,0	-277,0	-289,0
Verksamhetens nettokostnader	-4 684,3	-4 952,6	-5 081,4	-5 320,5	-5 600,1
Skatteintäkter	3 306,0	3447,5	3586,2	3722,4	3867,6
Generella statsbidragsintäkter mm	1 375,6	1504,5	1521,8	1562,6	1599,4
Finansiella intäkter	81,0	82,0	83,0	85,0	86,0
Finansiella kostnader	-76,0	-80,5	-86	-95,5	-108,2
Resultat före extraordinära poster	2,3	0,9	23,6	-46,0	-155,3
Pensionskostnader från avsättning	26,0	29,0	32,0	35,0	35,0
Balanskravsresultat	28,3	29,9	55,6	-11,0	-120,3

Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning 2017-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Skatteintäkter	3 317,7	3 474,8	3 586,2	3 722,4	3 867,6
Slutavräkningar	-7,5	-27,3			
Summa skatteintäkter	3 310,2	3 447,5	3 586,2	3 722,4	3 867,6
Inkomstutjämningsbidrag	1 014,7	1 060,6	1 083,4	1 137,8	1 188,2
Kostnadsutjämningsbidrag	198,5	215,9	225,3	234,1	243,5
Tillskott statsbidrag flyktingvariabler		50,0	50,0	37,0	25,0
Regleringsbidrag-/ avgift	-2,5	0,8	-14,7	-24,6	-36,3
Bidrag för LSS-utjämning	30,7	47,0	47,6	48,1	48,8
Kommunal fastighetsavgift	130,0	130,2	130,2	130,2	130,2
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 371,4	1 504,5	1 521,8	1 562,6	1 599,4
Summa skatteintäkter inkl generella statsbidrag och utjämning	4 681,6	4 952,0	5 108,0	5 285,0	5 467,0

Nämndernas budgetramar 2017-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Kommunstyrelsen	-280,8	-288,8	-294,6	-304,2	-314,1
KS/KF förfogande	-24,3	-42,1	-52,1	-68,1	-112,1
Samhällsbyggnadsnämnden	-157,1	-162,6	-163,8	-168,8	-174,0
Exploateringsverksamheten	17,6	47,6	47,6	47,6	47,6
Tekniska nämnden	-1,2	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Miljö- och hälsoskydds- nämnden	-13,9	-16,6	-17,0	-17,2	-18,0
Kultur- och fritidsnämnden	-228,5	-238,7	-245,4	-261,5	-274,7
Arbetsmarknads- och vux- enutbildningsnämnden	-229,2	-246,0	-250,3	-261,3	-272,9
Utbildningsnämnden	-2 286,8	-2 414,6	-2 479,1	-2 589,4	-2 701,4
Socialnämnden	-564,7	-593,5	-603,3	-627,0	-651,7
Vård- och omsorgsnämnden	-982,6	-1 059,2	-1 092,4	-1 133,4	-1 192,6
Revision	-4,0	-4,3	-4,4	-4,5	-4,7
Summa	-4 755,5	-5 019,4	-5 155,4	-5 388,5	-5 669,1

Sammanfattning investeringsplan 2017-2020

Skattefinansierad verksamhet	Totalt för perioden 2017-2020	2 017	2018	2019	2020
		Kommunstyrelsen	-642,5	-20,2	-21,1
Samhällsbyggnadsnämnden	-151,1	-42,9	-42,9	-34,0	-31,3
<i>Statsbidrag</i>	<i>10,8</i>	<i>1,0</i>	<i>3,0</i>	<i>5,6</i>	<i>1,2</i>
Tekniska nämnden	-199,1	-55,0	-48,5	-48,0	-47,6
Kultur- och fritidsnämnden	-317,6	-29,9	-93,6	-138,2	-55,9
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-21,8	-13,7	-2,7	-2,7	-2,7
Utbildningsnämnden	-2 612,5	-262,5	-613,2	-944,8	-792,0
Socialnämnden	-48,5	-17,1	-23,4	-4,0	-4,0
Vård- och omsorgsnämnden	-327,6	-32,3	-24,3	-118,8	-152,2
Utgifter	-4 320,7	-473,6	-869,7	-1 582,9	-1 394,5
Inkomster	10,8	1,0	3,0	5,6	1,2
Summa netto	-4 309,8	-472,6	-866,6	-1 577,3	-1 393,3
Taxefinansierad verksamhet					
Tekniska nämnden – VA-verksamheten	-327,0	-35,8	-31,5	-57,5	-112,5

Interna och gemensamma poster 2007-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Kapitaltjänst	362,0	376,0	389,0	405,0	421,0
Pensionsutbetalningar	-79,0	-77,2	-79,1	-82,1	-85,1
Fastighetsskatt	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Försäkringar	-3,5	-3,5	-3,6	-3,7	-3,8
Ersättning, fastighet	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Överskott arbetsgivaravgift	156,3	158,8	164,2	172,3	175,4
Pensionskostnad	-146,0	-171,6	-177,9	-187,9	-190,9
Schablonbidrag	29,0	39,9	45,0	40,0	40,0
Summa	320,2	323,8	339,0	345,0	358,0

Finansiella poster 2017-2020

(mnkr)	Ettårsplan 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Finansiella intäkter					
Aktieutdelning, egna bolag	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Borgensavgifter	15,0	16,0	17,0	19,0	20,0
Ränteintäkter	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
Summa finansiella intäkter	81,0	82,0	83,0	85,0	86,0
Finansiella kostnader					
Räntor lån	-79,0	-80,5	-85,0	-93,5	-105,2
Avgår ränta under byggtid	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Räntor pensionsskuld	-8,0	-11,0	-12,0	-13,0	-14,0
Summa finansiella kostnader	-76,0	-80,5	-86,0	-95,5	-108,2
Summa finansnetto	5,0	1,5	-3,0	-10,5	-22,2

Kommunstyrelsen

Ansvarsområde

Kommunstyrelsen är kommunens högsta verkställande organ – den bereder ärenden till kommunfullmäktige och föreslår beslut. Det är kommunstyrelsen som leder, samordnar och följer upp kommunens övergripande processer och styrning av verksamheter samt ekonomin.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-288,8	-294,6	-304,2	-314,1
Investeringar, netto	-20,2	-21,1	-292,4	-308,8

Väsentliga områden

Under hela perioden fram till 2020 är det en rad områden som kommer vara av stor betydelse för att stärka kommunens förmåga att möta samhällsutvecklingen i Botkyrka kommun med medborgarens fokus utifrån perspektiven plats och organisation. Hela Stockholmsregionen växer snabbt vilket kräver investeringar i skolor, förskolor och bostäder. I Botkyrka kommun är målsättningen att nå 4000 nya bostäder till 2020.

Digitaliseringen ger fortsatta möjligheter att utveckla upplevelsen av delaktigheten i de demokratiska processerna samt tillgänglighet till kommunala verksamheter. För att hantera en föränderlig omvärld krävs beredskap och flexibilitet att kunna hantera både väntade och oväntade händelser under pågående verksamhetsår. Vår analys visar att det kommer bli en avgörande faktor för att Botkyrka kommun ska vara en effektiv organisation i relation till politiska prioriteringar och uppdrag som behöver hanteras utanför ordinarie verksamhetsplanering. Flyktingsituationen i världen och hur den påverkar kommunen nu och framåt är ett bra exempel på hur vår verksamhet behöver vara flexibel och ha beredskap för att möta en komplex och föränderlig värld. Kommunen behöver välfungerande processer för att möta behoven av utbildning, arbete, bostäder och omsorg, både på kort och på lång sikt.

Kommunledningsförvaltningen ansvarar för kommunens styr- och ledningsprocesser. I när-tid är utvecklingsarbetet kopplat till mål- och budgetprocess, ägarstyrning, arkiv och kommunens investeringsprocess. Framgångsfaktorer för utvecklingsarbetet är att det är transparent och förankrat i alla förvaltningar. Kommunens utvecklingsarbete med ett processorienterat arbetssätt syftar till att skapa en effektiv organisation som tar sin utgångspunkt i medborgarens fokus. Kommunledningsförvaltningen leder arbetet med att utveckla processorientering inom både den egna förvaltningen och som stöd till övriga kommunorganisationen. Genomförandeplaner är antagna för det kommande verksamhetsåret, både vad gäller kommunens arbete som helhet och kommunledningsförvaltningen specifikt. Arbetet 2017 kommer främst handla om att etablera processarbetet utifrån antagna genomförandeplaner.

Stora delar av kommunledningsförvaltningens verksamhet består av en rad stödprocesser till kommunorganisationen. För att kommunen som helhet ska vara en effektiv organisation behöver stödprocesserna upplevas utgöra det stöd som mottagande förvaltningar förväntar sig.

En effektiv organisation kräver rätt kompetens. Liksom andra kommuner har Botkyrka kommun en utmaning i att både behålla och attrahera rätt kompetens. Under de kommande åren är det av avgörande betydelse att stärka

kompetensförsörjning och arbetsgivarvarumärket Botkyrka kommun.

Prioriteringar 2017

Med utgångspunkt i vår analys av behov och utmaningar fram till 2020 kommer åtta områden särskilt prioriteras under 2017. Varje prioritering relaterar till en huvudprocess och därtill antagna kommunfullmäktigemål.

1. Medborgarnas upplevelse av delaktighet. Genom att utveckla digitaliseringsarbetet och ta fram en E-strategi ges förutsättning att utveckla kommunens förmåga att ha medborgarnas fokus i verksamheten.

2. Uppföljning och analys av platsen Botkyrka kommun. Vi ska stärka vår kunskap och analysförmåga inom samhällsplaneringens olika perspektiv. Särskilt viktigt just nu är att möjliggöra byggande av attraktiva bostäder och verksamhetslokaler, för ökad variation och mer levande stadsmiljöer. Målet är 4000 nya bostäder till 2020 och nyinvesteringar i skolor och förskolor.

3. Arbetet med att planera och följa upp verksamheten behöver utvecklas ytterligare. Arbetet kommer under 2017 fokusera på att etablera ett processororienterat arbetssätt. Mänskliga rättigheter i styrning och ledning, vårt målarbete och investeringar är också viktiga områden.

4. Kompetensförsörjning. Kommunledningsförvaltningen ska ta fram en plan för kompetensförsörjning samt för arbetsgivarvarumärket.

5. Stödprocesserna ska leverera med ökad nöjdhet hos mottagarna. Fokus på ordning och reda och ökad kvalitet utifrån verksamheternas behov.

6. Arbetsmiljöarbetet. Fokus på att stärka organisationens förmåga till flexibilitet i en föränderlig omvärld samtidigt som ett hållbart arbetsliv möjliggörs.

7. Ägarstyrningen stärks inom ramen för processen samordna koncernen och bereda ärenden.

8. Etablera fungerande strategiska grupper och samordningsgrupper utifrån antagna planer för

ett processororienterat arbetssätt i Botkyrka kommun.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Kommunstyrelsens mål 1:1

Flickor och pojkar, kvinnor och män i alla stadsdelar deltar aktivt i lokalsamhället och den lokala demokratin.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel invånare i alla stadsdelar som upplever att det är lätt att ta del av kommunens information.		49	50	53
Andel skolor som fyllt sina platser i Botkyrka ungdomsfullmäktige.	75	75	100	80
Antal invånare som deltagit i dialogforum i alla stadsdelar (styck).	473	525	526	600
Andel medborgarförslag från Alby, Fittja, samt Hallunda-Norsborg.	24	31	32	40

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel invånare som upplever att de kan vara med och påverka i kommunala frågor som intresserar dem.				
Alby				
Kvinnor	43	47	50	50
Män	38	44	50	50
Fittja				
Kvinnor	39	47	50	50
Män	35	44	50	50
Hallunda/Norsborg				
Kvinnor	34	32	50	50
Män	33	40	50	50
Tullinge				

Kvinnor	26	28	50	50
Män	19	20	50	50
Tumba inkl Storvreten				
Kvinnor	31	34	50	50
Män	27	33	50	50
Vårsta/Grödinge				
Kvinnor	37	33	50	50
Män	24	30	50	50

Kommunstyrelsens mål 1:2

Kommunens verksamheter präglas av en hög tillgänglighet i alla kontakter.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Tillgänglighet via telefon(KKiK)	51	52	70	75
Svarstid - Andel externa samtal till 530 601 00 som besvaras inom en minut	-	67	90	80
Direkt service: Andel samtal till kommunens huvudnummer som kan lösas av kontaktcenter utan att behöva koppla samtalet vidare.	-	-	65	80
Respons – synpunkter och klagomål: Andel av de som lämnar in synpunkter och klagomål på kommunens verksamheter ett första svar från ansvarig handläggare inom 10 dagar.	17	27	100	40

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Kommunstyrelsens mål 2:1

Kommunen ger en jämställd och jämlik medborgarservice i sina processer.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Upplevelsen av diskriminering i mötet med kommunens verksamheter.	2,7	3,2	3,1	3

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Kommunstyrelsens mål 11:1

Botkyrka kommun har en aktuell och långsiktig samhällsplanering för kommunens olika områden.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Kommunstyrelsens mål 12:1

Botkyrka kommuns styrsystem leder till en positiv utveckling av verksamheternas resultat och kvalitet för båda könen i alla stadsdelar.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Nöjd medborgarindex (NMI) i SCB:s medborgarundersökning.	50	52	54	
Botkyrka kommun har jämförelse med tidigare mätning förbättrat resultatet i Resultatvisaren med avseende på: - resultat och effektivitet - politisk styrning och kontroll - medborgarinformation om resultat.				Bättre än 2014
Andelen nämndordförande och förvaltningschefer som tycker att kommunens budgetprocess fungerar väl.	-	35	Ökning mot 2015	70
Andel individbaserade mätbara mål och indikatorer som följs upp med kön som övergripande indelningsgrund på nämndnivå.	64	68	100	100

Kommunstyrelsens mål 12:2

Botkyrka kommun är en konkurrenskraftig och föredömlig arbetsgivare.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Hållbart medarbetarengagemang (HMI). Avser egen regi. Värde för Stockholms län inom parentes.				
Kvinnor	78 (80)	78 (79)	79	80
Män	78 (78)	77 (78)	79	80
Delaktighet i beslut: Andel av kommunens medarbetare som upplever att de har möjlighet att vara delaktiga i beslut som rör deras arbetsplats. Värde inom parentes avser kommungenomsnittet				
Kvinnor	69	67 (62)	70	
Män	70	69 (65)	70	
Sysselsättningsgrad: Kvinnor och män som önskar en högre sysselsättningsgrad upp till heltid och fått ett erbjudande om det. (%)				
Kvinnor			100	100
Män			100	100
Personalrörlighet: Nya tillsvidareanställda under året andel (%)	12,5	7,6		
Personalrörlighet: Avgångna tillsvidareanställda under året andel (%)	9,2	12,9		
Sjuktal – dag 1-14: andel arbetstimmar (%)				
Kvinnor	2,7	2,8		2,5
Män	0,5	0,6		0,5
Sjuktal - dag 15-90: andel arbetstimmar (%)				
Kvinnor	1,3	1,5		1,2
Män	0,2	0,1		0
Sjuktal – dag 91-365: andel arbetstimmar (%)				
Kvinnor	1,8	2,6		2,0
Män	0,3	0,1		0

Kommunstyrelsens mål 12:3

Kommunens stödprocesser och stödsystem är ett effektivt stöd för förvaltningarna.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Digital service och verksamhetsutveck-	202	206	199	210

ling: Index som mäter kommunens digitala service till medborgare och företag och arbete med verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering. Skala från 100-300.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Välfungerande lednings- och stödprocesser: Hur nöjda är kommunens chefer med stöd och service. Avser hela stödprocesser (centralt och lokalt stöd). (Chefsenkäten) (Medelvärde, skala 1-10).				
IT-tjänster				
Kvinnor	4,7	4,7		6,0
Män	4,3	4,3		5,8
Telefoni				
Kvinnor	4,6	4,0		5,5
Män	3,7	3,3		5,0
Planera verksamhet (mål och budget)				
Kvinnor				6,0
Män				6,0
Följa upp verksamhet (delår och årsredovisning)				
Kvinnor				6,0
Män				6,0
Beslutsstödsystemet				
Kvinnor	4,8	4,9		6,0
Män	4,0	3,8		5,5
Redovisning och ekonomiadministration				
Kvinnor	5,4	5,4		6,5
Män	5,2	4,9		6,0
Fakturasystemet loF				
Kvinnor	3,3	3,2		5,0
Män	2,9	2,7		4,8
Kompetensförsörjning/HR-stöd				
Kvinnor				Nytt 6,0
Män				6,0
Kompetensförsörjning/lön				
Kvinnor	5,5	5,0		6,8
Män	5,6	4,6		6,4

Personalsystemet				
Kvinnor	2,7	2,7		5,0
Män	2,7	2,4		4,7
Ärendeberedning				
Kvinnor	3,0	2,9		5,0
Män	3,3	2,9		5,0
Informationsförvaltning: diarietjänst och arkiv				
Kvinnor			Nytt	6,0
Män				6,0
Ärendehanteringssystem (LEX)				
Kvinnor	2,6	3,2		5,0
Män	3,3	3,0		4,8
Kommunikationsstöd				
Kvinnor	5,5	5,4		6,3
Män	5,3	4,6		6,0
Intranät (Botwebb)				
Kvinnor	2,7	2,5		6,5
Män	2,6	2,2		6,2
Anskaffning/upphandling inkl inköp				
Kvinnor	4,5	4,6		5,8
Män	5,1	4,8		6,0
Säkerhet- och krishanteringsstöd				
Kvinnor			Nytt	6,0
Män				6,0

Kommunstyrelsens mål 12:4

Kommunledningsförvaltningen är en effektiv organisation.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Hållbart medarbetar-engagemang (HMI) för Klif. (SKL).				
Kvinnor	78(78)	72	80	82
Män	77(78)	71	80	82
Medarbetares kunskap om mål				
Kvinnor	79	59	80	85
Män	78	71	80	85

Medarbetares kännedom om förväntningar				
Kvinnor				70
Män			Nytt	70
Motivation				
		72		
Kvinnor		78	79	82
Män		76	79	82
Delaktighet				
	70(63)	63	70	75
Kvinnor	72(66)	67	70	75
Män				
Arbetsförutsättningar				
Kvinnor		72	60	70
Män		68	60	70
Kreativitet och nytänkande				
Kvinnor	72	72	60	65
Män	75	74	60	65
Personälrlighet Klif: Nya tillsvidareanställda under året andel (%)				
	13,3	8,6	Nytt	10
Personälrlighet Klif: Avgångna tillsvidareanställda under året andel (%)				
	12,7	22,2	Nytt	10
Sjuktal – dag 1-14: andel arbetstimmar (%) Klif				
Kvinnor	1,5	1,5	-	1,3
Män	0,4	0,5	-	0,4
Sjuktal - dag 15-90: andel arbetstimmar (%) Klif				
Kvinnor	1,2	1,3	-	1,2
Män	0	0,1	-	0
Sjuktal – dag 91-365: andel arbetstimmar (%) Klif				
Kvinnor	1,2	3,3	-	3,0
Män	0	0,1	-	0

Kommunstyrelsens mål 12:5

Kommunledningsförvaltningen har en aktuell planering och styrning inom kommunstyrelsens strategiska ansvarsområden, innefattande hållbar utveckling inklusive lokal utvecklingsplanering samt områdesarbete, översiktlig planering av mark och vatten, inklusive översiktsplan och stadsdelsvisa strukturplaner samt riktlinjer för bostadsförsörjning, regional utvecklingsplanering, klimatarbete, sysselsättning och näringsliv inklusive gott företagsklimat, kommunens varumärke och attraktivitet, mänskliga rättigheter med särskilt fokus på jämlikhet, jämställdhet, interkulturalitet, barnets rättigheter, rättigheter för personer med funktionsnedsättning och nationella minoriteter, samt folkhälsoarbete, kreativitet och idéutveckling, trygghets- och säkerhetsarbete, internationellt samarbete och högskolesamverkan.

Det finns huvudprocesser med tillhörande kommunfullmäktigemål där kommunledningsförvaltningen äger planerings- och stödresurser och kan ”producera” styrdokument och visst stöd till förvaltningarna, men till mycket liten eller ingen del påverka måluppfyllelsen av dessa huvudprocesser, dessa tas om hand i mål 12:5. De huvudprocesser och mål som tas om hand är:

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna med mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande och mål 5 Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar.

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv med mål 6 Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver.

Att erbjuda Botkyrkaborna förutsättningar för gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv med mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre, mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap och mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna med mål 10 Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation 2020

Kommunstyrelsens mål 13:1

Centralt upphandlade varor och tjänster bidrar till en klimatneutral organisation.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Biodrivmedel: Andel upphandlingar där transporter ingår där krav ställts på bränsleandel biobränsle	10	100		
Klimatkompensation: Andel ramavtalsupphandlingar där krav på klimatkompensation ställs (där klimatkompensation är möjlig)	10	100		

Kommunstyrelsens budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-280 827	-280 827	-288 848	-294 562	-304 176
Volymförändringar		-2 057	-1 900	-1 929	-1 956
Löne- och prisuppräknig		-5 769	-7 547	-8 735	-8 981
Övriga prioriteringar					
Investeringscontroller (KS/2016:367)		-900			
Avtalsjurist (KS/2016:367)		-900			
Överförmyndarnämnd		-1 200			
Valnämnden			-2 050	2 050	
Introduktion av nya ledamöter och avtackning av avgående fullmäktige				-1 000	1 000
Omfördelning mellan näm- der					
Överföring av festivalmedel, KS-KFN		1 000			
Trygghetsskapande arbete i Hallunda/ Norsborg KS-SN		1 000			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		305			
Justering fel i tidigare reglering IT		500			
Effektiviseringsåtgärder			5 783		
Summa Justeringar	0	-8 021	-5 714	-9 614	-9 937
Ettårsplan	-280 827				
Budget 2017 med plan 2018- 2020		-288 848	-294 562	-304 176	-314 113

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Kommunstyrelsens budget uppgår för **2017** till 288,8 miljoner kronor. Det är en ökning med 8,0 miljoner kronor jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får kommunstyrelsen 2,0 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 5,8 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

En del i kommunstyrelsen åtgärdsplan med anledning av fullmäktiges anmärkning på tekniska nämnden var att tillsätta två tjänster under kommunstyrelsen. Tjänsterna gäller investeringscontroller och stöd till tekniska nämnden i form av en juridiskt kunnig utredare. För

ändamålet avsätts 900 000 kronor för respektive tjänst.

Ersättningen till överförmyndarverksamheten höjs med anledning av ökningen av ensamkommande barn. För ändamålet utökas ramen med 1,2 miljoner kronor.

Omfördelning av ram mellan nämnder innebär att kommunstyrelsens ram reduceras med 2,0 miljoner kronor. Av beloppet överförs 1 miljon till kultur- och fritidsnämnden för att anordna festival i Botkyrka och 1 miljon överförs till socialnämnden och avser trygghetsskapande arbete i Hallunda/Norsborg. Överföringen till socialnämnden är en justering till följd av kommunstyrelsens omorganisation 2016.

Ramen reduceras med 0,8 miljoner till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 5,7 miljoner kronor och avser volymförändring 1,9 miljoner, löne- och prisuppräknings 7,5 miljoner samt genomförande av allmänna val 2,1 miljoner. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 5,8 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 9,6 miljoner kronor och avser volymförändring 1,9 miljoner, löne- och prisuppräknings 8,7 miljoner, återförande av 2018 års ökning av ram för allmänna val samt tillskott med 1 miljon för introduktion av nya ledamöter och avtackning av avgående fullmäktige.

För **2020** utökas ramen med 9,9 miljoner kronor, vilket avser volymförändringar 1,9 miljoner och löne- och prisuppräknings 9,0 miljoner. Dessutom återförs den miljon som avsattes 2019 för introduktion och avtackning av fullmäktige.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammantaget för perioden 2017-2020 finns för kommunstyrelsens del investeringsprojekt med en totalkalkyl på 642,5 miljoner kronor. Projektet finns redovisade i investeringsplan 2017-2020, sida 95. I investeringsplanen finns ett nytt kommunhus upptaget med en totalkalkyl på 655 miljoner, varav 55 miljoner beräknas falla ut 2021. Därutöver finns medel för IT infrastruktur och årliga inventarier. Dessutom finns medel för investeringsutgifter i samband med nya upphandlingar av personal- och affärs (ekonomi)system.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ansvarsområde

Samhällsbyggnadsnämnden har hand om skötseln och underhållet av gator, parker och mark. Dessutom ingår fysisk planering, bygglov samt kart- och mätverksamhet i nämndens ansvar.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-162,6	-163,8	-168,8	-174,0
Exploatering, netto	47,6	47,6	47,6	47,6
Investeringsutgifter, netto	-42,9	-42,9	-34,0	-31,3

Väsentliga områden

Bostadsbyggande

Det nya bostadsförsörjningsprogrammet innebär en väsentligt snabbare utbyggnadstakt än enligt tidigare planer. Under 2016 går flera stora bostadsplaner i mål och byggande kan starta på t.ex. Albyberget, i Fittja C och på Solskensvägen i Tullinge.

Sedan tidigare finns klara planer för bostäder i Tumba och i Vårsta centrum, liksom i Sandstugan och i Rikstens tidiga etapper. I Tumba byggs tre ungdomsbostadsprojekt. Därtill sker samråd om bostäder i Tumba skog och beslut fattas om planstart för bostäder vid Hallunda gård.

Bygglov

Inom bygglovsverksamheten har den ökade ärendemängden mötts med fortsatt fokus på effektivitet och rättsäkerhet, samt på service till sökande genom ökad tillgänglighet via telefon, internet och försök med drop-in.

Tillgänglig information

En tydlig trend är att offentligt producerad information ska göras fritt tillgänglig i samhället som öppna data.

Denna trend understöds av bl.a. PSI-direktivet, regeringens strategi för en digitalt samver-

kande statsförvaltning, och SKL:s nationella strategi för e-samhället.

Parallellt pågår arbetet med det som kallas Digitalt först, där Lantmäteriet fått regeringens uppdrag att ihop med Boverket verka för ”en smartare stadsbyggnadsprocess”, som med digital hjälp förenklar för medborgare och företagare och bidrar till ökat bostadsbyggande. Strävan är att första kontakten med myndighet ska vara digital, till exempel vid en bygglovsansökan.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Samhällsbyggnadsnämndens mål 1:1

Samhällsbyggnadsnämnden ska öka tillgången på geografiska data till kommunens medborgare och handläggare.

Samhällsbyggnadsnämndens mål 1:2

Samhällsbyggnadsnämnden ska korta svars- och handläggningstiden för medborgarförslag, synpunkter och felanmälningar.

Samhällsbyggnadsnämndens mål 1:3

Samhällsbyggnadsnämnden ska öka medborgarnas delaktighet i samhällsbyggnadsprocessen.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antalet användare av kommunens webbkarta	16612	17430	17000	17500
Genomsnittlig handläggningstid för medborgarförslag, veckor	33	27,5	25	20
Kvinnor	31	29	25	20
Män	35	26	25	20

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att öka medborgarnas delaktighet i samhällsbyggnadsprocessen, bland annat genom att utveckla arbetet med dialog och kommunikation och använda olika kreativa metoder för dialog med medborgarna för att nå olika målgrupper.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att utveckla användande av 3D-visualiseringar av ny bebyggelse för att underlätta förståelsen av dess konsekvenser för medborgarna.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att bidra till att höja kompetensnivån hos Kontaktcenter för de verksamheter som ligger under nämnden, så att hantering av synpunkter och felanmälan kan förkortas, samt att se över frågeställningar i medborgarundersökningen så att fler synpunkter kan mätas.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Samhällsbyggnadsnämndens mål 2:1

I Botkyrka är våra gemensamma parker, torg och vägar tillgängliga, trivsamma och trygga.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel tillgänglighetsanpassade busshållplatser	47	56	60	62
Andel tillgänglighetsanpassade övergångsställen	31	31	57	60

Botkyrkaborna anser att kommunens parker och lekplatser är ganska eller mycket bra	66	68	68	68
Botkyrkaborna anser att kommunens gator och vägar är ganska eller mycket bra	54	56	60	60

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att arbeta för gott bemötande, korta handläggningstider och hög rättssäkerhet i myndighetsutövningen.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att planera och anlägga nya allmänna platser så att de blir tillgängliga, trivsamma och trygga.

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Mål 5 Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Nöjd kundindex (NKI)	80	75	80	80
Nöjd kundindex avseende bygglovsservice till företag enligt SBA/SKL:s undersökning	50	44	60	70
Nöjd kundindex avseende markupplåtelser till företag enligt SBA/SKL:s undersökning	73	74	75	75

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att arbeta för ett bättre näringslivsklimat, genom ett gott bemötande, korta handläggningstider och hög rättssäkerhet i myndighetsutövning.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att samarbeta aktivt med Näringslivscenter och skapa goda förutsättningar för näringslivet i Botkyrka.

Samhällsbyggnadsnämnden fortsätter att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden

och tekniska nämnden arbeta för att kommunens verksamhetsområden blir mer attraktiva.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att erbjuda 25 ungdomar ferieplatser sommaren 2017, förvaltningens markskötselentreprenör står för arbetsledningsansvaret.

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Mål 6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver.

Åtagande

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att skapa planberedskap och verka för att åstadkomma platser för kommunala äldreboenden, LSS-boenden och särskilda boenden.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Botkyrkaborna är ganska eller mycket nöjda med tillgången till naturområden i närheten av sin bostad	85	88	87	88
Botkyrkaborna är ganska eller mycket nöjda med kommunens friluftsområden	82	83	82	85

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att påbörja framtagandet av en ny skogsbruksplan med en inriktning som värnar och utvecklar kommunens skogsinnehav samt natur- och friluftsvärden. Konsultupphandling planeras ske under året och inventering m.m. under några år framöver.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i samarbete med bl.a. miljö- och hälsoskydds nämnden fortsätta arbetet med att förverkliga pro-

grammet Botkyrkas Gröna Värden för att ytterligare tillgängliggöra kommunens natur.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Åtagande

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att verka för att skapa förutsättningar för kreativitet och entreprenörskap genom lokaler i nya planer och upplåtelse.

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Åtagande

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att skapa förutsättningar för spontan kultur och idrott vid planläggning och utformning av offentliga miljöer.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 10 Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i samarbete med bl.a. miljö- och hälsoskydds nämnden, tekniska nämnden, markägare och SRV-återvinning, arbeta för att minska nedskräpning och dumpning av avfall i naturen. Kostnader för åtgärder i samband med dumpning och onormal nedskräpning kommer att särredovisas.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i samarbete med bl.a. miljö- och hälsoskydds nämnden arbeta för ett hållbart resande.

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Åtagande

Samhällsbyggnadsnämndens åtar sig att utveckla bilden av Botkyrka som en attraktiv plats att bygga, bo och etablera sig på för medborgare och företagare.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal lägenheter i antagna detaljplaner	768	209	1000	1000

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i nya exploateringsprojekt verka för en trygg boendemiljö och en blandad bebyggelse till form och innehåll, med såväl bostäder som verksamheter.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att verka för fungerande stråk, t ex gång och cykelvägar, inom och mellan kommunens stadsdelar.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att fortsätta arbetet med att ta fram områdesvisa program med principer för gestaltning etc.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att fortsätta arbetet kring hur planprocessen kan effektiviseras, bl.a. inom nätverket Stadsbyggnadsbenchen.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att slutföra arbetet med processbeskrivning av tidiga skeden i exploateringshandboken och implementera den som arbetsätt på förvaltningen.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att öka det samlade antalet bostäder i antagna detaljplaner, samt ta fram en handlingsplan för att uppnå kommunens bostadsbyggnads mål.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Åtaganden

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att fortsätta arbetet med att kvalitetssäkra och effektivisera förvaltningens handläggning. Ärendeflödet ska vara i balans, t.ex. avseende inkomna och avgjorda bygglovärenden.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att fortsätta arbetet med att förnya och modernisera förvaltningens lokaler för att kunna erbjuda en bra och modern arbetsmiljö för medarbetarna.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i samarbete med andra nämnder förbättra skalskyddet i kommunalhuset och därmed öka säkerheten för personalen.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att fortsätta arbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare, för att kunna behålla och rekrytera kompetenta medarbetare.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att utreda möjligheten att inför tidsskrivning, framförallt tidsrapportering i investeringsprojekt.

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att stärka kompetensen inom IT för att kunna förvalta och vidareutveckla de verksamhetsnära IT/stödsystemen.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Samhällsbyggnadsnämndens mål 13:1

Under 2017 ska nämndens inköp kartläggas och produkter som är klimatkompenserade ska väljas där det finns.

Åtagande

Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att identifiera de upphandlingar där möjligheter ges att ställa krav på klimatneutralitet.

Samhällsbyggnadsnämnden budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-157 117	-157 117	-162 625	-163 845	-168 842
Volymförändringar		-1 151	-1 063	-1 079	-1 094
Löne- och prisuppräknig		-2 597	-3 409	-3 918	-4 045
Övriga prioriteringar					
Tjänster		-1 400			
Dagvattenavgifter		-600			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		90			
Justering fel i tidigare reglering IT		150			
Effektiviseringsåtgärder			3 252		
Summa Justeringar	0	-5 508	-1 220	-4 997	-5 139
Ettårsplan	-157 117				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-162 625	-163 845	-168 842	-173 981

Exploateringsverksamheten

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	17 600	17 600	47 600	47 600	47 600
Övriga prioriteringar					
Ökade exploateringsintäkter		30 000			
Summa Justeringar	0	30 000	0	0	0
Ettårsplan	17 600				
Budget 2017 med plan 2018-2020		47 600	47 600	47 600	47 600
Summa netto		-115 025	-116 245	-121 242	-126 381

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Samhällsbyggnadsnämndens budget för 2017 uppgår till 162,6 miljoner, en ökning med 5,5 miljoner jämfört med 2016. Budget för exploateringsverksamheten innebär en nettointäkt med 47,6 miljoner, en ökning med 30 miljoner jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får samhällsbyggnadsnämnden 1,2 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 2,6 miljoner för pris- och löneökningar.

En utökning med 1,4 miljoner sker för att medge ytterligare sammanlagt två tjänster inom områdena gata/ park, bygglov och mark- och exploatering.

För att möta ökade kostnader för dagvattenavgifter 2017 tillkommer 0,6 miljoner.

Ramen reduceras med 0,2 miljoner till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 4,5 miljoner avseende volymer och kompensation för löne- och prisökningar. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder med två procent motsvarande 3,3 miljoner

För **2019** utökas ramen med 5 miljoner avseende volymer och kompensation för löne- och prisökningar.

För **2020** utökas ramen med 5,1 miljoner avseende volymer och kompensation för löne- och prisökningar.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammanlagt omfattar samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 151 miljoner för perioden 2017-2020. Projekten redovisas i investeringsplan 2017-2020, sida 96.

För att möjliggöra mindre markförvärv beräknas 5 miljoner årligen.

I planen ligger flera större parkprojekt. 2017 rustas Blåklintsparken upp. Då påbörjas även upprustning av Fittjahöjden och Uttrans strandpromenad. Violentparken och Storvretsparken påbörjas 2018.

Tillgänglighetsanpassningar av busshållplatser och övergångsställen samt iordningställande av infartsparkeringar pågår under hela perioden.

Gång- och cykelvägar mellan bland annat Lida-Riksten och Smällan-Eldtomta i Grödinge påbörjas 2017-2018.

Byte av järnvägsbron i Tullinge beräknas till 7 miljoner. För ”Gröna gångbron” i Hallunda anslås 6,6 miljoner.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Tekniska nämnden

Ansvarsområde

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens lokalförsörjning och fastighetsförvaltning. Dessutom har nämnden hand om skötsel, underhåll och utbyggnad av vatten och avlopp. Även teknik, transporter och städning ingår i nämndens område. Verksamheterna finansieras helt genom avgifter, hyresintäkter och ersättning för utförda tjänster.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Investeringar, netto	-55,0	-48,5	-48,0	-47,6

Väsentliga områden

Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Arbetet med att utveckla nämndens tjänstemannaorganisation pågår. Detta sker främst genom kompetenshöjning, värdegrundsarbete samt rekryteringar av nyckelbefattningar. Kollegor med rätt kompetens, vilja och passion för sitt yrke är viktiga förutsättningar för verksamhetens framgång, på både kort och lång sikt. Det stärker kommunen som arbetsgivare.

Öka takten för att minska påverkan på klimat och miljö

Ytterligare steg för att åstadkomma en klimatneutral kommunal organisation senast 2020 behöver nu tas. Dessa steg behöver nu ske genom att alla förskolelokaler ska miljödeklarerar med start 2017 och kommunen behöver ta fram riktlinjer för all byggnation så att miljö- och klimatpåverkan minskar. Riktlinjerna för klimatneutralt byggande ska omfatta all byggnation av lokaler och bostäder i Botkyrka. Vidare skall kommunen öka omvärldsbevakningen av träbyggnation.

Lokalförsörjning – nya lokaler för kommunala verksamheters behov

Kommunens verksamheter behöver lokaler som fungerar för verksamheterna. Det är sedan tidigare noterat att kommunens lokalbestånd som byggdes under 1960 och 1970-talet är ålderstiget och i stort behov av förnyelse. Flera

kommunala verksamheter menar att renovering inte räcker då lokalernas utformning inte möter dagens behov av tillgänglighet, pedagogik, gestaltning och säkerhet. Vidare ökar Botkyrkas unga befolkning. För att möta detta behövs ett förnyelseprogram och en lokalplan för de kommande 6 åren ska tas fram i samverkan med verksamhetsnämnderna.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Mätbart mål *	Mål 2016	Mål 2017
Antal synpunkter från unga		
Antal möten med barn och unga vid planering av lokaler och utemiljö		
Antal medborgarpaneler (totalt)		
Antal förskolor och skolor som samverkar om miljö och naturvård		

* Mätning påbörjas 2017

Åtaganden

Ska fånga ungas erfarenheter från feriearbete. 416 unga har under sommaren 2016 haft feriearbete inom nämndens ansvarsområde.

Bjuda in barn och unga i skapandet av både lokaler och utemiljön.

Använda *medborgarpanel* och *ungdomspanel* regelbundet för övergripande frågor i verksamheterna.

Hålla regelbundna möten med kontaktcenter och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Öka samarbete med medborgarkontoren.

Öka samarbete med förskolor och skolor om miljö och naturvård.

Erbjuda alla som lämnar felanmälan, synpunkter mm och som vill ha svar, ska få det.

Bidra till utveckling av kontakten med medborgaren tillsammans med övriga nämnder.

Ta fram kommunikationsplaner för varje bygg- och anläggningsprojekt.

Göra årliga enkäter boende på äldreboende. Medverka i Södertörnsnyckeltalen samt göra jämförelse med andra kommuner.

Visa, inspirera och berätta för Botkyrkaborna vilka uppdrag som utförs för att bidra till Botkyrkabornas samhälle.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Tekniska nämndens mål 2:1

Tekniska nämnden ska tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden verka för att tillgängligheten ska öka i den fysiska miljön i de lokaler kommunen bedriver verksamhet.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Tillgängliga lokaler, antal kvm				

Åtaganden

Under 2017 ska 20 fastigheter inventeras inom kommunen samt genomföra förbättringsåtgärder enligt en åtgärdsplan i den fysiska miljön tillsammans med kommunens verksamheter.

Ha ett normkritiskt, jämlikhets och barnperspektiv i utformningen av våra lokaler och i

vårt gemensamma Botkyrka. Till exempel könsneutrala toaletter, barnvänliga inne- och utemiljöer samt utemiljöer anpassade för gång och cykel framför bilar.

Initiera samverkan om handlingsplaner för tillgänglighet med övriga kommuner i söderort.

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Mål 6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver

Tekniska nämndens mål 6:1

Tekniska nämnden ska verka för att äldre Botkyrkabor kan leva ett aktivt liv genom att utföra god halkbekämpning och snöröjning av de gång- och cykelvägar som nämnden ansvarar för med ett fortsatt tydligt fokus på jämställd snöröjning, sandning och gatusopning.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Registrerade felanmälningar angående halka för gång och cykelvägar med saltsopning				

Åtagande

Gång och cykelvägar ska sopsaltas på jämlikt sätt som gynnar likställer fotgängare och cyklister med bilister enligt överenskommelse med samhällsbyggnadsnämnden.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Tekniska nämndens mål 7:1

Tekniska nämnden ska verka för att kommuninvånare anser att kranvattnet håller god status.

Tekniska nämndens mål 7:2

Tekniska nämnden ska med ständiga förbättringar inom kvalitet, miljö och arbetsmiljö

skapa säkra, trivsamma och sunda miljöer för våra anställda och kommuninvånare.

Tekniska nämndens mål 7:3

Tekniska nämnden ska säkerställa att de kommunala verksamheterna städas enligt Botkyrkas beslutade städstandard.

Åtagande

Genomförda kvalitetskontroller inom städverksamheten ska visa att minst 80 procent har en godkänd städkvalité.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Godkända kvalitetskontroller inom städverksamhet, %			80
Boende i lägenhet som anser att kranvattnet har god status (%)			
Boenden i villa som anser att kranvattnet har god status (%)			

Åtaganden

Öka kommunikationen om kranvattnets goda status.

Ta fram en Vattenplan i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

I all renovering och nybyggnation jobba med miljö och hälsofrämjande materialval och miljöer.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Åtagande

Information hur avloppsrening påverkar miljön. Informationskampanjer till skolan, besök på Syvab. Syfte att skapa medvetande om betydelsen av hur beteende påverkar.

Öka samverkan med företag- och näringslivscenter. Teknikens dag. Våren 2017 genomförs Teknikens dag för att visa, inspirera och berätta vilka uppdrag som utförs för att bidra till att utveckla Botkyrkabornas samhälle. Vid teknikens dag medverkar teknik och logistik med olika fordon och beskriver kommunens arbete för att gå över till en fossilbränslefri

fordonsflotta samt arbete med att införa eldrivna arbetsfordon i den tekniska förvaltningen.

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Teknisk nämndens mål 9:1

Tekniska nämnden ska visa och kommunicera offentlig konst.

Åtaganden

Konst och kultur skall genomsyra våra inne och utemiljöer och vara en naturlig del av kommunala miljön.

Utveckla samverkan om offentlig konst vid all byggnation i tidiga skeden samt visa på den offentliga konsten när den finns på plats.

Sträva efter att minst 1 procent av entreprenadkostnaden i byggprojekt används för konstnärlig utsmyckning.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 10 Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva

Tekniska nämndens mål 10:1

Tekniska nämnden ska skapa medvetenhet hos barn om hur livsstil påverkar miljön

Tekniska nämndens mål 10:2

Tekniska nämnden ska skapa miljö- och hälsofrämjande inne- och utomhusmiljöer

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal besökande barn och unga hos Syvab				

Åtaganden

Öka samverkan med företag- och näringslivscenter. Våren 2017 genomförs Teknikens dag för att visa, inspirera och berätta vilka uppdrag som utförs för att bidra till att utveckla Botkyrkabornas samhälle. Vid teknikens dag medverkar teknik och logistik med olika fordon och beskriver kommunens arbete för att gå över till en fossilbränslefri fordonsflotta samt arbete

med att införa el-drivna arbetsfordon i den tekniska förvaltningen

Medverka i forskningsprojektet Gröna bilister. Ett forskningsprojekt där små elfordon används för att påverka Botkyrkabornas beteende om resande. En annan metod för att minska miljöpåverkan är användandet av samordnade varutransporter.

Inspirationseminarium med Biogasakademin.

Ansökan till Klimatklivet tillsammans med företaget EON för stöd till ny station för att tanka biogas.

Ge information hur avloppsrening påverkar miljön. Informationskampanjer till skolan, besök på Syvab.

Miljödiplomera våra lokaler successivt med fokus på material som är snälla mot miljö och hälsa.

Genomföra livscykelanalyser vid all byggnation med inriktning mot klimatneutralt byggande.

Vara med och driva att en ny biogaspump i Tumba etableras och ett fortsatt arbete mot en fossilbränslefri kommunal fordonsflotta och infrastruktur som det kräver.

Påverka människors beteenden vid resande.

Främja användandet av el och biogas.

Ge information om dagvattenparker och dess nyttor.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Tekniska nämndens mål 12:1

Tekniska nämnden ska verka för att det råder en god och hälsosam arbetskultur där varje kollega vill utveckla verksamheten så att det blir bästa möjliga nytta för Botkyrkaborna. Vi inför rutiner som stärker god ordning. Vi utvecklar oss genom att lära av andra och av varandra.

Tekniska nämndens mål 12:2

Tekniska nämnden ska verka för att kommunikation mellan kollegor i nämndens förvaltning ska stärks liksom med de som förvaltningen som organisation är till för. Det vill säga förvaltningens organisation ska öka kommunikationen inom kommunens organisation då det är förvaltningens service som ska stödja andra kommunala verksamheter i sina uppdrag gentemot Botkyrkaborna.

Mätbart nämnd mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal delegationsbeslut som anmäls inom rätt tid (%)		100	
Antal överprövningar som leder till nytt beslut		0	
Antal nya ramavtal			
Andel anställda som upplever inflytande och engagemang för arbetet (%)			85
Minskad sjukfrånvaro			
- Kvinnor			
- Män			

Åtaganden

Inspirera för viljan till eget lärande och utveckling. Möjliggöra arbetsrotation.

5 procent av arbetstiden ägnas åt utveckling och omvärldsspaning.

Minst 5 arbetsdagar per år förväntas varje medarbetare arbeta med verksamhetens utveckling som skapar nytta för Botkyrkaborna.

Bidra till utveckling av trainee platser i Södertörn/länet.

Bjuda in oss till en kommun för utbyte, föra berättelsen vidare om Botkyrka. Besöka en vänort (2018).

Verka för hälsofrämjande insatser för personalen.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Åtaganden

Ansökan till Klimatklivet tillsammans med företaget EON för stöd till ny station för att tanka biogas.

Miljödiplomera våra lokaler successivt med fokus på material som är snälla mot miljö och hälsa.

Genomföra livscykelanalyser vid all byggnation med inriktning mot klimatneutralt byggande.

Vara med och driva att en ny biogaspump i Tumba etableras och ett fortsatt arbete mot en fossilbränslefri kommunal fordonsflotta och infrastruktur som det kräver.

Utveckla nya riktlinjer för att minska miljöpåverkan vid all byggnation inklusive miljödiplomering och livscykelanalys.

Minska vattenåtgången och plastförbrukning inom städverksamheten.

Öka användandet av bioteknik och minska förbrukningen av kemikalier inom städverksamheten.

Öka antalet anläggningar för alternativ uppvärmning av fastigheter och varmvatten.

Aktivt bevaka marknaden för el och sol teknik inom området kommersiella fastigheter.

GPS-lösningar i alla kommunens fordon. Detta ger möjlighet till att utvärdera hur fordon används, val av bränsle med mera.

Ta fram en strategi med mätbara delmål för att fasa ut fossila bränslen från vår fordonspark.

Gröna tak som antingen nyttjar solenergi eller samlar regnvatten, sedumtak.

Införa miljödiplomering av lokaler.

Att i kontakter med andra inom och utom vår egen organisation verka för ett klimatneutral byggande och aktivt omvärldsbevaka och lära mer om träbyggnation.

Tekniska nämnden budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-1 221	-1 221	-514	-514	-514
Övriga prioriteringar					
Tillfälliga medel för projektledare för Tumba vård- och omsorgsboende		1 221			
Anslagsfinansiering av tekniska nämnden		-514			
Summa Justeringar	0	707	0	0	0
Ettårsplan	-1 221				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-514	-514	-514	-514

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Tekniska nämndens budget för 2017 uppgår till 0,5 miljoner, en minskning med 0,7 miljoner jämfört med 2016. Anslaget motsvarar kostnaderna för nämnden. Övriga verksamheter förutsätts intäktsfinansierade med VA avgifter, internhyror samt ersättningar för utförda tjänster.

Tillfälliga medel för projektledning avgår med 1,2 miljoner. För att hålla fast vid principen om intäktsfinansiering, med undantag för nämnden, justeras den ekonomiska ramen upp med 0,5 miljoner.

Perioden 2018-2020 sker inga ytterligare justeringar av den ekonomiska ramen.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammanlagt omfattar tekniska nämndens investeringsbudget 199 miljoner för perioden 2017-2020. Projekten redovisas i investeringsplan 2017-2020, sida 97.

För energibesparande åtgärder beräknas 10 miljoner per år under perioden. Åtgärder för förbättrad ventilation, brandskydd och tillgänglighet ingår med mellan 3-4 miljoner per år.

Förvärv av bostadsrätter för socialnämnden och vård- och omsorgsnämndens behov ingår med 8 miljoner per år.

För reinvesteringar avsätts 11 miljoner kronor per år.

Investeringsplanen innehåller utbyten av fyra bussar varav tre byts under 2017. Här återfinns även maskiner och utrustning för gata/ park drift.

Utbyggnad av VA i Grödinge, etapp 2 är det största nya projektet inom VA verksamheten. Utbyggnaden beräknas till åren 2019-2020.

Stora investeringar för VA utbyggnad i Grödinge och för dagvattenledning i Norra Botkyrka återstår. Anslag för dessa projekt har medgivits i tidigare budgetbeslut.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ansvarsområde

Miljö- och hälsoskyddsnämngen har ansvar för tillsyn och offentlig kontroll enligt lagar och förordningar. Nämnden ska också skapa förutsättningar för en hållbar utveckling, bidra till att de nationella och regionala miljö kvalitetsmålen uppfylls samt övervaka och förbättra miljön i kommunen.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-16,6	-17,0	-17,2	-18,0
Investeringar, netto	0	0	0	0

Väsentliga områden

Av de sexton nationella miljö kvalitetsmålen prioriterar nämnden:

- Frisk luft
- Levande sjöar och vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet
- Giftfri miljö
- Ingen övergödning
- Ett rikt växt- och djurliv
- En god bebyggd miljö
- Begränsad klimatpåverkan

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 1:1
Medborgarna ska ha goda möjligheter att ta del av kommunens miljöarbete.

Indikator (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel uppdaterade indikatorer i miljöbarometern	100	100	100

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att förbättra möjligheterna för barn och unga att ta del av kommunens miljöarbete. Och att informera ungdomsfullmäktiges miljögrupp om kommunens miljöarbete.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 2:1

Nämndens verksamheter präglas av god service, bra bemötande och hög tillgänglighet i alla kontakter.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden verkar för att information om allemansrätten når ut till alla medborgare.

Indikator (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel av medborgarförslagen som besvaras av nämnden senast vid tredje sammanträdet från att de inkommer till nämnden.	80	50	80	80
Andel medborgarförslag som besvaras av nämnden inom högst sex månader från att det inkommer till nämnden.	100	100	100	100

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande.

Mål 3 Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 3:1

Genom fältbussens verksamhet stödjade lärare, samt komplettera och berika den ordinarie NO-undervisningen.

Mätbart nämndmål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel lärare som anser att dagen med Fältbussen kompletterar och berikar undervisningen i NO*	100	100	100	100
Antal klasser med Fältbussen/totalt erbjudna antal klasser				
Antal elever/deltagare med Fältbussen				

Indikatorer

- Antal klasser med Fältbussen/totalt erbjudna antal klasser
- Antal elever/ deltagare med fältbussen

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Mål 5 Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar

Mätbart nämndmål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Nöjdhetsindex för livsmedels- och miljötillsynen ska uppgå till 80 procent år 2017.				
Nöjdhetsindex, NKI*	80	75	80	80
Jämförelse: medelvärde NKI samtliga deltagande kommuner	68	69		

*Enligt den näringslivsundersökning som mäter miljötillsynens och livsmedelstillsynens service och görs av Stockholm Business Alliance (SBA).

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att genom samarbetsprojekt med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden öka attraktiviteten inom kommunens företagsområden.

Mätbart nämndmål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Bereda feriepraktikplatser för ungdomar från Botkyrka.				
Antal feriepraktikplatser	7	12	12	12

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Mål 6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 6:1

Tillgängligheten förbättras i naturreservaten.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 7:1
Minska mängden gifter i Botkyrkas förskolor

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att genom myndighetstillsynen bidra till att Botkyrkaborna är friska och mår bättre.

Indikatorer

- Antal inspektioner enligt miljöbalken.
- Antal inspektioner enligt livsmedelslagen.
- Antal inspektioner för extra kontroll livsmedelslagen.
- Antal inspektioner avseende försäljning av folköl-, tobak och vissa läkemedel.

- Antal inspektioner avseende genomförande av utfasning.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Åtagande

Delta i Stockholm Business Alliance nätverk för innovativa miljöföretag

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 9:1

Genom naturvårdsprogrammet Botkyrkas gröna värden möjliggöra för medborgarna att uppleva kulturmiljöområdena i Botkyrka.

Indikator

- Andelen av de skyddsvärda ängs- och hagmarker som kommunen har rådighet över som hävdats under året.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 10 Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 11:1

Samordna det operativa klimatarbetet i kommunen genom att starta och driva ett förvaltningsövergripande projekt för att nå målen i klimatstrategin. Söka medel från Energimyndigheten för Klimat- och Energirådgivningens fortsatta arbete.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 11:2

Genom miljöbalkstillsynen arbeta för energieffektivisering i företag.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 11:3

Botkyrkas sjöar, vattendrag och kustvatten ska ha god ekologisk status 2021 enligt EU-direktiv. Bevara och utveckla Botkyrkas gröna värden genom ett fortsatt förvaltningsövergripande arbete.

Indikatorer

- Antal rastande och häckande arter av vadarfåglar i Botkyrka per år.
- Andel (%) av de klassade sjöarna i Botkyrka (totalt 9 st) som uppnår god ekologisk status (bedöms av Vattenmyndigheten).
- Andel (%) av de klassade vattendragen i Botkyrka (totalt 4 stycken) som uppnår god ekologisk status. Bedöms av Vattenmyndigheten.
- Mängd totalfosfor i Kagghamraåns utlopp. Kg/år.

Åtaganden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden ta fram en fördjupad plan för anpassning till ett förändrat klimat, baserat på klimat- och sårbarhetsutredningen från 2010.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att i samarbete med bland andra samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden, ungdomsfullmäktige, markägare och SRV-återvinning arbeta för att minska nedskräpning och dumpning av avfall i naturen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden genomföra åtgärder i enlighet med framtagen åtgärdsplan för att öka det hållbara resandet inom kommunen.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 12:1

Tillsynen ska vara effektiv och av god kvalitet.

Indikatorer

- Antal inspektioner per årsarbetare miljöbalkstillsyn, per år (enligt definition Miljösamverkan Stockholms län)
- Jämförelse: medelvärde antal inspektioner per årsarbetare miljöbalkstillsyn, per år för de kommuner som rapporterar in statistik till Miljösamverkan i Stockholms län

- Antal inspektioner per årsarbetare livsmedelstillsyn, per år (enligt definition Miljösamverkan Stockholms län)
- Jämförelse: medelvärde antal inspektioner per årsarbetare livsmedelstillsyn, per år för de kommuner som rapporterar in statistik till Miljösamverkan i Stockholms län.

Åtagande

Anordna ett seminarium om cirkulär ekonomi, där nämndens ledamöter och andra intresserade bjuds in.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 13:1

Samordna det operativa klimatarbetet i kommunen. För målet 2020 önskar nämnden göra en nulägesanalys för att kartlägga växthusgasutsläppen från kommunens inköp och upphandlade tjänster. Därefter kan ett handlingsprogram tas.

Åtaganden

Nämnden åtar sig att fortsätta driva och delta i innovativa och framåtsyftande projekt för att minska klimatutsläppen och anpassa oss till

klimatförändringarna. Många framåtsyftande projekt pågår redan idag på miljöenheten i samarbete med andra aktörer. Några exempel är KTH mobility pool, IVL:s projekt om samhällsnyttorna med samordnade varutransporter, samarbetet med EON om ansökan till klimatklivet för att få ytterligare en biogaspump, arbetet med GPS-system i alla våra bilar, Vinovaprojektet för att bygga ett växthus i Parke-ringssgaraget i Alby. Klimat- och energirådgivningen ligger också under nämnden.

Indikatorer för det samordnade operativa klimatarbetet kommer att föreslås i nästa mål och budget. Många indikatorer redovisas redan idag på botkyrka.se under fliken klimat och miljö, och Miljöbarometern.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 13:2

Under 2017 ska nämndens inköp kartläggas, och produkter som är klimatkompenserade ska väljas där det finns.

Indikator

- Andel av miljöenhetens tjänsteresor som görs till fots, med cykel och kollektivtrafik

Miljö- och hälsoskyddsnämnden budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-13 934	-13 934	-16 616	-17 027	-17 247
Volymförändringar		-87	-98	-109	-121
Löne- och prisuppräknig		-333	-526	-611	-617
Övriga prioriteringar					
Minskning av tillfälliga medel för framtagande av vattenplan		650			
Minskning av tillfälliga medel växt-husprojekt		140			
Tillsyn miljöbalken		-1 300			
Förstärkning klimatarbete		-1 000			
Ecos konvertering			-500	500	
Praktisk naturvård		-165			

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Miljöprogram		-381	381		
Vattenprogram		-706			
Effekt av taxehöjning		500			
Effektiviseringsåtgärder			332		
Summa Justeringar	0	-2 682	-411	-220	-738
Ettårsplan	-13 934				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-16 616	-17 027	-17 247	-17 986

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budget för **2017** uppgår till 16,6 miljoner, en ökning med 2,7 miljoner jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får miljö- och hälsoskyddsnämnden 0,1 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 0,3 miljoner för pris- och löneökningar.

För att genomföra åtgärderna enligt Vattenprogrammet tillkommer en tjänst för samordning. Tidigare avsatta medel för att upprätta programmet avgår.

Ett kommunövergripande samarbete kring hållbarhetsfrågor har initierats. För att svara upp mot ansvaret att samordna det operativa klimatarbetet tillkommer 1 miljoner. För praktisk naturvård tillkommer resurser motsvarande ytterligare 0,3 tjänst.

För att klara tillsynen enligt miljöbalken sker en förstärkning med 1,3 miljoner motsvarande två tjänster.

Tillfälliga projektmedel för växthusprojektet avgår 2017.

Beslutad höjning av tillsynstaxorna beräknas medföra en intäktsökning med 0,5 miljoner. För att samla kommunens olika miljöstrategier i ett miljöprogram förstärks nämndens budget tillfälligt med 0,4 miljoner.

För **2018** utökas ramen med 0,7 miljoner varav 0,6 miljoner avser volymer och kompensation för löne- och prisökningar. För konvertering av verksamhetssystemet ECOS avsätts tillfälligt 0,5 miljoner medan de tillfälliga medlen från 2017 för miljöprogram avgår med 0,4 miljoner. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder med två procent motsvarande 0,3 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 0,2 miljoner. Volymer och pris- och lönekomensation ingår med 0,7 miljoner. De tillfälliga medlen för verksamhetssystemet avgår med 0,5 miljoner.

2020 utökas ramen med 0,7 miljoner avseende volymförändringar och kompensation för löne- och prisökningar.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Kultur- och fritidsnämnden

Ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att främja kulturlivet och fritidsverksamheten i kommunen. Barn, unga och äldre i Botkyrka ska ha särskild möjlighet till en varierad fritid som de kan påverka. Verksamheterna ska stärka ungas trygghet, självständighet och positiva utveckling. Verksamheterna ska uppmuntra till att pröva nya saker och ge goda möjligheter till fysiska, sociala och kulturella utmaningar. Barn, unga och äldre ska vara stolta över att bo i Botkyrka.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-238,7	-245,4	-261,5	-274,7
Investeringar, netto	-29,9	-93,6	-138,2	-55,9

Väsentliga områden

Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar sedan ett par år med fyra gemensamma utvecklingsområden där verksamheterna samverkar för att nå bästa resultat. Detta arbete kommer att fortsätta även i framtiden. Områdena är:

- Botkyrkabornas kreativitet
- Läsand, språk och läsfärdigheter
- Folkhälsa
- Ungas delaktighet och engagemang

Nyanlända

Det ökade antalet flyktingar ställer ökade krav på bibliotek och fritidsgårdar och på andra öppna verksamheter som den organiserade spontanidrotten. Flera riktade insatser och aktiviteter har genomförts, bland annat extra föreningsstöd för verksamhet för nyanlända barn och unga och utökad verksamhet med språkcaféer och språkundervisning vid biblioteken.

Ojämliga förutsättningar

Kultur- och fritidsnämnden bedriver redan i dag omfattande verksamhet som motverkar ojämlika förutsättningar. I likhet med utbildning kan kultur- och fritidsverksamhet ha en kompensatorisk funktion och det är därför viktigt att det i en kommun som Botkyrka finns en väl utbyggd infrastruktur för frivilligt lärande, skapande, motionerande och socialt umgänge.

Behov av ändamålsenliga lokaler

Många av kultur- och fritidsförvaltningens lokaler och anläggningar är byggda under 70-talet för de behov och den pedagogik som gällde då. Idag har medborgarna andra behov och önskemål samtidigt som lokalerna och anläggningarna har renoveringsbehov. Det får konsekvenser för hur lokalerna behöver vara gestaltade, kring tillgänglighet och kring lokalernas inriktning.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Kultur- och fritidsnämndens mål 1:1

2019 upplever medborgarna att kultur- och fritidsförvaltningen har medborgarens fokus.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel besökare som är positiva till personalens bemötande.	89	85	90
Andel besökare som anser att de kan påverka verksamheten om de skulle vilja det.	67	80	75

Åtagande

För att möjliggöra för fler initiativ från medborgarna kommer kommunikationen av olika stöd inom nämndens ansvarsområde att samlas och tydliggöras.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor**Åtagande**

För att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta i kultur- och fritidsaktiviteter ska bland annat fritidsmässan minifritid.nu genomföras i Botkyrka 2017.

Kultur- och fritidsnämndens mål 2:1

2020 ska nyanländas möjligheter till inflytande över sina egna liv ha stärkts genom delaktighet i kultur- och fritidsverksamhet.

Åtagande

För att säkerställa att verksamheten är angelägen för nyanlända ska förvaltningens arbete med målgruppen systematiseras och inkluderas i det löpande arbetet.

Kultur- och fritidsnämndens mål 2:2

2019 motsvarar omfattningen och kvaliteten på fritidsgårdar och fritidsklubbar medborgarnas behov.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel fritidsledare med minst fritidsledarutbildning eller motsvarande. (%)			60	35
Antal fritidsklubbar (hur många finns det?) bemannade med minst 3 i personalen.	3		6	9
Andel invånare som är nöjda med tillgången på fritidsklubbar. (%)			75	-
Andel unga som tycker att fritidsgårdarna motsvarar deras behov.				75

Åtagande

För att säkerställa kvaliteten i verksamheten ska ett nytt utvecklingsprogram för den öppna fritidsverksamheten i Botkyrka kommun tas fram.

Kultur- och fritidsnämndens mål 2:3

2019 ska andelen tjejer vid möteplatserna för unga vuxna vara minst 40 procent

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel tjejer bland besökarna vid Grunden och Ungdomens hus. (%)	15	16	30	30
Andel kvinnliga årsarbetare vid Grunden och Ungdomens hus. (%)	32	29	40	40

Åtagande

Under 2017 ska en handlingsplan tas fram och implementeras för hur inkluderingsarbetet ska bedrivas vid mötesplatserna för unga vuxna

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande**Mål 3 Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat**

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel elever som nås av den kulturella allemansrätten.	71	75	80	80

Åtagande

För att stärka förutsättningarna för vuxnas lärande ska en förstudie kring Centrum för vuxnas lärande i Tumba genomföras tillsammans med Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Kultur- och fritidsnämndens mål 3:1

2019 ska ungas läsfärdigheter och läsande ha ökat.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel unga som anger att de läser på sin fritid.				75

Åtagande

För att stärka barn och ungas språkutveckling ska medarbetarna inom kultur- och fritidsförvaltningen kompetensutvecklas i språkutvecklande arbetssätt.

Kultur- och fritidsnämndens mål 3:2

2019 är ungas deltagande i kulturskolans verksamhet jämnt fördelad mellan de olika stadsdelarna.

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017
Andel deltagare i kulturskolans verksamhet.		
Hallunda/Norsborg (22 %)	21	14
Alby (15 %)	15	11
Fittja (9 %)	9	4
Tullinge (23 %)	23	35
Tumba/Grödinge/Vårsta (31 %)	32	35

Andel unga av per område inom parantes

Åtagande

För att skapa en angelägen verksamhet för barn och unga ska den öppna fritidsverksamheten etableras som en arena för kulturella och fysiska aktiviteter.

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna**Mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande**

Mätbart nämnd mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal feriepraktikplatser inom förvaltningen	169	241	150	150

Kultur- och fritidsnämndens mål 4:1

2019 upplever fler unga att de fått stöd i sitt vuxenblivande vid mötesplatserna för unga vuxna.

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017
Andel besökare vid mötesplatserna för unga vuxna som upplever att de fått stöd till arbete, studier eller annan sysselsättning.		50

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv**Mål 6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver**

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017
Andel äldre som är nöjda med kultur- och fritidsverksamheten i Botkyrka		70
Andel äldre som anser att de känner till utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för äldre.		75

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mätbart nämnd mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel invånare som är positiva till möjligheterna att utföra fritidsintressen i Botkyrka, t.ex. kultur, sport och fritidsaktiviteter.	62	63		68
Andel invånare som är positiva till biblioteksverksamheten i kommunen.	86	83		86
Andel invånare som är positiva till idrottsverksamheten i kommunen.	66	70		74
Andel invånare som är positiva till kulturverksamheten i kommunen.	61	64		68
Andel unga som upplever att de har goda möjligheter till en aktiv fritid.				75

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre**Kultur- och fritidsnämndens mål 7:1**

2020 aktiverar sig fler Botkyrkabor genom idrott och motion.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel invånare som anser att de har goda möjligheter till motion och fysiska aktiviteter i Botkyrka.			
Kvinnor			75
Män			75
Andel unga som idrottar/motionerar i förening.			
Tjejer			45
Killar			60
Andel unga som idrottar/motionerar på egen hand.			
Tjejer			75
Killar			85
Andelen tjejer bland deltagartillfällena i idrottsföreningarna.			38
Andelen tjejer bland deltagarna vid organiserade spontanaktiviteter.			32

Åtagande

För ett mer jämställt och jämlikt idrottande ska ett nytt idrottspolitiskt program tas fram under 2017 och 2018.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Kultur- och fritidsnämndens mål 8:1

2019 är Botkyrkas kreativa strategi implementerad.

Åtaganden

Under 2017 ska kommunikationen med medborgarna stärkas genom etablerandet av en digital plattform för platsen Botkyrka.

För att möjliggöra för unga att påverka utbudet på Botkyrka kulturskola kommer former för efterfrågestyrd verksamhet utvecklas.

Under 2017 ska möjligheter och förutsättningar för en graffitivägg i Södra Botkyrka undersökas.

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Kultur- och fritidsnämndens mål 9:1

2019 tillgodoses Botkyrkabornas behov av evenemang, festivaler, arrangemang och andra aktiviteter genom delaktighet med andra aktörer.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel invånare som är positiva till tillgången på kulturevenemang.	53	56		60
Andel invånare som är positiva till tillgången på idrottsvenemang.				60

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Kultur- och fritidsnämndens mål 11:1

2022 upplever Botkyrkaborna kultur- och fritidsnämndens mötesplatser som trygga, tillgängliga, inspirerande och välkomnande.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel besökare som anser att lokaler och anläggningar är trygga.	91	90	91
Andel besökare som känner sig trygga utanför nämndens lokaler och anläggningar.	78	85	85
Andel besökare som anser att nämndens lokaler och anläggningar är välstädade.	75	75	80
Andel besökare som uppger att de trivs i nämndens lokaler och anläggningar.			80

Kultur- och fritidsnämndens mål 11:2

2019 är Campus Fittja etablerad med konsthallsverksamhet, studentbostäder och ett strukturerat samarbete med Kungliga tekniska högskolan, Kungliga konsthögskolan, Botkyrkabyggen med flera.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Åtagande

Under 2017 ska nya bidragsregler för studieförbunden tas fram.

Kultur- och fritidsnämndens mål 12:1

2019 har Botkyrkaborna större tillgång till nationella och regionala resurser genom att förvaltningen samverkar med andra offentliga aktörer.

Kultur- och fritidsnämndens mål 12:2

2022 speglar bemanningen på förvaltningen sammansättningen i befolkningen.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel bland de anställda med utländsk bakgrund.	33	35	35	40
Andel chefer med utländsk bakgrund.	12,5	11,8	15,0	20,0

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Åtagande

Under 2017 ska möjligheterna till hållbar hantering av granulat vid konstgräsplanerna utredas.

Kultur- och fritidsnämnden budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-228 508	-228 508	-238 668	-245 435	-261 490
Volymförändringar		-2 906	-1 992	-2 078	-1 992
Löne- och prisuppräkning		-4 159	-5 387	-6 087	-6 499
Övriga prioriteringar					
Mötesplats för unga vuxna Hallunda/Norsborg		-1 500	-1 600		
Kårsby sporthall, upprustning			X	X	
Upprustning Brunna IP		-600	-455		
Ny fritidsklubb i Kassmyra/Broängen			X	X	
Lokaler för fritidsklubben Gulan				-400	
Omlokalisering Tumba bibliotek			X	X	
Rödstu Hage			-800	-1 180	
Belysning mm motions- och elljusspår Lida, Brantbrink, Harbro			-300	-300	
Bibliotek och konsthall i Fittja			X	X	
Mötesplats för unga vuxna Tumba/Storvreten			-1 000	-2 350	
Kulturlokaler i Falkbergskolan				X	X

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Broängens sporthall, modernisering				-660	-670
Nytt bibliotek i Tullinge				-3 000	-2 350
Ny fritidsklubb Riksten					-1 700
Björkhaga sporthall, nyetablering					X
Kultur-, fritids- och idrottslokaler i Hallundaskolan					X
Antirykteskampanjen		-300			
Omfördelning mellan nämnder					
Överföring av festivalmedel från KS, varav 300 tkr till Hågelby 100 år under 2017		-1 000			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		105			
Justering fel i tidigare reglering IT		200			
Effektiviseringsåtgärder			4 767		
Summa Justeringar	0	-10 160	-6 767	-16 055	-13 211
Ettårsplan	-228 508				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-238 668	-245 435	-261 490	-274 701

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Kultur- och fritidsnämndens budget uppgår för **2017** till 238,7 miljoner kronor. Det är en ökning med 10,2 miljoner kronor jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får kultur- och fritidsnämnden 2,9 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 4,2 miljoner för pris- och löneökningar.

Medel för att arrangera en festival i Botkyrka överförs från kommunstyrelsen med 1 miljon kronor, varav 0,3 miljoner avser arrangementet ”Hågelby 100 år”.

För upprustning av Brunna IP tillförs nämnden 0,6 miljoner i ökade driftkostnader med start andra halvåret 2017.

För start av ny mötesplats för unga vuxna i Hallunda/ Norsborg avsätts 1,5 miljoner.

I syfte att genomföra en antirykteskampanj under 2017 avsätts 0,3 miljoner kronor.

Ramen reduceras med 0,3 miljoner till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 6,8 miljoner kronor varav volymförändring 2 miljoner och löne- och prisuppräknings 5,4 miljoner. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 4,8 miljoner.

Helårseffekter för Brunna IP och för mötesplats för unga vuxna i Hallunda/ Norsborg ingår med sammanlagt 2,1 miljoner.

För upprustningar av Rödstu Hage och motionsspåren tillkommer 0,8 respektive 0,3 miljoner.

Ytterligare 1 miljon kronor tillkommer för start av en ny mötesplats för unga vuxna i Tumba/ Storstreten

Rader markerade med X i sammanställningen avser ändamål som behöver utredas ytterligare såväl till innehåll som till kostnader och tidsmässig förläggning.

För **2019** utökas ramen med 16,1 miljoner kronor varav 2,1 miljon avser volymförändring och 6,1 miljoner löne- och prisuppräkningskostnader.

Helårseffekter för upprustningar av Rödstu Hage och motionsspåren ingår med 1,5 miljon. Ytterligare helårseffekt med 2,4 miljoner avser mötesplatsen för unga vuxna i Tumba/ Storstreten.

För tillkommande hyres- och driftkostnader avseende ett nytt bibliotek i Tullinge avsätts 3 miljoner 2019.

För **2020** utökas ramen med 13,2 miljoner kronor varav 2 miljoner avser volymförändringar och 6,5 miljoner löne- och prisuppräkningskostnader.

Helårseffekter för Broängens sporthall och för Tullinge bibliotek ingår med sammanlagt 3 miljoner.

För en ny fritidsklubb i Riksten avsätts 1,7 miljoner.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammanlagt omfattar kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget 317 miljoner för perioden 2017-2020. Projekten redovisas i investeringsplan 2017-2020, sida 98

2017 inryms byte av konstgräs i Storstreten och en upprustning av Brunna IP. Härutöver ingår inventarier för fritidsklubb i Kassmyra/ Broängen och inventarier till Alby bibliotek. Senare under perioden ingår byte av konstgräs i Alby och i Fittja.

Upprustning och modernisering av Rödstu Hage till att bli en modern friidrottsanläggning beräknas till en total kostnad av 33 miljoner varav 23 miljoner avsätts 2018. Broängens sporthall moderniseras beräknat till 21,2 miljoner.

För ny fritidsklubb beräknas totalt 11,6 miljoner åren 2019-2020.

2018 ingår 10 miljoner upprustning av bland annat belysning på elljusspåret på Lida, Brantbrink och Harbro.

Flera projekt som ingår i investeringsplanen är statusmarkerade med U vilket innebär att projekten behöver utredas vidare för att avgöra innehåll, kostnad och tidsmässig förläggning. Ett projekt som är markerat med U kräver ett särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Projekt där ytterligare utredning krävs är kultur- och idrottslokaler vid Hallundaskolan, kulturlokaler i Falkbergsskolan och ny sporthall vid Björkhagaskolan. Här återfinns även ridanläggning i Skrefsta samt lokaler för fritidsklubben Gulan i Hallunda.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Ansvarsområde

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder, vuxenutbildning och högre utbildning, till exempel yrkeshögskoleutbildningar. Nämnden ansvarar också för samhällsorientering och daglig verksamhet för vissa personer med funktionsnedsättning.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-246,0	-250,3	-261,3	-272,9
Investeringar, netto	-13,7	-2,7	-2,7	-2,7

Väsentliga områden

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens målstyrning utgår ifrån en vision för arbetet tillsammans med medborgarna och värdegrunden för detta. Varje medarbetare ska arbeta utifrån synsättet att alla individer hen möter har en förmåga och vilja att klara sina utbildningar och insatser och gå vidare till arbete eller studier. Det övergripande målet förväntas beskriva den ambitionsnivå nämnden har för organisationens förmåga att uppnå visionen. Fokusområdena beskriver de två områden som under året bedöms som viktigast för att nå det övergripande målet. Alla nämndens verksamhetsområden arbetar var och en för sig, men också tillsammans för att nå målen. Målformuleringarna återkommer som nämndmål.

Uppföljning av det övergripande målet sker tre gånger om året, analys av resultatet kopplas till framtida förbättringsområden samt bidrar till ökad förståelse av vad som påverkar utbildningar och insatser.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har också identifierat områden som är väsentliga att utveckla under 2017. En del av arbetet 2017 kommer därtill vara att utveckla det processorienterade arbetssättet. De väsentliga områdena relateras till ett kommunmål och formuleras som ett nämndmål. Områdena utgår ifrån kommundirektörens programförklaring:

Medborgarens fokus: Vägledning, företagsetablering och kompetensförsörjning, individan-

passade utbildningar och insatser, samverkan för unga till arbete.

Ordning och reda: Systematiskt kvalitetsarbete, jämställdhet och jämlikhet, IT-utveckling, arbetsmiljö/HR/kommunikation.

Medledarskap: Erfarenhetsutbyte.

Prioriterade målgrupper för 2017

Botkyrkabor med behov av ökade kunskaper i svenska, med särskilt fokus på nyanlända.

Botkyrkabor med vissa funktionsnedsättningar. Botkyrkabor som saknar arbete, utbildning eller arbetsmarknadsinsats och är utan myndighetskontakt, med särskilt fokus på åldersgruppen 16-24 år.

Företag med koppling till platsen Botkyrka.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 1:1

Ökad självständighet och delaktighet – Minst 4000 studerande och deltagare har avslutat utbildning eller insats under året inom Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 1:2

Alla upplever en ökad självständighet och delaktighet.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Ökad självständighet och delaktighet - Studerande och deltagare upplever en hög grad av delaktighet och inflytande i verksamheterna				
Daglig verksamhet				
Kvinnor	84	59	85	Bättre än 2016
Män	76	62	85	2016
Svenska för invandrare (Sfi)				
Kvinnor	61	62*	80	Bättre än 2016
Män	68	62*	80	2016
Grundläggande vuxenutbildning				
Kvinnor	85	73*	80	Bättre än 2016
Män	79	73*	80	2016
Gymnasial vuxenutbildning				
Kvinnor	64	84	87	Bättre än 2016
Män	69	91	87	2016
Arbetsmarknadsinsatser				
Kvinnor	68	85	85	Bättre än 2016
Män	88	70	85	2016
YH-utbildningar				
Kvinnor	64*	71*	80	Bättre än 2016
Män	64*	71*	80	2016
Gymnasiala spetsutbildningar				
Kvinnor	42*	80*	-	Bättre än 2016
Män	42*	80*	-	2016

*Sammantaget resultat för kvinnor och män.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 1:3

Ökad självständighet och delaktighet – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens studerande och deltagare uppnår sina mål med utbildningen eller insatsen.

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017
Inom daglig verksamhet har deltagarna uppnått målen i sin genomförandeplan.		
Kvinnor	25	Bättre än 2016
Män	25	2016
Inom Sfi-utbildning har de studerande avslutat utbildningen med godkända betyg.		
Kvinnor	85	Bättre än 2016
Män	85	2016
Inom grundläggande vuxenutbildning har de studerande avslutat utbildningen med godkända betyg.		
Kvinnor	85	Bättre än 2016
Män	85	2016
Inom gymnasial vuxenutbildning har de studerande avslutat utbildningen med godkända betyg.		
Kvinnor	85	Bättre än 2016
Män	85	2016
Inom särskild utbildning för vuxna har de studerande avslutat utbildningen med godkända betyg.		
Kvinnor	-	Bättre än 2016
Män	-	2016
Inom arbetsmarknadsinsatser har deltagarna gjort en stegförflyttning.		
Kvinnor	85	Bättre än 2016
Män	85	2016
Inom yrkeshögskoleutbildning har de studerande tagit examen.		
Kvinnor		Bättre än 2016
Män		2016
Inom gymnasial spetsutbildning har de studerande tagit examen.		
Kvinnor		Bättre än 2016
Män		2016

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 1:4

Social ekonomi – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden fördjupar samverkan med aktörer inom civilsamhället och ökar antalet medlemmar till Plattformen för överenskommelsen.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 2:1

Lika goda resultat för kvinnor som för män – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden uppnår lika goda resultat för kvinnor som för män inom sina utbildningar och insatser.

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017	
		Kvinnor	Män
Daglig verksamhet på företag*	Bättre för män	6	2
Sfi	Bättre för män	70	70
Grundläggande vuxenutbildning	Bättre för män	70	70
Gymnasial vuxenutbildning	Bättre för män	75	75
Arbetsmarknadsinsatser	Bättre för män	55	55
Yrkeshögskoleutbildningar	Lika goda resultat	95	95
Gymnasial spetsutbildning	Bättre för män	75	75

* Satsningen kvinnolyftet leder till att andelen kvinnor blir högre än andelen män och därför inte när lika resultat.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 2:2

Ökad kunskap om jämställdhet och jämlikhetsfrågor – All personal inom Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ska ha grundläggande kunskap om jämställdhet och jämlikhetsfrågor.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 2:3

Ökad styrning utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har utfört jämställdhetsanalyser av sina resultat och har utifrån analyserna kommit fram till förslag för att förbättra resultaten för ökad jämställdhet och jämlikhet.

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden kartlägger otillgängligheter inom alla verksamheter kopplat till diskrimineringsgrunderna.

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande

Mål 3 Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 3:1

Aktivitetsansvaret – Genom uppsökande verksamhet och aktivt stöd har minst 150 ungdomar inom aktivitetsansvaret en insats.

Mätbart mål (antal)	Mål 2017
Kvinnor	60
Män	90

Kommentar: Cirka 400 ungdomar står utan skolplacering varje år.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 3:2

Aktivitetsansvaret – Av deltagarna med insats inom aktivitetsansvaret har minst 20 procent gått till studier.

Mätbart mål (procent)	Mål 2017
Kvinnor	20
Män	20

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden samverkar med utbildningsnämnden inom det kommunala aktivitetsansvaret för att erbjuda fler ungdomar under 20 år utbildning.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 3:3

Utbildning på introduktionsprogrammet – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden genomför utbildning för 60 nyanlända ungdomar på uppdrag av utbildningsnämnden.

Mätbart mål (procent)	Mål 2017
Genom utbildningen avslutar alla med godkända studieresultat.	
Kvinnor	100
Män	100

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:1

Utbildning och lärande – Botkyrkabor har förmåga och motivation att leva ett självständigt liv och har kompetens utifrån arbetsmarknadens behov.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2017
Minst 70 % av Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens studerande och deltagare är i arbete eller vidare studier efter avslutad insats*.		
Daglig verksamhet på företag		
Kvinnor	2	6
Män	1	2
Sfi-utbildning, studerande Botkyrkabor som avslutat C- eller D-kurs.		
Kvinnor	68	70
Män	73	70
Grundläggande vuxenutbildning, studerande Botkyrkabor som avslutat svenska som andraspråk.		
Kvinnor	68	70
Män	73	70
Gymnasial vuxenutbildning, studerande Botkyrkabor som avslutat teoretiska kurser	75	75
	77	75

eller kurspaket.		
Kvinnor		
Män		
Särskild utbildning för vuxna, studerande Botkyrkabor som avslutat kurser eller lärlingsutbildning.		
Kvinnor	-	30
Män	-	30
Deltagare i arbetsmarknadsinsatser inom Jobbcenter		
Kvinnor	54	55
Män	55	55
Yrkeshögskoleutbildning, Botkyrkabor som avslutat utbildning		
Kvinnor	100	95
Män	100	95
Gymnasial spetsutbildning, Botkyrkabor som avslutat utbildning		
Kvinnor	60	80
Män	100	80
Yrkeshögskoleutbildning, studerande som avslutat utbildning		
Kvinnor	96**	95
Män	96**	95
Gymnasial spetsutbildning, studerande som avslutat utbildning		
Kvinnor	75**	80
Män	75**	80
Deltagare i arbetsmarknadsinsatser inom Jobbcenter, följs upp direkt vid avslut		
Kvinnor	41**	45
Män	41**	45

*Målet följs upp 6 månader efter avslutad utbildning eller insats. **Resultatet är inte uppdelat mellan kvinnor och män.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:2

Individanpassade utbildningar och insatser – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har utbildningar och insatser som passar våra prioriterade målgrupper.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:3

Samverkan för unga till arbete – Ungdomar mellan 16-24 år som idag saknar arbete, praktik eller utbildning erbjuds en insats inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:4

Samverkan för unga till arbete – Genom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens utbildningar och insatser har minst 70 procent av 16-24 åringarna gått vidare till arbete eller studier.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2017
Kvinnor	69*	70
Män	69*	70

Kommentar: Målet följs upp 6 månader efter avslutad utbildning eller insats. *Resultatet är inte uppdelat mellan kvinnor och män.

Åtagande – Uppsökande verksamhet

För att nå ungdomarna arbetar arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden med uppsökande verksamhet i samverkan med andra verksamheter inom och utom kommunen, bland annat genom ungdomsambassadörerna i Störvreten och Hallunda/Norsborg.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:5

Vägledning – Alla verksamheter inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens vägleder studerande och deltagare utifrån individens behov och förutsättningar, med hög tillgänglighet och kvalitet.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Botkyrkaborna ska vara nöjda med den studie- och yrkesvägledning de fått.			
Kvinnor	95	85	Bättre än 2016
Män	84	85	2016
Botkyrkaborna som studerar inom den gymnasiala vuxenutbildningen ska svara ja på frågan om de har en studieplan.			
Kvinnor	66	75	Bättre än 2016
Män	74	75	2016

Andelen avbrott från gymnasial vuxenutbildning.

Kvinnor	15	12	Bättre än 2016
Män	18	12	2016

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:6

Feriepraktik – Minst 1350 ungdomar mellan 16-18 år ska ges möjlighet att få arbetslivserfarenhet och meningsfull sysselsättning genom en feriepraktik.

Mätbart mål (antal)	Mål 2016	Mål 2017
Antal feriepraktikanter inom kommunens förvaltningar		
Tjejer	599	600
Killar	470	470
Antal feriepraktikanter inom föreningslivet		
Tjejer	111	110
Killar	79	80
Antal feriepraktikanter inom kommunala bolag		
Tjejer	45	45
Killar	91	90
Antal feriepraktikanter inom sociala företag		
Tjejer	0	0
Killar	0	0
Antal feriepraktikanter inom näringslivet		
Tjejer	2	2
Killar	12	12
Antal feriepraktikanter, övrigt		
Tjejer	2	2
Killar	9	9

Mätbart mål (antal)	Mål 2016	Mål 2017
Personer med funktionsnedsättning med feriepraktik		
Tjejer	11	12
Killar	10	12

Mätbart mål (antal)	Mål 2016	Mål 2017
Planerade feriepraktikplatser inom Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen	108	60
Planerade feriepraktikplatser inom Kommunledningsförvaltningen	51	50
Planerade feriepraktikplatser inom Kultur- och fritidsförvaltningen	178	175
Planerade feriepraktikplatser inom Samhällsbyggnadsförvaltningen	33	30
Planerade feriepraktikplatser inom Tekniska förvaltningen	415	400
Planerade feriepraktikplatser inom Socialförvaltningen	12	10
Planerade feriepraktikplatser inom Utbildningsförvaltningen	77	70
Planerade feriepraktikplatser inom Vård- och omsorgsförvaltningen	188	180
Planerade feriepraktikplatser inom kommunala bolag	115	115
Planerade feriepraktikplatser inom föreningar	193	200
Planerade feriepraktikplatser på företag (inklusive sociala företag)	3	30
Övriga platser	3	

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:7

Externa arenor – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har samarbetsformer med näringsliv och andra intressenter som underlättar Botkyrkabornas väg mot arbete och utbildning.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:8

Externa samarbeten med näringsliv och civilsamhälle – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har fler befintliga och nyetablerade kontakter med företag som underlättar både Botkyrkabornas matchning på arbetsmarknaden och Bokyrfaföretagens behov av arbetskraft.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:9

Externa samarbeten med näringsliv och civilsamhälle – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har fler befintliga och nyetablerade kontakter med civilsamhället som underlättar Botkyrkabornas matchning på arbetsmarknaden.

Mål 5 Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
2017 tillhör Botkyrka de 130 främsta kommunerna i riket när det gäller företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs mätning.	159	170	110	130
2017 har Botkyrka ett Nöjd-Kund-Index bland företagare på 70 i undersökningen INSIKT. (SBA)	73	66	75	70
2017 har Botkyrka minst 5800 företag (Upplýsningscentralen)	5105	5393	5300	5800
Antal som ägs av kvinnor				1400
Antal som ägs av män				4400
2017 har är antalet nystartade företag i Botkyrka minst 650. (Upplýsningscentralen)	609	601	650	650
2017 finns 20 hektar planlagd kommunägd mark för företagsetableringar.	11		20	20

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter genomför hälsofrämjande aktiviteter inom sina utbildningar och insatser.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 8:1

Entreprenörskap – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden erbjuder Botkyrkabor, i samverkan med civilsamhället, minst två olika insatser som bidrar till kunskaper om entreprenörskap.

Åtagande

Ung företagssamhet för kommunens gymnasieskolor genomförs och utvecklas i samarbete med Utbildningsnämnden.

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens verksamhetsdelar integrerar kulturella uttryck, såsom teater, film och litteratur samt ger möjlighet att uppleva kultur i utbildningar och insatser.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 12:1

Systematiskt kvalitetsarbete – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden utvecklar ett gemensamt kvalitetssystem, kopplat till kommunens övergripande processarbete samt följer upp och utreder identifierad verksamhet för att analysera förbättringsområden.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden skapar rutiner och åtgärder inför införandet av EU:s dataskyddsförordning 2018.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 12:2

IT – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen arbetar enligt en gemensam förvaltningsplan för vidmakthållande, vidareutveckling och nytveckling av verksamhets- och IT-komponenter i enlighet med Botkyrka

kommuns modell i syfte att skapa effektiva lösningar och samordningsvinster i linje med strategiska mål.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 12:3

Arbetsmiljö/HR/kommunikation – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden arbetar med arbetsmiljö-, HR- och kommunikationsfrågor i linje med kommunens övergripande processarbete inom områdena, för att uppnå en effektiv organisation med ökad kvalitet och hållbarhet.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 12:4

Erfarenhetsutbyte – Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden fortsätter arbeta med erfarenhetsutbyte mellan verksamheter som metod för kollegialt lärande och samordning av utbildningar och insatser.

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden åtar sig att tillsammans med Vård- och omsorgsnämnden, och med stöd av kommunledningsförvaltningen, under 2017 bereda och undersöka lämpligheten med att införa en beställar- utförarorganisation avseende insatsformen daglig verksamhet (LSS), med sikte på implementering till 2018.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation 2020

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Alla verksamheter ska minska sin elförbrukning med minst 1 % jämfört med 2016 års förbrukning.	-3,21	0,3	-1	-1

Åtaganden

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden förbättrar sin avfallssortering inom alla verksamheter, med fokus på sortering av matavfall.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-229 211	-229 211	-246 049	-250 264	-261 316
Volymförändringar		-2 122	-2 730	-3 041	-3 438
Löne- och prisuppräknig		-5 114	-6 915	-7 948	-8 215
Övriga prioriteringar					
Kommunala aktivitetsansvaret		-2 000			
Ökad hyreskostnad Näktergalen		-1 635	387		
Effekter av budgetpropositionen					
"Rätt till Komvux"		-4 874	122	-63	32
Omfördelning mellan nämnder					
Ramkorrigerig AVN-UN - spetsutbildning		707			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		400			
Justering fel i tidigare reglering IT		-2 200			
Effektiviseringsåtgärder			4 921		
Summa Justeringar	0	-16 838	-4 215	-11 052	-11 621
Ettårsplan	-229 211				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-246 049	-250 264	-261 316	-272 937

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budget uppgår för **2017** till 246,0 miljoner kronor. Det är en ökning med 16,8 miljoner kronor jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får nämnden 2,1 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 5,1 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

För att utöka ambitionerna kring det kommunala aktivitetsansvaret avsätts 2,0 miljoner kronor.

I samband med att Daglig verksamhets lokal Näktergalen rivs och ett nytt resurscenter byggs kommer verksamheten evakueras till en tillfällig paviljonglösning. För flytt och ökad hyra tillförs nämnden 1,6 miljoner kronor.

Enligt budgetpropositionen avsätter regeringen medel för rätt till behörighetsgivande utbildningar inom Komvux "Rätt till Komvux". För Botkyrkas del innebär det ett tillskott på 4,9 miljoner kronor, vilka tillförs nämnden.

Omfördelning av ram mellan nämnder innebär att den budget arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har på 0,7 miljoner för gymnasiala spetsutbildningar överförs till utbildningsnämnden. Från och med 2017 kommer utbildningsnämnden köpa dessa tjänster från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

Ramen utökas med netto 1,8 miljoner kronor till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser ramminskning med 0,4 miljoner för ny IT-prislista och en ramökning med 2,2 miljoner för justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 4,2 miljoner kronor och avser tillskott för volymförändring 2,7 miljoner och löne- och prisuppräknings 6,9 miljoner samt en reducering av ramen med 0,4 miljoner, vilket avser 2017 års flyttkostnader från Näktergalen till paviljong. Dessutom sker en mindre reglering av Rätt till Komvux utifrån befolkningsprognosen. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 4,9 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 11,1 miljoner kronor och avser volymförändring 3,0 miljoner

och löne- och prisuppräknings 7,9 miljoner. Dessutom sker en mindre reglering av Rätt till Komvux utifrån befolkningsprognosen.

För **2020** utökas ramen med 11,6 miljoner kronor och avser volymförändringar 3,4 miljoner och löne- och prisuppräknings 8,2 miljoner. Dessutom sker en mindre reglering av Rätt till Komvux utifrån befolkningsprognosen.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammantaget för perioden 2017-2020 finns för arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens del investeringsprojekt som uppgår till 21,8 miljoner kronor. Projekten finns redovisade i investeringsplan 2017-2020, sida 99. I investeringsplanen finns medel för en paviljonglösning i avvaktan på att ett nytt resurscenter för daglig verksamhet är färdigställt. Därutöver finns investeringsmedel för ny teknik på Xenter och inventarier. Sedan tidigare finns 30 miljoner kronor avsatt för ett nytt resurscenter.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Utbildningsnämnden

Ansvarsområde

Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola gymnasiet samt särskola på grundskole- och gymnasienivå.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-2 414,6	-2 479,1	-2 589,4	-2 701,4
Investeringar, netto	-262,5	-613,2	-944,8	-792,0

Väsentliga områden

Ökad måluppfyllelse och högre kvalitet i Botkyrkas förskolor och skolor

Utbildningsnämndens överordnade målsättning är att uppnå en ökad måluppfyllelse och högre kvalitet i Botkyrkas förskolor och skolor. För att uppnå målsättningen behöver verksamheten på alla nivåer baseras på vetenskap och beprövad erfarenhet och skapa goda förutsättningar för barns och elevers utveckling och lärande. Utbildningsnämnden har identifierat tre väsentliga huvudområden: undervisning och lärande, likvärdighet och strategisk kompetensförsörjning.

Undervisning och lärande

Det systematiska kvalitetsarbetet syftar till att kontinuerligt höja kvaliteten i lärande, undervisning och bedömning, vilket är en förutsättning för att höja måluppfyllelsen i alla verksamheter inklusive förskola och fritidshem. Enheterna analyserar sina resultat och vidtar åtgärder baserade på förutsättningarna i sina verksamheter. Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att förbättra det gemensamma systematiska kvalitetsarbetet så att det blir alltmer ändamålsenligt för såväl enheternas eget kvalitetsarbete som huvudmannens uppföljning och analys.

Likvärdighet

Förskolan och skolan ska ge alla barn och elever en likvärdig utbildning (Skollagen 1 kap. 9 §). Botkyrkas förskolor och skolor har en stor

utmaning i det kompensatoriska uppdraget. Enheternas uppgift är att ge alla barn och elever möjlighet att nå så långt som möjligt och kompensera elevers olika förutsättningar (Skollagen 1 kap. 4 §). Fritidshemmen har ett tydligt uppdrag att stimulera elevers utveckling och lärande och kan på så sätt bidra till grundskolans kompensatoriska uppdrag.

Det ökande antalet nyanlända barn och elever ställer höga krav på förvaltningens förmåga att organisera för mottagande och undervisning eftersom de nyanlända eleverna har skilda erfarenheter från tidigare skolgång. Det ställer också höga krav på enheternas förmåga till inkludering. Utmaningarna i organisationen (central förvaltning samt respektive enhet) handlar om att skapa goda förutsättningar för de nyanlända elevernas fortsatta utveckling och lärande.

I olika kunskapsmätningar som t.ex. TIMSS och PISA sjunker mätvärdena för svenska grundskoleelever (i matematik, naturkunskap och svenska) medan de genomsnittliga meritvärdena i Botkyrka stiger i årskurs 9. Botkyrka har dessutom en större skillnad än snittet i riket, mellan nationella prov och betyg i årskurs 9. Samma utveckling kan skönjas inom gymnasieskolan. Förvaltningen behöver därför skapa nya arbetsformer för att stödja en utveckling mot ökad likvärdighet.

När resurserna är knappa är det av största vikt att de används på rätt sätt. Förskolor och skolor

i Botkyrka har stora skillnader i sina förutsättningar. Utmaningarna är störst i de socioekonomiskt mer utsatta delarna av kommunen. För att säkerställa att resurserna fördelas på ett sätt som stärker likvärdigheten bör resursfördelningsmodellen ses över.

Strategisk kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen kommer under de kommande åren att vara en av de större utmaningarna för utbildningssektorn. Befolkningstillväxten och legitimationslagstiftningen gör att behovet av kompetenta och behöriga medarbetare ökar. Den senaste tiden har Botkyrka, precis som de flesta kommuner i Sverige, upplevt en konkurrenssituation. Lönen är ett konkurrensmedel huvudmännen emellan och Botkyrka har länge haft en lägre medianlön än närliggande kommuner. En avgörande faktor för Botkyrka kommun är att utbildningsförvaltningen blir en attraktiv arbetsgivare så att de kompetenta medarbetarna väljer att stanna i Botkyrka och att skickliga medarbetare kan nyrekryteras. Det innebär att det måste finnas långsiktiga strategier för att säkra kompetensförsörjningen. Viktiga komponenter i detta arbete är att lönenivån är konkurrenskraftig, arbetsmiljön är tillfredsställande för de anställda samt att det finns utbildningsåtgärder och karriärvägar.

Botkyrka kommuns kompetensfond är fortsatt viktig för att möjliggöra behörighetsgivande utbildningar och kompetensutveckling som syftar till att höja kvaliteten.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Utbildningsnämndens mål 1:1

På varje enhet är barn och elever delaktiga och har inflytande i undervisningen/ verksamheten i enlighet med Skollagen och läroplanerna.

Mätbart mål	Utfall 2015	Mål 2017
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter." ökar i samtliga <u>grundskolor</u> (22 grundskolor)	-	Samtliga skolor
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag är med och med och bestämmer om aktiviteterna på fritids." ökar i samtliga <u>grundskolor</u> (20 grundskolor, elever i åk 3)	-	Samtliga skolor
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter." ökar i samtliga <u>grundsärskolor</u> (4 grundsärskolor med elever som läser ämnen)	-	Samtliga skolor
Index för upplevt elevinflytande i undervisningen ökar på samtliga <u>gymnasieskolor</u> (3 gymnasieskolor)*	2 av 3	Samtliga skolor
Samtliga <u>förskolor</u> har forum för samråd med barnen (50 förskolor)	-	Samtliga förskolor
Samtliga <u>förskolor</u> har forum för samråd med vårdnadshavare (50 förskolor)	-	Samtliga förskolor

Åtaganden

Förvaltningen ska återetablera samarbetsformer med ungdomsfullmäktige.

Samtliga skolor ska ha aktiva forum för elevinflytande.

Förvaltningen ska följa upp hur skolans personal tillsammans med elever använder resultaten från elevenkäter i sitt systematiska kvalitetsarbete. Detsamma gäller förskolan avseende barns inflytande via forum för samråd med barn.

Förvaltningen ska påbörja ett samarbete med demokratiutvecklaren för att stärka barns och elevers intresse för och engagemang i lokalsamhället.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter

Utbildningsnämndens mål 2:1

Alla förskolor och skolor arbetar aktivt mot kränkningar och diskriminering.

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antalet förelägganden från Skolinspektionen/BEO minskar	-	7	-	0

Åtaganden

Förvaltningen ska följa upp att varje förskola och skola har aktuella och levande planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Förvaltningen ska, som underlag för det förebyggande arbetet, analysera och identifiera problemområden baserat på inkomna klagomål samt anmälningar om diskriminering och kränkande behandling.

Utbildningsnämndens mål 2:2

Alla förskolor och skolor arbetar aktivt för att ge alla barn och elever, oavsett kön och område, likvärdiga förutsättningar i utbildningen.

Åtaganden

Förvaltningen ska utreda och analysera betygsresultaten utifrån kön och andra faktorer som mäts i elevenkäter i grundskolan och gymnasieskolan

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande

Mål 3 Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat

Utbildningsnämndens mål 3:1

Verksamheten i Botkyrkas förskolor har ett innehåll som leder till en likvärdig och hög kvalitet.

Mätbart mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Samtliga förskolors pedagogiska miljöer är inventerade (50 stycken)	-	-	Samtliga förskolor

Åtaganden

Förskolornas pedagogiska miljöer ska inventeras utifrån styrdokumentet ”Pedagogiska miljöer i Botkyrkas förskolor”.

Respektive förskola ska utifrån inventeringen av de pedagogiska miljöerna ta fram en utvecklingsplan i sitt systematiska kvalitetsarbete.

Utbildningsnämndens mål 3:2

Måluppfyllelsen ökar för alla elever i grundrespektive gymnasieskolan.

Mätbart mål	Utfall 2014/15	Utfall 2015/16	Mål 2017
Andelen elever i åk 6 som når kunskapskraven (betyg A-E) i alla ämnen ökar i samtliga skolor (17 grundskolor)	-	9 av 16	Samtliga skolor
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram ökar i samtliga grundskolor (12 grundskolor)	-	7 av 12	Samtliga skolor
Andelen elever i åk 9 som når kunskapskraven (betyg A-E) i alla ämnen ökar i samtliga grundskolor (12 grundskolor)	-	6 av 12	Samtliga skolor
Andel elever i kommunens gymnasieskolor som tagit examen från yrkesprogram inom 4 år ökar (%)	-	63*	65
Andel elever i kommunens gymnasieskolor som tagit examen från högskoleförberedande program inom 4 år ökar (%)	-	73*	75
Genomsnittligt meritvärde åk 9	216	220	225

*Avser elever som påbörjade en gymnasieutbildning 2011/12.

Åtaganden

De pilotprojekt avseende likvärdighet i grundskolan som startats upp med stöd av statsbidrag ska fullföljas och utvärderas.

Alla elever i årskurs 9 som går ut vårterminen med ofullständigt betyg i matematik, engelska eller svenska/svenska som andraspråk ska er-

bjudas sommarskola. Detsamma gäller nyanlända elever i årskurs 1-9 som inte beräknas nå de lägsta kunskapskraven i ämnet svenska som andraspråk.

Förvaltningen ska ta fram riktlinjer avseende mottagande och utbildning för barn och elever som är asylsökande/har tidsbegränsat uppehållstillstånd eller vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut/författning.

Planen för studie- och yrkesvägledning ska implementeras och förankras i samtliga skolformer från årskurs 1 upp till gymnasieskolan.

Förvaltningen ska stödja utvecklingen av skolledares pedagogiska ledarskap genom att erbjuda kollegiala nätverk och ge närmare chefs- och uppföljningsstöd till alla skolledare.

Utbildningsnämndens mål 3:3

Botkyrkas förskolor och skolor har goda förutsättningar att erbjuda en likvärdig utbildning och fullgöra det kompensatoriska uppdraget.

Mätbart mål	Utfall 2013/2014	Utfall 2014/2015	Utfall 2015/2016	Mål 2017
Andel förskollärare med förskolläraryxamen* ökar (%)**	29	21	22	35
Andel grundskollärare med pedagogisk högskoleexamen ökar (%)**	77	78	75	100
Andel lärare i grundsärskolan med specialpedagogisk högskoleexamen ökar (%)**	-	-	20	40
Andel gymnasielärare med pedagogisk högskoleexamen ligger kvar på samma nivå (%)**	81	87	90	90
Andel lärare i gymnasiesärskolan med specialpedagogisk högskoleexamen ökar (%)**	-	-	11	20
Varje deltagare i Kraftsamlings nio samverkansgrupper har en närvaro om minst 80 %***	-	-	-	80

*T.o.m. 2013/14 årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning, från 2014/15 årsarbetare med förskolläraryxamen.

**Statistik från Skolverket, heltidstjänster.

***Kraftsamlings är ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen för samverkan och tidiga insatser för barn och elevers skolframgång.

Åtaganden

Förvaltningen ska genom fortbildningsinsatser, handledning och nätverksarbete stödja fritidshemmens utveckling för ökad kvalitet i verksamheten.

Förvaltningen ska stödja utvecklingen för ökad likvärdighet i bedömning och betygssättning.

Förvaltningen och enheterna ska utveckla arbetet med formella barnkonsekvensanalyser vid beslut som kan påverka barn.

Förvaltningen ska initiera en översyn av resursfördelningsmodellerna i samtliga skolformer för att bättre möjliggöra det kompensatoriska uppdraget.

Vid nybyggnation och renovering av förskole- och skollokaler ska de pedagogiska miljöerna vara utformade så att de tillgodoser verksamheternas behov.

Utbildningsnämndens mål 3:4

Barn och elever upplever trygghet och studiero.

Mätbart mål	Utfall 2014/2015	Utfall 2015/2016	Mål 2017
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag känner mig trygg i skolan." ökar i samtliga <u>grundskolor</u> (22 grundskolor)	-	-	Samtliga skolor
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag känner mig trygg i skolan." ökar i samtliga <u>grundsärskolor</u> (4 grundsärskolor med elever som läser ämnen)	-	-	Samtliga skolor
Trygghetsindex ökar på samtliga <u>gymnasieskolor</u> (3 gymnasieskolor)*	0 av 3	1 av 3	Samtliga skolor
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer	-	-	Samtliga

bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna." ökar i samtliga <u>grundskolor</u> (22 grundskolor)				skolor
Andelen elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna." ökar i samtliga <u>grundsärskolor</u> (4 grundsärskolor med elever som läser ämnen)	-	-		Samtliga skolor
Andel elever som svarar positivt ("instämmer helt" eller "instämmer i huvudsak") på elevenkätens påstående "Det är arbetsro på mina lektioner" i gymnasieskolans elevenkät ökar i samtliga <u>gymnasieskolor</u> (3 gymnasieskolor)	2 av 3	1 av 3		Samtliga skolor

*Index utgörs av medelvärdet av andelen positiva svar på gymnasieskolans elevenkät i åk 2 "1. Jag känner mig trygg på min skola." samt "3. Jag är nöjd med skolans arbete mot mobbning."

Åtaganden

Förvaltningen ska kartlägga och stödja rektorernas arbete gällande trygghet och studiero på skolorna.

Förvaltningen ska stödja de lokala elevhälso- teamen genom fortbildning och handledning.

Utbildningsnämndens mål 3:5

Botkyrkas förskolor och skolor arbetar aktivt för att utveckla alla barns och elevers litteracitet.

Mätbart mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Index för språkutveckling och litteracitet ökar på samtliga grundskolor (21 grundskolor)*	-	-	Samtliga skolor

Åtaganden

Förvaltningen ska stödja enheterna i deras arbete med litteracitet.

Utbildningsnämndens mål 3:6

Botkyrkas elever kan läsa när de går ut årskurs 1 i grundskolan.

Mätbart mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Samtliga elever har i slutet av åk 1 i grundskolan godtagbara kunskaper i läsförståelse (%)**	-	-	100

Åtaganden

Förvaltningen ska stödja grundskolerektorerna i arbetet med att alla elever når kunskapskraven i läsförståelse i årskurs 1.

Förvaltningen ska stödja utvecklingen av gemensamma kartläggningsmetoder i syfte att kunna ge riktad stöd till enheter samt erbjuda fortbildningsinsatser.

Utbildningsnämndens mål 3:7

Botkyrkas förskolor och skolor arbetar aktivt för att utveckla alla barns och elevers digitala förmåga.

Mätbart mål	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Index för digital didaktik ökar på samtliga grundskolor (21 grundskolor)	-	-	Samtliga skolor

Åtaganden

Förvaltningen ska stödja utvecklingen av den digitala didaktiken.

Förvaltningen ska uppgradera förskolors och skolors digitala infrastruktur avseende nätverk och accesspunkter.

Utbildningsnämndens mål 3:8

Samtliga ungdomar, som är under 20 år och bosatta i Botkyrka, har en sysselsättning.

Åtaganden

Utbildningsförvaltningen ska samverka med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen för att, inom det kommunala aktivitetsansvaret, erbjuda fler ungdomar under 20 år utbildning.

Fler sommarjobb ska beredas för unga i Botkyrka i enlighet med kommunens direktiv för 2017.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Utbildningsnämndens mål 7:1

Botkyrkas förskolor och skolor stimulerar alla barn och elever till en bättre hälsa.

Mätbart mål	Utfall 2013/2014	Utfall 2014/2015	Utfall 2015/2016	Mål 2017
Andel elever i åk 4 som upplever sig må mycket bra eller bra (%)	88	90	87	90
- Flickor	88	90	85	-
- Pojkar	89	90	88	-
Andel elever i åk 7 som upplever sig må mycket bra eller bra (%)	87	88	82	90
- Flickor	80	83	76	-
- Pojkar	94	93	87	-
Andel elever i åk 1 i gymnasieskolan som upplever sig må mycket bra eller bra (%)	82	84	75	85
- Flickor	77	81	68	-
- Pojkar	89	88	83	-
Andel elever i åk 1 i gymnasieskolan som svarar positivt på frågan "På min skola har jag fått lära mig att fysisk aktivitet och vad jag äter har betydelse för min hälsa och mina studier"	63	62	69	75

Åtaganden

Förskolorna ska utveckla kvaliteten i de pedagogiska måltiderna.

Elevehälsan vid grundskolans mottagningsenhet för nyanlända elever ska förstärkas med personal (bl.a. psykolog, kurator, skolsköterska)

med särskild kompetens kring nyanlända elevers behov.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Utbildningsnämndens mål 8:1

Utbildningen i Botkyrka kommuns förskolor och skolor tillvaratar och utvecklar barns och elevers nyfikenhet, kreativitet och initiativförmåga.

Åtaganden

Förskolan, grundskolan och grundsärskolan ska ha ett barnperspektiv och lärmiljöer som främjar barnens och elevernas nyfikenhet, kreativitet och trygghet.

Planen för ung företagsamhet för kommunens gymnasieskolor ska genomföras och utvecklas i samarbete med näringslivsenheten inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Utbildningsnämndens mål 9:1

Botkyrka kommuns förskolor och skolor främjar barns och elevers möjligheter att skapa och ta del av kultur.

Åtaganden

Förvaltningen ska säkerställa att Skapande skola-medel används till kulturaktiviteter som syftar till att stärka verksamhetens prioriterade utvecklingsområden.

Grundskolor som vill driva egna Skapande skola-projekt ska få stöd från central förvaltning i att söka bidrag för dessa.

Verksamheten i förskolan och skolan ska ha ett interkulturellt förhållningssätt och ta tillvara barns kulturella identiteter.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Utbildningsnämndens mål 11:1

Botkyrkas förskolor och skolor är attraktiva och bidrar till att göra bostadsområden mer eftertraktade.

Åtaganden

Förvaltningen ska samverka med tekniska förvaltningen för att planera för, och beställa, nya förskolor och skolor där behov uppstår. Samverkan ska även ske avseende lokalernas underhåll.

Förvaltningen ska verka för att användandet av paviljonger som tillfälliga lösningar vid nybyggnation och renovering av lokaler, ska minska.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Utbildningsnämndens mål 12:1

Botkyrkas förskolor och skolor är konkurrenskraftiga och har en hållbar personalförsörjning.

Åtaganden

Förvaltningen ska ta fram en kompetensförsörjningsstrategi för att attrahera, rekrytera och behålla kompetenta chefer och medarbetare.

Förvaltningen ska tillsammans med universitet och högskola utbilda VFU-handledare som ett led i att attrahera kompetenta lärare.

Förvaltningen ska ta fram en strategi för att hantera legitimationskrav i grundskolan och gymnasieskolan som träder i kraft 2018.

Förvaltningen ska göra en inventering av presumtiva chefer.

Utbildningsnämndens mål 12:2

Botkyrkas förskolor och skolor har en tillfredställande arbetsmiljö för sina anställda.

Utbildningsnämndens budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-2 286 776	-2 286 776	-2 414 587	-2 479 138	-2 589 447
Volymförändringar		-33 413	-47 573	-37 894	-37 222
Löne- och prisuppräknig		-49 540	-64 241	-72 415	-74 723
Övriga prioriteringar					
Höjda lärarlöner och fler vuxna i skolan		-46 000			
Ekologisk mat		-2 000			
Effekter av budgetpropositionen					
Betygsätta nya språk			-93		
Lovskola		-276	-283		
Läsa-skriva-räkna-garanti			-1 213		
Nationella prov			560		

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Omfördelning mellan nämnder					
Ramkorrigering AVN-UN, gymnasiala spetsutbildningar		-707			
Ramkorrigering UN -SN, Kraftsamling		500			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		3 200			
Justering fel i tidigare reglering IT		425			
Effektiviseringsåtgärder			48 292		
Summa Justeringar	0	-127 811	-64 551	-110 309	-111 945
Ettårsplan	-2 286 776				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-2 414 587	-2 479 138	-2 589 447	-2 701 391

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Utbildningsnämndens budget uppgår för 2017 till 2 414,6 miljoner kronor. Det är en ökning med 127,8 miljoner kronor jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får utbildningsnämnden 33,4 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 49,5 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

Kommunen gör en stor satsning på att höja nivån på lärarlönerna samt skapa förutsättningar för att det ska finnas fler vuxna i skolan. Utbildningsnämndens budget räknas upp med 46 miljoner kronor utöver den generella lönerevisionen och utöver det nationella lärarlöneyftet som ger Botkyrka 23 miljoner till ökade lärarlöner.

Den största delen av de 46 miljonerna ska användas till att höja alla legitimerade lärares löner och en del ska fördelas till skolor som har stora utmaningar. Det kan handla om att höja vissa specifika lärares löner eller anställa fler lärare, lärarassistenter eller annan personal.

För att öka andelen ekologiska livsmedel

vid måltider inom förskola och skola har nämndens budget ökat med 2 miljoner.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen att huvudmännen ska vara skyldig att erbjuda lovskola i två veckor per läsår för elever i årskurs 8 och 9 samt på sommaren efter årskurs 9 i grundskolan. Kommunerna tillförs 30 miljoner kronor 2017 eller 3 kronor per invånare vilket ger Botkyrka 276 000 kronor. För 2018 fördubblas medlen.

Omfördelning av ram mellan nämnder innebär att utbildningsnämndens ram minskas med 0,5 miljoner kronor som överförs till socialnämnden för kraftsamling, budgetregleringen ersätter tidigare internfakturering mellan förvaltningarna. Från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden överförs 0,7 miljoner till utbildningsnämnden för gymnasiala spetsutbildningar. Från och med 2017 kommer nämnden att köpa dessa tjänster från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

Ramen reduceras med 3,6 miljoner till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För 2018 utökas ramen med 64,6 miljoner kronor och avser volymförändring 47,6 miljoner och löne- och prisuppräknings 64,2 miljo-

ner. I uppräknningen ingår även 0,1 miljoner för betyg i moderna språk, 1,2 miljoner kronor för läsa-skriva-räkna-garanti samt ytterligare 0,283 miljoner för lovskola.

Budgeten reduceras med 0,6 miljoner, vilket motsvarar den sänkning som regeringen har gjort av det generella statsbidraget. Regeringen gör bedömning att det finns möjliga effektiviseringar när en mer rättvis och likvärdig bedömning införs av de nationella proven.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen att betyg ska sättas i moderna språk varje termin från och med årskurs 6. Regeringen avser även att från 2017 påbörja införandet av en läsa-skriva-räkna-garanti.

I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 48,3 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 110,3 miljoner kronor och avser volymförändring 37,9 miljoner samt löne- och prisuppräkning 72,4 miljoner.

För **2020** utökas ramen med 111,9 miljoner kronor och avser volymförändringar 37,2 miljoner samt löne- och prisuppräkning 74,7 miljoner.

Ökade **lokalkostnader** som är en följd av investeringar i verksamhetslokaler 2017-2020 finns upptagna i anslaget för kommunstyrelsens förfogande. Nämnden får i särskilda ärenden hos kommunstyrelsen avropa medel för ökade lokalkostnader när en verksamhetslokal är färdigställd och tas i anspråk.

I anslaget för kommunstyrelsens förfogande finns även medel upptagna för eventuella merkostnader för **asylsökande**. Även här får nämnden skriva fram ett ärende till kommunstyrelsen och begära medel.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammantaget för perioden 2017-2020 finns för utbildningsnämndens del investeringsprojekt som uppgår till 2 612,5 miljoner kronor, varav 1 415,3 miljoner avser bygginvesteringar i förskolor och 945,2 miljoner avser bygginvesteringar i skolor.

Investeringar i förskolor och skolor redovisas inte med belopp per projekt utan ingår i de årliga ramarna. I investeringsplanen har samtliga projekt kodats med ett KF eller U framför. KF innebär att projektet ska arbetas vidare med inom de fastställda ramarna för projektet. U innebär att projekten behöver utredas för att bestämma innehåll, kostnad och tid. Ett projekt som är markerat med U kräver ett särskilt beslut i kommunfullmäktige.

De projekt som ska utredas vidare är Rikstens skola nummer 2, nya Borgskolan och anpassning till träningsläroskola.

Det finns även upptaget årliga anslag för maskininvesteringar för förskolor och skolor, verksamhetsanpassning av lokaler, arbetsmiljöåtgärder, köksombyggnader, övriga inventarier samt övervakningskameror.

Projekten finns redovisade i investeringsplanen 2017-2020, sid 100.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Socialnämnden

Ansvarsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorgen och för insatser för personer med psykisk funktionsnedsättning. Dessutom ansvarar socialnämnden för de öppna förskolorna.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-593,5	-603,3	-627,0	-651,7
Investeringar, netto	-17,1	-23,4	-4,0	-4,0

Väsentliga områden

Socialnämndens fem väsentliga områden är medborgare, processer, ekonomi, medarbetare samt utveckling. Nämndens tidigare väsentliga områden var barnen, boende, brukarnytta och ekonomiskt bistånd. Dessa områden är fortfarande prioriterade men då de är en del av kärnverksamheten kommer de att tas in under de nya väsentliga områdena.

De väsentliga områden som socialförvaltningen lyfter fram utgår från de utmaningar som tidigare omvärldsanalys pekar på. Dessa utmaningar avser socialnämndens kärnverksamhet, det vill säga den verksamhet som styrs av lagar och föreskrifter och som socialnämnden har i uppdrag att utföra enligt sitt reglemente. Mål, mätbara mål och utvecklingsåtaganden är formulerade för att hantera de identifierade utmaningarna. Dessa väsentliga områden sorteras in under de av kommunen formulerade huvudprocesserna – i socialnämndens fall återfinns de väsentliga områden under kommunens huvudprocess ”Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv” samt under den samlade rubriken ”Kommunen som organisation”.

Vidare finns formulerade mål, mätbara mål och åtaganden som anger hur Socialnämnden bidrar till att nå fullmäktiges mål.

Medborgare

Socialnämnden finns till för Botkyrkas medborgare som är i behov av skydd, stöd, vård och omsorg. Socialnämnden har ett särskilt ansvar för vissa grupper:

- Barn och unga

- Äldre
- Människor med funktionshinder
- Missbrukare
- Personer som vårdar eller stödjer närstående
- Brottsoffer
- Skuldsatta personer

Utöver detta erbjuder socialnämnden skydd, stöd, vård och omsorg med ett helhetsperspektiv till de medborgare som exempelvis har/är:

- Våldsutsatta
- Ekonomiskt utsatta

För att kunna ge detta skydd, stöd, vård och omsorg måste socialförvaltningen och dess medarbetare vara tillgängliga, medborgarna måste få en snabb och effektiv handläggning samt ett professionellt möte i kontakten med socialtjänsten. Ambitionen är att medborgarna ska få tydlig information och känna sig delaktiga. Socialförvaltningen eftersträvar även god samverkan med olika professionella aktörer - både internt och externt.

Processer

Socialnämndens processer ska kännetecknas av en hög kvalitet. För att nå dit ska vi använda en evidensbaserad praktik där stöd, vård och omsorg erbjuds enligt bästa tillgängliga kunskap. Den professionelle väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insatser. Detta kopplas till systematisk uppföljning i syfte att utveckla och förbättra verksamheten. Både rutiner och processer behöver vara tydliga och kända, målen relevanta och

mätbara. Det måste finnas en struktur för uppföljning och analys för att formulera och genomföra åtgärder utifrån eventuella brister. Handläggningen ska vara rättssäker.

Ekonomi

En budget i balans är utgångspunkten för socialnämndens verksamhet. För att nå dit krävs ekonomisk medvetenhet hos alla medarbetare, samt långsiktiga strategier för det ekonomiska arbetet. Att förvaltningen gör rätt saker och använder rätt metoder samt att insatser avslutas i tid innebär också att de ekonomiska resurserna används effektivt.

Medarbetare

Medarbetare med rätt kompetens och erfarenhet är en förutsättning för att erbjuda en verksamhet med god kvalitet till kommunens medborgare. Kritiska framgångsfaktorer är att ledningen är kommunikativ och tydlig, målen relevanta och uppdraget begripligt och tydligt, att det finns strategier för rekrytering och lönesättning samt god kompetensutveckling.

Utveckling

En verksamhet i framkant är en förutsättning för att verksamheten ska utvecklas och gå i takt med en föränderlig omvärld och nya behov. Kritiska framgångsfaktorer är verksamhetens förmåga till systematiskt kvalitetsarbete samt att tillvarata medarbetarnas idéer, låta sig inspireras av omvärlden och ha en idé om framtiden genom en strukturerad omvärldsbvakning samt skapa incitament för att stimulera utveckling.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel stödpersoner inom modellen YAP som är bosatta i Botkyrka	-	-	50	60
Andel personer med psykisk funktionsnedsättning som vid	50	41	70	70

uppföljning anger 7-10 på självskattningsskala på fråga om de känner sig delaktiga i samhället

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att fullt ut implementera det våldsförebyggande arbetet i ytterligare skolor utöver de tre inledande skolorna, tillsammans med utbildningsförvaltningen, kommunledningsförvaltningen, polis och räddningstjänst.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel brukare som uppfattar att de har blivit diskriminerade (procent)	11	9	0	0
Antal flickor och pojkar som har beviljats bistånd till fritidspeng	140	59	65	100

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att, via Mottagningen för Våld i nära relation (VINR), utveckla arbetet tillsammans med övriga verksamheter för att förbättra mottagandet av/och insatser för våldsutsatta personer.

Socialnämnden åtar sig att HBTQ-certifiera ytterligare minst en sektion.

Socialnämnden åtar sig att utveckla och implementera en modell för att ge tidiga insatser till barn som varit utsatta för våld.

Att möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande

Mål 3 Botkyrka erbjuder en likvärdig och kompensatorisk skola där samtliga barn och elever ges de bästa förutsättningarna för lärande och goda kunskapsresultat

Mätbart mål (procent)	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal pojkar/män och flickor/kvinnor som fått YAP som insats	22	60	60

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att förbättra uppföljningen av placerade barns skolresultat.

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Mätbart mål (procent)	Mål 2016	Mål 2017
Andel män och kvinnor, av dem som beviljats försörjningsstöd, som efter 90 dagar med detta bistånd fått insats som kan leda till egen försörjning, helt eller delvis	30	30

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att förbättra samarbetet med primärvården, Arbetsförmedling och Försäkringskassan i syfte att ge ett bättre stöd till personer som är i behov av till exempel rehabilitering för att bli arbetsföra.

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Socialnämndens mål

Botkyrkas medborgare i behov av skydd, stöd, vård och omsorg är nöjda med den verksamhet socialnämnden bedriver.

Mätbart mål (antal)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Avslutade behandlingsinsatser internt barn och unga på resursenheten, allmän tillfredsställelse ska vara lägst 28 i genomsnitt på en skala 8-32.	29	-	29	29
Andel brukare som	-	-	60	60

anger att deras situation har förbättrats				
Andel brukare som anger att deras synpunkter efterfrågats	-	-	70	70
Andel brukare som anger att socialsekreteraren visat förståelse för hans/hennes situation	-	-	80	80
Andel brukare som anger att de kunnat påverka vilken typ av insats de får från socialtjänsten	-	-	60	60
Andel brukare som uppger att det är lätt eller mycket lätt att komma i kontakt med socialtjänsten	-	-	80	80
Antal vräkta hushåll (där socialtjänsten har involverats/varit involverad)	2	3	-	0
Antal hushåll med barn som blir vräkta (och där socialtjänsten har involverats/varit involverade)	5 (mätt som antal barn)	6 (mätt som antal barn)	-	0
Andel personer med psykiskt funktionshinder som uppfattar att stödet man får från socialförvaltningen leder till att man klarar mer i sin vardag	-	-	90	90

Socialnämndens mål

Socialnämnden bedriver en verksamhet som präglas av hög kvalitet och rättssäkerhet.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel pågående ärenden där det finns en aktuell genomförandeplan:				
Socialpsykiatriska enheten	-	-	-	90
Resursenheten	65			90
Vuxenenheten	83/60			90
Andel beslutade boendeinsatser som har en genomförandeplan	-	-	-	90

deplan inom enheten för ekonomiskt bistånd				
Andel barnutredningar där utredningstiden är högst 120 dagar	-	-	-	80 *
Andel beslutade åtgärder i lex Sarah utredningar som är genomförda inom tre månader	-	-	-	100

*Målsätts lägre än 100 % då socialtjänsten, enligt lag, får besluta om förlängning av utredningstiden då det finns särskilda skäl.

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att påbörja ett arbete för att göra bedömningarna av rätten till ekonomiskt bistånd mer enhetliga och rättssäkra.

Socialnämnden åtar sig att arbeta för bättre samverkansstrukturer med landstinget för att åstadkomma samordnad individuell plan (SIP) för dem som har rätt till det.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Mätbart mål (antal)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Antal personer som deltagit i generella föräldrastödsgrupper.	103	143	157	180
Antal barn som genom s.k. BRA-samtal fått stöd som anhörig.	22	-	20	30

Att erbjuda en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 11 I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Indikator (antal)	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal hemlösa	572	585
Antal hushåll med barn som bott på hotell, härberge eller vandrarhem	-	132 mätt som antal barn

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att utveckla trygghetsarbetet så att fler Botkyrkabor upplever att det är tryggt i deras närområde.

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Socialnämndens mål 12:1

Socialnämnden erbjuder Botkyrkas medborgare en verksamhet med hög effektivitet och budget i balans.

Socialnämndens mål 12:2

Socialnämnden har medarbetare med rätt kompetens och erfarenhet.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Hållbart medarbetarengagemang (index)	76	74	-	78
Medarbetare vid olika enheter inom socialförvaltningen, har ett fungerande samarbete med varandra i arbetet med brukaren	61	56	-	75
Andel handläggare BoU med socionomutbildning och minst tre års erfarenhet	60	-	-	60
Andel handläggare EEB som arbetat mer än två år i yrket	58	-	-	60
Personalomsättning bland handläggare inom socialförvaltningens myndighetsutövning.	-	-	-	20

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att utbilda samtlig personal inom utredning och verkställighet inom socialpsykiatriska enheten i det systematiska arbetssättet IBIC, individens behov i centrum.

Socialnämndens mål 12:3

Socialnämnden erbjuder en verksamhet i framkant, som en förutsättning för att kunna utvecklas och gå i takt med en föränderlig omvärld och nya behov hos Botkyrkas medborgare.

Mätbart mål (procent)	Mål 2017
Andel av ansökningarna till enheten för ekonomiskt bistånd som är e-ansökningar.	50

Åtagande

Socialnämnden åtar sig att vidareutveckla och implementera e-ansökan inom enheten för ekonomiskt bistånd (EEB).

Socialnämnden åtar sig att implementera möjligheten för de som har kontakt med EEB att följa sitt ärende.

Socialnämnden åtar sig att införa YAP som en ordinarie metod i förvaltningens arbete.

Socialnämnden åtar sig att utveckla samarbetet med polisen i arbetet med unga lagöverträdare.

Socialnämnden åtar sig att, genom beroendevården, intensifiera sina behandlingsmetoder genom att använda den interna öppenvården i kombination med stödpersoner och boende.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation 2020

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2016	Mål 2017
Andel av förvaltningens bilar som är fossilbränslefria.	80	83	100	100

Socialnämndens budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-564 661	-564 661	-593 507	-603 323	-627 043
Volymförändringar		-5 318	-5 143	-5 023	-5 392
Löne- och prisuppräknig		-12 883	-16 542	-18 697	-19 289
Övriga prioriteringar					
Utöka antal tjänster inom utredningsenheten Barn och Unga		-6 300			
Lokalbehov		-3 500			
Omfördelning mellan nämnder					
Ramkorrigerig UN -SN, Kraftsamling		-500			
Trygghetsskapande arbete i Hallunda/ Norsborg KS-SN		-1 000			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		300			
Justering fel i tidigare reglering IT		355			
Effektiviseringsåtgärder			11 870		
Summa Justeringar	0	-28 846	-9 815	-23 720	-24 681
Ettårsplan	-564 661				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-593 507	-603 323	-627 043	-651 724

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Socialnämndens budget uppgår för **2017** till 593,5 miljoner kronor. Det är en ökning med 28,8 miljoner kronor jämfört med 2016. I budgeten 2016 ingår tilläggsanslag för organisation för flyktingmottagande på 2,0 miljoner och 0,4 miljoner för den löneöversyn som gjordes 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får nämnden 5,3 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen.

Budgeten har räknats upp med 12,9 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

Till följd av ett ökat tryck på utredningsenheten för barn och unga bland annat genom ökad ärendemängd och ökade krav från lagstiftaren tillförs nämnden 6,3 miljoner kronor. Av tillskottet ska områdessekreterarna utökas med tre tjänster.

Socialnämnden saknar verksamhetslokaler/arbetsplatser inom flera verksamheter. Detta beror dels på att lokaler sagts upp från hyresvärdens sida och dels på att verksamheter står utan lokal eller sitter i utdömda lokaler. I syfte att skapa nya verksamhetslokaler på Alfa Laval-området avsätts 3,5 miljoner kronor.

Omfördelning av ram mellan nämnder innebär att socialnämndens ram utökas med 1,5 miljoner kronor. Av beloppet överförs 0,5 miljoner från utbildningsnämnden för kraftsamling, budgetregleringen ersätter tidigare internfakturerings mellan förvaltningarna. 1 miljon av omfördelningen avser trygghetsskapande arbete i Hallunda/Norsborg som överförs från kommunstyrelsen, vilket är en justering till följd av kommunstyrelsens omorganisation 2016.

Ramen reduceras med 0,7 miljoner kronor till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 9,8 miljoner kronor och avser volymförändring 5,1 miljoner samt löne- och prisuppräknings 16,5 miljoner. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 11,9 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 23,7 miljoner kronor och avser volymförändring 5,0 miljoner samt löne- och prisuppräknings 18,7 miljoner.

För **2020** utökas ramen med 24,7 miljoner kronor och avser volymförändringar 5,4 miljoner samt löne- och prisuppräknings 19,3 miljoner.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammantaget för perioden 2017-2020 finns för socialnämndens del investeringsprojekt som uppgår till 48,5 miljoner kronor. Projekten finns redovisade i investeringsplan 2017-2020, sida 102. I investeringsplanen finns medel avsatt för anpassning av lokaler på Tumba torg. I planen finns också tilläggsbudget för ersättning Silverkronan och boende för komplexa vårdbehov på 13,8 respektive 14,2 miljoner kronor. Det innebär med de 12 miljoner kronor som avsattes 2016 en totalbudget för projekten på 23,8 respektive 24,2 miljoner. Därutöver finns årliga anslag för inventarier och mindre ombyggnationer.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Vård- och omsorgsnämnden

Ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för den kommunala hälso- och sjukvården, omsorg om äldre personer, insatser för personer med fysisk funktionsnedsättning med undantag av daglig verksamhet. Dessutom har nämnden ansvar för bidraget till bostadsanpassning.

Myndighetsverksamheten fattar biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och lagen om bostadsanpassning.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-1 059,2	-1 092,4	-1 133,4	-1 192,6
Investeringar, netto	-32,3	-24,3	-118,8	-152,2

Väsentliga områden

Byggprojekt

Nyöppning och ersättningsboenden

Under 2017 öppnar vård- och omsorgsnämnden två gruppboendestäder. En av dem ersätter tidigare icke fullvärdig gruppboendestad, en gruppboendestad är helt ny. Vidare kommer gruppboendestaden på Skattebonden få nya lokaler på Tingsstorget. Etapp 1 på Allégårdens vård- och omsorgsboende väntas stå färdig för inflyttning under sista kvartalet 2017, medan etapp 2 väntas vara klar första kvartalet 2018.

Projekt Samariten

Fastigheten ”Samariten”, där Tumba vård- och omsorgsboende har sina lokaler, har varit ute till försäljning. Ett tilldelningsbeslut har tagits av Tekniska nämnden och köpet genomförs i sin helhet under hösten 2016. Exakt vad som ska ske med fastigheten är ännu inte klart, men kravet är att köparen ska tillhandahålla lokaler där kommunen kan driva vård- och omsorgsboende om 120 platser. Totalt finns 154 boenden i fastigheten och vi ser nu över olika lösningar för hur verksamheten ska kunna evakueras när det väl börjar bli dags för ombyggnation. Evakueringen påbörjas 2017 och fortsätter till dess att fastigheten står klar. För att hantera evakueringen av Tumba vård- och omsorgsboende har 54 vård- och omsorgsplatser upphandlats i Riksten, Tullinge, där avtalet gäller från 1 januari 2017. En privat aktör byg-

ger även ett nytt vård- och omsorgsboende i Fittja, som väntas stå klart under hösten 2017.

Förutom ett vård- och omsorgsboende finns även andra verksamheter i lokalerna på Samariten, när och hur dessa påverkas är fortfarande oklart.

Upphandling och implementering av nya system

Ett nytt beslutstödssystem upphandlas under hösten 2016 och upphandlingen av ett nytt personalsystem påbörjas 2017. Kommunen har också valt att köpa Stratsys för verksamhetsplanering och uppföljning som rullas ut till verksamheterna 2017. Vidare har beslut tagits att införa kompetensbaserad rekrytering, KBR, där utbildningsinsatser sker under hösten 2016 med målsättningen att tillämpa arbetssättet från 2017. Arbetet med processororientering fortsätter under 2017 där ett viktigt moment blir att formulera mål och åtaganden i enighet med huvudprocesserna. Planering och införande av nya arbetssätt och system är omfattande och kommer kräva stora resurser under en period framöver.

Ordning och reda i arbetssätt och statistik

Sedan införandet av verksamhetssystemet Procapita har vård- och omsorgsförvaltningen arbetat med att få fram tillförlitlig statistik. Det finns fortfarande en hel del att komma tillrätta

med vilket innebär fortsatt arbete med ordning och reda i rutiner och arbetsmoment under 2017.

Tre omfattande projekt

Ökad sysselsättningsgrad

Vård- och omsorgsnämndens ambition är att erbjuda deltidsanställda ökad sysselsättningsgrad. Arbetet som kommer att fortsätta 2017 förutsätter ett fungerande systemstöd och en hållbar finansiering.

Hemgångsteam

Projekt trygg hemgång riktar sig mot personer över 65 som genom sjukdom eller trauma hamnat inom slutenvården och är utskrivningsklara, och som bedöms ha ett stort omsorgsbehov men framförallt en uttalad oro och osäkerhet inför hemgång till ordinärt boende. Projektet har som inriktning att arbeta för att skapa ökad trygghet och stöd till individen vid hemkomst. Projektet startar under hösten 2016 och kommer pågå till sista februari 2017. Projektet finansieras av statliga stimulansmedel 2017 med hopp om implementering till 2018.

Projekt DigIT

Projekt DigIT syftar till att ge medarbetare kompetensutveckling i att använda digitala verktyg för att säkerställa god kvalitet i vård- och omsorg samt för att underlätta och effektivisera arbetet. Projektet finansieras av ESF-rådet och pågår under perioden december 2015 till december 2018.

Kompetensförsörjning

Av de yrkeskategorier som finns på vård- och omsorgsförvaltningen anses undersköterskor, sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, biståndshandläggare (SoL och LSS) och enhetschefer tillhöra våra bristyrken. Efterfrågan på dessa yrken är liknande i hela landet. Konkurrensen är stor och det bidrar till svårigheten att hitta rätt sökande. Vi ser att volymökningar, stora pensionsavgångar, svårrekryterade bristyrken och ökade kompetenskrav kommer göra att fokus de närmsta åren behöver ligga på rekrytering och kompetensutveckling. För att få en bra bild över vilken kompetens som behövs och hur vi kan möta de behoven behöver vi kartlägga vilken kompetens vi har idag och vad de upplevda behoven av kompetens är i våra verksamheter.

Genomlysning av hemtjänsten, vård- och omsorgsboenden och funktionsnedsättningsområdet

Förvaltningen har på uppdrag från nämnden gjort en genomlysning av hemtjänsten. Resultatet visade på ett antal förbättringsåtgärder vilka har legat som grund till en handlingsplan med mål och strategier för att förbättra hemtjänsten. Under hösten 2016 genomförs en genomlysning av vård- och omsorgsboenden som på samma sätt kommer resultera i en handlingsplan. Arbetet med handlingsplanerna för dessa verksamheter fortsätter under 2017 samtidigt som förvaltningen även kommer att genomföra en genomlysning inom funktionsnedsättningsområdet.

Mål och åtaganden 2017

Att möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Vård- och omsorgsnämndens mål 1:1

Våra brukare har ökat inflytande och delaktighet i hur insatserna utförs utifrån beviljat stöd.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som varit delaktiga i att upprätta genomförandeplan i vård- och omsorgsboenden	81	87	86
Andel brukare som varit delaktiga i att upprätta genomförandeplan i hemtjänsten	68	56	73
Andel brukare som varit delaktiga i att upprätta genomförandeplan inom OF	74	63	65

Vård- och omsorgsnämndens mål 1:2

Nämndens verksamheter har hög tillgänglighet i alla kontakter.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som upplever att det är lätt att komma i kontakt med myndighet	-	-	-

Åtagande

Vi ska erbjuda alla ungdomar som går utbildning på särgymnasiet samtal om framtiden under studietiden.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor**Vård- och omsorgsnämndens mål 2:1**

Våra brukare är minst lika nöjda med bemötandet i våra verksamheter som föregående år.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som är nöjda med bemötandet i vård- och omsorgsboendet	92	93	93
- Kvinnor	89	92	92
- Män	98	95	94
-Stockholms län	93	94	93
Andel brukare som är nöjda med bemötandet i hemtjänsten	89	92	92
- Kvinnor	89	94	92
- Män	90	89	92
-Stockholms län	97	97	97
Andel brukare som är nöjda med bemötandet i OF	77	91	90
- Kvinnor			
- Män			
Andel brukare som är nöjda med bemötandet på myndighet			
-Kvinnor			
-Män			

Åtagande

Vi ska tillgänglighetsanpassa våra lokaler vid ny- och ombyggnation.

Vi ska arbeta utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Vård- och omsorgsnämndens mål 2:2

Alla medarbetare ska genomföra webbaserad utbildning i interkulturellt förhållningssätt.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel medarbetare som genomfört utbildning i interkulturellt förhållningssätt	-	-	-

Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv**Mål 6. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver****Vård- och omsorgsnämndens mål 6:1**

Brukarna får vård, omsorg och service med högre kvalitet.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som är nöjda med verksamheten i vård- och omsorgsboendet	76	79	74
- Kvinnor	78	77	74
- Män	74	81	75
-Stockholms län	82	82	81
Andel brukare som är nöjda med verksamheten i hemtjänsten	75	71	74
- Kvinnor	73	71	71
- Män	77	73	80
-Stockholms län	86	86	86
Andel brukare som är nöjda med verksamheten inom OF-området	76	83	83
Väntetid i snitt (antal dagar) för att få plats på ett vård- och omsorgsboende från ansökan till erbjudet inflyttningsdatum	65 dagar	39 dagar	98,7 dagar
Väntetid i snitt (antal dagar) för att få plats på en gruppboende från ansökan till erbjudet inflyttningsdatum	-	-	-

Åtagande

Förvaltningen fortsätter att utveckla kvalitetsledningssystemet för att säkra att våra brukare får omsorg med god kvalitet.

Vi ska se över möjligheten till mer flexibla beslut och uppdragsbeskrivningar inom ramen för beslutade insatser till hemtjänsten.

Vård- och omsorgsnämndens mål 6:2

Myndighet säkrar att alla beslut följs upp i tid.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel uppföljda beslut SoL	-	-	100
- Kvinnor	-	-	100
- Män	-	-	100
Andel uppföljda beslut, LSS	-	-	100
- Kvinnor/Flickor	-	-	100
- Män/Pojkar	-	-	100

Vård- och omsorgsnämndens mål 6:3

Våra brukare är minst lika nöjda med maten och måltidssituationen som föregående år.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel som upplever att måltiderna på vård- och omsorgsboendet alltid eller oftast är en trevlig stund på dagen	56	60	62
-Kvinnor	58	59	63
-Män	53	63	61
Andel som upplever att maten smakar mycket eller ganska bra på vård- och omsorgsboendet	68	63	64
-Kvinnor	62	64	59
-Män	80	60	73

Åtagande

Alla vård- och omsorgsboenden arbetar med att tillaga så mycket mat som möjligt i enheternas kök.

Att möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Mål 7 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Vård- och omsorgsnämndens mål 3

Våra medborgare har en ökad trygghet.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som är trygga i vård- och omsorgsboendet	86	84	86
- Kvinnor	88	85	87
- Män	83	83	85
Andel brukare som är trygga inom hemtjänsten	74	71	74
-Kvinnor	72	71	71
-Män	78	72	80
Andel brukare som är trygga inom OF	-	83	84
Andel brukare på vård- och omsorgsboenden som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som mycket eller ganska gott.	24	23	27
-Kvinnor	23	21	27
-Män	27	27	29
Andel brukare inom hemtjänsten som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som mycket eller ganska gott.	26	24	22
-Kvinnor	21	20	22
-Män	32	31	23

Åtagande

Alla personer som har LSS-insatser och bor kvar i föräldrahemmet ska ha möjlighet att åka på sommarkollo eller annan motsvarande fritidsaktivitet.

Vi bjuder in alla som fyller 80 år till informationsmöten.

Mål 8 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Vård- och omsorgsnämndens mål 10

Nämnden engagerar frivilliga organisationer och volontärer för att stärka vår verksamhet.

Indikator (Antal)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal tillfällen när frivilliga erbjuder sociala aktiviteter på våra vård- och omsorgsboenden	-	-	1-4 ggr/ månad och boende

Mål 9 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Vård- och omsorgsnämndens mål 11

Alla brukare i våra boendeformer ska utifrån sina individuella intressen erbjudas kulturella aktiviteter.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel brukare som är mycket eller ganska nöjda med aktiviteterna som erbjuds på vård- och omsorgsboenden	56	44	53
-Kvinnor	55	51	55
-Män	58	29	49
Andel brukare som är nöjda med aktiviteterna på gruppboenden.	91	-	-
Andel brukare som är nöjda med aktiviteterna på korttidsboendet.	-	-	96

Att möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Vård- och omsorgsnämndens mål

För att attrahera framtida arbetskraft erbjuder vi ungdomar ett meningsfullt sommarjobb.

Indikator (Antal)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal sommarjobb i våra verksamheter	105	108	167

Vård- och omsorgsnämndens mål

90 procent av våra praktikanter och sommarjobbare ska vara nöjda med sin praktik i våra verksamheter.

Indikator (%)	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Andel som är mycket eller ganska nöjda med sin praktik i våra verksamheter	-	-	-
Andel som är mycket eller ganska nöjda med sitt sommarjobb	-	75	-

Åtagande

Vi ska skapa förutsättningar för karriär- och utvecklingsmöjligheter i förvaltningens olika yrkeskategorier.

Att skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Vård- och omsorgsnämndens mål

Andel inköp av ekologiska livsmedel ska öka till 30 % 2018.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel inköp av ekologiska livsmedel	11	15	18,6

Kommunen som organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Vård- och omsorgsnämndens mål 12:1

Andelen chefer med utländsk bakgrund och rätt kompetens ska öka.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andelen chefer med utländsk bakgrund med rätt kompetens	15	23	21,9

Vård- och omsorgsnämndens mål 12:2

Andelen sjukfrånvaro ska minska bland våra medarbetare.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Sjukfrånvaro	6,1	6,5	8,3
-Kvinnor	5,5	5,7	7,1
-Män	0,6	0,8	1,2

Vård- och omsorgsnämndens mål 12:3

Andelen omsorgspersonal med formell kompetens ska öka.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel omsorgspersonal med, för yrkesrollen, grundkompetens motsvarande socialstyrelsens allmänna råd	62	62	67

Vård- och omsorgsnämndens mål 12:4

Fler medarbetare är nöjda med att arbeta i vår förvaltning

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel medarbetare som upplever att de har inflytande över hur arbetet bedrivs	67	68	69
- Kvinnor	66	67	69
- Män	72	71	73
Andel medarbetare som är nöjda med sin arbets-situation	53	55	58
- Kvinnor	51	53	56
- Män	65	62	66

Vård- och omsorgsnämndens mål 12:5

Alla medarbetare ska erbjudas heltid som rättighet och deltid som möjlighet.

Indikator (%)	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel deltidsarbetande	30	29	30,5
- Kvinnor	31	30	32,2
- Män	23	25	22,2
Andel ofrivilligt deltidsarbetande i förvaltningen	9,9	7,6	7,5

Åtagande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden åtar sig att tillsammans med Vård- och omsorgsnämnden, och stöd av kommunledningsförvaltningen, att under 2017 bereda och undersöka lämpligheten med att införa en beställar- och utförarorganisation avseende insatsformen daglig verksamhet (LSS), med sikte på implementering till 2018.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Åtagande

Förvaltningen ska införa videoteknik för samordnad vårdplanering.

Vård- och omsorgsnämndens budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-982 577	-982 577	-1 059 225	-1 092 405	-1 133 412
Volymförändringar					
Resursfördelningsmodellen		-16 348	-24 819	-24 917	-25 579
Förstärkning		-5 000			
Löne- och prisuppräknig		-22 116	-29 188	-33 040	-33 603
Övriga prioriteringar					
Heltid för personal och egen tid för brukare inom hemtjänsten		-11 000			
Evakuering Tumba och Allégårdens vård- och omsorgsboenden		-15 000		15 000	
Ökad lokalkostnad Tumba vård- och omsorgsboende		-3 429	3 429	-225	
Lokalkostnad för Fittja vård- och omsorgsboende			-4 080		
Ökad lokalkostnad Allégårdens vård- och omsorgsboende		-3 332	293	2 175	
Lokalkostnad Samariten övriga verksamheter		-1 593			
Reglering IT-kostnader					
Ny IT prislista		600			
Justering fel i tidigare reglering IT		570			
Effektiviseringsåtgärder			21 185		
Summa Justeringar	0	-76 648	-33 180	-41 007	-59 182
Ettårsplan	-982 577				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-1 059 225	-1 092 405	-1 133 412	-1 192 594

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Vård- och omsorgsnämndens budget uppgår för 2017 till 1 059,2 miljoner kronor. Det är en ökning med 76,6 miljoner kronor jämfört med 2016. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får vård- och omsorgsnämnden 16,3 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen. Utöver tilldelningen från resursfördelningsmodellen har nämnden fått en förstärkning med 5 miljoner kronor för volymökningar inom personlig assistans och externt köpta korttidsplatser.

Budgeten har räknats upp med 22,1 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

Budgeten har förstärkts med 11 miljoner kronor för att nämnden ska erbjuda personalen inom hemtjänsten rätt till heltid och därmed ge brukarna inom hemtjänsten mer omsorgstid och större valfrihet.

Vård- och omsorgsnämnden får 15 miljoner kronor i ramuppräknning för de evakueringskostnader nämnden får i samband med ombyggnation av Tumba och Allégårdens vård- och omsorgsboenden under 2017 och 2018.

Tumba vård- och omsorgsboende har sålts till en privat fastighetsägare som ska bygga om fastigheten. Vård- och omsorgsnämnden kommer att hyra lokalen och bedriva verksamhet där. Viss verksamhet kommer att finnas kvar i boendet medan ombyggnationen pågår. Nämnden får en ramuppräknning med 3,4 miljoner kronor för merkostnader under 2017 som är kopplade till hyreshöjningen. Även övriga verksamheter som finns i fastigheten kommer att få ökade lokalkostnader. Budgeten räknas upp med 1,6 miljoner.

Allégårdens vård- och omsorgsboende ska renoveras. Inflyttning till de nyrenoverade lokalerna kommer att ske i två etapper, dels under hösten 2017 och dels till sommaren 2018. Nämnden får 3,3 miljoner kronor för ökade hyreskostnader samt för hyra av evakueringsboende.

Ramen reduceras med 1,2 miljoner till följd av reglering av IT-kostnader. Regleringen avser dels ny IT-prislista och dels justering av fel i tidigare reglering.

För **2018** utökas ramen med 33,2 miljoner kronor och avser volymförändring 24,8 miljoner, löne- och prisuppräknning 29,2 miljoner samt 4,1 miljoner för ökade lokalkostnader för Fittja vård- och omsorgsboende. Ramjusteringen 2017 på 3,4 miljoner för merkostnader för Tumba vård- och omsorgsboende tas bort. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 21,2 miljoner.

För **2019** utökas ramen med 41,0 miljoner kronor och avser volymförändring 24,9 miljoner, löne- och prisuppräknning 33,0 miljoner samt återförande av 2017 års ökning av ram på 15 miljoner för evakueringskostnader för Tumba och Allégårdens vård- och omsorgsboenden. I budgetramen ingår även en återföring på 2,2 miljoner för tillfälligt ökade lokalkostnader för Allégårdens vård- och omsorgsboende under ombyggnationstiden.

För **2020** utökas ramen med 59,2 miljoner kronor och avser volymförändringar 25,6 miljoner samt löne- och prisuppräknning 33,6 miljoner.

Beskrivning av investeringar 2017-2020

Sammantaget för perioden 2017-2020 finns för vård- och omsorgsnämndens del investeringsprojekt som uppgår till 327,6 miljoner kronor. Projekten finns redovisade i investeringsplan 2017-2020, sida 103.

I investeringsplanen finns tilläggsbudgetar för tre redan beslutade gruppboendestäder enligt LSS upptaget, 2 miljoner för Lugnet, 2 miljoner för Stendalsvägen och 6 miljoner för Sandstugan. Sedan tidigare finns 20 miljoner kronor per gruppboendestad avsatt. För kommande år finns medel upptaget för tre nya gruppboendestäder. Det finns dessutom 6 miljoner för ombyggnation av en serviceboendestad.

Det finns 144 miljoner upptaget för ett nytt vård- och omsorgsboende som beräknas vara klart 2020. Det finns också upptaget 19 miljoner som ett tillägg till ett vård- och omsorgsboende som har beslutats före 2016 där det har avsatts 125 miljoner.

I investeringsplanen finns medel för inventarier till nya gruppboendestäder och till nya- och ombyggda vård- och omsorgsboenden. Det finns även årliga anslag för diverse inventarier, arbetsmiljöåtgärder, underhållsåtgärder samt IT och telefoni.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 25.

Kommunens revisorer

Ansvarsområde

Kommunfullmäktige har valt tio förtroendevalda revisorer, som anlitar sakkunnigt biträde från Kommunal sektor inom PwC för fullgörande av yrkesmässiga revisionella insatser.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen årligen granska, i den omfattning som följer av god revisionssed, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De ska pröva om verksamheten har utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt (förvaltningsrevision). Vidare ska revisorerna granska om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig (redovisningsrevision).

Via valda lekmannarevisorer (personunion) granskas verksamheten i hel- och delägda kommunala bolag.

Utifrån revisionens verksamhets- och ansvarsområde kan följande långsiktiga trender skönjas:

- Överföring av verksamhet och ansvar från landstings- till kommunsektor samt ökad samverkan.
- Ökat fokus på god ekonomisk hushållning i kommuner och landsting.
- Stärkt och oberoende kommunal revision via ändringar i kommunallagen.
- En mer strikt ansvarsprövning i fullmäktige.
- Ökade krav på samordnad revision.

Ekonomi

(mnkr)	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020
Driftkostnader, netto	-4,3	-4,4	-4,5	-4,7

Revisionens mål 2017

Det övergripande målet är att genomföra revision i enlighet med vad som stadgas i kommunallag, revisionsreglemente samt god revisionssed. Vidare har en revisionsstrategi utarbetats som närmare reglerar det praktiska revisionsarbetet i kommunen.

Vårt verksamhetsmål är att genom revision främja:

- Ändamålsenlighet
- Effektivitet
- Rättvisande räkenskaper
- God intern kontroll

Utifrån övergripande mål, och med beaktande av Kommunfullmäktiges mål inom prioriterade fokusområden, utarbetas årligen en revisionsplan som innehåller projekt både inom förvaltnings- och redovisningsrevision.

Kommunens revisorers budget 2017 med plan 2018-2020

(tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Ingående budget	-4 000	-4 000	-4 300	-4 413	-4 539
Löne- och prisupp- räkning		-91	-113	-126	-130
Övriga prioriteringar		-209			
Summa Justeringar	0	-300	-113	-126	-130
Ettårsplan	-4 000				
Budget 2017 med plan 2018-2020		-4 300	-4 413	-4 539	-4 669

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Kommunens revisorers anslag utökas med 0,3 miljoner kronor varav 0,1 miljon avser pris-

och lönekomensation och 0,2 miljoner avser utrymme för utökad verksamhet.

Investeringsplan 2017-2020 per nämnd

I kolumnen ”status” anges för varje projekt ett KF eller U. Där KF står för projekt där kommunfullmäktige ger sitt godkännande att arbeta vidare i projektet inom de fastställda ramarna. Är projektet märkt med U innebär det att projektet måste utredas vad gäller innehåll, kostnad och tid när det är realistiskt att genomföra projektet. Dessa projekt kräver särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
Kommunstyrelsen						
Bygginvesteringar						
U	Nytt kommunhus	-655 000	-10 000	-10 000	-280 000	-300 000
KF	Ombyggnation HR-avd, plan 10	-300	-300			
Övriga investeringar						
KF	IT infrastruktur investeringar 2017-2020		-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
KF	IT infrastruktur reinvesteringar 2017-2020		-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
KF	Personalsystem	-1 100	-1 100			
KF	Affärssystem	-5 858		-2 279	-3 579	
KF	Inventarier, årligen		-300	-300	-300	-300
Summa			-20 200	-21 079	-292 379	-308 800

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Totalkalkyl	2017	2018	2019	2020
	Samhällsbyggnadsnämnden					
KF	Strategiska markförvärv		-5000	-5000	-5000	-5000
KF	Attraktiva verksamhetsområden		-1000	-1000	-1000	-1000
KF	Upprustning av Banslättsparken	-7 100			-1 100	-6 000
KF	Upprustning av Blåklintsparken	-5 000	-5 000			
KF	Upprustning av Fittjahöjden	-12 500	-1 900	-5 300	-5 300	
KF	Skogsskötselplan	-1 000	-800	-200		
KF	Grönstrukturprogram	-2 600	-1 800	-800		
KF	Upprustning av Malmtorpsparken	-7 100			-1 100	-6 000
KF	Upprustning av Solparken	-400	-200	-200		
KF	Upprustning av Storrjetsparken	-15 000		-2 200	-6 400	-6 400
KF	Upprustning av Tornbergsparken	-7 100			-1 100	-6 000
KF	Upprustning Uttrans strandpromenad	-6 500	-1 000	-5 500		
KF	Upprustning av Violparken	-7 500		-1 100	-6 000	-400
KF	En procent konst	-1 200	-400	-400	-400	
KF	Elnätsprogram	-5 000	-3 000	-2 000		
KF	Cykelvägvisning	-600	-600			
KF	Statsbidrag			210		
KF	Cykelöverfart Tre Källors väg	-300	-300			
KF	Statsbidrag			105		
KF	Gångbana Björkvägen	-300	-300			
KF	Statsbidrag			90		
KF	Infartsparkering Tumba	-1 200	-1 200			
KF	Statsbidrag		600			
KF	Infartsparkering Hans Stahles väg	-2 500	-2 000			-500
KF	Parkering Malmtorp	-600	-600			
KF	Tillgänglighetsanpassning busshållplatser	-5 000		-2 500	-2 500	
KF	Statsbidrag				875	875
KF	Tillgänglighetsanpassning övergångsställen	-1 500	-500	-500	-500	
KF	Statsbidrag			150	150	150
KF	Busshållplatser Alhagsvägen o Alby IP	-2 400	-2 400			
KF	Statsbidrag			800		
KF	GC-väg Lida-Riksten	-2 700	-200	-2 500		
KF	Statsbidrag				945	
KF	GC-väg Lida-Smållan	-2 700	-200	-2 500		
KF	Statsbidrag				945	
KF	GC-väg Smållan-Eldtomta	-6 000	-3 000	-3 000		
KF	Statsbidrag				1 900	
KF	Brobyte Järnvägsbro Tullinge	-7 000	-1 000	-6 000		
KF	Cykelparkering kollektivtrafiklägen	-1 400	-200	-600	-600	
KF	Statsbidrag		70	210	210	
KF	Gångbana Katrinebergsvägen	-800			-800	
KF	GC-förbindelse Kästadalsvägen	-2 500	-2 500			
KF	Statsbidrag			954		
KF	Gröna gångbron i Hallunda	-6 600	-6 600			
KF	Medborgarförslag o trafiksäkerhet	-2 100	-700	-700	-700	
KF	Statsbidrag		350	350	350	
KF	Parkering Stökhagsvägen standardhöjning	-400		-400		
KF	Cykelstråk standardhöjning	-1 500	-500	-500	-500	
KF	Statsbidrag			175	175	175
KF	Trafiksäkerhetsåtgärder Tomtbergav	-1 000			-1 000	
Summa			-42 900	-42 900	-34 000	-31 300

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
Tekniska nämnden						
KF	Energisparåtgärder inom värme och ventilation		-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
KF	Re- investeringar (ny avskrivningsmetod)		-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
KF	Normanpassning i befintliga anläggningar		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
KF	Förbättring av fastighetsnät för skolor/förskolor och lokaler		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
KF	Brandskyddsåtgärder		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
KF	Förbättrade passagesystem i egna lokaler		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
KF	Förvärv av bostadsrätter		-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
KF	Tillgänglighetsanpassning		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
<i>Delsumma</i>			<i>-47 000</i>	<i>-47 000</i>	<i>-47 000</i>	<i>-47 000</i>
KF	Kopieringsapparater		-1 800	-100	-500	-100
KF	Städmaskiner		-500	-500	-500	-500
KF	Buss Obj. 30930	-900	-900			
KF	Buss Obj. 30926	-900	-900			
KF	Buss Obj. 30927	-900	-900			
KF	Buss Obj. 30932	-900	0	-900		
KF	V/A Bil Filmbuss Obj.30789	-700	-700			
KF	Sand och saltspridare	-700	-700			
KF	Sandupptagare	-500	-500			
KF	Lövsugsvagn	-100	-100			
KF	Asfaltskokare	-1 000	-1 000			
<i>Delsumma</i>			<i>-8 000</i>	<i>-1 500</i>	<i>-1 000</i>	<i>-600</i>
Summa			-55 000	-48 500	-48 000	-47 600

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
Kultur- och fritidsnämnden						
Bygginvesteringar						
KF	Rödstu hage	-10 000				
	TB	-23 000		-23 000		
KF	Broängens sporthall, modernisering	-21 169	-1 000	-4 169	-16 000	
KF	Ny fritidsklubb Riksten	-11 587			-5 000	-6 587
Övriga investeringar						
KF	Byte konstgräs Storstreten	-6 000	-6 000			
KF	Upprustning Brunna IP	-7 600	-7 600			
KF	Inventarier fritidsklubb Kassmyra/Broängen	-400	-400			
KF	Byte sarg Ishuset	-1 100	-1 100			
KF	Alby bibliotek, inventarier	-3 300	-1 600	-1 700		
KF	Diverse mindre investeringar	-6 000	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
KF	Byte konstgräs Alby	-4 000		-4 000		
KF	Belysning mm motions- och elljusspår Lida, Brantbrink, Harbro	-10 000		-10 000		
KF	Rödstu hage, idrottsutrustning	-2 000		-2 000		
KF	Broängens sporthall, idrottsutrustning	-2 000			-2 000	
KF	Fritidsklubb i Riksten, inventarier	-800				-800
KF	Björkhaga sporthall, inventarier och idrottsutrustning	-1 500			-1 500	
KF	Byte av konstgräs Fittja	-3 500			-3 500	
Utredningsprojekt, se nedan						
	Kultur, fritids- och idrottslokaler vid Hallundaskolan, inventarier och idrottsutrustning	X			X	X
U	Kulturlokal Falkbergskolan inkl. inventarier	X	X	X	X	
U	Nya lokaler för fritidsklubben Gulan	X	X	X		
U	Kultur-, fritids- och idrottslokaler i Hallundaskolan	X	X	X	X	X
U	Ridanläggning Skrefsta		X	X	X	
U	Björkhaga sporthall, nyetablering	X		X	X	X
U	Fritidsklubben Gulan, inventarier	X		X		
U	Ridanläggning Skrefsta, inventarier					
U	Björkhaga sporthall, inventarier och idrottsutrustning	X			X	
Summa		-327 562	-29 854	-93 569	-138 200	-55 939

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
	Arbetsmarknads- och vuxenut- bildningsnämnden					
	Övriga investeringar					
KF	Utbyte av inventarier mm	-5 500	-1 000	-1 500	-1 500	-1 500
KF	Inventarier till nya lokaler SFI	-500	-500			
KF	Ny teknik Xenter	-4 800	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
KF	Näktergalen, evakueringslokal	-11 000	-11 000			
Summa			-13 700	-2 700	-2 700	-2 700

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
Utbildningsnämnden						
Bygginvesteringar						
Förskolor, se nedan		-1 415 299	-140 304	-326 237	-537 901	-410 857
KF	Gullivivans förskola		X	X		
KF	Vallmons förskola		X	X		
KF	Opalens förskola		X	X		
KF	Prästvikens förskola			X	X	X
KF	Sandstugans förskola			X	X	
KF	Förprojektering förskolan Älvan och Malmsjöskolan		X	X		
KF	Måsens förskola				X	X
KF	Starens förskola				X	X
KF	Anemonens förskola			X	X	
KF	Örtagårdens förskola			X	X	
KF	Ametisten förskola			X	X	
KF	Vårsta förskola				X	X
KF	Slättmalms förskola			X	X	X
KF	Rikstens förskola nr 5			X	X	X
KF	Tallens förskola				X	X
KF	Svalans förskola				X	X
KF	Myrans förskola				X	X
KF	Aspens förskola				X	X
KF	Kungstappan förskola				X	X
KF	Rikstens paviljonger 4 avdelningar etapp 2		X			
KF	Sörgårdens förskola		X			
KF	Förskolan Riksten nr 3 Vega		X	X		
KF	Förskolan Riksten nr 4		X			
Skolor, se nedan		-945 207	-79 228	-214 979	-356 000	-295 000
KF	Hammersta skolan		X	X		
KF	Nya Hallunda skolan		X	X	X	X
U	Rikstens skola nr 2		X	X	X	X
KF	Falkbergskola		X	X	X	
U	Nya Borgskolan			X	X	X
U	Anpassning till träningssärskola	-45 000	-15 000	-30 000		
KF	Markinvesteringar förskolor och skolor (utegård)		-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
KF	Förprojektering för anpassa Hammersta skolan till F-6 tre parallellig					
KF	Verksamhetsanpassning lokaler		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
KF	Arbetsmiljö lokaler		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KF	Köksombyggnad/matsal		-8 000	-8 000	-8 000	-8 000

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
Utbildningsnämnden						
Övriga investeringar						
Förskolor inventarier, se nedan		-80 000	-6 500	-13 500	-24 375	-35 625
KF	Tranans förskola		X			
KF	Gullvivans förskola			X		
KF	Humlan förskola		X			
KF	Vallmons förskola			X		
KF	Opalens förskola			X		
KF	Granens förskola		X			
KF	Prästvikens förskola				X	
KF	Måsens förskola				X	
KF	Anemonens förskola				X	
KF	Örtagårdens förskola				X	
KF	Ametisten förskola				X	
KF	Sandstugans förskola				X	
KF	Tallens förskola					X
KF	Vårsta förskola					X
KF	Starens förskola					X
KF	Myrans förskola					X
KF	Aspens förskola					X
KF	Kungstappan förskola					X
KF	Slättmalms förskola					X
KF	Svalans förskola					X
KF	Rikstens förskola nr 5					X
Skolor inventarier, se nedan		-36 000	0	-2 000	-5 000	-29 000
KF	Hammersta skolan			X		
KF	Björkhaga skola				X	
KF	Nya Hallunda skolan					X
U	Rikstens skola nr 2					X
U	Nya Borg skolan					X
U	Fittjaskolans träningssärskola	-5 000		-5 000		
KF	Inventarier Utbildningsförvaltningen		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
KF	Övervakningskameror		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Summa			-262 532	-613 216	-944 776	-791 982

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
	Socialnämnden					
	Bygginvesteringar					
KF	Anpassning lokaler Tumba torg	-4 500	-4 500			
KF	Ersättning Silverkronan	-12 000				
KF	TB	-13 812	-4 180	-9 632		
KF	Komplexa vårdbehov	-12 000				
KF	TB	-14 204	-4 447	-9 757		
	Övriga investeringar					
KF	Byggnationer och inventarier lokaler		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KF	Byggnationer och inventarier boenden		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Summa			-17 127	-23 389	-4 000	-4 000

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
Vård- och omsorgsnämnden						
Bygginvesteringar						
KF	Gruppboendestad LSS_TB_1 (Lugnet)	-20 000				
KF	TB	-2 000	-2 000			
KF	Gruppboendestad LSS_TB_2 (Stendalsvägen)	-20 000				
KF	TB	-2 000	-2 000			
KF	Ny gruppboendestad LSS_1 (Sandstugan)	-20 000				
KF	TB	-6 000			-6 000	
KF	Ny gruppboendestad LSS_2 2019	-26 034		-11 034	-15 000	
KF	Ny gruppboendestad LSS_3 2020	-26 034			-11 034	-15 000
KF	Ny gruppboendestad LSS_4 (Slättmalm)	-37 809	-1 000		-10 000	-26 809
KF	Ombyggnation serviceboendestad	-6 000	-6 000			
KF	Nytt Vob_1 (Vårsta)	-144 000	-500	-1 500	-71 000	-71 000
KF	Nytt Vob_2	-125 000				
	TB	-19 000				-19 000
KF	Allégårdens vård- och omsorgsboende	-88 000				
	TB	X				
Övriga investeringar						
KF	Gruppboendestad LSS, inventarier (Lugnet)	-424			-424	
KF	Gruppboendestad LSS, inventarier (Stendalsvägen)	-400	-400			
KF	Gruppboendestad LSS_1_inventarier (Sandstugan)	-424			-424	
KF	Gruppboendestad LSS_2_inventarier (2019)	-424			-424	
KF	Gruppboendestad LSS_3_inventarier (2020)	-432				-432
KF	Gruppboendestad LSS_4_inventarier (Slättmalm)	-432				-432
KF	Ombyggnation serviceboendestad inventarier	-300	-300			
KF	Nytt Vob_1_inventarier (Vårsta)	-7 500				-7 500
KF	Nytt Vob_2_inventarier	-7 500				-7 500
KF	Vård- och omsorgsboende, inventarier (Allégården)	-5 000	-3 000	-2 000		
KF	Vård- och omsorgsboende, inventarier (Fittja)	-6 900	-6 900			
KF	Vård- och omsorgsboende, inventarier (Tumba)	-10 600	-5 300	-5 300		
KF	Gruppboendestad LSS, inventarier (Tingstorget)	-400	-400			
KF	Inventarier ÄO/OF		-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
KF	Underhåll		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KF	Arbetsmiljö		-200	-200	-200	-200
KF	Data, nät, telefoni		-900	-900	-900	-900
Summa			-32 300	-24 334	-118 806	-152 173

Status	Investeringsprojekt (tkr)	Total- Kalkyl	2017	2018	2019	2020
	Taxefinansierad verksamhet					
	Tekniska nämnden					
	VA-verksamheten					
KF	Dagvattenreningsanläggning, Tuna ind område	-4 500	-2 500	-2 000		
KF	Dagvattenreningsanläggning, Norsborg	-2 000		-2 000		
KF	Uppgradering av pumpstationer	-6 000	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
KF	Sektionering av ventiler	-4 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
KF	Storvretens vattentorn(reinvestering)	-3 000	-3 000			
KF	Vårsta vattentorn(reinvestering)	-2 000	-2 000			
KF	Mindre utbyggnad (va-serviser+LTA pumpar))	-8 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KF	Mindre investeringar i va-anläggningen	-20 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
KF	Förnyelse av va-ledningar	-48 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
KF	Relining av spill- och dagvatten ledningar	-8 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KF	Utbyggnad av VA Grödinge etapp 2	-115 000			-30 000	-85 000
KF	Ny spolkärra för DU-åtgärder	-500	-500			
KF	Tullinge vattenverk	?	?	?	?	?
KF	Segersjö vattenverk	?	?	?		
KF	Ny reservkraft Solskensvägen TS		-300			
KF	Klimat- och reningssåtgärder dagvatten	-16 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
KF	Sjöudden deponi	?	?	?		
Summa		-237 000	-35 800	-31 500	-57 500	-112 500

Resursfördelningsmodellen

Fullmäktiges beslut om nämndernas ekonomiska ramar är ett av de allra mest centrala politiska besluten. Det utgår från en rad överväganden kring verksamheternas behov, utvecklingen i omvärlden och kommunens prioriteringar för framtiden. I november 2015 beslutade kommunfullmäktige om att tillämpa resursfördelningsmodellen.

Syfte och avgränsningar

Syftet med en resursfördelningsmodell är att objektivt försöka jämställa förutsättningarna i förhållande till föregående års budget. Hur mycket mer eller mindre resurser krävs för att verksamheten på grund av framförallt befolkningsförändringar ska ha samma förutsättningar som föregående år? Det ger ett utgångsläge inför ställningstaganden om ett verksamhetsområde bör ha mer eller mindre resurser (per brukare) än föregående år.

En resursfördelningsmodell är ett underlag för det politiska beslutet om nämndernas ramar. Det ersätter på inget sätt de politiska avvägningarna. En tydlig och accepterad resursfördelningsmodell kan istället bidra till att tydliggöra vad som är de politiska prioriteringarna i ramtilldelningen. Ett starkt motiv för en resursfördelningsmodell är transparens. Även medborgarna bör ha en möjlighet att ta del av hur och på vilka grunder resurserna fördelas i kommunen. Det blir även en tydligare koppling mellan invånare/brukare och verksamhetens resurser, vilket ökar fokus på medborgarna istället för på den kommunala organisationen. En resursfördelningsmodell kan även bidra till en mindre detaljfokuserad ramdiskussion och istället ge mer utrymme för långsiktiga och strategiska överväganden.

Individuella och kollektiva tjänster

Kommunala tjänster kan grovt delas in i individuella och kollektiva tjänster. Individuella tjänster är tjänster som bara en person åt gången kan konsumera. Skola, vård och omsorg betraktas som individuella tjänster. Kollektiva tjänster kan däremot konsumeras av en person utan att nyttan begränsas för andra. I praktiken är det inte riktigt så enkelt. Exempel på kollektiva tjänster är vägar, bibliotek och administration. Även för kollektiva tjänster

finns begränsningar och därmed behov av ökade resurser om allt för många konsumerar dessa tjänster. Till sist blir det helt enkelt för trångt på befintliga vägar.

Resursfördelningsmodellen bygger på befolkningsutvecklingen. Men befolkningsutvecklingen får olika genomslag för individuella och kollektiva tjänster. För individuella tjänster får befolkningsutvecklingen fullt genomslag i beräkningen. Kopplingen mellan fler barn i skolan eller fler äldre i äldreomsorgen och behovet av resurser är stark. För kollektiva tjänster är kopplingen mellan fler invånare och resursbehoven inte lika direkta och framförallt mer långsiktiga. En kommun med stor befolkning har visserligen högre kostnader för vägar, bibliotek och administration än en kommun med en liten befolkning. Men det är i normalfallet rimligt att räkna med ett mer begränsat genomslag på kostnaderna av befolkningsutvecklingen. Därför får befolkningsutvecklingen slå igenom till 50 procent för de kollektiva tjänsterna.

De individuella tjänsterna har olika karaktär. Alla barn ska gå i skolan och hur befolkningsutvecklingen påverkar behoven av kommunens skolverksamhet är därför ganska uppenbart. Även för äldreomsorg går det relativt bra att förutsäga behovsutvecklingen utifrån utvecklingen av antalet äldre, trots att det inte ens är en majoritet av de allra äldsta som har kommunal äldreomsorg. Däremot riktar sig till exempel verksamhet för funktionsnedsatta eller barn- och ungdomsvård inom socialtjänsten till en begränsad del av befolkningen. Befolkningsutvecklingen har betydelse för behoven, men även andra faktorer spelar in. Modellens förslag om att skriva fram även dessa verksamheter med befolkningsutvecklingen innebär ett antagande om att oförändrad andel av relevant åldersgrupp tar del av verksamheten. Över tid är det därför särskilt viktigt att följa utvecklingen inom dessa områden.

Modellen i korthet

Alla kommunens verksamheter ingår i fördelningsmodellen med undantag för ekonomiskt bistånd. De nämnder som till största delen har verksamheter som bedöms vara individuella tjänster är arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, utbildningsnämnden, social-

nämnden och vård- och omsorgsnämnden. Inom socialnämnden bedöms öppen förskola vara en kollektiv tjänst. Inom socialnämnden hanteras dessutom ekonomiskt bistånd i särskild ordning då det främst är andra faktorer som påverkar kostnadsutvecklingen. Inom kultur- och fritidsnämnden hanteras kulturskolan som en individuell tjänst. De nämnder som har verksamheter som i huvudsak bedöms vara kollektiva tjänster är kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden (undantag är kulturskolan).

För samtliga nämnder hanteras nämndkostnader och gemensamma verksamheter, till exempel administration, som kollektiva tjänster. För samtliga kollektiva tjänster får effekterna av befolkningsförändringen slå igenom till 50 procent. För de individuella tjänsterna slår effekterna igenom fullt ut.

Modellen utgår från respektive nämnds budgetram året innan aktuellt budgetår. De prioriteringar som kommunfullmäktige hittills har gjort i budgeten ligger därmed fast.

De två grundstenar som modellen bygger på är föregående års budgetramar samt en kommungemensam befolkningsprognos.

Respektive nämnds budgetram delas in i delverksamheter. Till varje delverksamhet kopplas sedan en åldersgrupp som till övervägande del representerar de invånare som konsumerar verksamhetens tjänster. Det kan finnas invånare som använder sig av en verksamhet som både är yngre och äldre än den angivna åldersgruppen. Kostnaden för dessa invånare finns dock med i nämndens totala budget och ingår därmed i basen även åren framåt.

Ett exempel är äldreomsorg där modellen bygger på tre åldersgrupper över 65 år. Det finns idag kommuninvånare som är yngre än 65 år och som får insatser inom äldreomsorgen. Kostnaden för dessa invånare ingår i vård- och omsorgsnämndens budget som fördelas efter antalet invånare i åldersgrupperna över 65 år. Så länge andelen invånare yngre än 65 år som har insatser inte ökar i förhållande till antalet invånare över 65 år så får nämnden medel för dessa invånare även i den nya modellen.

Inom förskoleverksamheten ligger utöver befolkningsprognosen en täckningsgrad som grund för beräkning av volymförändringar. Täckningsgraden tar hänsyn till antalet inskrivna barn i förhållande till totala antalet invånare i åldersgruppen 1-5 år. Täckningsgraden påverkas till största delen av kommuninvånarnas ansökan om förskoleplats samt kommunens tillgång till platser. Om täckningsgraden förändras påverkas nämndens kostnadsutveckling.

Inom utbildningsnämndens förskoleverksamhet och grundskola finns det en tydlig koppling mellan antalet invånare och antalet inskrivna barn inom förskolan samt antalet elever inom grundskolan då det finns en lagstadgad barnomsorgsgaranti och allmän skolplikt. Även inom gymnasieskolan finns en tydlig koppling. Kommunledningsförvaltningen och utbildningsförvaltningen gör under året en avstämning av volymerna inom dessa verksamheter.

Modellen ska ses som ett underlag för att räkna fram effekter av befolkningsförändringen för respektive nämnd. Nämnderna kommer att få en budgetram (netto) från kommunfullmäktige. Nämnderna ansvarar för fördelning av budget till respektive verksamhet och har rätt att omfördela resurser mellan verksamheterna.

Det är viktigt att tydliggöra att en resursfördelningsmodell bara är ett underlag inför det politiska beslutet om nämndernas ramar. För att tydliggöra politikens roll ska inte politiska prioriteringar ingå i en resursfördelningsmodell. Den nya fördelningsmodellen beräknar bara nämndernas resursbehov för volymförändringar utifrån att kommunens invånarantal förändras. Självklart kan vissa verksamheter påverkas av andra faktorer som inte finns beaktade i modellen och som därmed påverkar nämndernas ekonomi. Det kan till exempel vara verksamheter som påverkas av konjunkturförändringar, invånarnas utbildningsnivåer, etnisk bakgrund, könsfördelning. Det är viktigt att berörda förvaltningar fångar upp sådant i sin omvärldsanalys som lämnas till kommunledningen i kommande budgetarbete.

Förvaltningarna ska också i sina omvärldsanalys lyfta fram konsekvenser av nya och ändrade lagstiftningar, politiska beslut och ambitioner med mera.

Kristdemokraterna

Mål och budget 2017 med plan 2018-2020

Botkyrka den familjevänliga kommunen
med trygghet
valfrihet
och ett blomstrande näringsliv

Kristdemokraterna i Botkyrka

Postadress
Box 251
147 01 Tumba

Besöksadress
Munkhättevägen 45
Tumba

Telefon 08-53061484
Telefax 08-53061487
E-mail botkyrka@kristdemokraterna.se

Plusgirot 637 3609-4
Bankgirot 246-9039

Organisationsnummer 815601-0780
Hemsida: www.botkyrka.kristdemokraterna.se

Kristdemokraterna

Mål och budget 2017 med plan 2018-2020

Innehåll

Sammanfattning av Kristdemokraternas Mål och budget 2017	4
Vår vision	4
Omvärlden påverkar Botkyrkabornas förutsättningar	17
Kristdemokraternas förslag till ekonomiska ramar uppdelad på nämnd	23
Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning	23
Effektivare organisation	23
Övergripande kommentarer till driftbudget	23
Övergripande kommentarer till investeringar	23
Kommunstyrelsen/Kommunledningsförvaltningen	24
Södertörns överförmyndarnämnd	25
Medborgarkontoren	25
Områdesgrupperna	25
Kontaktcenter	26
Samhällsbyggnadsnämnden	26
Tekniska nämnden	27
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	27
Kultur- och fritidsnämnden	28
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	30
Utbildningsnämnden	31
Socialnämnden	33
Vård- och omsorgsnämnden	35
Kommunala bolag	38
Södertörns brandförsvärförbund	40
Mångkulturellt centrum	41
Revision	41
KS/KF förfogande	41
Kristdemokraternas ekonomi 2017 i sammanfattning	42
Förslag till beslut	45

Sammanfattning av kristdemokraternas mål och budget 2017 med plan för 2018-2020.

Vi kristdemokrater presenterar Mål och budget 2017 i balans och vi föreslår att skattesatsen fastställs till 20,15 öre per skattekrone.

Av Stockholms läns kommuner har Solna med sina 17,12 per skattekrone den lägsta skattesatsen medan den högsta kommunala skattesatsen finns i Botkyrka. Samtidigt har Botkyrka under de 20 senaste åren redovisat positivt resultat på tiotals miljoner varje år. Det tycker vi i och för sig är glädjande, men samtidigt anser vi att det ger oss utrymme att arbeta för en skattesänkning långsiktigt. För de allra flesta människor har skatten stor betydelse för vardagsekonomin. En lägre kommunalskatt är särskilt viktig för låginkomsttagare. Dessutom gör en lägre skattesats att kommunen blir mer attraktiv för både nya invånare och företagare att leva och verka i.

När det gäller kommunens totala drift så omfördelar vi 21 miljoner kronor mer i relation till majoritetens budget. Vi minskar 5 miljoner kronor från posten KS/KF förfogande och minskar 3 miljoner kronor från KS drift – motsvarande ca 1 % av den totala driften för posten KLF. Vi minskar ramen för Kultur- och fritidsnämnden med 2,5 miljoner kronor samt Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden med 2,5 miljoner kronor vilket också motsvarar ca 1 % av den totala driften för respektive nämnd. Detta avser effektiviseringar både när det gäller verksamheten och administrativt inom förvaltningen för båda nämnderna. Vi prognostiserar också en större intäkt än majoriteten på 8 miljoner kronor gällande exploateringsverksamheten.

7 miljoner kronor omfördelar vi genom en ökning i drift till Socialnämnden för att stärka upp det underskott som finns samt för de kommande utmaningarna bl.a. i och med hög personalomsättning, dyra placeringar och flyktingkrisen. Ytterligare 14 miljoner kronor ökar vi i drift till Vård- och omsorgsnämnden vilket i huvudsak avser de underbudgeterade posterna för personlig assistans och externa placeringar SoL (som beror på platsbrist på våra boenden och försenade byggplaner). Förutom dessa satsningar vill vi också se en resursförstärkning och stödfunktioner för personalen, i synnerhet kompetenshöjande insatser såsom kompetensutveckling, handledning och fortbildning för handläggare och chefer inom myndighetsverksamheten.

När det gäller planen för 2018-2020 och de investeringar som planeras så instämmer vi i att det är väldigt viktigt att bygga och göra satsningar då bostadsbristen är stor både när det gäller privat boende och kommunens placeringar. Samtidigt är vi bekymrade över hur vi ska klara de stora volyminvesteringarna inför de kommande åren med allt sämre intäkter. Det behövs en konsekvensanalys för de stora investeringar som görs och hur den ökade upplåningen kommer att påverka kommunens ekonomi långsiktigt. Vi vet ännu inte heller hur det kommer att bli med försäljningen av Tumba sjukhem och inhyrning för kommunen där.

Kristdemokraternas förslag för nämndernas sammanlagda nettorammar uppgår totalt till 5019,4 MSEK.

Vår Vision

För Kristdemokraterna har det alltid varit viktigt att värna de värden som bygger ett gott samhälle – friheten, medmänskligheten, jämställdheten och tron på alla människors lika värde. En grund av tillit, sammanhållning och gemensamma värden har varit vårt lands stora dolda tillgångar. Det är tillgångar som inte kan påtvingas fram genom politiska beslut, de växer fram och förvaltas i familjer, i möten mellan människor, i kyrkor och samfund, i föreningar, på arbetsplatser – där människor möts och tillsammans arbetar för gemensamma mål. Sveriges framgång bygger till stor del på ansvarstagande familjer och på levande folkrörelser och föreningar – ett levande civilsamhälle och om detta vill vi värna.

I Sverige är tilliten mellan människor i ett internationellt perspektiv hög. Värden som frihet, trygghet och jämlikhet har genom tidigare generationers ansträngningar kommit att prägla vårt samhälle. Sverige ska vara ett land av hopp och möjligheter, inte hopplöshet och utanförskap. De som kommer till Sverige och till Botkyrka

ska erbjudas en snabb väg in i samhällsgemenskapen. Vi vill ha ett samhälle där alla människor gör sin del, får vara med och bidra och arbeta 100 procent av sin förmåga. Vi behöver ta tillvara på människors inneboende drivkraft och vilja att bygga en trygg framtid i sitt nya hemland.

Sverige har under de senaste åren tagit ett stort ansvar för människor på flykt. Tyvärr står det klart att vi välkomnar människor hit, men inte hem. Många blir inte en del av samhällsgemenskapen utan fastnar istället i ett långvarigt utanförskap. Vår vision är att Botkyrka ska vara en kommun där den enskildes kraft och kreativitet tas tillvara. En kommun som hela tiden förbättrar förutsättningarna för att vara och en, oavsett vilken bakgrund man har, ska kunna göra sin röst hörd. En kommun där de enskilda individernas förmågor används på ett positivt sätt för att utveckla Botkyrka till en spetskommun vad det gäller sysselsättning, företagande, nyttjande av medborgarnas unika kunskaper om andra kulturer och språk och vad det gäller att vara med och påverka kommunens beslut till medborgarnas nytta. Botkyrka skall vara en kommun som ser individens möjligheter.

För att ta Sverige framåt krävs ett politiskt ledarskap som präglas av handlingskraft och ansvarstagande. Ett ledarskap som lyssnar, som inte drivs av maktbegär, utan som brinner för att ge enskilda människor bättre möjligheter. Ett ledarskap som står för långsiktighet och som är ödmjukt inför uppgiften.

Kristdemokraterna vill föra en politik som har människovärdet och de etiska grundvärdena i centrum. Varje människa är unik och född in i ett sammanhang av andra personer med ett ömsesidigt beroende. Vi vill värna alla människors liv, frihet och värdighet. Solidaritet med svaga och förtryckta och ansvarigt förvaltande av växter, djur och natur är grundläggande när vi kristdemokrater formar vår kommunpolitik.

Medborgarperspektivet ska alltid vara utgångspunkten för politiken i Botkyrka. Vid all kommunal planering ska medborgaren sättas i centrum. Den kommunala verksamheten är till för medborgarna. Inte tvärtom! Medborgarna ska också garanteras insyn i den kommunala verksamheten.

Även om den kommunala verksamheten finansieras genom skatter och avgifter är det inte självklart att kommunen alltid ska vara utförare av verksamheten. Att finansiera och garantera kvaliteten är kommunala huvuduppgifter. Stor öppenhet ska råda för initiativ från medborgare, personal, föreningar, församlingar och andra som vill starta förskolor, äldreboenden med mera.

En kommun med trygghet och valfrihet för alla

Familjen är den viktigaste gemenskapen i samhället och den behövs för att människor ska kunna växa och må bra. När familjen fungerar är det en tillitsfull gemenskap som skänker trygghet och stabilitet i en ständigt föränderlig omvärld.

Kristdemokratisk politik syftar till att stödja familjerna, att möjliggöra mer tid för barnen och öka familjernas frihet. Anknäring, omsorg, gemenskap och fostran kräver tid. Familjepolitiken är idag i alldeles för stor utsträckning utformad som om alla vore stöpta i samma form. Föräldrar förutsätts arbeta heltid och alla förutsätts vilja ha sina barn på förskolan, hela dagarna, hela veckan. Många föräldrar önskar ingenting hellre än att stressa mindre, att förkorta sin arbetstid och få mer tid med barnen och familjen. Vi menar att staten och kommunen ska skapa valmöjligheter, inte välja åt familjen. Ju mer fyrkantiga system som skapas desto sämre passar de in i olika familjers vardag.

Skola som ger kunskaper

I skolan ska kunskap, värderingar och normer förmedlas. Alla tre är lika viktiga för att resultatet av skolarbetet ska vara framgångsrikt. Skolans huvuduppgift är att ge eleverna förutsättningar att utveckla såväl en kunskapsgrund som en värdegrund. Skolan ska ge livskunskap som omfattar både teoretisk och praktisk kunskap samt

social och demokratisk kompetens. Kultur och estetik ska integreras i lärandet. Det formar en kunskap som förenar både huvud, hand och hjärta.

Värdig äldreomsorg gäller alla

Den kristdemokratiska människosynen utgår från att människan är en sammansatt helhet och har kroppsliga, psykiska, sociala och andliga behov. För att skapa och upprätthålla hälsa och ett gott liv måste dessa behov tillgodoses. För att bota och förebygga sjukdom måste hela människans miljö och behov tas med i beräkningen.

Äldreomsorgen i vid mening ska utformas med människovärdet i centrum. Människors personliga behov, rätt att vara olika och göra olika val måste tillgodoses. Den ideologiska värdegrunden behöver levandegöras inom hela äldreomsorgen. Frågor om människovärde och bemötande är viktiga delar i all vårdpersonals utbildning och kompetensutveckling.

Kommunen där ett funktionshinder inte blir ett handikapp

Funktionshindret blir i själva verket ett handikapp för den enskilde först om samhället inte förmår att kompensera bristerna. Graden av handikapp är inte statisk, utan snarare en funktion av samhällets förmåga att möta människor med funktionshinder. Människor med funktionshinder riskerar att i olika sammanhang bli negativt särbehandlade. Detta kan aldrig tolereras. Kommunen ska föregå med gott exempel bland annat då det gäller att anställa människor med funktionshinder, äldre arbetskraft och personer som är i behov av rehabilitering.

Väl fungerande infrastruktur

En fungerande infrastruktur skapar förutsättningar för kommunen att tillhandahålla tjänster och för kommuninvånarna att ha en bra vardag. En infrastruktur i form av gator, parkeringsplatser, parker och mark inkl. anläggningar, Vatten & Avlopp, fjärrvärmenät och fibernät är, menar vi, som kommunens ”blodomlopp” och det är viktigt med en strategi som innebär hållbara val. De är viktiga förutsättningar för samhällets och näringslivets utveckling och måste planeras för långsiktigt då konstruktionerna måste vara långlivade och ska hålla årtionden eller i vissa fall hundra år. Det är viktigt att löpande arbeta med infrastruktur då eftersläp och återkommande reparationer av befintlig struktur ökar kostnader för kommunen långsiktigt.

I dagens samhälle är en väl fungerande IT-infrastruktur med hög kapacitet en grundläggande förutsättning för att invånare och företag ska vilja bo och verka i kommunen. Det är därför mycket viktigt att man verkar för att fibernätet byggs ut i alla kommundelar och att man också planerar för detta i samband med vatten och avlopp vid nybyggnation.

De gemensamma uterummen är offentligt finansierade och de infrastrukturella anläggningsnäten finansieras av nätens abonnenter. I det senare fallet bidrar ett långsiktigt solidariskt tänkande om kostnadstäckande till att skapa en struktur för kostnadseffektivitet och ge ett hållbarare samhälle.

Väl fungerande förvaltning av kommunens fastigheter och byggnader

Till den ”intrakommunala” infrastrukturen, dvs. lokaler och anläggningar för att bedriva den kommunala verksamheten, inkluderar vi även förädling och förvaltning av de byggnader med tillhörande mark som ägs eller används för den kommunala verksamhetens behov.

Stadsplanering – tryggt och trivsamt

Stadsbilden hör till vårt kulturarv genom att den gestaltar vår samtid. Den äldre bebyggelsen gör vår historia levande och aktuell. Därför måste vi värna om och bevara kulturellt intressanta bebyggelsemiljöer för framtida

generationer. All nybyggnation måste anpassas efter den kringliggande bebyggelsemiljön. Samtidigt måste de olika kommundelarna få växa utan att man äventyrar dess karaktär.

Bra boende med förutsättningar för bokarriär

Vid planeringen av bostäder måste de olika kommundelarna utvecklas och växa organiskt inifrån och ut. Stora centrumbildningar i periferin, enligt gamla miljonprogramsfunderingar, får inte upprepas. När nya områden planeras och byggs måste infrastrukturutvecklingen följa med så att tillgängligheten upprätthålls. Förtätning är en väg att gå när kommundelen behöver utvecklas. Vid förtätning ska dock särskild hänsyn tas till värdefulla grönområden och tysta zoner.

Det är viktigt att bygga småskaligt och involvera många aktörer i processen. Se till att man tänker trygghet vid nybygge och bygga inkluderande genom att skapa tillfällen och variation av aktiviteter för alla olika samhällsgrupper att vistas i området. På så vis arbetar man emot stängda och anonyma områden som skapar segregation. Man bör eftersträva en bra blandning av bostäder, företag, föreningar och församlingar m.fl. i samma område.

De allra flesta är överens om att vi behöver bygga mer. Vi måste kontinuerligt se över hur utbudet av mark som är lämplig för bostadsbyggande kan öka. Hur stor möjlighet det finns att planlägga för fler bostäder och öka antalet markanvisningar till dem som vill bygga. Kommunen måste ta större ansvar och långsiktigt skapa bättre förutsättningar för nya bostäder. Kommunen ska också positivt stimulera till övergång från hyresrätt till bostadsrätt och eget ägande där sådana önskemål finns. Det skulle på sikt medföra en mer blandad boendestruktur och bryta pågående segregationstendenser. Ett större inslag av bostadsrätter skulle sannolikt öka de boendes ansvar för sin boendemiljö och också öka deras livskvalitet.

Om vi ska kunna locka hit kvalificerad arbetskraft till Botkyrka så är det viktigt att det finns bostäder i kommunen. Vi behöver ett varierat byggande där vi attraherar människor med stark skattekraft samtidigt som vi också behöver bygga bostäder för dem som nyligen kommit till Sverige och fått sitt första jobb, studenter, människor med låg inkomst m.m..

Ekologiskt hållbar utveckling och förvaltning för framtida generationer

Ekologi är läran om samspelet mellan organismer och deras miljö. Miljön och naturresurserna måste förvaltas ansvarsfullt så att goda livsbetingelser inte äventyras. Förvaltarskapstanken är utgångspunkten för att tänka långsiktigt och värna den värdefulla men många gånger sårbara miljön. Ansvaret, som är grundbulten i förvaltarskapsprincipen, är både personligt och gemensamt. Strävan efter att förbruka mindre av ändliga resurser och energi och ett personligt ansvar för kretslopp och avfallshantering är en nödvändighet för långsiktig överlevnad för mänskligheten.

Det är inte enbart industrier som påverkar miljön negativt. De stora problemen orsakar vi genom vår livsstil; vår konsumtion, våra resor och transporter, våra livsmedel med mera. Förvaltarskapstanken säger att vi ska vara försiktiga och hantera vår livsmiljö varsamt. Det handlar om att bruka och bevara, inte att förbruka.

Socialt ansvar när medmänniskan behöver stöd

Den sociala omsorgen ska utgå från människans behov av små och naturliga gemenskaper där familjen är den viktigaste. Socialpolitiken ska stödja när det brister och stimulera de positiva krafterna i dessa gemenskaper. Solidaritetstanken motiverar oss att ta gemensamt ansvar för alla människor, i synnerhet de utsatta.

Brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter håller ihop samhället

Olika former av kultur har stor betydelse för att hålla ihop ett samhälle. Kulturen ger förståelse för helheter och den förmår även sätta in människan i ett socialt sammanhang. Kulturen kan också göra existentiella frågor

tillgängliga för en bred allmänhet. Kristdemokraterna anser att stödet till kulturutbudet ska vända sig till både flickor och pojkar, så att allas olikheter tillgodoses vad gäller intresseinriktning.

I tonåren eftersträvar de flesta att utveckla sin egen identitet men har också ett stort behov av att umgås med andra i samma ålder. Att det finns en mångfald av fritidsutbud, fritidsgårdar, musikforum, idrottsverksamhet och andra meningsfulla verksamheter är därför en förutsättning för att ungdomarna ska vilja vara aktiva och kunna delta. Det handlar också om att lokaler och utbud måste vara åldersanpassade så att inte någon åldersgrupp hamnar utanför och att tjejer och killar kan delta på lika villkor.

Effektiva kommunikationer

Välfärdsutvecklingen och transportutvecklingen går nästan hand i hand. En god infrastruktur är därför garanten för ett gott miljöarbete, för en god tillväxt och en förutsättning för att klara omsorgen och välfärden i framtiden. Kommunen ska ha välfungerande vägar för gods- och persontransporter. Det måste finnas välfungerade kollektivtrafiklösningar som ökar kommunens attraktivitet och som samtidigt medför att fler väljer kollektivtrafiken framför bilen.

Fler resor med hållbara färdsätt är viktiga och där spelar cykeln en viktig roll. Cykeln ska vara ett självklart val och tillsammans med gång-, cykel- och kollektivtrafik. Ambitionen måste vara att få ett heltäckande nät som kan tillgodose behovet att gå och cykla till och från skola, arbete, kollektivtrafik och fritidsaktiviteter.

God medborgarhälsa

Att människors olika levnadsvillkor kan vara en bidragande orsak till ohälsa är känt. Människor är inte isolerade individer. Vår hälsa påverkas av våra sociala relationer. Även uppväxtmiljön har betydelse för hur sårbara vi blir för olika påfrestningar, hälsorisker och för våra levnadsvanor som vuxna. Människor med starka sociala nätverk står bättre rustade vid psykiska och fysiska påfrestningar.

Att vara vid god hälsa är någon som de flesta människor ser som en viktig del av sitt liv och påverkar exempelvis hur man kan delta i ett samhälle och är av stor vikt för att kunna leva ett liv med hög kvalitet. En persons hälsotillstånd kan kopplas till det samhälle den lever i då hälsa påverkas av den sociala miljön och de sociala strukturerna i omgivningen. Hälsan skiljer sig påtagligt åt mellan grupper i socialt och ekonomiskt mer och mindre gynnade områden. En stor del av dessa skillnader beror på skillnader i befolkningsammansättning när det gäller utbildningsnivå, sysselsättning, och ekonomiska resurser, men även skillnader i levnadsvanor. Det är mycket viktigt att kommunen i samarbete med landstinget arbetar fram åtgärder för att motverka denna ojämlikhet i hälsa mellan olika grupper.

Sambandet mellan fysisk aktivitet och hälsa är tydligt. Det ökade stillasittandet är på sikt ett hot mot hälsan för många. För att få den rörelse vi behöver måste vi, till skillnad från förr, själva ta initiativ till fysisk aktivitet. Skolan har här en viktig roll i att stimulera barn och ungdomar till att även senare i livet fortsätta att motionera och leva hälsosamt. Även våra matvanor har betydelse för vår hälsa, både i främjandet och bevarandet av en god hälsa och genom att förebygga vissa sjukdomar. Det bör även i kommunen finnas ytor som kan användas för spontanidrott.

Kristdemokraterna vill att alla människor ska kunna växa upp och leva utan risk att skadas på grund av eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak. Tillgången till narkotika, dopningsmedel, alkohol och tobak måste minska och barn ska skyddas mot skadliga effekter. Missbruksvården måste bli mer tillgänglig och det internationella samarbetet mot missbruk och samarbetet kring ANDT-strategin (strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken) ska fortsatt vara starkt.

Arbeta för en tobaksfri kommun

Tobaksbruket är en stor folkhälsoutmaning och kommunen ska aktivt främja en tobaksavvänjning och erbjuda stöd som behandling av tobaksberoende till sina medarbetare.

Det är viktigt att man arbetar med de verktyg och arbetsmetoder som finns för tobaksförebyggande i skolan och för en tobaksfri skoltid. Det är också betydelsefullt att kommuner som arbetar med folkhälsofrågor och de som arbetar i skolan är trovärdiga i det förebyggande arbetet genom att inte röka själva. Med 12 000 döda varje år i tobaksrelaterade skador kan man inte stå likgiltig inför de åtgärder som behövs för att skapa en hälsofrämjande miljö i framförallt skolan.

Det är en grundläggande rättighet att brukare av välfärdstjänster inte ska behöva utsättas för andrahands- eller tredjehandsrök från kommunens personal. Vi anser därför att alla medarbetare inom förskola, skola och vård och äldreomsorg inte tillåts att röka under arbetstid och ser till att man byter kläder om man röker på sin lunchrast. Det är brukarens rättighet att slippa rökluft som måste gå före rökarens rättigheter att röka. Personalen ska informeras tydligt om detta och erbjudas rökavvänjning. Detta är en arbetsledarfråga som ska ingå i medarbetarsamtalet måste följas upp kontinuerligt.

Arbeta mot drog, doping- och alkoholberoende

Bruket av beroendeframkallande medel har en negativ påverkan på vår hälsa. Att begränsa alkoholens negativa effekter och arbeta för ett narkotika- och dopingfritt samhälle är därför viktiga folkhälsofrågor.

Det är mycket viktigt att man har ett kontinuerligt samarbete mellan skolpersonal, föräldrar, personal på fritidsgårdar och polisen. Man måste i tidig ålder börja informera i skolorna om de risker som finns med alkohol, droger och dopingpreparat för att förebygga att man som ung utvecklar ett missbruk. Det är också viktigt att man stöttar och följer upp detta arbete för varje årskurs. En av skolans viktigaste drogförebyggande insatser består helt enkelt av att vara en bra skola. En god och trygg studiemiljö, goda relationer och en bra undervisning där elever når goda resultat och utvecklar sina förmågor och kompetenser är en viktig skyddsfaktor.

Spelmissbruk – ett större problem än vad man tidigare trott

Spelmissbruk har tidigare inte tagits på allvar och man har inte sett samma faror med detta missbruk på samma sätt som när det gäller alkohol och droger. Att vara spelmissbrukare innebär att man har ett psykologiskt och ett socialt beroende av spel där man satsar pengar. Forskare har kommit fram till att spelmissbruket kan och bör behandlas med liknande metoder som substansmissbruk. Spelmissbruk medför både sociala och ekonomiska konsekvenser för personen i fråga, men ofta även för anhöriga och den spelberoende hamnar inte sällan i en ekonomisk kris då personen man som inom andra missbruk enbart prioriterar sitt spelande. Det är mycket viktigt att man pratar om detta i skolan på ett tidigt stadium samt erbjuder stöd och hjälp på kommunala arbetsplatser för den som hamnat i olika typer av missbruk.

Psykisk ohälsa bland unga

Den ökande psykiska ohälsan bland barn och unga är ett av vår tids största samhällsproblem. Det är främst psykiska besvär såsom oro eller ångslan som kan leda till depressioner, ångestsjukdomar och missbruk som ökar. Skolan är barns och ungas arbetsplats och därför måste det finnas möjlighet att i ett tidigt skede få hjälp med ohälsoproblem. Elevhälsan har i detta sammanhang en viktig roll. Den ska fungera som första linjens hälsovård för de unga.

Kristdemokraterna har sedan tidigare arbetat för en elevhälsogaranti så att den som går i skolan har rätt till elevhälsövård samma dag. Skolhälsovården och elevvården är mycket viktiga i en tid då den psykiska ohälsan hos barn och unga ökar. Den negativa utvecklingen har pågått under lång tid och svenska ungdomar mår sämre än sina jämnåriga i andra OECD-länder. Särskilt illa är det för unga flickor.

Föräldrar, socialtjänst, skola/elevhälsa, barn- och ungdomspsykiatri och övrig sjukvård behöver samarbeta bättre. Målsättningen är sammanhållna förebyggande insatser som de aktörer som är involverade i barnets vardag deltar i och bidrar till.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Hedersrelaterat våld, där flickor och pojkar eller kvinnor och män som inte underordnar sig vissa bestämmelser bestraffas, är en av de mest extrema formerna av förtryck. Det behövs mer resurser till utbildning kring våld och hedersrelaterat våld bland personal inom stat, kommun och landsting. Det behövs också fler skyddade boenden. Kristdemokraterna vill även särreglera hedersbrott i brottsbalken.

Resultatet av studien som VHEK (Varken hora eller kuvad) gjorde med 1100 ungdomar mellan 12-18 år, i Stockholms förorter angående förekomsten av diskriminering och förtryck i hederns namn, visar att hederskulturen och diskriminering är omfattande och många upplever sig frihetsbegränsade. Botkyrka har ett pågående arbete inom detta område som måste stödjas och utvecklas vidare för att förbättra levnadsvillkoren för tjejer och killar vars liv begränsas p.g.a. hederskulturer.

Folkhälsoinformatörer

I ett samarbete med Regionalt Cancercentrum utbildade Botkyrka kommun tidigare ett femtiotal s.k. hälsoinformatörer som skulle sprida kunskap om vad man kan göra själv för att minska risken för cancer - på de platser där kommuninvånarna är, exempelvis caféer, idrottsvallar, samlingslokaler och föreningar för olika etniska och kulturella engagemang.

Vi vill att detta arbete återupptas och utvecklas i samarbete med landstinget för att också innefatta andra folkhälsoområden förebyggande av övervikt, tandvård, alkohol- och tobaksvanor m.m. som påverkar medborgarnas vardag mycket. Hälsotillstånd skiljer sig som sagt mellan olika grupper i samhället och nyckelpersoner som har ett stort socialt nätverk genom olika typer av t.ex. föreningar och församlingar skulle kunna utbildas till folkhälsoinformatörer för att sprida kunskap inom dessa folkhälsoområden till Botkyrkas medborgare.

Familjecentraler

Uppgiften att vara förälder kan vara svårt och även de med de bästa förutsättningarna behöver stöd i att klara den uppgiften. Särskilt de barn vars föräldrar inte har förutsättningar att ta sitt föräldraansvar behöver samhällets stöd. Därför är det viktigt att stöd ges i tid och genom både riktade och generella åtgärder. Familjecentraler där mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänstens förebyggande verksamhet samlas under ett och samma tak är ett exempel på hur man kan nå familjer tidigt. Det gäller både de som bara behöver tips och råd och de som är i behov av extra stöd.

Familjecentralerna behöver återinföras i kommunen då vi idag ser ett stort antal barn som bland annat är utsatta för passiv rökning, bevittnar våld i nära relation, har dålig tandhälsa, och riskerar att drabbas av övervikt. Familjecentralerna har möjlighet att i ett tidigt skede och på ett effektivt sätt fånga upp kontakten med utsatta familjer, men också vara en stödjande resurs till familjer i allmänhet och även vara ett led i att främja integrationen. Vi ser även att ett samarbete mellan kommun och landsting i dessa frågor vore viktigt och gynnsamt.

Välfungerande och aktivt näringsliv

Det privata näringslivet är grunden för all välfärd. De skattepengar som genereras från det privata näringslivet är grundförutsättningen för den kommunala välfärden.

Utgångspunkten för kommunens engagemang måste vara att utforma sitt näringslivsarbete så det bidrar till ett bra företagsklimat för alla. Jobb skapas när enskilda människor finner det mödan värt att starta eller utveckla ett företag, förverkliga en idé och riskera sitt sparkapital. Fyra av fem nya jobb skapas av småföretagen.

Kommunen har ansvar för att det finns tillgång till industrimark. Kommunen ska genom att vara förutseende underlätta för näringslivets utveckling. Industrimarksreserven ska hållas på en hög nivå och är en långsiktig investering som är en förutsättning för kommunens utveckling.

En kommun som inte konkurrerar med näringslivet

Den kommunala verksamheten behöver servicefunktioner av olika slag. Det kan vara tryckeriverksamhet för kommunala handlingar eller restaurangverksamhet för utbildning av ungdomar eller i arbetsmarknadsprogrammen. Avgörande för dimensioneringen ska vara ett grundbehov och att toppbelastningssituationer upphandlas. Det finns alldeles för många tillfällen då kommunen konkurrerar med det privata näringslivet. Kommunen ska ha aktuell policy och riktlinjer i syfte att undvika att kommunal uppdragsverksamhet konkurrerar med sin kommunala "överkapacitet" med näringslivet. Kommunen ska tillse att kommunal verksamhet som inte tillhör kommunens kärnverksamhet och som kan bedrivas privat, konkurrensutsätts på lika villkor som den privata eller avknoppas. Avgörande för valet ska vara bättre eller lika kvalitet till lägre eller lika kostnad jämfört med egenregi samt att det finns tydliga regler för hur negativa avvikelser ska hanteras respektive vad som gäller för att avtalet upphävs före avtalstidens utgång.

Arbetsmarknadsåtgärder som leder till egen försörjning

Vi kristdemokrater anser det ytterst angeläget att så många Botkyrkabor som möjligt har arbete och egen försörjning. Utgångspunkten för den kristdemokratiska arbetsmarknadspolitiken är att ge människor förutsättningar för att kunna ta ansvar för sitt eget liv. De samlade insatserna för vuxna ska leda till att arbetslösa Botkyrkabor blir anställningsbara på framtidens arbetsmarknad.

Arbetsmarknadsåtgärder ska prioriteras före passivt kontantstöd. Långtidsarbetslöshet och arbetslöshet för ungdomar ska bekämpas kraftfullt. Åtgärder och utbildning för att förhindra långtidsarbetslöshet måste inriktas mot kompetenshöjning som kan underlätta att få arbete i de branscher som kan antas ha de bästa framtidsutsikterna. Ett utvecklat lärlingssystem bör finnas för att inte minst ungdomar ska kunna få yrkes- och arbetslivserfarenhet.

Validera kunskaper och kompetens

Att identifiera kunskaper och kompetenser genom validering ska, menar vi, även fortsättningsvis vara ett verktyg för att hjälpa individer till egen försörjning.

Kommunen ska medverka till att tillvarata den unika kompetens som personer med bakgrund från andra kulturer än den svenska besitter på ett bättre sätt än i dag. Språkbarriärer, svårförståeliga regelverk och långa administrativa procedurer hindrar många invandrare att utnyttja sitt kunnande och sina meriter vid anställning eller genom att starta eget företag.

Naturlig integration och mångfald

Människor från andra länder ska inte betraktas som ett problem, utan som individer med kraft och energi att bygga sig en ny framtid som en del av det svenska samhället. Segregationen bryter ned möjligheterna för kommunens invånare att utveckla ett gemensamt "vi" och gör att människor inte upplever sig ha makt över den egna tillvaron. Detta skapar utanförskap och maktlöshet. Vi vill inte bara välkomna människor hit, utan också ge dem möjlighet att skapa sig ett hem. Jobb, bostad, språk och gemensam värdegrund är viktiga delar för en god integration. En generös migrationspolitik måste kombineras med en effektiv och välfungerande integrationspolitik där man ger människor förutsättningar för eget jobb och försörjning.

Bra skolor för barnen att gå i, att kunna hitta bostad, trygga bostadsområden, fungerande kollektivtrafik och en chans att få arbete är viktiga delar som måste fungera för att underlätta integration och delaktighet i samhället. Skötsel av gårdar och andra kommunala områden när det gäller skräphantering, reparationer, upprust-

ning m.m. är också viktiga åtgärder för att skapa trygghet och öka trivsel för att man ska känna sig hemma i sitt eget område. Områden där man trivs och känner sig trygg i kan man rekommendera andra att flytta till.

Medborgardialog för bättre beslut

Det ska vara ett aktivt medborgarengagemang i kommunala frågor. Möten, utställningar, tryckta och elektroniska medier m.m. måste ges större utrymme för att medborgaren ska kunna informera sig ordentligt och vara med och påverka besluten.

Lokala folkomröstningar kan vara ett bra sätt att ta reda på folkviljan. Omröstningarna måste dock förberedas väl och valsedlarnas förslag utformas på ett tydligt sätt. I t.ex. budgetfrågor där beslut medför konsekvenser på andra områden än det som själva omröstningen gäller är folkomröstningsinstrumentet inte att rekommendera.

För att den representativa demokratin ska fungera är det viktigt att de förtroendevalda ges rimliga förutsättningar att fullgöra sina uppdrag. En stor öppenhet ska finnas för att ta tillvara tankar, idéer och förslag från medborgarna. En ökad utbyggnad av och kunskap om IT kan ge medborgarna större möjligheter att tillgodogöra sig politiska beslut.

En trygg kommun och ett tryggt närområde

Det har blivit allt vanligare att man som medborgare upplever otrygghet inför att vistas ute på kvällar och nätter och man känner en större oro för att utsättas för rån, misshandel eller vandalisering av privat egendom. Botkyrka ska vara en trygg kommun att växa upp i, där människor vågar röra sig fritt.

Det är viktigt att man i alla områden ser till att det hålls städlat och att man snabbt sanerar klotter för att inte skapa en känsla av att det är ett mindre attraktivt område. Annars är det risk för att det sker allt fler överträdelser vilket skapar en negativ spiral. Det är också viktigt med fler synliga poliser för att ett område inte ska uppfattas som laglöst där kriminella gäng styr, vandaliserar, säljer droger, bränner bilar och drar in allt yngre barn och ungdomar i olika kriminella aktiviteter. Det är viktigt att polisens brottsförebyggande arbete sker i samarbete med ett flertal andra samhällsaktörer för att på bästa sätt vara välinformerad om den specifika kommundelens problematik.

Man behöver i så stor utsträckning som möjligt arbeta för integrerade områden där bostäder i kombination med näringslivet och föreningar finns representerade. På så vis skapas nya aktiviteter och en öppenhet i olika områden och förutsättningar för en mångfald av medborgare att vistas och rör sig. Det krävs att man skapar attraktiva platser för en naturlig genomströmning av människor vilket ger en positiv effekt och långsiktigt motverkar segregation. Man bör också utreda behovet av och möjligheten för fler övervakningskameror i speciellt utsatta områden i kommunen för att öka tryggheten för medborgarna att röra sig fritt.

Förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism

Säkerhetspolisen (Säpo) ser den våldsbejakande islamismen som vårt största terrorhot. Man uppskattar att omkring 300 svenska kommuninvånare kan ha åkt ner till Irak och Syrien och anslutit sig till terrororganisationen Islamiska Staten (IS) för att döda, våldta, förslava människor och ödelägga kulturarv. Många ser problemet långt där borta och inser inte hur stort det är förrän det kommer närmare.

Kristdemokraterna anser att Säpo och polisen inte ska vara ensamma om att förebygga extremistiskt våld. Framför allt ska lokal samverkan för att förebygga att unga rekryteras till våldsbejakande grupper bli bättre. En del i det förebyggande arbetet handlar om att ge stöd och utbildning till medarbetare i kommunen. Det gäller till exempel skolpersonal, personal på fritidsgårdar eller medarbetare inom individ- och familjeomsorgen för att bli bättre på att fånga upp unga som är i riskzonen för att radikaliseras.

Vi anser att det behövs en kommunal arbetsgrupp som jobbar specifikt med detta tillsammans med skolan, föreningar, församlingar, individ- och familjeomsorgen för att förhindra att ungdomar ansluter sig till extremistiska grupper och för att skydda vårt samhälle. Det är också viktigt att man arbetar fram konkreta och tydliga förslag för hur man hanterar situationen och vet hur man ska agera om t.ex. en närstående, en elev eller en församlingsmedlem uppfattas ha radikaliserats.

Det är också av stor vikt att följa upp och granska bidragen till organisationer, föreningar och samfund som arbetar med integrationsfrågor. Signalen måste vara mycket tydlig: skattemedel får inte användas till att främja eller legitimera extremism. Offentliga bidrag till det civila samhällets olika aktörer som arbetar med detta måste löpande granskas så att skattemedel inte används till att främja eller legitimera extremistiska idéer eller våldsbejakande beteende.

Trygga uppväxtvillkor

Vår framtida fysiska och psykiska hälsa grundläggs under barndomen. Vår uppväxtmiljö har betydelse för hur sårbara vi blir för olika påfrestningar, hälsorisker och för våra levnadsvanor som vuxna. Barn och familjer i "riskzon" måste ges särskild uppmärksamhet. Barn i familjer med ekonomiska svårigheter är särskilt utsatta. Sambandet mellan barns hälsa och föräldrarnas ekonomiska och sociala situation är tydligt.

Att försörja sig genom kriminalitet ska inte vara ett alternativ för barn och ungdomar. Det måste finnas tillräckligt mycket hopp för att kunna drömma om en bra framtid. För det brottsförebyggande arbetet är det avgörande med ett bra samarbete mellan kommun, polis och socialtjänsten. Det är mycket viktigt att polisen tidigt får möjlighet att bygga upp förtroende hos Botkyrkas barn och ungdomar genom varaktig relation och dialog. Kristdemokraterna anser att varje enskild skola bör ha en särskild kontaktpolis som genom återkommande besök lär känna eleverna och berätta om ordning och reda, rätt och fel samt kontinuerligt besöka ungdomsgårdar i området. Vi anser också att det vore gynnsamt att polisen i samarbete med kommunen långsiktigt arbetar med ett mentorskapsprogram med ungdomar i de olika kommundelarna som är intresserade av att bli poliser.

Med tanke på föräldrarnas mycket viktiga roll i sina barns liv vill vi att kommunen garanterar föräldrastödsprogram varje år. Föräldrastöd är en oerhört viktig del i att förbättra relationen mellan barn och förälder och för att förebygga framtida problem. Det behövs en kontinuitet gällande dessa satsningar då familjen är den viktigaste gemenskapen och barn som växer upp i trygga familjer får bättre förutsättningar att klara livets utmaningar.

Bra förebilder och det civila samhället

De olika religiösa församlingarna i kommunen kan ha en positiv inverkan när det gäller barn och ungas tillvaro. Det finns bra förebilder inom församlingarna som är respekterade och som många gånger är väl kända av ungdomarna inom de olika kommundelarna. Det är viktigt att man samarbetar med och stöttar församlingar och föreningar i det arbete som man gör med ungdomar. Församlingarna är ofta en stor och viktig del av vardagen för många familjer.

Unga vuxna som inte längre kan vara på ungdomsgårdarna behöver en plats att vistas. Det blir lätt att man driver runt och risken är att man inte längre får kontakt med bra vuxna förebilder. Det är därför viktigt att man från kommunens sida arbetar aktivt med att se till att det finns träffpunkter för unga vuxna i flera av kommundelarna.

Trygghetskontrakt – för att säkra likvärdig vård

Tillit skapar trygghet. Man ska kunna lita på att äldreomsorgen fungerar den dag man behöver den. Äldre vill inte ha mer vård och omsorg än nödvändigt. Däremot vill de känna trygghet i att de själva kan bestämma hur

de ska bo och leva. Vi kristdemokrater vill därför införa ett nytt sätt att tänka vård och omsorg för äldre. Förutom hög kvalitet och valfrihet i äldreomsorgen vill vi att alla som är över 85 år ska få ett anpassat boende – om de så önskar och oavsett *friskhetstillstånd*. En sådan regel skulle skapa trygghet för många äldre.

Personer som beviljats insatser för boende enligt lagen om särskilt stöd och service till funktionshindrade och Socialtjänstlagen ska få sin bostad utan långa väntetider. Kommunen måste ha beredskap för att kunna bygga ut boendet i den omfattning som behövs och då behov uppstår. Det handlar om stöd till personer med bland annat nedsatt hörsel, syn och rörlighet. Det ställer därför ökade krav på samhället och vi måste vara medvetna om att detta kräver smarta lösningar och ökade offentliga resurser.

Bemötande med respekt och värdighet - Värdighetsgaranti och särskilda boenden

En hjärtefråga som vi kristdemokrater länge drivit är värdighetsgarantin inom äldreomsorgen. Garantin innebär en utfästelse om vad den äldre kan förvänta sig i omsorgen och öka möjligheten att vara delaktig och ställa krav. Till viss del har kommunen anammat vår idé om värdighetsgarantin, men för en mer komplett garanti bör det också finnas en förbindelse om kompensation ifall kommunen inte lever upp till denna kvalitetsnivå.

- a) Det ska finnas en läkare knuten till varje äldreboende och till varje hemsjukvårdspatient. En läkare som är kunnig i åldrandets sjukdomar och problem och som regelbundet besöker dessa omsorgstagare.
- b) Det ska genomföras regelbundna läkemedelsgenomgångar för samtliga brukare på äldreboenden eller i eget boende med insatser från kommunal hemsjukvård, för att öka kvaliteten och säkerheten i läkemedelsbehandlingen.
- c) Det ska finnas eget rum för alla som så önskar.
- d) Det ska finnas skilda vårdenheter för demenssjuka och andra boende.

En kommun med frihet att välja offentligfinansierad vård mellan olika utförare

Respekten för äldre människors integritet och självbestämmande kräver att valfrihet präglar utformningen av det stöd som ges. Betoningen på valfrihet får dock aldrig bli ett viktigare mål än tryggheten i vården och omsorgen. För de allra mest utsatta – dementa, multisjuka och andra med nedsatt autonomi – är tryggheten och värdigheten så mycket mer angelägen.

Sedan Lagen (2008:96) om valfrihetssystem (LOV) trädde i kraft den 1 januari 2009, har majoriteten av landets kommuner infört eller kommer att införa LOV. Lagen tillkom i syfte att stärka den enskildes möjligheter till inflytande över den egna vardagen. De äldre blir bemyndigade att själva välja utförare av vård och omsorg och det underlättar för nya vårdgivare att etablera sig. En mångfald av aktörer både höjer kvaliteten generellt och att det driver de kommunala verksamheterna att förbättra sig ytterligare.

LOV bygger på att det inte är någon priskonkurrens mellan utförarna. Ersättningen till utförarna är lika och bygger på den modell kommunen själv bestämmer utifrån vårdtyngd och utförd insats. Det är således inte priset utan kvaliteten som kommer att avgöra vem som får den enskildes förtroende att utföra tjänsterna. Med LOV ställer kommunen upp kvalitetskraven och ser till att dessa efterföljs av alla. Därigenom behålls en tydlig demokratisk kontroll över äldreomsorgen i kommun. Valfärdens kärnvärden förblir intakta, det vill säga insatser efter behov med solidarisk finansiering. Men det erbjuder mer av valfrihet för den enskilde och utvecklar de äldres välfärd efter deras behov. Makt förflyttas från politiker till medborgare.

Flexibel hemtjänst

En väl utbyggd hemtjänst ger trygghet, skapar tillit och ökar möjligheten till att bo kvar hemma längre. Hemtjänstinsatserna ska vara flexibla för att på bästa sätt kunna möta den enskildes behov och ge individen ökat inflytande över beviljad insats. Hur hemtjänsttimmarna används kan variera från vecka till vecka och ska bestämmas i samspelet mellan den enskilde och personalen. Hemtjänsten är basen i äldreomsorgen och är ett

stöd även för anhöriga. Den sociala delen bl.a. vikten av att den enskilde upplever sig bli ompysslad, såväl som observerad och personligt tilltalad, av hemtjänsten bör särskilt uppmärksammas.

En mångfald av boende

Bostäderna kan ha olika utformning och verksamheterna kan ha varierande inriktning. De som önskar att bo i eget boende ska ha denna möjlighet. Men det finns hos många äldre ett önskemål att få känna tryggheten i att bo i en gemenskap. Därför är det angeläget att det i kommunen finns tillgång till olika former av boenden. Förutom särskilda boendeformer, som innehåller mer omfattande vård och omsorg, behövs det också planeras för seniorbostäder för äldre som vill och önskar bo i en gemenskap. Det ska vara en självklarhet att senior- och äldreboende finns i eller i närheten av den kommunal del där vederbörande tidigare bott. Vi anser också att det är ovärdigt att ett äldre par, som levt många år tillsammans, där den ena blir sjuk och i behov av äldreomsorg men den andra fortsatt är frisk ska tvingas flytta isär. Det är därför mycket viktigt att man ser till att parboendegarantin gäller.

Valfrihet och mångfald av skolor

Rätten att välja skola är en demokratisk rättighet. Kommunen ska ge goda och likvärdiga förutsättningar för såväl den kommunalt drivna som den fristående skolan. Alla skolor ska ges stöd att marknadsföra sin profil och därmed visa på en mångfald av skolor i kommunen. En fullständig insyn och kontroll är nödvändig för att garantera likvärdigt kvalitet.

Rättvisa mellan barnfamiljer

Orättvisorna mellan barnfamiljerna är idag stora och till klar nackdel för de familjer som på hel- eller deltid väljer att inte nyttja den barnomsorg som har kommunalt stöd. Kommunen ska självklart erbjuda olika former av barnomsorg. Likvärdigt stöd ska ges till såväl kommunala som enskilda förskolor, familjedaghem eller föräldra- och personalkooperativ.

Den första januari 2016 blev valfriheten inom barnomsorgen kraftigt beskuren. Regeringen förbjöd landets 290 kommuner att erbjuda vårdnadsbidraget, som ger föräldrar möjlighet att stanna hemma längre än ett år. Vi kristdemokrater förespråkar valfrihet, att familjer själva är de som vet vilken lösning som passar just dem, självklart gäller detta också barnomsorgen. Kristdemokraternas förslag är att en barnomsorgsavgift ska införas. Barnomsorgsavgiften är ett kommunalt bidrag till enskild godkänd förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet. Men, den ska också kunna användas av de föräldrar som själva väljer att vara hemma en tid utöver vad föräldraförsäkringen medger. Den barnomsorgsavgift som finns i dag bör utökas så att den även kan betalas ut till dem som tar hand om enbart egna barn i hemmet och föreslås vara på 6 000 kronor per barn och månad och gälla barn som är ett till tre år. Vi hoppas att detta kommer att vara en verklighet efter nästa val vilket skulle öka valfriheten för familjer mycket.

Stabila och väl fungerande familjer är bra för både barn och vuxna och en förutsättning för ett gott samhälle. Föräldraskapet innebär att man åtar sig en viktig och betydelsefull samhällsuppgift långsiktigt. Idag är det möjligt att som kommunanställd i Botkyrka arbeta 75 % av sin arbetstid upp till att barnen är 8 år. Vi kristdemokrater vill att man som förälder om man så vill ska ha möjligheten att få arbeta 75 % tills att barnen är 12 år. Vi anser att det är viktigt att Botkyrka kommun är en attraktiv arbetsgivare där de anställda kan kombinera arbete och familjeliv på ett framgångsrikt sätt där man inte ska vara tvungen att åsidosätta varken det ena eller det andra.

Medarbetare med respekt och som medmänniskor

För att kommunen ska vara en konkurrenskraftig arbetsgivare och attrahera ny arbetskraft krävs goda arbetsvillkor. En god arbetsmiljö är avgörande för vårt välbefinnande och att ha inflytande över sin arbetssituation, och möjlighet att påverka arbetets utformning är av stor betydelse för hur medarbetare mår långsiktigt. Det är

mycket viktigt att man får möjlighet att vara med och påverka och aktivt ta del i utvecklingen av kommunens verksamheter. Arbetsplatsen ska vara en plats där man bemöter varandra med respekt och samarbetar, erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling, får starkt stöd från arbetsledningen och har en rimlig arbetsbelastning.

Mycket har hänt i den offentliga sektorn under de senaste decennierna. Kommunerna har fått ett allt större åtagande, som fått till följd att arbetsgivaransvaret omfattar väldigt många och väldigt olika yrkeskompetenser. En stor del av kommunens medarbetare har högskoleutbildning. Trots att det även gäller de många kvinnor som arbetar i offentlig sektor har det inte märkts på de kvinnodominerade yrkesgruppernas löner. Detta måste uppmärksammas och riktlinjer utarbetas för att på sikt komma till rätta med detta.

Sund ekonomisk hushållning

En god ekonomi är grunden för utveckling av kommunal service. Med god ekonomi menar vi en god hushållning med de medel som anförtrotts de förtroendevalda att använda till gemensamt finansierad service. Kristdemokraternas hushållningssätt grundar sig på förvaltarskapstanken, där de förtroendevaldas uppdrag är att förvalta de medel som finns för att få ut mesta möjliga nytta till lägsta möjliga kostnad av de satsade medlen. Förvaltarskap är inte kortsiktigt, det innehåller ett hållbarhetsperspektiv och ett ansvar mot kommande generationer.

En kommun som vågar ompröva för största möjliga nytta

All kommunal verksamhet måste ständigt prövas för att nå målet som är mesta möjliga service till lägsta möjliga kostnad. Omprövningen blir i längden en garanti för att kommunen ska kunna erbjuda en social grundtrygghet, en förskola och skola med kvalitet och en omsorg om äldre och funktionshindrade som är värdig.

Genom att hushålla med de kommunala resurserna kan det skapas handlingsutrymme att göra satsningar på angelägna och eftersatta områden. Det måste också i den kommunala budgeten finnas ett överskott för angelägna investeringar. Ett positivt ekonomiskt resultat är alltså en förutsättning för en god utveckling.

Inga onödiga risker med borgen och lån

De långsiktiga konsekvenserna av stora investeringar ska noga beaktas och kalkyleras innan beslut fattas. Kommunens skuldsättning måste hållas under noggrann bevakning och det är viktigt att kommunen har en god soliditet. Stor försiktighet ska eftersträvas med kommunal borgen. Vid beslut ska det finnas ett underlag som grundligt belyser risksituationen och ställer den i relation till kommunens eget kapital. Kommunal borgen eller utlåning får inte beviljas på ett sätt som riskerar att spelreglerna för den lokala näringsituationen sätts ur spel.

Effektiv och välfungerande kommunal organisation

Kristdemokraternas principiella inställning är att kommunens verksamhet ska bedrivas i förvaltningsform och att kommunala bolag eller andra samverkansformer endast i undantagsfall ska användas.

Förvaltningsformsundantagen (kommunala bolag eller andra samverkansformer) kan gälla verksamheter som bedrivs på konkurrensutsatt marknad för att senare avyttras eller interkommunala verksamheter, (t.ex. verksamheter som bedrivs tillsammans med andra kommuner). Det kan också gälla verksamheter av infrastrukturrell karaktär, åtminstone under ett uppbyggnadsskede, av typen VA-anläggningar eller fjärrvärmenät, där ett solidariskt ägande kan bidra till att skapa en struktur för ett hållbarare samhälle genom tillsammans hitta en lösning som bidrar till minskad negativ klimatpåverkan. Huvudfrågan kan vara att finna lösningar som gynnar Botkyrkaborna och i andra hand se över ägar- och driftsformerna.

Omvärlden påverkar Botkyrkabornas förutsättningar

Botkyrka kommun och dess utveckling är dels beroende av de beslut som ligger inom den lokala självbestämmanderätten och dels av vad som händer i omvärlden.

På lokal nivå påverkas besluten bl.a. efter vilka riktlinjer och principer den styrande majoriteten arbetar. Här finns på många områden samsyn i att ta beslut som gör Botkyrka attraktivt. Vi kristdemokrater driver som bekant tesen att vi har valts för att jobba för Botkyrka och dess bästa. Vi vill utveckla – inte avveckla Botkyrka! Det är ofta inte målet utan medlen som skiljer partipolitiken åt. I barnomsorgsfrågan förespråkar kristdemokraterna t.ex. ökad rättvisa och ökad valfrihet för att föräldrar skall kunna välja mellan olika omsorgsformer inklusive egenomsorg och att alla barnfamiljer skall få del av offentligt stöd oavsett omsorgsform – inte bara kommunalt finansierade omsorgsformer.

Sverige och Europa står mitt i en enorm uppgift att ge människor som flyr från krig, förföljelse och förtryck en trygg tillvaro. Mot bakgrund av att antalet personer som sökt asyl i Sverige ökat kraftigt är utmaningarna för det svenska asylsystemet mycket stora. Tyvärr står det klart att vi välkomnar människor hit, men inte hem. Det är svårt att bli en del av samhällsgemenskapen och man fastnar lätt istället i ett långvarigt utanförskap.

Situationen förändras dag för dag, vecka för vecka. Insatserna som presenteras idag är ett steg för att vi ska klara situationen både idag och imorgon. Kristdemokraterna har drivit på för en migrationspolitik med både hjärta och hjärna. Det krävs ett medmänskligt och hållbart flyktmottagande. Därför behöver vi åtgärder som minskar trycket på flyktmottagningen och som får fler nyanlända i jobb snabbare.

Vidare påverkas Botkyrkabornas och Botkyrka kommuns ekonomi av ställningstaganden som görs av riksdag och regering. Regeringen driver igenom ett skifte i politiken där utrymmet för enskilda, familjer, civilsamhälle och företag ersätts av en övertro på att staten kan kommandera fram jobb och styra över enskildas liv. Det skadar både frihet och ekonomi.

Valfrihet i vården ger makt till den enskilde

Det är avgörande att välfärden präglas av kvalitet och professionalism. Lika viktigt är att den bygger på hur medborgarna själva vill ha sin välfärd, vilka val de gör och vilka önskemål de har.

Lagstiftning om det fria vårdvalet i primärvården infördes 2010. Reformen innebär valfrihet för patienten samtidigt som offentliga monopol avskaffas till förmån för en mångfald av vårdgivare - allt inom den solidariska finansieringens ram. Att låta privata entreprenörer och idéburna aktörer verka inom sjukvården på samma villkor som offentliga utförare är en viktig del av valfrihetsreformerna. På så sätt får patienterna en verklig valfrihet och samtidigt vitaliseras vården. Det är viktigt att ge människor möjligheter att välja bort och välja till. När man har flera goda utförare att välja bland stimuleras vården och omsorgen till att öka kvaliteten.

Tyvärr tycks det dock vara en bärande idé i vänsterregeringens politik att istället beskära den enskildes makt. Vänsterregeringens politik innebär ett tydlig stopp när det gäller valfrihet. De har flera gånger, hittills utan att lyckas, försökt strypa vårdvalet som ger patienter rätt att välja vilken vårdcentral de ska gå till genom att vårdvalet stryps och förutsättningarna för andra alternativ tas bort. Samma sak gäller på fler områden, som t.ex att äldre inte får inflytande över sin egen ålderdom, inte kan bestämma vilken hemtjänst de vill ha eller hur de vill bo på äldre dagar.

Återinför kömiljarden

Regeringen avvecklade kömiljarden 2015 trots att Kristdemokraterna och flera andra varnade för konsekvenserna av detta. Enligt SKL:s öppna jämförelser har nu köerna ökat sedan kömiljardens avskaffande och även

vårdgarantin har påverkats i negativ bemärkelse. Patienter ska inte behöva vänta på vård mer än absolut nödvändigt. Dels för att minska lidandet för den enskilde och dels för att förhindra att tillståndet förvärras.

Resurserna till hälso- och sjukvård ökade 183 miljarder kronor 2006 till 234 miljarder kronor 2012, vilket motsvarar en ökning på mer än 27 procent. Sedan 2006 har tillgången till vård förbättrats. Köerna har kortats och kvaliteten i sjukvården har också blivit bättre över tid och patienterna är mer nöjda med vården. Alliansregeringen har gjort särskilda satsningar där det behövs och skulle behöva fortsätta göra det.

Den tidigare kömiljarden var en prestationsrelaterad ersättning till de landsting som kortade vårdköerna ännu mer än vårdgarantin krävde. Den bidrog till ökat fokus på tillgänglighet ute i landstingen. För att återigen få fokus på det viktiga arbetet med att korta köerna och öka tillgängligheten vill Kristdemokraterna att kömiljarden återinförs.

Låt fler äldre som vill arbeta

Fler som arbetar längre har många positiva effekter. Det gör att ekonomin förbättras, både för den enskilde och för samhället i stort. Pensionerna förstärks också både för den enskilde och för pensionärskollektivet i stort då inbetalningarna till pensionssystemet blir större. Men inte minst lika viktigt är känslan av samhörighet och tillhörighet som ett arbete ger många människor.

En invändning mot att uppmuntra fler äldre att stanna kvar i arbetslivet är att de skulle stå i vägen för ungdomar som vill in på arbetsmarknaden. Det finns dock ingenting som tyder på att arbetsmarknaden fungerar så. Olika jämförelser mellan både OECD-länder och amerikanska delstater visar att med en hög sysselsättningsgrad bland äldre följer också en hög sysselsättningsgrad bland yngre. Antalet arbeten är inte fast utan ökar när fler vill arbeta.

Därför ser Kristdemokraterna med allvar på att regeringen nu åter infört särskild löneskatt om 6,5 procent, en slags arbetsgivaravgift, på ersättningar för arbete och inkomst av aktiv näringsverksamhet för personer som fyllt 65 år. Istället för att uppmuntra arbetsgivare att behålla eller anställa äldre och äldre till att stanna kvar på arbetsmarknaden och bidra med sin erfarenhet, skapar regeringens politik motsatta incitament. Kristdemokraterna vill istället återställa löneskatten för äldre till den nivå som gällde före regeringens skattehöjning. På så sätt blir det billigare för arbetsgivare att anställa äldre och därigenom ökar även möjligheterna för personer äldre än 65 år att stanna kvar i arbetslivet.

Värna och utveckla RUT-avdraget

RUT-avdragen har öppnat nya marknader och skapat förutsättningar för nya företag och jobb. RUT är en succé som har skapat nya vita heltidsjobb i branscher som tidigare haft stora problem med svartjobb. Bara under 2014 ökade antalet sysselsatta inom hemservicebranschen med 3 000 personer. Antalet kunder som köper städning i hem och andra RUT-tjänster har på åtta år ökat från cirka 50 000 till 600 000.

Utöver att höja direkta anställningskostnader har regeringen också valt att försämra de ekonomiska förutsättningarna för ROT- och RUT-tjänster där man halverar taket i RUT-avdraget för de som inte fyllt 65 år. Detta görs trots att finansministern beskriver RUT-reformen som en kostnadseffektiv åtgärd för att skapa jobb till de grupper som har en relativt svagare anknytning till arbetsmarknaden. Sammantaget kommer regeringens åtgärder strama åt inhemsk efterfrågan samtidigt som de försämrar förutsättningarna för de arbetsgivare som anställer och vill anställa de grupper som har svårast att komma in på arbetsmarknaden. Många småföretag har kunnat utveckla verksamheten och anställa fler. Effekterna av försämrade RUT- och ROT-avdrag för såväl enskilda som för samhällsekonomin i stort blir därför negativa.

Kristdemokraterna föreslår därför istället att avdraget ska utökas till att gälla fler tjänster. En tjänst som borde ingå i RUT-avdraget är tvätteritjänster även utanför hemmet. Detta skulle skapa många arbetstillfällen och samtidigt ge en välkommen avlastning till stressade familjer som får mer tid över att tillbringa med sina barn och unga. Ytterligare ett förslag av utveckling av RUT-avdraget är att inkludera ”fixartjänster”, dvs lättare servicetjänster i hemmet. Många kommuner erbjuder idag tjänsten till pensionärer och/eller personer med funktionsnedsättningar, men det skiljer sig i kostnad och upplägg mellan kommunerna. Kristdemokraterna vill istället omvandla dessa tjänster att ingå i RUT-avdraget så att fler företag kan erbjuda tjänsterna och därmed anställa fler.

En arbetsmarknad för alla

Regeringens politik på ekonomiska området baseras på ett mål som tyvärr får resultatet att människor riskerar att tryckas ut i utanförskap. Målet som regeringen har satt upp är att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet år 2020. Regeringens metod för att uppnå målet om lägst arbetslöshet verkar vara att minska arbetskraften som helhet, vilket blir tydligt när man granskar deras förslag på arbetsmarknadsområdet. Ökade ersättningar för dem som står utanför arbetsmarknaden, försämrade möjligheter att ta sig från sjukskrivning till arbete samt ökade kostnader för att anställa såväl äldre som yngre medarbetare är reformer som direkt minskar arbetsmarknadsdeltagande

Yngre personer som saknar jobb får svårare att ordna med egen bostad och det är inte orimligt att tänka sig att arbetslösheten gör att möjligheten att bilda familj skjuts upp. Därför behövs det tas krafttag för att minska ungdomsarbetslösheten och det finns anledning att pröva nya vägar och nya reformer för att klara av denna utmaning. Kristdemokraterna tycker att det är fortsatt viktigt att hålla nere kostnaderna för att anställa yngre personer. Regeringens höjning av arbetsgivaravgifterna bedöms enligt Finanspolitiska rådet, minska antalet sysselsatta ungdomar markant och kommer att få stora konsekvenser och försvåra ungdomars möjlighet att komma in i arbetslivet. Kristdemokraterna föreslår också att det dubbla jobbskatteavdraget, som idag finns för de som är 65 år eller äldre, utvecklas till att gälla grupper som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden såsom unga.

Personer som kommer från långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning inkluderas också i Kristdemokraternas förslag om dubbelt jobbskatteavdrag samt för nyanlända personer som vistats i Sverige i högst fem år. Den ökade tudelningen på arbetsmarknaden, där en majoritet av de arbetssökande i utsatt ställning utgörs av utomeuropeiskt födda med högst förgymnasial utbildning, behövs insatser för att dessa människor inte ska fastna i utanförskapet.

Kristdemokraterna föreslår en helt ny anställningsform – introduktionsanställningar. Den arbetsgivare som vill lära upp en ny medarbetare skriver inte under ett anställningsavtal utan ett introduktionsanställningsavtal. En introduktionsanställning bygger på att 75 procent av arbetstiden är arbete och 25 procent är lära sig jobbet-tid. De främsta målgrupperna är nyanlända med låg utbildning och unga med bristande utbildningsbakgrund, men omfattar alla som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden, oavsett ålder eller etnicitet.

Bostadssatsningar som ger resultat

Det har byggts alldeles för lite under en lång period och Sveriges bostadsinvesteringar har befunnit sig långt under EU-genomsnittet. Under hela tidsperioden 1995-2014 har Sverige i jämförelse med våra nordiska grannar haft lägst bostadsinvesteringar i förhållande till BNP. Kristdemokraterna påverkade aktivt under två mandatperioder i regeringsställning bostadspolitikens utformning. Genom ett flertal åtgärder har vi tagit steg mot en fungerande bostadsmarknad där långsiktiga spelregler är ledstjärna. Befolkningstillväxten gör kravet på en ännu högre nybyggnadstakt akut. Nuvarande regering har på flera sätt stannat av reformtakten samtidigt som de lägger stora belopp på kontraproduktiva subventioner. Kristdemokraterna anser inte att svensk bygg- och bostadsmarknad mår bra av byggsubventioner. Flera av byggbranschens aktörer tycker inte heller att subvent-

ioner är rätt väg att gå. Den förordning som skulle styra investeringsstödet beslutades först i september 2016 trots att den i praktiken existerat sedan mars 2015 fast ingen byggherre kunnat söka pengarna. Det understryker problematiken med subventioner.

I Boverkets bostadsmarknadsenkät bedömer hela 240 av de 290 kommunerna att det råder underskott på bostäder, det är drygt 30 procent fler än förra året. Förändringen beror mycket på att befolkningen har vuxit snabbt och förväntas öka även de närmaste åren. Situationen är särskilt ansträngd för de som är nya på bostadsmarknaden, det vill säga unga och nyanlända. Men även äldre som vill flytta till en mer tillgänglig bostad har problem att hitta boende. De kommuner som inte anser sig behöva nya bostäder har oftast negativ befolkningsutveckling.

Sverige behöver höja sin bostadsproduktion, av såväl hyresrätter, bostadsrätter, ägarlägenheter som villor. Grundläggande strukturproblem på den svenska bostadsmarknaden gör att byggandet släpar efter efterfrågan. Den mest framträdande åtgärden består i att målmedvetet angripa hindren för bostadsbyggande hinderbana i form av krångliga och tidskrävande planprocesser, svårtydbara bullerregler, byggregler med mera. Tiden från idé till att en nyckel sätts i en ny dörr måste göras kortare, mindre kostsam och lättare än vad den är nu.

En fungerande familjepolitik

Familjen är ett mål i sig – och det är därför också en fungerande familjepolitik. Men den är även ett medel för att lösa många av de samhällsproblem som Sverige idag står inför. Några av de konkreta frågeställningar som är direkt kopplade till familjepolitiken är ekonomisk utsatthet och barnfattigdom, psykisk ohälsa bland barn och unga, fallande skolresultat och ungdomsbrottslighet. Trygga och välfungerande familjer är en viktig del i att samhället som helhet ska fungera och växa sig starkt.

Familjer ska kunna stå på egna ben och ta ansvar för sin egen försörjning samtidigt som mer valfrihet i barnomsorgen och mer tid för barnen skapas. Med den rödgröna regeringen går familjepolitiken idag i helt fel riktning. Högskattepolitiken och det ökade reglerandet inskränker familjernas frihet samtidigt som det politiska inflytandet över människors liv utökas. Sverige står inför ett familjepolitiskt vägval där partier på hela den politiska skalan aktivt vill försvaga familjens roll i samhället, medan Kristdemokraterna tvärtom vill stärka den. Barnfamiljernas möjligheter till flexibla val ska öka, inte begränsas ytterligare. Föräldraskapet ska uppvärderas. Därför är det viktigt med en generös men samtidigt flexibel föräldraförsäkring. Regeringens vilja att kvotera framtida familjer friheten att forma sin egen vardag. Hur kan regeringen anse att politiker är bättre lämpade att avgöra hur länge och vem som ska vara hemma med barnen, än föräldrarna själva?!

Småbarnsåren varar under en kort period av ett långt förvärvsliv. Då måste småbarnsföräldrar kunna välja att vara hemma lite längre med sina barn. Kristdemokraterna vill därför också att det ska finnas möjlighet för föräldrar att få barnomsorgspeng för omsorg om enbart egna barn i hemmet. För att få del av barnomsorgspeng för egna barn bör kraven på pedagogiskt innehåll inte vara lika högt ställda. Barnomsorgspengen ska uppgå till 6 000 kronor per barn och månad och betraktas som inkomst och vara skattepliktig. Barnomsorgspengen kan inte samtidigt tas ut som föräldraförsäkring eller ersättningar från andra socialförsäkringssystem. Barnomsorgspeng för egna barn gäller barn 1 till 3 år.

För övrigt vill Kristdemokraterna stärka barnfamiljerna genom jobbskatteavdrag för föräldrar och höja bostadsbidrag för barnfamiljer då hushåll med barn halkat efter när det gäller den ekonomiska utvecklingen de senaste 20 åren. Jobbskatteavdraget för föräldrar ämnar gynna föräldrar som är låginkomsttagare som får behålla en större andel av sin lön efter skatt än föräldrar som är höginkomsttagare. Avdraget gör också små arbetsinkomster mer lönsamma och är utjämnande då det är en fast skattereduktion. Kristdemokraterna vill också utvidga möjligheterna till att överlåta föräldrapenningdagar till en annan person än föräldrarna i barnens närhet. Föräldradagarna gör det möjligt att under barnets första tid vara hemma samtidigt som det finns både

en ekonomisk trygghet under dessa månader och det ekonomiska skyddet och kontakten med arbetsmarknaden upprätthålls på lång sikt. För barnet innebär det att det ges möjlighet att bli omvårdad av en person som den kan bygga en trygg anknytning till.

Gåvoskatteavdraget behövs mer än någonsin

Samhällsnyttan av det civila samhällets verksamheter kan inte nog understrykas. Essentiella initiativ som exempelvis flyktingmottagande, aktiviteter för barn i ekonomiskt utsatta familjer, och hjälp till hemlösa, bärs av människors ideella engagemang och ekonomiska stöd i dessa organisationer. Initiativen de står för är värda all uppmuntran de kan få, och att underlätta deras finansiering via ett skatteavdrag har visat sig vara ett utmärkt sätt för det.

Ett år efter att avdraget infördes hade det totala givandet till landets 90-kontoorganisationer ökat från 5,2 till 5,8 miljarder, enligt FRII (Frivilligorganisationernas insamlingsråd). Siffrorna visade att en tydlig trend var på gång, där fler människor valde att ge pengar till välgörande ändamål.

Kristdemokraterna vill se en mer självständig ideell sektor. Mindre av detaljstyrning vid bidragsgivning och mer av grundstöd. Genom gåvoskatteavdraget ökar också organisationernas självständighet. Statens påverkan inskränks till att godkänna organisationerna så att verksamheten 90 som mottar gåvan har det ändamål som skatteavdraget förutsätter. Det är en rimlig avvägning mellan självständighet och offentlig insyn.

Kristdemokraterna ser mycket allvarligt på att regeringen tagit bort möjligheten att göra skatteavdrag för den som skänker pengar till välgörande ändamål. Trots omfattande protester från hjälporganisationer valde regeringen att slopa detta avdrag från 1 januari 2016, efter vilket det inte längre var möjligt att få skattereduktion. Kristdemokraterna anser att gåvoskatteavdraget bör återinföras 2017 i sin tidigare utformning och att ansöknings- och årsavgifterna för organisationer som tar emot gåvor ska avskaffas. Avdraget uppmuntrar människor att ge och engagera sig samtidigt som det ökar det civila samhällets självständighet.

Stödet till trossamfunden bör öka

Sedan lång tid tillbaka ges ett offentligt stöd till trossamfunden. De är en viktig del av det civila samhället. Trossamfunden utgör ett unikt bidrag i integrationsprocessen och gör ofta stora samhällsinsatser till exempel genom stöd till utsatta grupper och barn- och ungdomsverksamhet. De fyller också en viktig funktion genom sitt arbete med andlig vård inom sjukvården, där många trossamfund finns närvarande för människor i svåra stunder.

Sverige är ett mångreligiöst land där religionen spelar en viktig roll för många, inte minst många nya svenskar. Här har trossamfunden en viktig roll att spela genom att i sin verksamhet bidra till större förståelse, kunskap och respekt för olika trosinriktningar i vårt land. Därför är det viktigt att staten stödjer deras arbete. Vi kristdemokrater anser att det behövs en nivåhöjning och vi föreslår därför att samfunden får ett ökat stöd om fem miljoner kronor årligen. För samfund med svag ekonomi kan höjningen bli ett viktigt tillskott som höjer kvaliteten på verksamheten.

Bättre satsningar för äldre

Kristdemokraterna har bland annat infört en nationell värdegrund i socialtjänsten, gett stöd till kommunerna för införande av värdighetsgaranti, infört en parboendegaranti så att par som vill ska kunna fortsätta att bo ihop, infört Lagen om valfrihetssystem (LOV), infört en lagstadgad skyldighet för kommunerna att erbjuda anhörigvårdare stöd och infört ett investeringsstöd för byggande av särskilda boenden och trygghetsboenden.

Mycket har gjorts för att förbättra svensk äldreomsorg och vården av äldre och den anses i dag vara ett föredöme för andra länder. Samtidigt finns det fortfarande brister och vi har nu en regering som monterar ner

mycket av det kvalitetsarbete som Kristdemokraterna var med och införde. Regeringen missar också att göra nödvändiga satsningar på att exempelvis förbättra demensvården där vi i framtiden kommer att få allt större behov. Dessutom saknar regeringen långsiktighet i sina satsningar. Exempelvis genomförs personalsatsningen endast under två år för att sen helt upphöra. Mer behöver göras för att utveckla den gemensamt finansierade äldreomsorgen och vården av äldre.

Kristdemokraterna vill förlänga omvårdnadslyftet vilket ger äldreomsorgens medarbetare möjlighet att vidareutbilda sig och skaffa specialistutbildning. Samma möjligheter behöver ges till andra personalkategorier som har med äldre personers vård och omsorg att göra. Vi vill därför satsa på ledarskapsutbildningen för äldreomsorgens chefer. Regeringens personalsatsning har goda intentioner, men den saknar långsiktighet. Istället för att satsa 4 miljarder över två år för att sedan avsluta satsningen på personalen vill Kristdemokraterna satsa totalt 6 miljarder över fyra år. Detta för att skapa kontinuitet och långsiktighet i satsningen. Kristdemokraterna anser även att mer avancerad vård för äldre behöver stärkas. Därför vill vi genomföra en satsning på utbildning i geriatrik på 180 miljoner kronor om året 2017-2020.

Kristdemokraterna har också varit drivande för att sänka skatten för pensionärerna. Vi anser att ingen ska behöva oroa sig för sin försörjning på ålderns höst. Under alliansregeringarna 2006-2014 förhandlade vi fram hela fem sänkningar av skatten på pension och därutöver tre höjningar av bostadstillägget för pensionärer. Kristdemokraterna går nu från ord till handling och tar ytterligare ett rejält kliv mot att stänga skattegapet mellan pension och förvärvsinkomst. Vi sänker skatten på pension så att skillnaden i beskattning på lön respektive pension blir helt borttagen för månadsinkomster upp till 14 000 kronor, jämfört med nuvarande situation där skatten är densamma upp till pensioner på 10 000 kronor. Vi går dessutom vidare med ytterligare förstärkningar av pensionärernas ekonomi genom att höja bostadstillägget för pensionärer med 500 kronor per månad för ensamstående respektive 300 kronor per månad för sammanboende, vilket kommer de pensionärer som har det sämst ställt till del.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan man säga att den rödgröna budgeten begränsar människors valfrihet rejält. Regeringens vilja att styra och ställa i människors vardagsliv märks tydligast just på familjeområdet. Att man ökar kvoteringen av föräldraförsäkringen och tog bort det kommunala vårdnadsbidraget visar att regeringen vill att alla familjer ska lösa barnomsorgen och sin tid med barnen på samma sätt – helt i strid med såväl insikten om barns olika behov som familjernas önskemål.

Vi står inför extremt stora samhällsutmaningar – både i Sverige och internationellt – och civilsamhällets organisationer behövs mer än någonsin. Det är verkligen djupt olyckligt att man väljer att slopa skattereduktionen för gåvor och inskränker civilsamhällets möjligheter att hjälpa till. Vi behöver stimulera enskilda individers engagemang, inte kväva det!

80 procent av regeringens skattehöjningar slår direkt mot jobb och företagande. Detta leder till en sämre utveckling på arbetsmarknaden men också till att människor får mindre pengar kvar att röra sig med. Det är företagen som skapar arbetstillfällena och regeringen kan inte med åtgärdsprogram kommendera fram jobb på konstgjord väg.

En kompott av svikna vallöften och bromsklossar mot tillväxt och utveckling. Det saknas en tydlig linje och viljeinriktning – är det någon tråd man kan urskilja är det att regeringen sätter systemet framför den enskilda människan.

Kristdemokraternas förslag till ekonomiska ramar uppdelad per nämnd

Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Vi kristdemokrater anser det viktigt att i alla sammanhang arbeta för att genomföra åtgärder som gör kommunen även ekonomiskt attraktiv. Samtidigt anser vi det viktigt att sträva efter att uppfylla målet om ett ekonomiskt resultat på minst 2 procent av skatteintäkterna.

I vårt förslag till budget finns också angivet förslag på förändringar och dylikt. För vissa av dessa kommer vi att återkomma med ägeranden i andra sammanhang bl.a. motioner.

Effektivare organisation

Vi kristdemokrater menar generellt sett att kommunens verksamhet måste effektiviseras så att kostnadsramarna kan minskas för att klara framtida satsningar. Det finns enligt vår uppfattning inom så gott som samtliga verksamhetsområden möjligheter till effektiviseringar och/eller rationaliseringar. Det är en nödvändighet för att få medel för framtida nödvändiga investeringar och/eller för att minska skatteuttaget från medborgarna.

Vi noterar t.ex. att de administrativa tjänsterna är många och att det i stort sett finns specialistfunktioner på varje förvaltning. Det kan vara informatörer, personalsamordnare, lokalsamordnare för att nämna några. Dessa funktioner borde finnas centralt och ”inköpas” då behoven uppstår. Information skulle t.ex. kunna resultera i en rationalisering och minskning av medborgartidningar eller andra trycksaker.

Vi anser att kommunens strävan skall vara att driva verksamheten så effektivt att en skattesänkning, för att öka människors valfrihet och makt över sin egen plånbok, kan göras inom de närmsta åren. Detta är genomförbart bl.a. genom framgångsrika upphandlingar, decentralisering och en mindre och effektivare central administration.

Här och var finns uttrycket ”i övrigt instämmer vi i majoritetens bedömning.” Detta skall tolkas som att vi gör det men med beaktande av den effektivare organisation vi beskrivit ovan.

Övergripande kommentarer till Driftbudget

I förslaget till budget redovisas de ekonomiska sammanställningarna nämndvis för verksamheterna.

Beträffande pris- och löneökningar baseras våra antaganden, precis som majoritetens, på löneökningar inkl. lönerelaterade tjänster på 2,5 procent. Prisökningarna på inköp av material, uppräknigen av kommunens avgifter och vissa andra typer av intäkter har beräknats till 1,7 procent.

Beträffande åtaganden av olika slag som presenteras i majoritetens förslag under målbeskrivningarna, är dessa förhållandevis detaljerade om vad som skall göras för att uppfylla målen. Här gäller generellt för oss kristdemokrater att vi principiellt instämmer i målen men inte alltid om medlen på vägen dit.

Övergripande kommentarer till Investeringar

Beträffande investeringsutrymmet generellt sett, delar vi uppfattningen att det långsiktiga målet är att det bör ligga på en nivå som gör att de kan finansieras utan ökad upplåning. Utrymmet för hur mycket som kan finansieras inom ramen för respektive års budget, bestäms av storleken på de årliga avskrivningarna och årsresultatet.

För att långsiktigt klara målet kring finansiering av investeringarna bör kommunens årliga resultat motsvara ca två procent av skatteintäkterna. Kommunen måste amortera av lånen i större utsträckning än idag samtidigt

som upplåningen måste minska. Det är inte ekonomiskt hållbart för kommunen när upplåningen i alltför stor utsträckning ökar.

Kommunstyrelsen/Kommunledningsförvaltningen

Driftsbudget - verksamhetsnivå

Vi kristdemokrater menar att kommunen ska ta fram tjänstegarantier med tydliga konsekvensbeskrivningar så att det vid bristande uppfyllelse ges klara spelregler för vad som gäller för både kommun, medborgare och företagare. Tjänstegarantierna kan t.ex. handla om tillgång till barn- och äldreomsorgsplatser och behandling av bygglovsärenden.

En kritik som ofta riktas mot den kommunala verksamheten är att det är svårt att få tydliga besked om vad som gäller. Det kan handla om tillstånd av olika slag eller att få tid hos en enskild tjänsteman. Genom att införa tjänstegarantier för olika områden kan det bli bättre tydlighet, till exempel att bygglov garanteras inom en viss tid. För att kunna införa tjänstegarantier behöver kommunen analysera sina egna rutiner och därefter ställa upp garantivillkoren. Om kommunen inte klarar att uppfylla garantin så ska någon form av kompensation utgå, till exempel att bygglovsavgiften uteblir. Det viktigaste för medborgaren eller företagaren är inte att allt går väldigt fort utan att man faktiskt vet när beslut kommer. Det möjliggör en bättre planering och framförhållning. Stor uppmärksamhet måste ägnas åt kvalitetsfrågorna. Uppföljning och utvärdering är viktiga frågor för den kommunala ledningen. Konkreta garantier ska så långt det är möjligt utfärdas för kommunala tjänster. Det ska finnas tydliga rutiner för hantering av klagomål och kompensation.

Kommunens tillgänglighet och bemötande är mycket viktigt. Kommunen ska ge tydlig information och ge ett bra bemötande, vara tillgänglig, de offentliga handlingarna ska finnas lätt åtkomliga, myndighetsbeslut ska vara tydliga och begripliga och alla ska snabbt kunna få kontakt och ges korrekt information.

Vi vill verka för en lönepolicy, som grundar sig på lika lön för lika och likvärdigt arbete med hänsyn tagen till individuell prestation. Det ska vara en självklarhet för Botkyrka kommun. En lönepolicy ska stimulera till goda arbetsprestationer och ska fokusera på uppnådda resultat genom att belöna måluppfyllelse och arbetsinsatser som förbättrar den kommunala verksamheten och servicen.

Vi kristdemokrater anser att kommunen skall införa kommunal utmaningsrätt vilket innebär att den som vill överta driften av en kommunal verksamhet kan utmana kommunen genom att lämna in en begäran om detta. Den nämnd eller styrelse som är ansvarig för verksamheten som utmanas, är skyldig att pröva utmaningen. All kommunal verksamhet får utmanas med undantag av myndighetsutövning som enligt lag eller förordning måste utföras av kommunens egna medarbetare samt strategiska ledningsfunktioner.

När det gäller kommunens totala drift så omfördelar vi sammanlagt 21 miljoner kronor mer i relation till majoritetens budget. Dessa miljoner omfördelar vi genom en ökning i drift till Socialnämnden för att stärka upp det underskott som finns samt för de kommande utmaningarna bl.a. i och med hög personalomsättning, dyra placeringar och flyktingkrisen samt en ökning i drift till Vård- och omsorgsnämnden gällande bl.a. de underbudgeterade posterna för personlig assistans och externa placeringar SoL. 3 miljoner kronor minskar vi från KS drift – motsvarande ca 1 % av den totala driften för posten KLF.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömning.

Investeringar:

Kommunens inre och yttre IT-stöd fungerar inte tillfredställande. Vi anser att detta borde fungera på ett bättre sätt med redan gjorda investeringar inom IT-driften och kommunens IT-stöd. Det behövs en ordentlig uppföljning av större investeringar för att se om investeringarna ger avsedd effekt gällande den interna effektivite-

ten och att nå ut till medborgarna. Vi anser att det är av stor vikt att göra förhandskalkyler inför återkommande IT-investeringar och noggranna uppföljningar av dessa. Vi hoppas att det kommer att ske en förbättring inom detta område i och med den nya omorganisationen av KLF.

Utöver vad som angivits ovan vill vi kristdemokrater att upphandlingar möjliggörs för kommunala företagare genom att dels medverka till utbildning av dessa i kommunala upphandlingsregler dels ha villkor som ger småföretagaren reell chans att "vinna" uppdraget och att man har en aktuell policy och riktlinjer i syfte att undvika att kommunal uppdragsverksamhet konkurrerar med sin kommunala "överkapacitet" med näringslivet. Kommunen ska tillse att kommunal verksamhet som inte tillhör kommunens kärnverksamhet och som kan bedrivas privat, konkurrensutsätts på lika villkor som den privata eller avknoppas. Avgörande för valet ska vara bättre eller lika kvalitet till lägre eller lika kostnad jämfört med egenregi samt att det finns tydliga regler för hur negativa avvikelser ska hanteras respektive vad som gäller för att avtalet upphävs före avtalstidens utgång.

Utgångspunkten för kommunens engagemang måste vara att utforma sitt näringslivsarbete så det bidrar till ett bra företagsklimat för alla. Fyra av fem nya jobb skapas av småföretagen. Det privata näringslivet är grunden för all välfärd och de skattepengar som genereras från det privata näringslivet är grundförutsättningen för den kommunala välfärden. Kommunen måste t.ex. arbeta för att ge bra service till företagen, inte konkurrera ut företag som satsar i kommunen, se till att infrastruktur fungerar både -när det gäller IT- och vägnät, se till att den kommunala byråkratin inte är för krånglig och tillgodose att industrimarkreserven hålls på en hög nivå. Vi hoppas att det kommer att ske ytterligare en förbättring inom detta område i och med den nya omorganisationen av KLF.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömning.

Södertörns överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden bereder ärenden om godmanskap och förvaltare. Tingsrätten tar sedan beslut om ärendena. Överförmyndarnämnden är en tillstånds- och tillsynsmyndighet med uppdrag att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare. Syftet med nämndens tillsyn är att motverka rättsförluster hos personer som inte själva kan bevaka sin rätt. Överförmyndarnämnden är en myndighet för den enskilde (huvudmännen, omyndiga).

Inom verksamhetsområdet för Södertörns överförmyndarnämnd menar vi kristdemokrater att kommunen; ska se till att omyndigas tillgångar förvaltas enligt föräldrabalkens bestämmelser; ska göra lämpliga val och rekryteringar av gode män/förvaltare/särskilt förordnade förmyndare; ska utöva tillsyn över gode män och förvaltares åtgärder.

Medborgarkontoren

Vi har tidigare påpekat att det behövs en analys av verksamheten och behovet av denna i framtiden. Måhända finns det andra och effektivare kontaktsätt för medborgarna? Skall verksamheten rentav i sin helhet koncentreras till kommunhuset? Vi hoppas att det kommer att ske en förbättring inom detta område i och med den nya omorganisationen av KLF.

Områdesgrupperna

Områdesgrupperna är nätverk för samverkan mellan olika aktörer på ett lokalt plan. Syftet med områdesgrupperna ska vara att utveckla området i fråga genom dialog med medborgare och genom samarbete mellan kommunen, civilsamhället, polisen och näringslivet m.fl. Man ska bl.a. verka för trygga och levande bostadsområden och skapa naturliga mötesplatser där medborgarna kan vara med och påverka sitt eget närområde samt också arbeta med förebyggande insatser för att förhindra att ett område blir otruggat att vistas i.

Kontaktcenter

Vi kristdemokrater betonar vikten av medborgarnas möjlighet att kunna kontakta kommunen gällande frågor som rör kommunens verksamheter och felanmälan. Det är angeläget att medborgarna får den hjälp de behöver på ett snabbt och enkelt sätt. "Botkyrka-appen" där medborgare kan lämna en synpunkt, ett medborgarförslag eller anmäla ett fel är ett mycket positivt tillskott inom detta område och gör det lättare för medborgare att kommunicera med kommunen i frågor som berör dem i vardagen. Det tekniska systemet kring kontakt med politiker och tjänstemän, speciellt när det gäller telefonkontakt, måste däremot förbättras.

Samhällsbyggnadsnämnden

Driftsbudget - verksamhetsnivå

Vi vill:

- tillse att arbetet med att ha mer planlagd industrimark, t.ex. i områdena kring E4/E20, intensifieras.
- bygga ut gång- och cykelvägnätet ytterligare för att bl.a. förbättra folkhälsan.
- se till att gator och vägar- inklusive de för gångare och cyklister- kännetecknas av säker trafikmiljö.
- rusta upp befintliga lekplatser och utreda möjligheter till nya.
- kartlägga och planera för "tysta zoner".
- planera för fler ungdomslägenheter.
- verka för anpassade äldreboenden i varje kommunedel.
- verka för förnyelse av detaljplaner som är inaktuella inte minst i norra kommundelarna.
- verka för att det ska finnas ett brett utbud av upplåtelseformer för det egna boendet i varje kommunedel.
- utreda etablering av spårbunden trafik mellan norra kommundelen och Tumba järnvägsstation.
- utföra fortlöpande inventeringar och åtgärda farliga trafik Korsningar.

Kommunen har ansvar för att det finns tillgång till industrimark. Kommunen ska genom att vara förutseende underlätta för näringslivets utveckling. Industrimarksreserven ska hållas på en hög nivå och är en långsiktig investering som är en förutsättning för kommunens utveckling. Kommunen ska därför snarast initiera en översikt av t.ex. Lindhovsområdet och industrimarken längs E4/E20. Samtidigt måste de miljöproblem som en etablering medför beaktas. Vi anser att det är glädjande att Skanska och kommunen gemensamt ska utveckla Södra Porten vilket förhoppningsvis också kan öka tillgången till industrimark och eventuellt skapa fler bostäder i området och fler arbetstillfällen för Botkyrkaborna.

Vi vill att kommunen ger respons på bygglovsansökan inom 7 arbetsdagar och då enligt Plan- och bygglagens bestämmelser bl.a. med avseende på om ansökan är komplett eller vad som saknas. Detta kräver en radikal omläggning av hittillsvarande arbetsrutiner. Idag kan bygglov för enkla ärenden ta uppemot 5 månader. Detta är helt oacceptabelt!

När det gäller exploateringsverksamheten så prognostiserar vi en större intäkt än majoriteten på 8 miljoner kronor.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömning.

Investeringar: Vi instämmer i majoritetens bedömning.

Tekniska nämnden

Driftsbudget - verksamhetsnivå

Vi vill:

- att löpande analyser av underhållsåtgärder görs.
- se till att kommunens lokaler nyttjas på ett effektivt sätt.
- lösa problemen med hantering av dagvatten i södra Botkyrka.
- utreda och ta fram förslag till minskad el-, vatten och värmeförbrukningen i kommunens lokaler.
- ha återkommande kontroll av kvalitén på innemiljön i skolor, förskolor och äldre- och gruppboende som ska resultera i åtgärdsprogram för uppdagade brister.
- ha en plan för hur olika fritidsområden, speciellt där det börjat bli permanentboende, ska få tillgång till kommunalt, eller av kommunen kontrollerat, vatten och avlopp för de anläggningar som inte är anslutna till det kommunala nätet.
- ha resurser för att föra register över samtliga avloppsanläggningar för att kunna kontrollera deras funktion.
- förvalta och underhålla kommunens anläggningar och vägar så att värdet bibehålls.

Det behöver göras en analys för ställningstagande om avyttring av de fastigheter som inte bedöms behövas inom överskådlig tid.

Det är bra att problematiken med dagvatten i Norra Botkyrka ska byggas bort, men vi vill fortsatt uppmärksamma att det i södra Botkyrka, och specifikt i Tullingeområdet, råder en bristfällig hantering av dagvatten i de äldre villaområdena. Planer för tillgång på vatten och avlopp i fritidsområden där det blir allt fler permanentboenden måste påskyndas.

Vi har under åren vid upprepade tillfällen tagit upp det faktum att vi inte har tillräcklig information om vilka lokaler som finns till förfogande i kommunen vilket skapar problem både i akuta lägen såsom med bl.a. flyktingsituationen och långsiktigt när det gäller budgetering av underhåll. En inventering av kommunens lokaler är något vi bett om att få genomfört länge och fastighetsenheten måste arbeta mycket bättre med detta löpande och långsiktigt.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömning.

Investeringar:

Beträffande övriga föreslagna investeringar menar vi att förnyad genomgång bör göras i syfte att fastställa vilka projekt som måste genomföras med stor skyndsamhet och vilka som kan senareläggas. I en ekonomiskt kärv situation måste man kreativt pröva alternativa lösningar.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Driftbudget - verksamhetsnivå

Vi vill:

- säkerställa att Botkyrka har giftfria förskolor.
- tillse att ventilationen uppnår tillräckligt goda mätvärden gällande frisk luft.
- verka för en rökfri kommun och ett rökfritt samhälle.
- tillse att den förorenade marken i Tullinge Riksten saneras.

Kommunen måste aktivt arbeta för giftfria förskolor utifrån de handlingsplaner som finns och kontinuerligt

uppdatera informationen enligt den senaste forskningen. Barn i förhållande till sin hormonella utveckling och sin vikt riskerar att få i sig högre halter skadliga kemikalier än vad vuxna får, framförallt mindre barn som leker mycket på golv och ska utforska sin omgivning. Det krävs direktiv och kunskap för att ställa krav på giftfria varor när man gör en upphandling samt ändring av vissa vanor på förskolorna som minskar risken för att barn utsätts för farliga kemikalier. Upphandlingsinstrumentet kan vara mycket kraftfullt i strävan efter att uppnå hållbara verksamheter.

Det är mycket viktigt att tillse att ventilationen uppnår tillräckligt goda mätvärden gällande frisk luft i förskola och skola för att främja god hälsa och prestationsförmåga hos elever.

Kommunen bör verka för ett rökfritt samhälle och kommun genom att främja arbetet med en rökfri arbetstid inom kommunens alla verksamheter. Kommunen ska vara en attraktiv och hälsofrämjande arbetsgivare som stödjer medarbetare i att skapa den goda arbetsplatsen.

Inom miljö- och hälsoskyddsnämndens område menar vi kristdemokrater att kommunen ska ta sitt ansvar för sanering av förorenad mark (samt att de som i första hand förorenat marken bekostar saneringen). Kommunen ska tillse att den förorenade marken i Tullinge Riksten, med kringliggande berörda områden, ska saneras enligt riktvärdet "känslig mark" (KM) för att säkra markmiljön och minska de hälsofaror som miljögiftet medför genom spridning i mark och vattendrag.

Vi anser att vattenförsörjningssystemet ska genomgå en miljögranskning i syfte att säkerställa att vårt viktigaste livsmedel har en hög kvalitet och att vattenanläggningarna håller en hög skyddsklass och att bara behörig personal sköter anläggningarna.

Vi vill för övrigt att kommunen ska arbeta mer aktivt för minskning av utsläpp till luft, mark och vatten; kartlägga och planera för "tysta zoner"; återkommande ha revision av kvalitén på innemiljön i skolor, förskolor och äldre- och gruppboende och att denna revision resulterar i åtgärdsprogram för uppdagade brister; verka för ett gott skydd för Botkyrkas naturresurser i form av mark och vatten och för en bevarad biologisk mångfald; tillse att naturvårdsprogrammet Botkyrkas Gröna Värden efterlevs.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömning.

Investeringar: Vi instämmer i majoritetens bedömning.

Kultur- och Fritidsnämnden

Driftsbudget – verksamhetsnivå

Vi vill:

- etablera en mötesplats för unga vuxna i Hallunda/Norsborg.
- arbeta för att pojkar och flickor kan delta i olika kultur- och fritidsaktiviteter på lika villkor.
- se till att möjligheterna till spontanidrott ökar.
- verka för olika läsfrämjande insatser för alla barn och bidra till att förbättra läsförmågan samt öka läsnästan.
- verka för att erbjuda ett rikt och varierande utbud av olika kulturaktiviteter.
- verka för att stödja föreningslivet på olika sätt och vid bedömning av bidrag till föreningar respektera dessa i sin roll som fristående från den offentliga sektorn och att de i första hand är till för att uppfylla organisationens mål för verksamheten.

Ett rikt, varierat och kvalitativt kultur- och fritidsliv med tillgänglighet för alla bidrar till god livskvalité och är viktig för utvecklingen av stimulerande livsmiljöer i kommun och region.

Kommuner har en viktig roll i arbetet med att skapa goda förutsättningar för ett rikt kulturliv, ett livslångt lärande samt meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter för barn- och unga.

Idag bedriver Botkyrka mötesplatsverksamhet för unga vuxna i Fittja och Alby. Efter Alby och Fittja har Hallunda/Norsborg högst ungdomsarbetslöshet, högst andel ungdomar som varken arbetar eller studerar, lägst förvärvsfrekvens bland unga vuxna, lägst behörighet till nationella program och högst ohälsotal för unga vuxna i hela kommunen. Till det är medelinkomsten för samtliga åldrar lägst i Hallunda/Norsborg efter Alby och Fittja. Områdesgruppens delårsrapport för Hallunda/Norsborg framhåller också att det i nuläget saknas möjligheter att engagera och aktivera gruppen unga vuxna och behovet är stort av arbetsmarknads- samt polisiära åtgärder för att komma till rätta med problemen i området. Etableringen av en mötesplats i Hallunda/Norsborg kan vara ett viktigt steg i arbetet med att nå unga vuxna i området för att kunna arbeta med dessa frågor. Vi hoppas att nämnden kommer att hitta vägar för att omfördela medel till denna mötesplats då behovet är mycket stort.

Att utöka öppettiderna på fritidsgårdar menar vi kan vara ett viktigt sätt att ge våra ungdomar möjlighet till positiv fritid. En mångfald av fritidsutbud, fritidsgårdar, musikforum, idrottsverksamhet och andra meningsfulla verksamheter är en förutsättning för att ungdomarna ska vilja vara aktiva och delta. Det handlar också om att lokaler och utbud måste vara åldersanpassade så att inte någon åldersgrupp hamnar utanför och speciellt viktigt att flickor och pojkar kan delta på lika villkor.

Syftet med den organiserade spontanidrotten är att erbjuda meningsfull fritid och fysisk aktivitet till målgrupper som står utanför föreningslivet. Genom att öppna idrottshallarna på tider de normalt är stängda och erbjuda gratis verksamhet i trygga former utan krav på föranmälan, finns också tydliga brottsförebyggande effekter och positiv inverkan på rekrytering för föreningslivet. Den organiserade spontanidrotten är ett viktigt verktyg för att kommunen ska kunna erbjuda idrott för alla unga Botkyrkabor, oavsett ekonomisk och social bakgrund, som komplement till den traditionella föreningsidrotten.

Det är brist på förenings- och verksamhetslokaler för föreningslivet. I många fall kan inte kommunen erbjuda föreningslokaler eller så erbjuder man lokaler som är undermåliga. Kommunen måste bli mer aktiv i att få fram lokaler vilket kan beaktas i samband med planering av bostadsbyggande där man också bör sträva efter att tillgodose föreningslivets behov.

E-böcker är ett viktigt verktyg i Botkyrkas läslyft och satsningen på läslust och läskunnighet. Genom utlåning av e-böcker når biblioteken nya målgrupper och lockar fler till läsning. För att kunna dra nytta av e-bokens fulla potential som läsfrämjande verktyg och för att skapa en jämlik tillgång till e-böcker i hela kommunen behöver dels utbudet av e-böcker breddas, till exempel på fler språk än svenska, och dels metoder utvecklas för att främja e-boksläsande hos fler. Idag lånas enbart cirka 10 % av e-böckerna i de norra kommundelarna. Därför är det särskilt viktigt att göra en satsning i de norra kommundelarna.

Då konsthallens verksamheter kommer att utlokaliseras till Fittja samt omlokaliseras i Tumba centrum i och med ombyggnationen så ifrågasätter vi hur detta kommer att se ut rent ekonomiskt långsiktigt. Man kan ställa sig frågan om hur mycket högre driftskostnaderna kommer att bli med två separata lokaler samt förhöjda hyror i nya Tumba centrum och om två konsthallar är önskvärt att prioritera.

Vi vill prioritera fritidsverksamhet för åldersgruppen 10-12 år för att uppmuntra till en meningsfull tid efter skoldagens slut. Det är också viktigt att verksamheten på kommunens fritidsgårdar håller en bra nivå med

t.ex. utbildade ledare. Vi bedömer att kostnaden på konsthallen är orimligt hög, man bör effektivisera verksamheten och dra ner på kostnaderna.

När det gäller kommunens totala drift så omfördelar vi sammanlagt 21 miljoner kronor mer i relation till majoritetens budget. Dessa miljoner omfördelar vi genom en ökning i drift till Socialnämnden för att stärka upp det underskott som finns samt för de kommande utmaningarna bl.a. i och med hög personalomsättning, dyra placeringar och flyktingkrisen samt en ökning i drift till Vård- och omsorgsnämnden gällande bl.a. de underbudgeterade posterna för personlig assistans och externa placeringar SoL. När det gäller driftramen för Kultur- och fritidsnämnden så minskar vi den med ca 1 % motsvarande 2,5 miljoner kronor, som avser effektiviseringar både när det gäller verksamheten och administrativt inom förvaltningen.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömning.

Investeringar:

Kristdemokraterna anser att kultur- och fritidsnämnden ska fortsätta med uppdraget att utveckla området kring Brunna IP vilket vi anser vara nödvändigt för att uppfylla kraven för fotboll i de högre divisionerna och skapa bra förutsättningar för andra idrotter. Det är viktigt att vi skapar möjligheterna för elitidrott i Botkyrka och för de olika idrottsklubbarna att utvecklas och att hela området inklusive läktare, omklädningsrum, klubb- rum etc. rustats upp. Detta är nu mycket aktuellt då Botkyrkalaget Arameisk-Syrianska IF kommer att spela i division 1 nästa säsong.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömningar.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Driftbudget - verksamhetsnivå:

Utbildningsplatser är en av de allra billigaste åtgärderna i kampen mot arbetslösheten. Förutom att antalet arbetslösa sjunker, då de i stället utbildar sig, så gör deras ökade kompetens dem mer attraktiva på arbetsmarknaden. Dessutom ökar Sveriges konkurrenskraft med välutbildade människor.

Vi vill:

- att habiliteringsersättningarna inom ramen för daglig verksamhet ska höjas.
- att kommunen ska fortsätta att utveckla Jobbcenter Botkyrka.
- att fler lärlings- och praktiska utbildningar prioriteras.
- att kommunen fortsätter att utveckla företagsklimatet för att ge bra service till företag och öka möjligheter till etablering i kommunen.

Jobbcenter Botkyrka (tidigare Vägledning Kompetens Botkyrka) har en nyckelroll i att medborgarnas framtid när det gäller studier och arbete. Det är viktigt att man arbetar serviceinriktat och engagerat för att bistå medborgarna med en överblick, helhetsperspektiv och en klar målinriktning för studier och arbetssökande.

Det är oerhört viktigt med praktik och lärlingsplatser då utbildningsväsendet måste hitta vägar för att överbrygga gapet mellan lärandet och det hantverksbaserade arbetslivet. Kraven på ett adekvat yrkeskunnande är ofta väldigt höga och det är av stor vikt att öka det verklighetsbaserade lärandet.

Utgångspunkten måste vara för kommunen att utforma sitt näringslivsarbete så det bidrar till ett bra företagsklimat för alla. Fyra av fem nya jobb skapas av småföretagen. Det privata näringslivet är grunden för all välfärd och de skattepengar som genereras från det privata näringslivet är grundförutsättningen för den kommunala välfärden. Kommunen måste t.ex. arbeta för att ge bra service till företagen, inte konkurrera ut företag

som satsar i kommunen, se till att infrastruktur fungerar både -när det gäller IT- och vägnät, se till att den kommunala byråkratin inte är för krånglig och tillgodose att industrimarkreserven hålls på en hög nivå. Vi hoppas att det kommer att ske en förbättring inom detta område i och med den nya omorganisationen av KLF där nämnden kunskaps- och kompetensmässigt ska stödja kommunstyrelsen i frågor gällande bl.a. sysselsättning, näringsliv och entreprenörskap.

När det gäller kommunens totala drift så omfördelar vi sammanlagt 21 miljoner kronor mer i relation till majoritetens budget. Dessa miljoner omfördelar vi genom en ökning i drift till Socialnämnden för att stärka upp det underskott som finns samt för de kommande utmaningarna bl.a. i och med hög personalomsättning, dyra placeringar och flyktingkrisen samt en ökning i drift till Vård- och omsorgsnämnden gällande bl.a. de underbudgeterade posterna för personlig assistans och externa placeringar SoL. När det gäller driframen för Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden så minskar vi den med ca 1 % motsvarande 2,5 miljoner kronor, som avser effektiviseringar både när det gäller verksamheten och administrativt inom förvaltningen.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömningar.

Investeringar: Vi instämmer i majoritetens bedömning.

Utbildningsnämnden

Driftbudget-verksamhet

Förskola

Målet för varje pedagogisk verksamhet, oavsett om det är familjedaghem eller förskola, bör vara att möta varje barns behov av trygg omsorg, stimulans, lek, gemenskap och utveckling.

Förskolans roll som det första steget i det livslånga lärandet har blivit allt viktigare och många barn går i förskolan under en relativt lång tid. Det är följaktligen mycket viktigt att verksamhetens kvalitet är hög och att barnen ges möjlighet att utveckla sina unika förmågor.

Botkyrka måste bli bättre på att erbjuda valfrihet inom barnomsorgen så att alla föräldrar kan hitta det omsorgsalternativ som passar just deras barn bäst. När det gäller behöriga förskolepedagoger så har kommunen också en stor utmaning att hantera inför framtiden.

Vi vill:

- omdisponera inom föreslagen ram genom att tilldela mer resurser för anskaffande och drift av fler familjedaghem.
- samordna utbildning för familjedaghemsvårdare med utbildning för förskolepersonal.
- införa en kvalitetssäkring som tar hänsyn till bl.a. lokalerna, utemiljön, barngruppernas storlek och personalens utbildningsnivå.
- att ambitionen med att servera närodlade och/eller ekologiska livsmedel i möjligaste mån i våra förskolor bör befästas med en kvalitetssäkring. Barnen bör få kunskap och medvetenhet om hur mat produceras i ett kretsloppstänkande.
- öka andelen behöriga förskolepedagoger för att skapa de bästa förutsättningarna för lärande.

Grundskola/gymnasium

Skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska främja alla elevers utveckling och lärande samt stimulera lusten till att lära. Man ska förmedla grundläggande demokratiska värden såsom alla människors lika värde, individens frihet, solidaritet med de svaga och utsatta och jämställdhet för att nämna några. Skolan ska vara en plats där elever och lärare känner sig trygga i en god arbetsmiljö med studiero där kränkningar inte förekommer vilket är förutsättning för lärande.

Enligt Lärarförbundets ranking av *Bästa skolkommun 2016* där samtliga av landets skolkommuner rankas så får Botkyrka ett relativt lågt resultat gällande flera undersökta punkter, bl.a. när det gäller behöriga lärare, andel elever i åk 9 som är godkända i samtliga ämnen, andel elever som klarar gymnasiet på 3 år och andel med grundläggande behörighet för högskolestudier. Vi har en rad utmaningar framöver som handlar om t.ex. elevers behörighet till gymnasiet och högskolan och hur vi ska attrahera och få duktiga lärare att vilja stanna i kommunen.

Vi vill:

- erbjuda flexibel skolgång för att inom 8 – 10 år kunna nåkunskapsmålen i grundskolan, då inte alla elever studerar i samma takt.
- att varje elev ska ha en egen utvecklingsplan där även föräldrarna involveras med regelbunden uppföljning från skolstart.
- öka andelen behöriga till gymnasiestudier, i första hand med en skola som tar tillvara barnets lust att lära.
- ge möjlighet till studiestöd utanför skoltid med frivilliga ungdomar/organisationer, sprida kunskapen till skolorna om läxhjälpstöd genom att undanröja byråkrati med krångliga regler.
- uppgradera betydelser till skolornas hälsoteam för att ge stöd till barn och unga som är i riskzon.
- utöka föräldrastödet till barn med neuropsykiatrisk problematik.
- erbjuda sommarkollo för behövande familjers barn, för att tillgodose varje barns rättighet att få uppleva vår underbara natur utanför ”sin egen port”.
- att mobbning och kränkande handlingar inte förekommer är alla vuxnas ansvar, en skyldighet är att varje skola redovisar hur upprättade antimobbningsplaner följs.
- att man aktivt arbetar mot våld i skolan för att unga och personal har rätt till en trygg miljö att arbeta, studera och vistas i.
- att våra särskoleelever i möjligaste mån erbjuds skolgång enligt familjens önskemål.
- att kommunen erbjuder kontinuerlig kompetensutveckling och goda arbetsvillkor för lärare där arbetsbelastningen är rimlig.

Fetma ökar bland barn och ungdomar i Sverige. Ca 20 - 25% av ungdomar i 10-årsåldern i Sverige är överviktiga och drygt 3 % lider av sjukdomen fetma vilket ofta också påverkar vår hälsa som vuxna. Skolan måste ge eleverna goda förutsättningar att äta rätt. Det som serveras i skolans cafeteria, kiosk eller fritidsgård kan ha stor betydelse för elevens hälsa. Eleverna ska kunna köpa bra livsmedel såsom frukt, grönsaker, smörgås, mjölk, yoghurt och juice. En viktig aspekt här är att sortimentet inte ska ersätta lunchmåltiden.

- I hälsofrämjande syfte, vill Kristdemokraterna att försäljning av godis, snacks, läsk och s.k. energidrycker i skolans cafeteria, kiosk eller fritidsgårdar upphör.

Nya gymnasieskolans utmaning ligger bl.a. i att utöka andelen elever att välja praktiskt inriktade yrkeslinjer.

Vi vill:

- Utöka samarbetet med näringslivet samt öka attraktionen för unga att vilja arbeta med vård och omsorg och även inom andra praktiska yrkesområden. Ett sätt skulle vara att låta människor från olika praktiska yrken som brinner för sitt yrkesval, komma till skolan och dela med sig av sina erfarenheter med en positiv beskrivning.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömningar.

Investeringar: Vi instämmer i majoritetens bedömning.

Socialnämnden

Driftbudget - verksamhetsnivå

För oss kristdemokrater motiverar solidaritetsprincipen att ta gemensamt ansvar för alla människor, i synnerhet de utsatta. Vi anser att socialpolitiska insatser måste präglas av respekt för den personliga integriteten och ge förutsättningar för inflytande och delaktighet från den enskilde både när det gäller vuxna och barn. Alliansregeringens proposition ”stärkt skydd för barn och unga” föreslår ändringar i socialtjänstlagen i syfte att stärka stödet och skyddet för barn och ungdomar som far illa eller som riskerar att fara illa. Tillsynsärenden inom hälso- och sjukvård ökar således då den statliga tillsynen förstärkts. Socialnämnden står inför en rad utmaningar de kommande åren som kommer att kräva både resurser och nyskapande idéer.

Vi vill:

- förstärka ramen för att bättre kunna identifiera och stödja ”glömda barn”, d.v.s. barn till alkoholister, psykiskt sjuka m.m.
- utveckla föräldrastödsprogrammen och att de ska erbjudas varje år.
- utöka öppettiderna för öppen förskola med jämt fördelade öppettider i samtliga kommundelar som en träffpunkt med pedagogiskt utbildad personal som ett viktigt led i föräldrastödet.
- att det skall finnas en kommunal garanti för personer som beviljats insatser för boende enligt Socialtjänstlagen, SOL, att få sin bostad inom tre månader från det att beslut tagits och att det finns regler för vilka skyldigheter kommunen har om löftet inte hålls.
- att de ideella organisationerna ska släppas in i missbruksvården. Det finns många organisationer inom till exempel kyrkor och samfund som har ett dokumenterat gott utfall i sin verksamhet.
- att kommunen arbetar aktivt för att förhindra och motarbeta drog- och alkoholanvändning hos Botkyrkas ungdomar.
- att kommunen också bygger upp kompetens för att upptäcka andra former av missbruk, exempelvis spelmissbruk. Många ungdomar, inte minst skolkande skolelever eller arbetslösa, riskerar att tidigt fastna i detta missbruk.
- att kommunen arbetar fram en konkret handlingsplan för att förhindra att medborgare rekryteras till våldsbejakande extremistiska grupper.
- återinföra familjecentraler i kommunen där mödravård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänsten finns under samma tak för att bättre kunna erbjuda service och stödja familjer.

Att tillförsäkra att barn och unga inte far illa är ett ansvarsfullt och många gånger komplicerat uppdrag. En lagstadgad verksamhet måste uppfylla de krav gällande utredningar och åtgärder som lagen kräver och kan inte gå med underskott år efter år. Dessa brister på resurser kan potentiellt skada barn och unga då man inte kan garantera kvalitén i socialtjänstens verksamhet och öka kostnaderna i allt för hög grad. En mycket viktig del av arbetet handlar om kontinuitet och uppföljning. Sverige och Europa står mitt i en enorm uppgift att ge människor som flyr från krig, förföljelse och förtryck en trygg tillvaro. Mot bakgrund av att antalet personer som sökt asyl i Sverige ökat kraftigt är utmaningarna för det svenska asylsystemet och följaktligen för kommunerna mycket stora. Situationen förändras dag för dag, vecka för vecka och då socialnämnden har det strategiska samordningsansvaret för kommunens flyktingmottagande så kommer det att innebära ytterligare utmaningar de kommande åren. Den sänkta schablonen för ensamkommande barn som troligtvis träder i kraft 2017 får också betydande konsekvenser i form av lägre intäkter till kommunen vilket gör att det ekonomiska läget ser lite sämre ut för nästa år. Kostnaderna för det ekonomiska biståndet uppskattas också fortsättningsvis stadigt att öka främst gällande placeringar på skyddade boenden och HVB-boenden och **vi kristdemokrater ökar därför driframen för nämnden med motsvarande 7 miljoner kronor** för att stärka upp underbudgetering för bl.a. dessa nämnda områden samt för utmaningarna i stort i och med den höga personalomsättningen och flyktingkrisen.

Hög arbetsbelastning och hög personalomsättning kan leda till att barn och unga faller mellan stolarna när inte tillräcklig erfarenhet finns samt att antalet ärenden per person inom socialtjänstens är högt. Detta kan också leda till sämre uppföljning vid placeringar och längre placeringar vilket i sin tur leder till högre kostnader. Risken finns för att barn, unga och vuxna far illa då anmälningar och utredningar går för långsamt samt att uppföljningarna av insatserna blir lidande. Åtgärder behöver genomföras för att kommunen ska få behålla personalen långsiktigt. Man behöver en strukturerad och individuellt utformad introduktion för nyanställd personal inom socialtjänsten för att man ska klara av de utmaningar som arbetet långsiktigt innebär. Sedan kan man succesivt övergå till svårare ärenden. Lönerna måste ligga i linje med det ansvar och den kompetens som personalen har annars är det svårt att motivera personer att stanna. Det behövs också personal med speciell kompetens som kan hantera ärenden gällande brukare med mer komplexa behov. Men även om man kommer till rätta med personalbristen och kompetensutvecklingen så behövs en strukturerad organisation uppifrån som är utrustad med den övergripande kunskapen för ett samhälle i allt större behov av sociala tjänster.

Bostadsbristen leder till höga kostnader för hotell och vandrarhem då placeringarna där blir många. Om en familj inte har någonstans att ta vägen och alla lägenheter som kommunen hyr är upptagna, blir nödlösningen t.ex. ett rum i ett lägenhetshotell eller vandrarhem vilket ofta blir långvarigt och innebär höga kostnader som enligt prognosen inte ser ut att minska någon gång de kommande åren. Bostadsbrist och arbetslöshet i landet påverkar alla och innebär att en allt större grupp dessutom söker sig till socialtjänsten som annars inte har en social problematik, vilket ytterligare ökar belastningen. Det behöver byggas mer generellt, både när det gäller lägenheter för unga, arbetslösa och människor med sociala problem. Att utöka byggandet av modulbostäder med tidsbegränsade bygglov kan lindra en del av bostadsbristen för nyanlända, men också de som redan finns i systemet och är i behov av ekonomiskt bistånd av andra orsaker och blir kvar länge på vandrarhem eller hotell.

Barn och ungdomars psykiska hälsa och föräldrars möjligheter och förmåga att på ett fullgott sätt kunna ta hand om sina barn och lösa de problem som kan uppstå i ungdomsåren påverkar hela samhället i stort. Det är mycket viktigt med insatser såsom föräldrastöd vilket samhället tjänar på i längden. Mår familjen bra så mår samhället bra. Ett utvecklat föräldrastöd bör prioriteras så att alla föräldrar som önskar kan delta och att informationen om föräldrastödsprogrammen når ut till alla och erbjuds varje år.

Lokal samverkan för att förebygga att unga rekryteras till våldsbejakande extremistiska grupper måste bli bättre. En del i det förebyggande arbetet handlar om att ge stöd och utbildning till medarbetare i kommunen. Det gäller till exempel skolpersonal, personal på fritidsgårdar eller medarbetare inom individ- och familjeomsorgen för att bli bättre på att fånga upp unga som är i riskzonen för att radikaliseras. Vi anser att det behövs en kommunal arbetsgrupp som jobbar specifikt med detta tillsammans med skolan, föreningar, församlingar, individ- och familjeomsorgen för att förhindra att ungdomar ansluter sig till extremistiska grupper och för att skydda vårt samhälle. Det är också viktigt att man arbetar fram konkreta och tydliga förslag för hur man hanterar situationen och vet hur man ska agera om t.ex. en närstående, en elev eller en församlingsmedlem uppfattas ha radikaliserats.

De öppna förskolorna är en del i kommunens förskoleverksamhet, men fyller också en funktion i ett generellt familjestödande arbete. De erbjuder barn som står utanför förskolan en förskolepedagogisk gruppverksamhet samtidigt som den ger småbarnsföräldrar möjlighet till kontakt och gemenskap i bostadsområdet. I och med flyktingkrisen och den stora inflyttningen i kommunen, både genom EBO och genom anvisning så kommer behovet av mötesplatser och insatser och stöd för föräldrar och barn att öka. Öppna förskolan kan vara ett första steg för nyanlända familjer att komma i kontakt med den svenska kulturen och knyta kontakter med andra föräldrar och barn. Man kan inte sätta ett värde i pengar på denna mycket betydelsefulla verksamhet som vi kristdemokrater vill stärka och utveckla. Vi vill därför utöka öppettiderna för öppna förskolan och att öppettiderna är jämt fördelade i samtliga kommunaldelar.

Det är viktigt att den nya resursfördelningsmodellen tar med fler faktorer än befolkningsutvecklingen i beräkningen av framtida volymförändringar. Ett system som i allt för stor utsträckning tar hänsyn till parametern – volymökning – kan slå hårt mot vissa förvaltningar såsom bl.a. socialförvaltningen. Detta då en eller ett fåtal brukare kan komma att kosta väldigt mycket mer än beräknat. Det måste i systemet finnas tillräckligt utrymme för större variationer i behov.

Det är positivt att kommunen jobbar aktivt för att hitta platser för tillfälligt jourboende vilket kan skapa trygghet för de medborgare som p.g.a. olika sociala problem är i behov av försörjningsstöd och en plats att bo. Kommunen måste också fortsätta att aktivt arbeta med Botkyrkabyggen för att säkra tillgången av boende för berörda målgrupper.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömningar.

Investeringar: Vi instämmer i majoritetens bedömning.

Vård- och omsorgsnämnden

Driftbudget - verksamhetsnivå

Vi vill:

- satsa på kompetensutveckling för att behålla, förvalta och utveckla personalen samt arbeta för att bli en attraktiv arbetsgivare för ny kompetent och kvalificerad personal.
- ta fram och erbjuda ett Trygghetskontrakt med medborgarna, som tydligt visar vad kommunen ska göra för att säkerställa en likvärdig vård.
- erbjuda fler offentligfinansierade utföraralternativ inom äldreomsorgen t.ex. seniorboende och trygghetsboende, som både kan ta hänsyn till integritet, hög servicenivå, larm, bostadsrätt eller hyresrätt och närhet till personal, utan att vara ett institutionsboende.
- utveckla samverkan med ideella föreningar och idéburna organisationer; för bl.a. språkanpassat äldreboende.
- inrätta seniorkolloverksamhet under sommarperioden för att ge äldre i Botkyrka kommun möjlighet till miljöombyte och social samvaro.
- garantera att personer som beviljats insatser för boende enligt lagen om särskilt stöd och service till funktionshindrade, LSS och Socialtjänstlagen, SOL får sin bostad inom tre månader från beslut och att det finns regler för vilka skyldigheter kommunen har om löftet inte hålls.
- planera för anpassat småskaligt boende i varje kommunedel med en prioritering där behovet är mest akut.
- inrätta en akutbedömnings/verkställighetsfunktion som har mandat att dygnet runt agera om behov av akut insats behövs för att t.ex. avlasta anhörigvårdare (Vi anser att föreslagen äldrelots inte i tillräcklig grad löser vad som egentligen efterfrågas).
- bevaka att processen med ombyggnation av Allégårdens vård- och omsorgsboende och omvandlingen av Tumba vård- och omsorgsboende, som omfattar försäljning av fastigheten Samariten, sker både skyndsamt och kostnadseffektivt.
- återinföra familjecentraler i kommunen där mödravård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänsten finns under samma tak för att bättre kunna erbjuda service och stödja familjer.

Vård- och omsorgsnämnden står inför stora utmaningar under 2017 och de kommande åren. Förvaltningens delårsrapport per augusti 2016 visade ett prognostiserat underskott på 15 miljoner kronor. I första hand handlar det om volymökningar inom personlig assistans och externa placeringar SoL. Däremot verkar volymökningarna i hemtjänsten, som tidigare bidragit till stora underskott, vara under kontroll. Kostnaderna för om-

byggnation av Allégårdens vård- och omsorgsboende verkar dock skena i väg med tilläggsäskanden som gör att den ursprungliga kalkylen kraftigt överskrids. Det är viktigt att bevaka processen med stor noggrannhet. För att kunna hantera de utmaningar som nämnden står inför **så ökar vi kristdemokrater driframen för nämnden med 14 miljoner kronor för 2017.**

Befolkningsprognosen visar ett ökat antal äldre och en tydlig trend är att personer 65 år och äldre kommer att utgöra en allt större andel av kommunens befolkning. Volymökningen i kommunen motsvarar behov av ett nytt vård- och omsorgsboende var femte år. Inom funktionshinderområdet är behovet ett nytt service- eller gruppboende per år. Dessutom är underhållet av en stor del lägenheter och lokaler eftersatt och måste åtgärdas för att uppfylla Arbetsmiljöverkets krav. I första hand handlar det om Tumba vård- och omsorgsboendet och Allégården med totalt cirka 200 brukare. Det är särskilt viktigt med en väl fungerande strategi för att säkerställa en trygg boendesituation för äldre och personer med funktionsnedsättning inklusive bostäder med särskild service enligt LSS som vård- och omsorgsboenden enligt SoL.

Kompetensutveckling för personalen som arbetar inom vården och omsorgen om äldre har i några avseenden varit eftersatt. Andel omsorgspersonal med, för yrkesrollen, grundkompetens motsvarande socialstyrelsens allmänna råd är fortfarande låg. Därutöver har hög personalomsättning av handläggare såväl som chefer inom myndighetsverksamheten i samspel med det ogynnsamma arbetsmarknadsläget inneburit kompetensflykt, varierande kvalitet på utredningar och brister i rutinerna vilket i sin tur påverkat både handläggningstiden och kvaliteten negativt. Här eftersträvar vi mer stabilitet och resursförstärkning med avseende på personal såväl som handledning och utbildningsinsatser. Kristdemokraterna ser inte kompetenshöjande insatser som en kostnad, utan en investering som på längre sikt ger stimulans, effektivitet och bättre resultat samt en kvalitetshöjning för de som får del av den här delen av kommunal service. Förvaltningen måste bli en mer attraktiv arbetsgivare som behåller, förvaltar och utvecklar redan anställda medarbetare men också attraherar ny kompetent och kvalificerad personal. Samarbetet med Vård- och omsorgscollege är ett steg i rätt riktning. Kristdemokraterna anser det nödvändigt med resursförstärkningar och stödfunktioner och vill därför göra en särskild satsning i syfte att åstadkomma kvalitetsutveckling inom verksamheten. Utöver ren kunskapsutveckling, handledning och fortbildning, vill vi satsa på IT-användning, ledarskapsutveckling, erbjuda stöd och kompetensutveckling till verksamhets- och enhetschefer, synliggöra karriärvägar, utveckla nya utbildningsmoment och inte minst att stärka personalens möjligheter till inflytande och delaktighet. Ett annat viktigt satsningsområde är att få fler män att välja vården och omsorgen om äldre som yrke.

Samarbetet med Vård- och omsorgscollege är också viktigt ur ett annat perspektiv. Kommunen har svårt att rekrytera kontaktpersoner till personer LSS-insatser som har gruppboende med som en extra social kontakt för att hjälpa till att bryta den enskildes isolering genom samvaro. I synnerhet är det ätt matchning, t ex äldre med äldre och unga med unga som är extra svårt att tillfredsställa. Detta är mer en principiell fråga som handlar om jämlikhet och omsorg om den lilla människan.

Kristdemokraterna vill införa valfrihetssystem, LOV, för omvårdnadstjänster snarast möjligt för att stärka den enskildes möjligheter till inflytande över den egna vardagen. Dessutom kommer det att uppmuntra enskilt företagande eller kooperativ verksamhet inom äldreomsorg, för att utöka valmöjligheterna för kunden att välja mellan olika utförare. Tanken är att kundernas val av utförare ska påverka kvaliteten i positiv riktning gällande de tjänster som erbjuds, men också att det på sikt ska bidra till att göra yrkena inom detta område mer professionella och attraktiva.

De 17 lokala värdighetsgarantier som på initiativ från Kristdemokraterna gäller från 1 januari 2014 inom Botkyrkas äldreomsorg är ett viktigt steg i rätt riktning eftersom förutom en ökad tydlighet om vilken service man kan förvänta sig, även bidrar till kvalitetsutveckling genom att äldreomsorgens medarbetare får en tydligare bild av sina arbetsuppgifter. De lokala värdighetsgarantierna måste dock kontinuerligt utvärderas och utvecklas

genom att granska och utveckla rutiner och lokala riktlinjer för att identifiera vad som kan riskera att bli generaliserande samt för att bättre kunna anpassas efter enskildas viljor, vanor och preferenser. Världighetsgarantierna måste bli en naturlig del i det dagliga arbetet genom att vara vägledande för personalens arbetssätt och bemötande, samt även genomsyra hela verksamheten.

Åldrandeprocessen kan innebära förutom sämre aptit att smak och doft upplevelse förändras. Viktminskning och undernäring av äldre är ett betydande problem både för patienter, anhöriga, och hela vårdsystemet. Den sociala aspekten på vad en måltid innebär bör inte förringas. En positiv måltidsupplevelse är betydelsefullt för aptiten och är kopplad till bl.a. social situation och sällskap under måltiden, rummets och dukningens utformning och matens smak, doft, färg, form och konsistens. Det är viktigt att äldre personer får chans att uppleva måltiderna som något positivt. Därför behöver maten och måltidsituationerna i större utsträckning anpassas efter varje individs hälsa, smak och förutsättningar.

Många äldre känner sig ensamma och bristen på social samvaro är stor även hos många som får hjälp från äldreomsorgen. Detta skapar både psykiskt och fysiskt lidande. Forskare har studerat fenomenet sommarkollo för äldre närmare och har hittat en rad mycket positiva effekter. Bland annat upplevde deltagarna bättre sömn, tog färre mediciner och använde inte rullatorn lika mycket som annars. Kristdemokraterna vill därför inrätta seniorkolloverksamhet under sommarperioden för att ge äldre i Botkyrka kommun möjlighet till miljöombyte och social samvaro. Syftet med verksamheten är att uppnå positiva hälsoeffekter genom att erbjuda deltagarna social samvaro och roliga aktiviteter, t. ex. matlagning, tipsrundor, boule, bingo, allsång och stavgång.

Det är nödvändigt med effektiviseringar inom flera av nämndens verksamhetsområden. Vi bedömer att det finns en möjlighet till att effektivisera genom bl. a. lägre timpris och införande av digitala (nyckelfria) låssystem inom hemtjänsten, omvandling av några gruppboendestäder (med krav på bemanning dygnet runt) till serviceboendestäder och sänkta ersättningsnivåer på serviceboenden inom verksamheten för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Kristdemokraterna vill även se över och ta fram rutiner för att kvalitetssäkra att biståndsbedömningarna sker på likartat sätt och i nivå med andra kommuner med motsvarande förutsättningar och därmed få en positiv effekt för det ekonomiska utfallet.

Män och kvinnor med funktionsnedsättning är en av de fyra grupper som löper störst risk för ohälsa enligt Botkyrka kommuns egen omvärldsanalys för 2016-2019. Funktionsnedsättningar kan te sig på många olika sätt vilket gör att kommunen behöver arbeta än mer individanpassat för att hjälpen ska nå fram. Personer med neuropsykiatriska diagnoser är en särskilt utsatt grupp där många på grund av funktionsnedsättningen har svårt att tala för sig själv. Kristdemokraterna vill därför verka för en ökad kompetens om dolda handikapp inom kommunen, men främst hos de utredande tjänstemännen. Insatserna skall vara utformade med individens behov i centrum - inte utifrån hur kommunen är organiserad. Ett led i detta är bland annat ett förbättrat samarbete mellan olika instanser inom kommunen exempelvis socialtjänst och vård och omsorg med dess utförande instanser och vi vill även verka för ett samarbete mellan kommun och landsting i dessa frågor.

Vi anser att kommunen ska införa möjligheten för dem som vill och är 85 år eller äldre att tillgå ett tryggt gemenskapsboende oavsett friskhetstillstånd inom tre månader från det att sådan begäran gjorts. Det är, menar vi, i sig en förebyggande åtgärd eftersom de personer som tillhör denna grupp kan känna ökad trygghet i befintligt boende och att därmed möjligtvis senarelägga tunga vårdinsatser.

Det är en grundläggande rättighet att brukare av välfärdstjänster inte ska behöva utsättas för andrahands- eller tredjehandsrök från kommunens personal. Vi anser därför att alla medarbetare inom vård och äldreomsorg inte tillåts att röka under arbetstid och ser till att man byter kläder om man röker på sin lunchrast. Det är här brukarens rättighet att slippa röklukt som måste gå före rökarens rättigheter att röka. Personalen ska informe-

ras tydligt om detta och erbjudas rökavvänjning. Detta är en arbetsledarfråga som ska ingå i medarbetarsamtalen och följas upp kontinuerligt.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömningar.

Investeringar: Vi instämmer i majoritetens förslag.

Kommunala bolag/samverkansbolag - en del av den kommunala verksamheten

En betydande del av kommunens ekonomi finns i de kommunala bolagen. Ett stort ansvar ligger på partierna att på medborgarnas vägnar utöva uppsikt över bolagens verksamhet via de förtroendevalda styrelseledamöterna. Kommunen ska vara en ansvarsfull ägare med ett väl genomarbetat och formaliserat regelverk för hur de kommunala bolagen ingår i kommunens verksamheter i sin helhet. Ägardirektiv bör komplettera bolagsordningen och ska regelbundet omprövas av kommunfullmäktige. En bolagspolicy bör finnas som anger hur kommunstyrelsens uppsiktsskyldighet över bolagen utövas och hur informationsflödet mellan kommunens olika verksamheter och bolagen ska ske, samt hur gemensamma resurser som personal- löne- och ekonomifunktioner ska samordnas. "God sed för styrning av kommun- och landstingsägda bolag" framtagen av Sveriges Kommuner och Landsting ska tillämpas i kommunala bolag.

Botkyrka kommun äger ett antal aktiebolag, helt eller tillsammans med andra kommuner, för att ge invånarna service. Kristdemokraterna är positivt inställt till bolagisering av verksamheter t.ex. för att lösa stora och kapitalkrävande uppgifter som fjärrvärme, avlopp och renhållning i samverkan med andra kommuner.

Bolag med verksamheter utanför kommunens kärnverksamheter, bör utvärderas kontinuerligt. Vid denna utvärdering bör särskild hänsyn tas till konkurrenssituationen med t.ex. andra bolag inom kommunen. Om olika omständigheter gör att kommunala verksamheter inom dessa områden bolagiseras, bör målet vara att avyttra bolagen när möjlighet ges.

Vi kristdemokrater anser det viktigt med den kommunala självstyrelseprincipen. Vi förordar den demokratiska arbetsformen där de olika kommunala styrelserna och nämnderna leds och styrs av folkvalda, direkt eller indirekt valda som ett resultat av representationen i kommunfullmäktige. Styrelsen i kommunala nämnder/styrelser har således förtroendeuppdrag och har valts av kommunfullmäktige.

Botkyrkabyggen AB

Botkyrkabyggen AB är ett helägt kommunalt bolag och är kommunens allmännyttiga bostadsföretag och har ca 11 000 lägenheter vilket motsvarar 90 % av alla hyresrätter i kommunen. I bolagets hyresrätter bor c:a 1/3 av kommunens befolkning.

Kristdemokraterna anser att fler hyresvärdar skulle vara bra för invånarna i kommunen. Detta kan åstadkommas genom att sälja delar av Botkyrkabyggens fastighetsbestånd. Vi anser att Botkyrkabyggen ska ta fram en plan för hur hyresgäster som vill omvandla sina hyreslägenheter till bostadsrätter kan ges möjlighet till detta.

Upplev Botkyrka AB

Upplev Botkyrka AB är ett av kommunen helägt dotterbolag med inriktning på upplevelseindustrin. I företaget ingår Lida friluftsgård och Subtopia.

Den kristdemokratiska inriktningen är att satsningarna på upplevelsenäringen genom Upplev Botkyrka AB ska ha som syfte att på sikt göra bolaget avyttringsbart.

Hågelbyparken AB

Hågelbyparken AB är ett av kommunen helägt dotterbolag med inriktning på upplevelseindustrin. I företaget ingår verksamheten på Hågelby. Bolaget var tidigare en del av Upplev Botkyrka AB men bröts loss för att kunna överlätas på extern ägare i anslutning till framtida etableringar på marken runtomkring Hågelby.

Botkyrka Stadsnät AB

Kraven på snabb, säker och högkvalitativ informationsöverföring ökar. Samtidigt ökar kraven på flexibilitet så att den enskilde användaren inte måste "läsa" sig till enskild tjänsteleverantör utan kan välja tjänster från olika tjänsteleverantörer. Då behövs ett nät som inte är knutet till en tjänsteleverantör utan ett oberoende nät skilt från tjänsteleverantörerna.

Botkyrka Stadsnät är ett bredbandsnät öppet för konkurrerande leverantörer där Botkyrkaborna får tillgång till internet, tv och telefoni. Botkyrka Stadsnätets grundläggande syfte är att ge förutsättningar för ökad samhällsnytta. Stadsnätet ska erbjuda medborgare och näringsliv högre kommunikationskapacitet till lägre kostnad ge ökad valfrihet och ökat utbud, stärka de kommunala verksamheternas utvecklingsmöjligheter och sänka kommunikationskostnaderna.

Bredbandsatsningen är ett långsiktigt projekt och den kristdemokratiska inriktningen är att nätet ska vara en satsning som på ett kostnadseffektivt sätt gynnar medborgarna.

SRV Återvinning AB

SRV återvinning är ett aktiebolag ägt av kommunerna Botkyrka och några närkommuner inom Södertörn. Detta bolag har kommunernas uppdrag att sköta insamling och hantering av hushållssopor, enligt miljöbalken som stipulerar att det ska finnas en renhållningsordning samt en avfallsplan för varje kommun. Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om hur kommunen arbetar med att minimera mängden avfall samt avfallets farlighet. Avgifterna ska anpassas efter användning, men vi anser att second hand organisationer verksamma inom ägar-kommunerna ska avgiftsfritt kunna nyttja SRV:s tjänster eftersom konsumenterna redan betalat för dessa tjänster.

Bolagets verksamhet har under årens lopp rört sig från enbart transport och förvaring av sopor till att omfatta återanvändning, återvinning och energiutvinning.

Inom återanvändnings och återvinningsområdena finns även andra aktörer. I syfte att ge mesta möjliga service för minsta möjliga kostnad anser vi kristdemokrater att hela eller delar av SRV:s verksamhet ska konkurrensutsättas.

Sydvästra Stockholmsregionens VA-verksaktie-bolag - Syvab

Sydvästra Stockholmsregionens VA-verksaktiebolag - Syvab är ett av kommunen delägt bolag som på uppdrag hanterar kommunens VA-frågor. Vi menar att det ingår i kommunens uppgifter att tillse att det finns infrastrukturella anläggningar inom de olika tätorterna så att medborgarna erhåller god service på ett ekologiskt hållbart sätt.

Vi menar att bolaget också borde få i uppdrag att säkerställa utvecklingen för de VA-verksamhetsbehov som ännu inte är tillgodosedda och ta en plan för hur VA-frågorna ska hanteras i kommunens glesbygdsområden.

Södertörns Fjärrvärme AB/Södertörns Energi AB

Södertörns Fjärrvärme AB, SFAB, ägs av Södertörns Fjärrvärme Energi AB, som i sin tur ägs till hälften vardera av Botkyrka och Huddinge kommuner. SFAB är ett bolag som äger fjärrvärmedistributionsnätet i Bot-

kyrka, Huddinge och Salems kommer, samt producerar eller köper, distribuerar och säljer värme till hushåll och företag i dessa kommuner.

Vi Kristdemokrater anser att denna verksamhet trots att den bedrivs på en konkurrensutsatt marknad kan inrymmas inom kategorin kommunala verksamheter av infrastrukturell karaktär. Ett solidariskt ägande kan bidra till att skapa en struktur för ett hållbarare samhälle genom att minska negativ klimatpåverkan och ge fördelaktiga värmekostnader för kommunmedborgarna. I det senare fallet är huvudfrågan att finna lösningar som gynnar Botkyrkaborna och i andra hand se över ägar- och driftsformerna. Vi har inga planer på en försäljning av kommunens del av berörda bolag.

Med tanke på att fjärrvärmen produceras till närmare 70 % av förnyelsebara och miljöriktiga bränslen, anser vi kristdemokrater det angeläget att bolaget prisstruktur är av en gemensam långsiktig solidarisk karaktär som uppmuntrar anslutning till fjärrvärmenätet. Vi avser föreslå kommunen genom ägardirektiv ta initiativ att få fram en policy som i högre grad än vad som f.n. gäller uppmuntrar anslutning till fjärrvärmenätet.

Söderenergi AB

Söderenergi AB är ett delägt bolag som producerar fjärrvärme (varmvatten) som distribueras genom fjärrvärmenät som ägs av Södertörns Fjärrvärme resp. Telgenät. Söderenergi producerar fjärrvärme till hushåll, industrier, kontor och sjukhus huvudsakligen i Huddinge, Botkyrka, Salem och Södertälje.

Vi Kristdemokrater anser att denna verksamhet trots att den bedrivs på en konkurrensutsatt marknad kan inrymmas inom kategorin kommunala verksamheter av infrastrukturell karaktär där ett solidariskt ägande kan bidra till att skapa en struktur för ett hållbarare samhälle genom att minska negativ klimatpåverkan. I det senare fallet är huvudfrågan att finna lösningar som gynnar Botkyrkaborna och i andra hand se över ägar- och driftsformerna. Vi kristdemokrater är positiva till planerad expansion med utbyggnad och komplettering med kraftvärmeverk och har f.n. inga planer på en försäljning av kommunens del av bolaget.

Det nya ägardirektivet innebär bl.a. att bolagets styrelse plötsligt frångår principen av att vara förtroendemannastyrt via politiker i de båda kommunerna till att bli en blandning av tjänstemannastyre och politikerstyre. Nu skall tjänstemän - anställda i ett kommunalt bolag vara med och fatta beslut som påverkar deras egna anställningsvillkor. De oberoende besluten, som ett kommunalt bolags styrelse skall fatta utifrån sin roll som valda representanter för sin kommun, anser vi håller på att tunnas ut och äventyras.

Vi anser att det finns anledning att ompröva om Södertörns Energi AB och Södertörns Fjärrvärme AB fortsättningsvis skall vara separata bolag. En fusion av de båda bolagen skulle bl.a. spara administration och pengar. Vi skulle vilja se att Botkyrka och Huddinge kommun kan komma överens och hitta en lösning för detta och att Botkyrka kommun inleder en diskussion med Huddinge kommun för att framöver möjliggöra en sammanslagning.

Södertörns brandförsvarsförbund, SBFF

Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF) ansvarar för räddningstjänsten för Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö kommun.

Den centrala uppdraget är att bidra till att alla medlems kommuninvånare känner sig trygga och säkra i sin kommun.

I förebyggande syfte beträffande brandskyddsarbete erbjuder (SBFF) bland annat olika utbildningar i brandsäkerhet, brandkunskapsutbildningar för elever i förskolan och grundskolan, ansvarar och medverkar vid olika evenemang i medlemskommuner, tillsyn av fastigheter och verksamheter samt besiktningar och byggnadslov av olika slag.

Räddningscentralen Stockholms län drivs av (SBFF) med brandkårens Attunda som samverkanspartner som larmar ut resurser och leder räddningsinsatser i 16 kommuner. Vid en insats har räddningscentralen den övergripande lägesbilden av händelsen och eventuella samtida händelser i området och kan fördela resurser därefter. Räddningscentralen är bemannad dygnet runt.

Förbundet har 21 brandstationer fördelat på 9 heltid, 3 deltid och 9 brandvårn. Förbundet har cirka 500 medarbetare. Det täcker ett område med cirka 580 000 kommuninvånare. Målet för förbundet är att skapa säkerhet och trygghet i samhället och främsta uppgift är att förhindra att bränder och andra olyckor inträffar.

Mångkulturellt Centrum, MKC

Mångkulturellt centrum är en kommunal stiftelse och ska verka brett i Botkyrka med att producera kunskap om innebörden och förståelsen av att leva och verka i ett mångkulturellt samhälle.

Vi kristdemokrater är positiva till fortsatt engagemang i denna för vår samtid viktiga verksamhet. Vi ser gärna att verksamheten utvecklas och att den blir mer känd genom en mer ”professionell” marknadsföring samt att ekonomin stabiliseras inte minst i samarbete med näringslivet.

Revision

Driftbudget - verksamhetsnivå

Inom revisionens verksamhetsområde menar vi kristdemokrater att revisorerna: ska verka för att det ska finnas garantier för kommunala tjänster (tjänstegarantier) som ger klara spelregler för både kommun, näringsliv och kommunmedborgare; verka för att öka mångfalden av utförare i offentlig sektor; tillse att det regelbundet görs en översyn av förvaltningsorganisationen och annan förvaltningsindelning för att få mesta möjliga till lägsta kostnader. Det är också viktigt att revisorerna framledes får de pengar som krävs för att göra en bra redovisningsrevision och förvaltningsrevision.

I övrigt instämmer vi i majoritetens bedömningar.

KS och KF förfogande

I likhet med tidigare år görs avsättning för oförutsedda kostnader som föreslås avsättas till kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges förfogande.

När det gäller kommunens totala drift så omfördelar vi sammanlagt 21 miljoner kronor mer i relation till majoritetens budget. Dessa miljoner omfördelar vi genom en ökning i drift till Socialnämnden för att stärka upp det underskott som finns samt för de kommande utmaningarna bl.a. i och med hög personalomsättning, dyra placeringar och flyktningkrisen samt en ökning i drift till Vård- och omsorgsnämnden gällande bl.a. de underbudgeterade posterna för personlig assistans och externa placeringar SoL. Vi minskar 5 miljoner kronor från KS/KF förfogande.

Kristdemokraternas ekonomi 2017 i sammanfattning

Resultaträkning 2017

Miljoner kronor	Budget 2016	Budget. S+V+MP 2017	Budget Kristdemokraterna 2017
Nämndernas verksamhet	-4 755,5	-5019,4	-5019,4
Interna och gemensamma poster	320,2	323,8	323,8
Avskrivningar	-249,0	-257,0	-257,0
S:a verksamhetens nettokostnad	-4 684,3	-4 952,6	-4 952,6
Skatteintäkter	3 306,0	3 447,5	3 447,5
Generella statsbidragsintäkter mm.	1 375,6	1 504,5	1 504,5
Finansiella kostnader	-76,0	-80,5	-80,5
Finansiella intäkter	81,0	82,5	82,5
Resultat före extraordinära poster	2,3	0,9	0,9
Pensionskostnader från avsättning	26,0	29,0	29,0
Balanskravsresultat	28,3	29,9	29,9
Balanskravsresultat i %	0,7	0,6	0,6

Investeringar 2017

Miljoner kronor	Budget 2016	Budget. S+V+MP 2017	Budget Kristdemokrater- na 2017
Kommunstyrelsen	-35,2	-20,2	-20,2
Samhällsbyggnadsnämnden	-31,0	-42,9	-42,9
Tekniska nämnden	-202,7	-55,0	-55,0
Kultur- och fritidsnämnden	-31,2	-29,9	-29,9
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-32,7	-13,7	-13,7
Utbildningsnämnden	-329,5	-262,5	-262,5
Socialnämnden	-28,0	-17,1	-17,1
Vård- och omsorgsnämnden	-44,4	-32,3	-32,3
Summa totalt	-734,7	-473,6	-473,6

Driftsammandrag 2017

Miljoner kronor	Budget 2016	Budget. S+V+MP 2017	Budget Kristdemokraterna 2017
Kommunstyrelsen	-280,8	-289,1	-286,1
KS/KF förfogande	-24,3	-42,1	-37,1
Samhällsbyggnadsnämnd	-157,1	-162,6	-162,6
exploateringsverksamhet	17,6	47,6	55,6
Teknisk nämnd	-1,2	-0,5	-0,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-13,9	-16,6	-16,6
Kultur- och fritidsnämnd	-228,5	-238,4	-235,9
Arbetsmarknads- och vuxenutbildning	-229,2	-242,0	-239,5
Utbildningsnämnd	-2 286,8	-2 479,1	-2 479,1
Socialnämnd	-564,7	-593,5	-600,5
Vård- och omsorgsnämnd	-982,6	-1 059,2	-1073,2
Revision	-4,0	-4,3	-4,3
Summa	-4 755,5	-5 019,4	-5 019,4

Förslag till beslut

Med anledning av ovanstående yrkar vi att kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige beslutar

- 1) att fastställa det kristdemokratiska förslaget till Mål och budget 2017 med plan 2018-2020.
- 2) att fastställa skattesatsen för år 2017 till 20 kronor och 15 öre.
- 3) att nämnderna har möjlighet att själva fatta beslut om omfördelningar inom den egna budgetramen.
- 4) att beloppsramen för upplåning under 2017 fastställs till **3 359** miljoner kronor, inklusive den upplåning för Botkyrkabyggen, Söderenergi, Upplev Botkyrka AB, Hågelbyparken AB och Botkyrka stadsnät AB inom ramen för kommunens internbank.
- 5) att den totala kreditramen inklusive både borgen och upplåning för bolagen som ingår i kommunens internbank ska under 2017 vara:
 1. Botkyrkabyggen 1 400 miljoner kronor.
 2. Söderenergi 494 miljoner kronor.
 3. Upplev Botkyrka AB 15 miljoner kronor.
 4. Hågelbyparken AB 10 miljoner kronor.
 5. Botkyrka stadsnät AB 240 miljoner kronor.
 6. Låneramen för kommunens eget upplåningsbehov (exklusive upplåningen till kommunens bolag) 1 200 miljoner kronor.
- 6) att kommunfullmäktige beslutar om att upprätta en plan för att långsiktigt minska kommunens låneskuld.

Botkyrka 2016-10-28

Stefan Dayne (kd)

Realism och Relevans

Innehåll

Realism och Relevans	1
Innehåll	1
Förslag till beslut	2
Inledning.....	4
Kommentarer till Botkyrka kommun som arbetsgivare och tjänsteproducent.....	5
Utbildning	6
Vård och omsorg.....	6
Samhällsbyggnad	6
Näringsliv.....	7
Trafik.....	7
Budgetkommentarer till kommunförvaltningarnas tjänsteutbud och kvalitet.....	8
Vård- och omsorgsnämnden	8
Kultur- och fritidsnämnden	8
Socialnämnden.....	9
Utbildningsnämnden.....	10
Arbetsmarknads- o Vuxenutbildningsnämnden	10
Samhällsbyggnadsförvaltningen	11
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	11
Tekniska nämnden	11
Kommunens ekonomi och finansiering.....	12
Tabeller.....	14

Förslag till beslut

Liberalernas förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige fastställer Liberalernas förslag till Mål och budget 2017 med flerårsplan 2018-2020.

2. Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen för 2017 till 20 kronor och 15 öre.

3. Kommunfullmäktige fastställer för 2017 följande villkor för samhällsbyggnadsnämndens beslutanderätt enligt § 1 punkt 30 i nämndens reglemente:

- Vid förvärv, överlåtelse, upplåtelse med mera får köpeskillingen eller motsvarande belopp inte överstiga 5 000 000 kronor.
- Vid tomträttsupplåtelse eller annan upplåtelse får den årliga avgälden/avgiften inte överstiga 200 000 kronor.
- Vid ändring av fastställd avgäld/avgift får skillnaden mellan gällande och ny avgäld/avgift inte överstiga 150 000 kronor.

4. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under 2017 inom en total låneram på 3 359 miljoner kronor får ta upp nya och omsätta befintliga lån. Detta inkluderar upplåning för AB Botkyrkabyggen, Söderenergi AB, Upplev Botkyrka AB, Hågelbyparken AB och Botkyrka stadsnät AB inom ramen för kommunens internbank inom följande ramar:

- AB Botkyrkabyggen; 1 400 miljoner kronor.
- Söderenergi AB; 494 miljoner kronor.
- Upplev Botkyrka AB; 15 miljoner kronor.
- Hågelbyparken AB; 10 miljoner kronor.
- Botkyrka stadsnät AB; 240 miljoner kronor.
- Låneramen för kommunens eget upplåningsbehov (exklusive upplåningen till kommunens bolag), 1 200 miljoner kronor.

5. Kommunfullmäktige fastställer borgensram för Södertörns Energi AB till brutto 1 200 miljoner kronor (netto 600 miljoner) 2017. För Söderenergi en borgensram på 391 miljoner kronor, för Syvab en borgensram på 113 miljoner, för Södertörns Fjärrvärme AB en borgensram på 43 miljoner kronor och för SRV Återvinning AB en borgensram på 80 miljoner kronor. För bostadsrättsföreningar och ideella föreningar en borgensram på 22 miljoner kronor respektive 40 miljoner kronor för 2017.

Kommunfullmäktige beslutar ge nämnderna följande uppdrag:

1. Nämnderna har 2018 fått en minskad budgetram motsvarande två procent. Nämnderna får därför i uppdrag att ta fram förslag till möjliga effektiviseringar

inom nämndens ansvarsområde. Detta så att vi har effektiva lösningar så att ingen skattekrona används ineffektivt och så att vi kommande år fortsatt kan göra strategiska satsningar på välfärd och bygget av framtidens Botkyrka.

Kommunstyrelsen får särskilt i uppdrag att tillsammans med nämnderna hitta smarta nämndöverskridande effektiviseringsåtgärder. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.

2. Tekniska nämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar för verksamheterna inom utbildningsområdet så att de kan arbeta med lokaleffektivisering. Det kan till exempel handla om att skapa en "lokalbank" och regler för en sådan så att verksamheter ska kunna lämna delar av lokal eller hela lokaler. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.

3. Utbildningsnämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar och incitament för enhetschefer att arbeta med lokaleffektivisering. I uppdraget ingår att lägga ut lokalkostnaderna på enheterna. En första redovisning görs till kommunstyrelsen i samband med delår 1 2017 och en slutlig rapportering sker i delår 2 2017.

4. Nämnderna får i uppdrag att skapa effektiva och dokumenterade rutiner för ansökan av statsbidrag och övriga bidrag. Nämnderna får dessutom i uppdrag att skapa rutiner för att ha ett samlat grepp över alla ansökningar under året. Den dokumenterade rutinen redovisas till kommunstyrelsen den 6 februari 2017.

5. Utbildningsnämnden får i uppdrag att arbeta med de enheter som har låg andel ekologiska livsmedel så att de närmar sig de enheter som har lyckats bättre. Hur arbetet ska bedrivas redovisas till kommunstyrelsen den 6 februari 2017.

6. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda kommunikatörsrollerna i kommunorganisationen samt deras innehåll och placering. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.

7. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra åtgärder i syfte att stärka kommunens arbete med kompetensförsörjningen för bristyrken med särskilt fokus på att attrahera, rekrytera och behålla kompetent personal samt att minska sjukfrånvaron. Detta uppdrag innefattar även att se över hela kommunens HR-organisation med målsättning att skapa en så optimal och effektiv organisation som möjligt givet kommunens utmaningar på HR området. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 4 september 2017.

8. Kommunstyrelsen får i uppdrag att inom de möjligheter som ges i nuvarande avtal med leverantören av ekonomisystem utreda konsekvenserna av

att anskaffa en modul för inköp och beställningar till år 2018. Utredningen ska omfatta möjliga kostnadseffektiviseringar, behov av förändrade arbetsätt samt investeringsbehov och driftkostnadskonsekvenser. Redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen den 2 maj 2017.

9. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden, utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden göra en djupare analys av de investeringsprojekt som finns upptagna i investeringsplan 2018-2020. Redovisning lämnas till kommunstyrelsen den 6 mars 2017.

10. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att initiera en utvärdering av internbanken.

11. Kommunfullmäktige beslutar om att upprätta en plan för att långsiktigt minska kommunens låneskuld.

12. Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att starta ett mer omfattande effektiviseringsarbete i den kommunala verksamheten där digitalisering ska ingå som en parameter.

Inledning

Liberalerna i Botkyrka lägger i detta dokument fram vårt förslag till ettårsplan för 2017 med plan för 2018-2020. Den har rubriken Realism och Relevans. Med detta menas att Liberalerna som oppositionsparti lägger fram förslag som är möjliga att genomföra om vi får makten i valet 2018 och som också berör medborgarna i Botkyrka.

Vi gjorde ett rejält omtag på hur vi lade upp vårt budgetalternativ inför 2016 och vi fortsätter på den vägen också i år. Våra kommentarer till majoritetens budgetförslag 2017 har fokuserats kring konsekvenserna av följande omvärldshändelser och förhållanden (som i mångt och mycket är desamma som för ett år sedan):

- En oväntad och oplanerad ökning av invandringen till Sverige främst pga. av krigen i Mellanöstern. Invandringen av flyktingar kommer med sannolikhet att påverka Botkyrka kommuns ekonomi och invånare. Behovet av grundläggande utbildning för vuxna och ensamkommande samt resurser för att introducera dem i arbetslivet kommer kraftigt att öka. Liksom att en redan ansträngd bostadsmarknad får nya utmaningar
- En kraftig och fortsatt strukturell förändring av lokala köpcentra orsakade av befintliga och planerade externa handelscentra typ Eriksberg/ Södra Porten eller IKEAs och Huddinge kommuns miljardsatsning på Nya Kungens Kurva
- Botkyrka kommuns befolkningstillväxt och intäktsutveckling (skatter och avgifter) är fortfarande helt beroende av inflyttningen från andra länder. Utan den och statens utjämningsbidrag skulle Botkyrkas befolkningstillväxt och nettoresultat vara negativa beroende på utflyttningen till andra kommuner. Botkyrka kommun måste därför bli en attraktiv kommun att flytta till för familjer och företag i Sverige och Stockholms län. Detta är ett långsiktigt

arbete som redan måste påverka budgeten för 2017. En insats för att öka attraktiviteten är att skapa ett diversifierat bostadsbyggnadsprogram vilket tillfredsställer breda grupper av boende med olika socioekonomiska förhållande samt öka undervisningskvaliten i skolorna.

- Den svaga skattekraften i kommunen kommer att bestå över planerbar tid och kräver därför en kraftig ekonomisk effektivisering av kommunförvaltningarna i kombination med åtgärder som syftar till att öka skattekraften.
- Livslängden ökar hos befolkningen och antalet pensionärer ökar i kommunen vilket kräver ökade resurser för omvårdnad och välfärd.
- Norra delen av Botkyrka kommun präglas av närheten till storstaden med en ökande genomfartstrafik som följd. En annan påtaglig förändring är biltätheten per invånare i kommunen vilken också ökar i hela kommunen. Detta ställer ökande krav på effektiva trafiklösningar vilka tar hänsyn till alla typer av persontransporter såväl som andra typer av transporter. Kollektivtrafiksatsningarna kommer sannolikt inte över överskådlig tid att ersätta tillväxten och behovet av privata fordon
- Botkyrkas arbetstillfällen präglas av Botkyrka kommun som arbetsgivare. Antalet anställda i kommunförvaltningarna är nästan tio gånger större än hos de näst största arbetsgivarna ca 700 De Laval/ Tumba, ca 400 Alfa Laval/ Tumba (totalt 17.000 anst.) vilka är tillverkande företag. Näringslivet i övrigt domineras av företag i servicebranschen där småföretagen till antalet dominerar. De flesta med låg lönsamhet, ofta drivna av företagare med utländsk bakgrund. Totalt är den förvärvsarbetande dagbefolkningen ca 24.200. Haninge kommun ligger något högre medan Huddinge har ca 44.000 förvärvsarbetande i övrigt lika Botkyrka. Huddinge och Södertälje liknar varandra i dessa avseenden.

Kommentarer till Botkyrka kommun som arbetsgivare och tjänsteproducent

För Liberalerna är det viktigt att vi kan bidra till en positiv utveckling för hela Botkyrka. Liberalerna anser att Botkyrka kommun med sina begränsade resurser måste fokusera på några verksamhetsområden som särskilt bidrar till kommunens utveckling och med hänsyn till de skilda socioekonomiska och geografiska förutsättningar som gäller i kommunen.

Detta innebär att storstadsförorten, vilken karakteriserar bland annat norra Botkyrka samt Storvreten, har andra behov och kräver delvis andra insatser av kommunen än typiska villaområden som Tullinge och Tumba eller landsbygdsområden som Grödinge. Sistnämndas behov av kommunens insatser skiljer sig som känt avsevärt från de norra delarnas.

De verksamhetsområden som då är av strategisk betydelse för Botkyrka är utbildning, vård och omsorg, samhällsbyggnad, näringsliv samt trafik.

Utbildning

Den viktigaste frågan inom utbildningsområdet är att elever i alla skolformer ska lämna dessa med godkända betyg. Vi är medvetna om svårigheterna inom området men det är politikens huvuduppgift är att se till så att rätt förutsättningar ges för att det uppnås.

Konkret handlar det om att det måste vara ordning och reda i skolan. Det måste satsas på hjälp och stöd för elever med särskilda behov. Men också elever som har det lätt måste uppmuntras med lämpliga resursinsatser.

Inom vuxenutbildningen måste det framöver finnas tillräckliga resurser för att kunna ge grundskolekompetens till de som saknar sådan t ex bland nyanlända med tanke på den relativt låga sysselsättningsgraden bristen på sådan ger upphov till. Dessutom att alla som är i behov av det kan genomgå en gymnasial vuxenutbildning. Ett slutbetyg från gymnasiet öppnar många dörrar till ett jobb eller vidare utbildning.

Satsningar på lärarna måste göras. Kompetensutveckling och lönemässig premiering av duktiga lärare är ett måste. Rektorer ska få stöd i sitt ledarskap.

Den fysiska arbetsmiljön i skolan måste bli bättre för såväl elever som alla personal. Liberalerna har länge pekat på det eftersatta underhållsbehovet i Botkyrkas skolor. Detta gäller främst skolorna i Tullinge men situationen är likartad på flera andra håll. Vi står fast vid kravet att mer medel måste satsas på reinvesteringar i skolans lokaler.

Vård och omsorg

Huvuduppgiften inom vård och omsorg är att se till så att det finns boende för alla äldre och de som är i behov av omsorg p.g.a. funktionshinder, av god kvalitet. Tyvärr är det inte så i dagens Botkyrka. Det behöver byggas fler boende för såväl äldre som funktionshindrade. I dagsläget är kommunen hänvisad till dyra externa placeringar som innebär budgetunderskott för nämnden och förvaltningen.

Aktiviteter på boendet är av största vikt. Maten ska vara god och det ska finnas stimulerande fritidsaktiviteter. Funktionshindrade ska erbjudas sysselsättning inom daglig verksamhet.

Det ska finnas valfrihet inom hemtjänsten. Andra än kommunen måste ges möjligheten att utföra hemtjänst.

Precis som inom skolan är det viktigt med kompetensutveckling av den personal som jobbar inom vård och omsorg. Resurser måste avsättas till detta ändamål.

Samhällsbyggnad

Begreppet samhällsbyggnad innefattar många delar som alla syftar till att öka Botkyrkas attraktivitet och därmed i längden leda till ökade skatteintäkter.

A och O är att det byggs fler bostäder. Bostäder måste tillkomma i alla kommundelar och vara av varierad upplåtelseform. Här är det viktigt att det byggs fler bostäder med eget ägande i t ex norra Botkyrka medan det behövs fler hyresrätter i Tullinge. Det måste vara möjligt att göra bostadskarriär i kommunen och även att kunna bo kvar i kommunen om man som äldre vill sälja sin villa.

Nya områden för bostadsbyggnation måste tillkomma. Liberalerna har tidigare pekat

på Lilltumba i Tumba och Aspberget i Eriksberg som tänkbara områden. Vi kan också tänka oss att öppna för bostadsbyggande vid Hågelby som ett alternativ till andra etableringar. I Norra Botkyrka har vi lagt förslag om att möjligheten till överdäckning av E4/E20 bör prövas, med bostadsproduktion som en följd av detta.

Fler byggföretag måste bli aktörer på byggmarknaden i Botkyrka! Det tjänar vi alla på. Med fler aktörer blir det billigare att bygga. Enklare regelverk kring byggnation är också nödvändigt. Det gäller även kommunala regler som måste bli färre och enklare.

Näringsliv

Liberalerna vill också se ett lyft för näringslivspolitikerna i Botkyrka. Botkyrka kommun bör stödja och utveckla existerande kluster av näringslivsverksamhet som sedan länge är etablerade i kommunen där kompetens finns såväl inom management som på utförandesidan. Vi kan se sådana kluster inom handel, livsmedel, logistik och transportnäring. En fortsatt stimulans och utveckling av dessa borde ge näringsliv och kommunen goda förutsättningar för att skapa fler arbetstillfällen. Också på detta område kan en överdäckning av E4/E20 skapa möjligheter genom företagsetableringar.

Mycket av villkoren för företagande styrs av statliga beslut, men Botkyrka kommun kan göra en del för att påverka företagsklimatet i positiv riktning. Det gäller för kommunen att ha flexibilitet och framförhållning när det gäller planläggning av mark och lokaler för företag och deras verksamhet i kommunen.

Kommunens näringslivskontor har därför en nyckelroll för företagsamheten i kommunen. Bristen på kunskap om näringslivets regler och villkor liksom bristande språkkunskaper är ett hot för många småföretag vilka bör åtgärdas med stöd av kommunen.

Trafik

Ett väl fungerande trafiksystem är Botkyrkas blodomlopp och ryggrad. Utan det kan inte Botkyrka utvecklas och gå framåt. Ansvaret för trafiksystemet i Botkyrka delas av stat, landsting och kommunen.

Staten ansvarar för det statliga vägnätet. Här finns flera investeringar som måste göras. Det handlar framförallt om förbifart Tullinge och en ny dragning av Hågelbyleden mellan Tumba och Alby. Dessutom borde staten tillsammans med kommunen ta ett ansvar för att genomföra en överdäckning av E4/E20 med syftet att sammanbinda västra delen av Botkyrkastaden med den östra som idag klyvs av motorvägen.

Landstinget ansvarar för kollektivtrafiken. Det är viktigt att kollektivtrafiken är pålitlig, alltså går när den ska gå, och är tillgänglig för så många som möjligt av Botkyrkas invånare. Det sista innefattar också införande av s.k. servicebusslinjer så att kollektivtrafiken når fler. Landstinget har ansvar för att det finns infartsparkeringar. Kommunen anvisar dock mark i denna fråga. Liberalerna vill se fler infartsparkeringar i kommunen och vi är öppna för andra lösningar än de traditionella genom att t ex gräva ner parkeringar eller bygga parkeringshus.

Slutligen har kommunen ett ansvar för det kommunala vägnätet samt för gång- och

cykelvägar. Detta ansvar innebär, enligt Liberalerna, att medel måste sättas av för underhåll av vägnätet. Tjälskott, gropar och potthål måste åtgärdas så snart som möjligt efter att de uppstått. Alternativ till bilåkande måste också finnas. Därför ska Botkyrkas nät av gång- och cykelvägar fortsätta att växa.

Budgetkommentarer till kommunförvaltningarnas tjänsteutbud och kvalitet

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden och förvaltningen ansvarar för det kommunala stödet till äldre och personer med funktionsnedsättning.

Liberalerna anser att Botkyrka kommun måste utföra genomgripande en förändringsprocess av förvaltningen inför förväntat ökade volymer av kunder och behov.

Vi anser att nämnden är underfinansierad. Därför anser Liberalerna att nämnden/förvaltningen måste tillföras mer pengar. Vi avsätter 10 miljoner kronor extra för år 2017. Dessa pengar ska gå till att säkra kvaliteten för brukaren.

Det finns stora behov av nya boendeformer och renovering av de befintliga. Planerade tillagningskök till alla boendeformer kan diskuteras utifrån, att för det första kostar de mycket mer, än att ha central tillagning och mottagningskök på boendena. Centralt sker även specialkosthantering smidigare. För det andra får inte de boende inträde till tillagningskök, vilket de skulle få till mottagningskök, och på det sättet kunde få möjlighet att bli delaktiga i matlagningsprocessen.

Externa boendeplatser kostar mycket. Den största orsaken till nämndens underskott hittar vi här. Trenden borde vara att kommunen kan erbjuda högkvalitativ service på alla vårdformerna. Därför är det viktigt att fler boendeplatser inrättas i kommunen

Om valfrihet inom vård- och omsorg skulle råda, kunde brukarna få stöd fortare och bli mer nöjda på vården, samtidigt som det skulle bidra till mer balanserad ekonomi för kommunen. Detta är inte minst viktigt inom hemtjänsten som idag är bland de sämsta i Sverige när brukarna tillfrågas.

Personalomsättningen måste minska och kompetensen höjas. Samarbete med vårdutbildningarna på alla nivåer är viktigt. Även intern kompetenshöjande utbildning av medarbetare och chefer måste ske kontinuerligt. Ge de som vill möjlighet att arbeta heltid i stället för deltid, vilket kan leda till att medarbetare stannar på sitt arbete.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden och dess förvaltning i Botkyrka kommun ska uppmuntra och stödja valfrihet. Kulturlivet ska vara variationsrikt och kommunens

mångkulturella sammansättning ska tas till vara och utnyttjas. Likabehandlingsprincipen är viktigt för oss i Liberalerna. Den politiska majoriteten prioriterar idag vissa aktörer framför andra. Bidragen till föreningarna måste ses över för att säkerställa att de är inkluderande och inte exkluderande och att de tydligt går i linje med kommunens interkulturella policy. Liberalerna vill därför minska anslagen till vuxenföreningar som inte har en omfattande utåtriktad verksamhet. Den granskning av vissa föreningar som genomförts av kommunens revisorer och som visar på brister i föreningars rutiner måste breddas till att gälla samtliga föreningar i kommunen.

Satsningar ska ske på såväl elit- som bredd inom idrotten. Det är även viktigt att fritidsverksamheter som inte handlar om idrott får stöd. Att ge goda förutsättningar för kultur- och föreningslivet är därför en viktig kommunal uppgift.

Vi vill att en nolltaxa för barn- och ungdomsaktiviteter införs. Verksamheter riktade mot barn- och ungdomar ska alltid komma i första hand.

Detta innebär sammantaget att vi på kultur- och fritidsnämndens område vill minska anslaget med 6 miljoner kronor.

Socialnämnden

Socialnämnden ska vara det yttersta skydds nätet för kommuninvånarna och skapa förutsättningar för att dessa har en acceptabel social situation enligt gällande lagstiftning.

Socialnämnden fattar de politiska besluten inom individ- och familjeomsorgen, det vill säga barn- och ungdomar, ekonomiskt bistånd (socialbidrag), vuxna med beroende och missbruk, och vuxna med psykiska funktionshinder. Socialnämnden har det strategiska ansvaret för kommunens flyktingmottagande.

Liberalerna vill att kommunen ordnar boende för utsatta människor inom kommunen och inte som idag betalar dyrt för externa boenden utanför kommunen. Socialnämndens budget äts alltmer upp av ökade kostnader för boenden på hotell, vandrarhem och härbärge. Denna utveckling måste bromsas och för att det ska ske måste alla förvaltningar samarbeta bättre och frågan prioriteras.

Dessutom att Socialnämnden utökar samverkan med organisationer/föreningar och sociala företag eftersom dessa är ett viktigt komplement som kan tillföra kunskap och personliga nätverk. Dessa verksamheter som kan ge stöd till Botkyrkabor och öka deras möjligheter att delta i arbets- och samhällsliv får inte det ekonomiska bidrag de behöver idag.

Två stora utmaningar för Socialnämnden kommande år är dels att matcha den satsning som polisen gör för att få kontroll på de kriminella nätverken i kommunen och dels att ta emot det stora antalet ensamkommande barn/unga och nyanlända som blir nya medborgare i vår kommun. Liberalerna ser det som avgörande att Socialnämnden avsätter resurser för att möta dess utmaningar. Det kan leda till något positivt för kommunen och dess invånare om satsningen görs rätt och om

förvaltningar samverkar sinsemellan samt med civilsamhället.

Förvaltningen bör arbeta uppsökande med de "glömda barnen" för att sedan ge dem strukturerade stödsamtal och möjlighet att gå i stödgrupp. På det sättet förebyggs kommande svårigheter. De "glömda barnen" är barn som växer upp i dysfunktionella familjer. Orsaken till detta kan vara alkohol, psykisk ohälsa, förståndshandikapp, fängelsevistelse, arbete m.m. Den främsta orsaken är alkoholen. Det beräknas finnas mer än 3000 "glömda barn" i Botkyrka.

Liberalerna vill genom sin ettårsplan avsätta mer pengar till att inrätta boenden än majoriteten samt öka bidragen till de sociala föreningarna. Dessutom vill Liberalerna satsa på åtgärder för att kunna behålla och vidareutbilda personalen. 5 miljoner extra anslår vi till nämnden/förvaltningen på driftsbudgeten.

Utbildningsnämnden

Utbildning-från förskola, via grundskola och gymnasium till högskola och vuxenutbildning- är en mänsklig rättighet och en förutsättning för samhällsutvecklingen.

Liberalerna anser att utbildningsförvaltningen är underfinansierad. En lösning vore att slå ihop utbildningsförvaltningen med kultur- och fritidsförvaltningen. Detta skulle ge större effekt inom kulturen som då verkligen skulle få en plats i skolan för att inte tala om idrottsföreningarna som då kunde samverka med skolidrotten. Förutom mer verksamhet borde vi kunna rationalisera avsevärt och spara en hel del pengar som kan täcka brister i skolan. Vi anser att en studie för en eventuell sammanslagning snarast genomförs.

Liberalerna vill satsa på mönsterarbetsplatser i kommunen. Detta innebär inom utbildningsområdet att vi måste få ner personalomsättningen inom både förvaltning och skola. Som exempel har många rektorer och lärare slutat de senaste åren. Botkyrkas utbildningsförvaltning måste bli en attraktiv arbetsplats genom att kompetens och excellenta prestationer leder till höjda löner men också genom att förvaltnings- och skolledningarna skapar en stimulerande miljö att arbeta i. Detta sker genom olika typer av utbildningar av personal på alla nivåer. Det är bra att majoriteten lägger extra medel på lärarlöner för år 2017. Vi anser dock att mer måste göras och anslår därför ytterligare 10 miljoner kronor mer än majoriteten till nämnden och förvaltningen.

Arbetsmarknads- o Vuxenutbildningsnämnden

Nämndens och förvaltningens främsta uppgifter är att genom vuxenutbildning och svenska för invandrare (SFI) vara med och bidra till att skapa förutsättningar för individer att få ett jobb eller gå vidare till högre utbildning. En annan huvuduppgift är att ordna sysselsättning för funktionshindrade inom daglig verksamhet.

Liberalerna ställer upp bakom dessa grundmål. Att ge de som behöver det "en andra chans" genom gymnasial vuxenutbildning eller svenska kunskaper genom SFI är

grundläggande uppgifter för förvaltningen. Liksom att skapa daglig sysselsättning åt de med funktionshinder.

Däremot bör det inte vara en huvuduppgift för nämnden att erbjuda feriepraktik till gymnasieungdomar i det omfång som görs idag utan att kvalitetssäkring av praktikplatserna görs. De platser som anordnas måste kännas meningsfulla. Detta kan ske genom förbättrad uppföljning.

Sedan den 1 januari 2016 finns också näringslivsenheten under nämnden. Det är viktigt att denna enhet utvecklas i en riktning mot att förutsättningar för fler företag och därmed fler jobb inom alla branscher skapas. Det är enhetens huvuduppgift.

Liberalerna har samma anslag som majoriteten till arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen för år 2017.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Förvaltningen med tillhörande Samhällsbyggnadsnämnd ansvarar för detaljplaner, bygg- samt gata/parkverksamheten.

För Liberalerna är det viktigt att planeringstakten när det gäller bostäder ökas så att fler bostäder byggs i hela Botkyrka. Det ska vara attraktiva bostäder med blandade upprättelseformer som förbättrar möjligheterna att öka kommunens skatteintäkter och därmed skattekraft. Satsningar måste göras på att behålla bygglovhandläggare d.v.s. minska personalomsättningen. Vi räknar att med vår politik så ökar intäkter för exploateringsverksamheten med 7,4 miljoner kronor för år 2017.

När det gäller gata/park så vill Liberalerna anslå mer pengar till drift och underhåll av vägar samt gång- och cykelvägar. 3 miljoner kronor avsätter extra för år 2017. Detta behövs bland annat för att se till så att gropar och potthål försvinner.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljöarbetet i Botkyrka får ofta höga betyg av medborgarna. Liberalerna delar därför till allra största del majoritetens prioriteringar inom detta område.

Dock anser vi att enheten ska öka sin ambition när det gäller att se till så att materialbolagen eller underentreprenörer som SRV håller rent runt återvinningsstationerna och att en regelbunden hämtning av grovsopor ska återinföras. Resultatet blir annars att för mycket dumpas på ställen i naturen där det inte hör hemma. I övrigt ska huvudfokus riktas mot huvuduppgifterna, nämligen inspektionsverksamheten.

Vi anslår 0,5 miljoner mindre än majoriteten till nämndens verksamhet

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ansvarar för Botkyrka kommuns VA-anläggningar, den allmänna

marken och förvaltning av kommunens ägda fastigheter och inhyrda lokaler. Till sin hjälp har Nämnden den Tekniska förvaltningen som har ansvaret för att förvalta vårt fysiska samhälle, d.v.s. bl a drift och underhåll av vägar, parker och grönområden i kommunen samt se till att medborgarna får rent vatten och att detta tas om hand efter användning för att renas och återföras till kretsloppet.

Skötseln av vatten och avlopp har fungerat bra och mycket goda utvecklingsplaner föreligger, bl a för kommunens södra delar. Detsamma kan sägas beträffande yttre underhåll, tomtmark och städning.

Tyvärr kan inte detsamma sägas beträffande ny-, till- och ombyggnationer av fastigheter, den ekonomiskt sett mest påtagliga uppgiften. Nämnden är genom sin förvaltning satt att leda och styra ett stort antal byggnationer. För detta ändamål har man i Förvaltningen en fastighetschef och ett antal projektledare. Kompetensen bland dessa förefaller vara otillräcklig med påtagliga brister i regelverk och processrutiner. Som en följd redovisas ständiga överdrag av de ekonomiskt tilldelade ramarna. Kommunens revisorer, har med rätta, riktat mycket allvarlig kritik mot fastighetsenheten. Fokus måste riktas på en förbättrad ledningsfunktion för förvaltningen vars arbete leder till att de ekonomiska ramarna som nämnden fastställer hålls.

Liberalerna vill satsa medel som kan frigöras från onödiga och svulstiga projekt, som majoriteten har förkärlek för, till att förbättra skolmiljöerna där många gamla fastigheter har ett stort behov av upprustning.

Kommunens ekonomi och finansiering

Kommunens ekonomi ska vara stabil och i ordning. Kommunen ska vara en föredömlig arbetsgivare som erbjuder goda villkor och tar tillvara personalens kunskaper och kreativitet. Organisation och metoder, grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet, ska kontinuerligt kunna anpassas till samhällsutvecklingen och förändrade uppgifter. Kommunen ska satsa på att kompetensutveckla sin personal.

Botkyrka kommuns ekonomi hyser en hel del oro. För det första är sjukfrånvaron bland de anställda alldeles för hög. I juli 2016 var den hela 7,82 procent. Det är mer än ca 0,5 procent högre än vid samma tillfälle 2015. Hög sjukfrånvaro är ett stort slöseri med såväl mänskliga som ekonomiska resurser. Åtgärder måste sättas in snarast för att sjukfrånvaron för kommunens anställda ska sjunka.

När det gäller kompetensförsörjning står kommunen också inför stora utmaningar. Inom flera befattningar råder det brist på arbetskraft. Det handlar om lärare, rektorer, förskolechefer, socialsekreterare, vårdpersonal, ingenjörer, bygglovhandläggare m.m. Åtgärder måste vidtas för att kunna rekrytera, men också behålla, personal i dessa grupper. Det handlar främst om satsningar på lön, men även övriga förmåner och en bra arbetsmiljö är exempel på detta.

Ett annat bekymmer är den ständigt sjunkande skattekraften. Denna har sjunkit under en rad av år och är nu långt under länssnittet. Med låg skattekraft minskar skatteintäkterna och därmed hotas välfärden. Liberalerna står bakom förslaget om

oförändrad skatt. Men vårt mål är att skatten på sikt måste sänkas till snittet i Stockholms län.

Viktigt också är att den kommunala ekonomin uppnår ett överskott om 2 procent uppnås årligen och att högst 95 procent av skatteintäkterna ska gå till driften för att skapa utrymme för investeringar.

Den kommunala upplåningen och kommunens skuldsättning måste minska och internbankens roll måste klargöras och utredas. Låneskulden ligger idag på drygt 2,2 miljarder kronor. En ökning med 85 miljoner kronor sedan 1 januari 2016 trots att vidareutlåningen till kraftvärmeverket i Igelsta i Södertälje minskat. En strategi för att minska kommunens låneskuld bör därför tas fram. När det gäller internbanken så är dess roll fortfarande oklar och den politiska insynen i den är mycket liten. Därför bör bankens roll utvärderas.

Det finns, med goda skäl, en växande oro för kommunernas ekonomi generellt i Sverige. Växande åtagande när det gäller flyktingar och demografiska förändringar med allt fler äldre är en bidragande orsak till detta. Larmrapporter kommer om kommande underskott i kommunernas ekonomi som ska botas med höjningar av kommunalskatten. Denna oro finns också i Botkyrka kommun.

Liberalerna menar att det finns en annan väg att gå. I en rapport från Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi (ESO) visar på att det i många kommuner går att driva verksamheten mycket effektivare. 20 miljarder kronor försvinner årligen i ren ineffektivitet runt om i Sveriges kommuner bara när det gäller skola och äldreomsorg! Liberalerna har i en motion lyft detta problem och vi önskar att Botkyrka kommun kan sätta igång en översyn för att se var effektiviseringar kan göras. Vi är förvisso nöjda med att majoriteten lägger ett 2 procentigt effektiviseringsuppdrag på nämnderna från år 2018, men skulle ett större effektiviseringsprogram startas redan från den 1 oktober 2017 kan pengar sparas. Vi räknar med 15 miljoner kronor på ett kvartal.

Digitalisering av offentlig verksamhet är en viktig framtidsfråga. Många arbetsuppgifter inom t ex vård- och omsorg, samhällsbyggnad m.m. kan göras bättre och effektivare med ny teknik. Liberalerna vill att Botkyrka kommun går i spets för en sådan utveckling. Det kommer att kosta i början, men långsiktigt kommer mycket pengar att sparas. Därför avsätter vi 10 miljoner kronor för att starta upp digitaliseringen i Botkyrka kommun under 2017.

När det gäller anslaget till Kommunstyrelsen och kommunledningsförvaltningen så lägger vi 20 miljoner kronor mindre än majoriteten. Denna besparing lägger vi ut på att minska diverseprojekt och på satsningar inom den s.k. Upplevelsenärigen.

Tabeller

Driftssammandrag: Avvikelser i förhållande till majoritetens förslag. Där + är en satsning och – är ökade intäkter.

Mnkr	Majoriteten	Liberalerna	Liberalerna förändring 2017
Kommunstyrelse/	-289,1	-269,1	-20,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-162,6	-165,6	+3,0
Exploateringsverksamheten	47,6	55,0	-7,4
Teknisk Nämnd	-0,5	-0,5	0
Miljö- och hälsoskydds.	-16,6	-16,1	-0,5
Kultur- och fritidsnämnd	-238,4	-232,4	-6,0
Arbetsmarknads- o vuxutb.	-246,0	-246,0	0
Utbildningsnämnd	-2414,6	-2424,6	+10,0
Socialnämnd	-593,5	-598,5	+5,0
Vård- och omsorgsnämnd	-1059,2	-1069,2	+10,0
Revision	-4,3	-4,3	0
Effektiviseringar enligt Liberalernas förslag		-15,0	-15,0
IT-satsningar mot en ökad digitalisering		+10	+10
KS/KF förfogande	-42,1	-35,0	-7,1
Summa totalt	-5019,4	-5001,4	-18
Överskott/Balanskrav	29,9 (0,6%)	47,9 (0,9%)	-----

Investeringssammandrag

Mnkr	Majoriteten	Liberalerna	Liberalernas förändring 2017
Kommunstyrelsen	-20,2	-20,2	0
Samhällsbyggnadsnämnd	-42,9	-42,9	0
Teknisk nämnd	-55,0	-55,0	0
Kultur- och fritidsnämnd	-29,854	-25,854	-4,0
Arbetsmarknads- o vuxenutbildningsnämnd	-13,7	-13,7	0
Utbildningsnämnd	-262,532	-262,532	0
Socialnämnd	-17,127	-19,127	+2,0
Vård- och omsorgsnämnd	-32,3	-34,3	+2,0
Statsbidrag och övriga intäkter	+1	+1	0
Summa totalt	-472,6	-472,6	0

Kommentarer till investeringssammandraget

Kultur- och fritidsnämndens har vidlyftiga investeringsplaner för de kommande åren. I flera fall mångdubbelt större äskande en Vård- och omsorgsnämnden, som ju tillhör en av kommunens kärnverksamheter. Därför drar vi ner på utredningarna för kommande projekt under kultur och fritid med 4 miljoner kronor för år 2017.

Dessa medel använder vi till att i socialnämndens investeringsbudget anslå 2 miljoner kronor för att kunna ordna boenden åt utsatta personer. Inom vård- och omsorg lägger vi på 2 miljoner kronor för projektering av nya äldreboenden i kommunen.

Centerpartiets förslag till mål och budget för 2017 med plan 2018 - 2020

Innehåll

	Inledning	2
	God ekonomisk hushållning och finansiella mål för 2017	3
10	Resultatbudget 2017-2020.....	4
	Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning 2017-2020	6
	Nämndens budgetramar 2017-2020	7
	Sammanfattning investeringsplan 2017-2020	8
	C vill ge Botkyrka 20 miljoner.....	4
15	Kommunstyrelsen	9
	Samhällsbyggnadsnämnden	10
	Tekniska nämnden.....	11
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	12
	Kultur- och fritidsnämnden.....	14
20	Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.....	15
	Utbildningsnämnden	16
	Socialnämnden.....	17
	Vård- och omsorgsnämnden.....	19

Inledning

Botkyrkaborna behöver mer frihet och fler bostäder. Centerpartiet fortsätter att lägga sin egen budget och flerårsplan, där miljön och individen står i självklart fokus. Vi föreslår i år ingen sänkt skatt då kommunen kommer att behöva resurser för att komma ur de ekonomiska svårigheter som den styrande majoriteten har försatt den i.

Våra äldre ska få mer att säga till om över sina liv och våra barn ska få bättre kontakt med omvärlden. Centerpartiets närodlade Ettårsplan ställer sig i kontrast till den rödgröna majoritetens "allt åt alla"-politik. Vi vill se ett samhälle och en kommun där man tar ansvar för skattebetalarnas pengar och inte använder mer än vad man behöver.

40 **God ekonomisk hushållning och finansiella mål för 2017**

Majoriteten skriver följande i sin budget, och där har de helt rätt: "Balanskravet är ett minimikrav som innebär att intäkterna varje år måste balansera kostnaderna: Bli resultatet negativt så måste det regleras inom tre år." SKL har tydliga rekommendationer om vad det borde ligga på.

45 *Ett genomsnittligt balanskravsresultat på mellan 2 till 3 procent av skatteintäkterna och generella statsbidrag.*

En genomsnittlig självfinansieringsgrad av investeringar på minst 75 procent.

50 Under en period av tillväxt i Sverige så föreslår de följande: "Kommunens balanskravsresultat ska uppgå till 0,6 procent" samt "Självfinansieringsgraden av kommunens investeringar ska minst uppgå till 45 procent". Med tanke på de senaste årens resultat undrar vi om de rödgröna verkligen prioriterar att ha en budget i balans eller om de planerar att luta sig tillbaka på sin gamla trotjänare, skattehöjningar.

55 **C vill ge Botkyrka 20 miljoner**

Centerpartiet på nationell nivå ger i sin budget 2,5 miljarder mer till

kommunerna än de 10 miljarder som regeringen ger idag. Vid en granskning av hur mycket Botkyrka får från den del av bidraget som baseras på befolkning, och inte på flyktingar, ser vi att Botkyrka idag får 19 miljoner kronor av de 2,1

60 befolkningsbaserade miljarder som ska gå till kommuner. Av det extra tillskottet som Centerpartiet ger på 2,5 miljarder borde ungefär 22,7 miljoner gå till Botkyrka med samma fördelning. Dock vore det troligt att landstinget får en viss del av den summan och därmed skulle Botkyrka kommun få cirka 20 miljoner mer.

65 Med dem hade vi prioriterat följande,

10 miljoner, skulle gå till att knyta ihop cykelbanan från Mälaren i norr till havet i söder. För att cykeln på allvar ska kunna fortsätta konkurrera mot bilen som pendlingsmedel så kräver det bättre möjligheter att ta sig fram på ett snabbare och tryggare sätt, men den ska också kunna ersätta fritidstrafik

70 12,7 miljoner, skulle gå till en trygghetsfond som civilsamhället kan söka pengar från för trygghetsskapande åtgärder. De som vet bäst var och hur tryggheten skulle kunna öka i kommunen är inte politikerna utan alla de som promenerar hem ensamma på sena kvällar.

Resultatbudget 2017-2020 (mmkt)	2016		2017		2018		2019		2020	
	S,MP,V	noter (0)	C	S,MP,V	C	S,MP,V	C	S,MP,V	C	S,MP,V
Nämnder	-4755,5		-4987,9	-5019,4	-5124,85	-5351,1	-5608,8	-5669,1		
Interna och gemensamma poster	320,2		323,8	323,8	339	345	345	358		
Avskrivningar	-249		-257	-257	-265	-277	-289	-289		
Verksamhetens nettokostnader	-4684,3		-4921,1	-4952,6	-5050,85	-5283,1	-5539,8	-5600,1		
Skatteintäkter	3306		3447,5	3447,5	3586,2	3722,4	3867,6			
Generella statsbidragsintäkter etc.	1375		1504,5	1504,5	1521,8	1562,6	1599,4			
Finansiella intäkter	81		82	82	83	85	86			
Finansiella utgifter	76		-80,5	-80,5	-86	-95,5	-108,2			
Resultat före extraordinära poster	2,3	1	32,4	0,9	54,15351	-8,6	-95	-155,3		
Pensionskostnader från avsättning	26		29	29	32	35	35			
Balanskravsresultat	28,3		61,4	29,9	86,15351	26,4	-11	-120,3		
Balanskravsresultat %	0,60%	2	1,24%	0,60%	1,69%	0,50%	-0,20%	-2,20%		

noter:

0 Centerpartiet Botkyrka presenterade inte den här informationen inför 2016 års budget

1 Vi föreslår inte en skattesänkning men kommunens kostnader måste minska och närma sig SKL's rekommendationer

2 Balanskravsresultat procent, SKL rekommendation mellan 2-3% över tid.

Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning 2017-2020

	2016		2017		2018		2019		2020	
	C	S,MP,V	C	S,MP,V	C	S,MP,V	C	S,MP,V	C	S,MP,V
Skatteintäkter	3317,7	3317,7	3474,8	3474,8	3586,2	3586,2	3722,4	3722,4	3867,6	3867,6
Slutavräkningar	-7,5	-7,5	-27,3	-27,3	0	0	0	0	0	0
Summa skatteintäkter	3310,2	3310,2	3447,5	3447,5	3586,2	3586,2	3722,4	3722,4	3867,6	3867,6
Inkomstutjämningsbidrag	1014,7	1014,7	1060,6	1060,6	1083,4	1083,4	1137,8	1137,8	1188,2	1188,2
Kostnadsutjämningsbidrag	198,5	198,5	215,9	215,9	225,3	225,3	234,1	234,1	243,5	243,5
Tillskott statsbidr flyktingvariabler	0	0	50	50	50	50	37	37	25	25
Regleringsbidrag-/ avgift	-2,5	-2,5	0,8	0,8	-14,7	-14,7	-24,6	-24,6	-36,3	-36,3
Bidrag för LSS-utjämning	30,7	30,7	47	47	47,6	47,6	48,1	48,1	48,8	48,8
Kommunal fastighetsavgift	130	130	130,2	130,2	130,2	130,2	130,2	130,2	130,2	130,2
Summa generella statsbidrag och utjämning	1371,4	1371,4	1504,5	1504,5	1521,8	1521,8	1562,6	1562,6	1599,4	1599,4
Summa skatteintäkter inkl generella statsbidrag och utjämning	4681,6	4681,6	4952	4952	5108	5108	5285	5285	5467	5467

Inga ändringar från majoriteten

Nämndens budgetramar 2017-2020

Nämndens budgetramar 2017-2020

	2016		2017		2018		2019		2020	
	C	S,MP,V	C	S,MP,V	C	S,MP,V	C	S,MP,V	C	S,MP,V
(mnkr)										
Kommunstyrelsen	-265,0	-280,8	-286,5	-289,1	-291,2	-294,9	-298,6	-304,5	-308,3	-314,4
-KS/KF förfogande	-7,0	-24,3	-30,0	-42,1	-43,2	-52,1	-54,1	-68,1	-79,1	-112,1
Samhällsbyggnadsnämnden	-156,0	-157,1	-162,0	-162,6	-162,0	-163,8	-169,9	-168,8	-172,0	-174,0
Exploateringsverksamheten	25,0	17,6	49,0	47,6	49,0	47,6	49,0	47,6	49,0	47,6
Tekniska nämnden	-1,2	-1,2	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-13,9	-13,9	-17,1	-16,6	-17,5	-17,0	-17,7	-17,2	-18,5	-18,0
Kultur och fritidsnämnden	-215,0	-228,5	-233,0	-238,4	-240,0	-245,1	-254,2	-261,2	-267,0	-274,4
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-218,5	-229,2	-244,0	-246,0	-248,3	-250,3	-259,2	-261,3	-270,7	-272,9
Utbildningsnämnden	-2282,7	-2286,8	-2409,0	-2414,6	-2473,4	-2479,1	-2583,4	-2589,4	-2695,1	-2701,4
Socialnämnden	-562,2	-564,7	-593,5	-593,5	-603,3	-603,3	-627,0	-627,0	-651,7	-651,7
Vård- och omsorgsnämnden	-980,0	-982,6	-1057,0	-1059,2	-1090,1	-1092,4	-1131,0	-1133,4	-1190,1	-1192,6
Revision	-4,0	-4,0	-4,3	-4,3	-4,4	-4,4	-4,5	-4,5	-4,7	-4,7
Volymreserv, effektiviseringar, särskilda ändamål, lokaler	-8,3									
Summa	-4688,8	4755,5	-4987,9	-5019,4	-5124,8	-5155,4	-5351,1	-5388,5	-5608,8	-5669,1

noter:

1 Effektivisering samt lägre bidrag till icke kärnverksamheter. Inget dialogforum samt sänkt anslag till politiker.

2 Mindre anslag för nya, obudgerade, poster.

3 Högre ambition för underhåll av gator/vägar, tillåta högre avgåden vid tomträttsöverlåtelser.

4 Högre ambitioner för exploateringsenheten, fler sålda byggklara tomter.

5 Prioriterat område, vattenådror och dagvatten

6 Mindre anslag till vuxna, effektivare upphandling samt fler privata aktörer/finansiering

7 Slopod sommarjobbgaranti, checksystem, effektiviseringar

8 Datorer till mellanstadielever, omprioritering inom budget för SL-kortsreform, ytterligare effektiviseringar, mm.

9 Prioriterat område integration, fler i arbete pga stärkt ekonomi i Sverige ger lägre kostnader, mm.

10 Effektiviseringar och bättre schemaläggning, nyttjandegrad av personal, overhead, mm.

11 Poster från 2016 års budget

Sammanfattning investeringsplan 2017-2020

	Totalt 2017-2020		2017		2018		2019		2020		
	C	S,MP,V	C	S,MP,V	C	S,MP,V	C	S,MP,V	C	S,MP,V	
Skattefinansierad verksamhet											
(mmkr)											
Komunstyrelsen	-641,35	-642,2	1	-20	-20,2	-20,75	-21,1	-292	-292,4	-308,6	-308,8
Samhällsbyggnadsnämnden	-147,6	-151,1	2	-41,9	-42,9	-41,9	-42,9	-33,2	-34	-30,6	-31,3
Statsbidrag	10,8	10,8		1	1	3	3	5,6	5,6	1,2	1,2
Tekniska nämnden	-197,1	-199,1	3	-54,5	-55	-48	-48,5	-47,5	-48	-47,1	-47,6
Kultur- och fritidsnämnden	-271,6	-317,6	4	-21,9	-29,9	-80,6	-93,6	-123,2	-138,2	-45,9	-55,9
Arbetsmarknads- Och vuxenutbildningsnämnden	-20,9	-21,8	5	-13,4	-13,7	-2,5	-2,7	-2,5	-2,7	-2,5	-2,7
Utbildningsnämnden	-2533,5	-2612,5	6	-252,5	-262,5	-589,2	-613,2	-919,8	-944,8	-772	-792
Socialnämnden	-48,5	-48,5	7	-17,1	-17,1	-23,4	-23,4	-4	-4	-4	-4
Vård- och omsorgsnämnden	-317,2	-327,6	8	-30,3	-32,3	-22,9	-24,3	-114,8	-118,8	-149,2	-152,2
Utgifter	-4177,8	-4320,7		-451,6	-473,6	-829,25	-869,7	-1537	-1582,9	-1359,9	-1394,5
Inkomster	10,8	10,8		1	1	3	3	5,6	5,6	1,2	1,2
Summa netto	-4167	-4309,8		-450,6	-472,6	-826,25	866,7	-1531,4	-1577,3	-1358,7	-1393,3
Taxefinansierad verksamhet											
Tekniska nämnden - Va verksamhet	-237,3	-327		-35,8	-35,8	-31,5	-31,5	-57,5	-57,5	-112,5	-112,5

noter:

- 1 Bättre upphandlingar, mer effektiva budgetuppföljningar, bl.a. för Hågelby, mm.
- 2 Bättre upphandlingar, mer effektiva budgetuppföljningar, mindre ospecificerade investeringar, mm.
- 3 Bättre upphandlingar, mer effektiva budgetuppföljningar, mindre övriga inköp.
- 4 Bättre upphandlingar, mer effektiva budgetuppföljningar.
- 5 Bättre upphandlingar, mer effektiva budgetuppföljningar, bygg billigare., mm.
- 6 Bättre upphandlingar, mer effektiva budgetuppföljningar, fler friskolor istället för egna investeringar, mm.
- 7 Bättre upphandlingar, mer effektiva budgetuppföljningar, rationalisera byggprocesserna, mm.
- 8 Bättre upphandlingar, mer effektiva budgetuppföljningar, bl.a. inventarier, mm.

Kommunstyrelsen

90 Då kommunens nuvarande styre under en lång tid har visat en vilja att hantera kommunens finansiering genom att kontinuerligt höja skatten är det många kostnader som ökat. Det finns i kommunen gott om möjliga effektiviseringar som kan göras utan att kvaliteten på kommunens tjänster sänks. Botkyrka står dock inför många utmaningar, inte minst har vi har en pågående flyktingkris där vi tar en enorm del av ansvaret. Där sänker nu staten ersättningarna för de flyktingar vi har hos oss nu och de vi kommer att ta emot.

95 Dialogforum fyller inte den funktion som man ville att den skulle fylla. Gångse invånare har lite kontakt med dessa forum och deltagarna är i de flesta fall redan politiskt aktiva. Vi anser att detta ansvar kan läggas på nämnderna direkt genom att man exempelvis har sammanträden på andra ställen än på kommunhuset så att fler har möjlighet att delta i dem öppna sammanträdena.

100 Ekonomi

(mnkr)	C 2017	S,MP,V	C 2018	S,MP,V	C 2019	S,MP,V	C 2020	S,MP,V
Driftkostnader , netto	- 286,5	-289,1	- 291,2	-294,9	- 298,6	-304,5	- 308,3	-314,4
Investeringar, netto	-20	-20,2	- 20,75	-21,1	-292	-292,4	- 308,6	-308,8

Mål för Kommunstyrelsen

- Effektivisera och rationalisera, kommunen måste vara en effektiv organisation
- Avskaffa Dialogforum
- 105 • Klimatarbetet ska fortsätta vara en prioriterad fråga i kommunen
- Utöka samarbetet med de andra Södertörnskommunerna

Samhällsbyggnadsnämnden

110 Botkyrka kommun behöver fler skattebetalare. Förutsättningen för fler
skattebetalare är att kommunen, genom ett utvecklat och framtidsanpassat
bostadsförsörjningsprogram, erbjuder möjligheter för enskilda och familjer att
välja sin boendeform. Det är viktigt att mark avsätts för etablering av byggnation
115 av villor och radhus och att lägenhetsbeståndet utvecklas för olika behov och
önskemål.

Centerpartiet vill se till att kommunens tillgångar tas tillvara på ett så
ansvarsfullt sätt som är möjligt. Det gäller i synnerhet när kommunen ska sälja
mark för byggnad av bostäder. Att sälja dem tomt för tomt istället för att sälja
120 områden ger mer pengar till kommunen och visar mer respekt för invånarnas
skattepengar.

Det är otroligt viktigt att ha närhet till natur- och grönområden, oavsett var i
kommunen man bor. I våra landsbygdsområden är det viktigt att också öka
bostadsbyggandet och att särskild hänsyn till tas till den lantliga karaktären.

125 Ekonomi

(mnkr)	C 2017	S,MP,V	C 2018	S,MP,V	C 2019	S,MP,V	C 2020	S,MP,V
Driftkostnader , netto	- 162,0	-162,6	- 162,0	-163,8	- 169,9	-168,8	- 172,0	-174,0
Exploatering, netto	49,0	47,6	49,0	47,6	49,0	47,6	49,0	47,6
Investeringar, netto	-41,9	-42,9	-41,9	-42,9	-33,2	-34	-30,6	-31,3

Mål för Samhällsbyggnadsnämnden

- Kommunen ska ha möjlighet att snabbt aktualisera planer för exploatering
 - Öka försäljningen av enstaka tomter
- 130 • Gång- och cykelvägar mellan Tumba-Tullinge, Tumba-Vårsta och Tumba-Salem
ska
prioriteras
- Fortsätt den ambitiösa byggnadstakten i Botkyrka

135

Tekniska nämnden

Det är inte de stora satsningarna som kostar hundratals miljoner som alltid behöver stå i fokus. Det finns många små lösningar som fortfarande kan förbättra livskvaliteten i kommunen.

- 140 Centerpartiet vill att de blomsterrabatter som kommunen underhåller ska fokusera på växter som tar upp mycket koldioxid ur luften.

När en stad växer fram och de gröna ytorna minskar uppkommer det ett behov av att ta hand om dagvattnet. Det finns idag naturliga metoder som använder växter istället för artificiella filter för att göra just detta. Det ökar

- 145 vattenkvaliteten och är ett mer långsiktigt hållbart alternativ än alternativen.

Ekonomi

(mnkr)	C 2017	S,MP,V	C 2018	S,MP,V	C 2019	S,MP,V	C 2020	S,MP,V
Driftkostnader, netto	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Investeringar, netto	-54,5	-55	-48	-48,5	-47,5	-48	-47,1	-47,6

Mål för Tekniska nämnden

- 150
- Prioritera koldioxidupptagande och kvävebindande växter när nyplantering görs
 - Inför sk. "gröna" dagvattenlösningar
 - Prioritera dagvattenutbyggnaden i Alby, Eriksberg och Fittja
 - Utbyggnaden av VA i Kagghamra, Sibble och Eldtomta
- 155
- Samarbeta med näringslivet för att etablera ett tankställe med biogas i Tumba för kommunens och allmänhetens fordon
 - Användningen av miljövänliga kemikalier ska maximeras
 - Förnya och uppdatera beräkningsgrunden för internhyror så att fastighetsenhetens ekonomi kommer i balans

160

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Botkyrka har idag många vattenådror och vattenskyddsområden , något som Centerpartiet i

165 Botkyrka vill värna om. Vi vill ställa större krav på geotekniska undersökningar för att respektera vattenådror vid nybyggnation.

Botkyrka har fortfarande kvar naturliga vattenkällor som går att dricka direkt ifrån under hela året. Vi vill börja aktivt mäta vattenkvaliteten och öka skyltningen för att informera invånarna om denna fina möjlighet vi har i vår kommun.

170 Självlklart finns det även här utrymme för effektiviseringar och ett ökat fokus på nämndens kärnverksamhet.

Botkyrkas framtid hänger på hur vi tar hand om barnen idag. På många lekplatser, dagis och skolgårdar finns det idag bildäck, gamla leksaker och annan utrustning som innehåller farliga gifter som riskerar barnens hälsa. Det som var billiga leksaker förr har vi nu mer kunskap om och det går inte att ignorera.

175

Ekonomi

(mnkr)	C 2017	S,MP,V	C 2018	S,MP,V	C 2019	S,MP,V	C 2020	S,MP,V
Driftkostnader, netto	-17,1	-16,6	-17,5	-17,0	-17,7	-17,2	-18,5	-18,0
Investeringar, netto	0	0	0	0	0	0	0	0

180

Mål för miljö- och hälsoskyddsnämnden

- Botkyrka kommun i egenskap av arbetsgivare verkar för att rutiner införs för förebyggande

smittskyddsarbete och rutiner hur man hanterar ett utbrott av smittsam sjukdom på

185

kommunens arbetsplatser

- En ökad satsning på tillsynsverksamheten

- Arbeta för att fler tankställen för mer miljövänliga drivmedel etableras i kommunen, exempelvis biogas och el

190 • Undersöka behovet av en båtbottentvätt och spolplatta för fritidsbåtar i t.ex. Grödinge

- Avsätta 250 000 till ungdomsverksamhet så att de kan byta ut leksaker och utrustning som innehåller gifter.

Kultur- och fritidsnämnden

- 200 Från ett traditionellt perspektiv har kommunen alltid ägt sina byggnader, utfört sina tjänster med egen personal i egna lokaler. Konsekvensen kan då bli att en aktör ska göra allt, tillhandahålla all service, och då inte heller särskilt bra. Ett bra exempel på att motverka detta, som har testats i Nacka kommun med stor framgång, är privatupphandlade bibliotek. Salar för förvaring av böcker har förvandlats till ljus öppna ytor som attraherar ungdomar i allt högre grad. Att göra om bibliotek från något man av skolan tvingas besöka, till en mötesplats som de faktiskt vill besöka.
- 205 Kommunen måste sluta med "allt åt alla"-projekt, ett utmärkt exempel på detta är Drömdeg, något som kommer ytterst få invånare till godo och där nästan ingen motprestation krävs av mottagaren.
- 210 Kulturen borde vara tillgänglig för alla. Därför tycker vi att strukturella satsningar som upprustning av kulturbyggnader är avsevärt bättre användningsområden för skattebetalarnas pengar. Det är något som borde växa organiskt och inte detaljstyras av politiker.

Ekonomi

(mnkr)	C 2017	S,MP,V	C 2018	S,MP,V	C 2019	S,MP,V	C 2020	S,MP,V
Driftkostnader , netto	- 233,0	-238,4	- 240,0	-245,1	- 254,2	-261,2	- 267,0	-274,4
Investeringar, netto	-21,9	-29,9	-80,6	-93,6	- 123,2	-138,2	-45,9	-55,9

215

Mål för Kultur- och fritidsnämnden

- Upphandla delar av biblioteksverksamheten.
 - Kommunen ska inte ha några kommunala verksamheter inom kultur eller fritidsområdet som konkurrerar med näringslivet, som t.ex. gym eller caféer.
- 220
- Genomför en jämställdhetsanalys av föreningsbidragen
 - Avskaffa Drömdeg och liknande projekt
 - Prioritera verksamheter som kommer en större del av kommuninvånarna till godo

225 **Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden**

Botkyrka har idag en sommarjobbgaranti som garanterar alla som är mellan 16 och 18 år ett sommarjobb. I teorin är det bra att låta alla som vill få ett första möte med arbetslivet. Tyvärr har det inte fungerat i praktiken. Även om det finns många fantastiska sommarjobb i kommunen så finns det också många

230 bristfälliga. Att ha en garanti som tvingar kommunen hitta ett visst antal platser oavsett tillgänglighet tvingar ner och riskerar kvaliteten. Vi tycker inte att kommunen borde fortsätta betala för de platser som inte håller måttet och därmed vill vi anpassa sommarjobbgarantin till marknadens utbud och efterfrågan, men självklart ska vi sträva efter att så många ungdomar som

235 möjligt har ett sommarjobb.

Centerpartiet står för att valfrihet alltid ska vara ledande för kommunens tjänster och därmed vill vi självklart arbeta mot ett mer checkbaserat system. Jobbpeng är ett utmärkt exempel på detta. Det består av att den arbetssökande själv får bestämma vem som ska hjälpa denne att hitta ett nytt jobb. Om den valda

240 aktören lyckas sätta en person i varaktigt arbete så får aktören en fast summa pengar. Det är ett sätt att använda sig av den fria marknaden och civilsamhället för att minska arbetslösheten i kommunen.

Ekonomi

(mnkr)	C 2017	S,MP,V	C 2018	S,MP,V	C 2019	S,MP,V	C 2020	S,MP,V
Driftkostnader , netto	- 244,0	-246,0	- 248,3	-250,3	- 259,2	-261,3	- 270,7	-272,9
Investeringar, netto	-13,4	-13,7	-2,5	-2,7	-2,5	-2,7	-2,5	-2,7

245

Mål för Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

- Marknadsanpassa sommarjobbgarantin
 - Inför en kommunal jobbpeng
 - Nyanlända ska erbjudas att påbörja sin språkutveckling i svenska senast fyra
- 250 veckor efter

ankomst och så långt det är möjligt i kombination med arbete, praktik eller annan aktivitet.

- Vi vill se fler externa aktörer i aktivt arbete med arbetsmarknadsåtgärder
 - Förstärk näringslivskontoret med kompetenser som har erfarenheter inom
- 255 basindustrin.

Utbildningsnämnden

260 Vi lever i en värld där datorer och teknik blir en allt vanligare del av vår vardag. Botkyrka erbjuder redan egna datorer för elever i högstadiet men vi vill att även mellanstadieelever ska ha den möjligheten. Att börja med datorer tidigt är viktigt för att ungdomar ska ha möjligheten att ha de bästa förutsättningarna inför framtida arbetsplatser. Datorer är även något som kraftigt ökar attraktiviteten hos skolorna.

265 Kommunens upphandlingsförfarande lämnar idag mycket att önska. Jämfört med andra kommuner är det tiotals miljoner i skillnad mellan kostnader för en förskola. Det krävs en total översyn av kommunens upphandlingsförfarande istället för en aldrig sinande lista av allt som ska finnas på förskolan. En lösning är att istället låta kommunen erbjuda en viss mängd pengar och möjliggöra för företag att inkomma med offerter. Det skulle ge förutsättningar att komma på
270 nya lösningar som kan effektivisera arbetet, där konkurrensen grundas på vem som kan erbjuda den högsta kvaliteten, inte vem som kan göra det för lägst pris.

Ekonomi

(mnkr)	C 2017	S,MP, V	C 2018	S,MP, V	C 2019	S,MP, V	C 2020	S,MP, V
Driftkostnader, netto	- 2409, 0	- 2414, 6	- 2473, 4	- 2479, 1	- 2583, 4	- 2589, 4	- 2695, 1	- 2701, 4
Investeringar, netto	- 252,5	- 262,5	- 589,2	- 613,2	- 919,8	- 944,8	-772	-792

275 Mål för Utbildningsnämnden

- Inför en-till-en från årskurs 3
- Kortare platsgaranti – det ska gå fortare att få plats i förskolan
- Mer planerad fysisk aktivitet
- Alla elever ska ges rätt förutsättningar att fritt välja skola

280 • Förbättra resursfördelningsmodellen så att den blir mer rättvis samt använda en del av resurserna till att höja lärarlönerna

- Nolltolerans - ingen i skolans värld ska behöva utsättas för kränkande behandling eller våld, oavsett om man är elev eller vuxen, polisanmäl alla brott i skolan

285 • Skolor som drivs i kommunal regi ska frikopplas från detaljstyrning och istället, så långt

det är möjligt, drivas på samma sätt som fristående verksamheter. Låt skolan vara egna resultatenheter, där rektor har huvudansvar och läroplanen är det huvudsakliga styrdokumentet.

290 Socialnämnden

Botkyrka står inför både en stor utmaning men också en fantastisk möjlighet. Vi har i världen en pågående flyktingkris som inledningsvis kommer att medföra ökade kostnader för kommunen. Beaktat detta är invandringen på längre sikt en helt nödvändig tillgång. Vi har en åldrande befolkning som måste tas om hand och utan invandring så skulle Sveriges befolkning sjunka i snabb takt.

295

När hela landet står inför liknande utmaningar så är det mycket viktigt att behålla den kompetens som finns i kommunen. När alla konkurrerar om samma individer är det viktigt att kunna ha de finansiella förutsättningarna att inte bara konkurrera med löner utan även ha tillräckligt med personal på plats för att skapa ett uthärdligt arbetsklimat under en pressad period.

300

Ekonomi

(mnkr)	C 2017	S,MP,V	C 2018	S,MP,V	C 2019	S,MP,V	C 2020	S,MP,V
Driftkostnader, netto	- 593,5	-593,5	- 603,3	-603,3	- 627,0	-627,0	- 651,7	-651,7
Investeringar, netto	-17,1	-17,1	-23,4	-23,4	-4	-4	-4	-4

305 Mål för Socialnämnden

- Utredda vilka verksamheter som är möjliga att "lagligt" låta upphandla
- Aktivera processarbete på alla plan för att korta alla handläggningstider
- Ta fram plan över "socialtjänster" som skulle kunna bli lämpliga att ansöka till via nätet

310

- Initiera samarbete med AVUX för att upprätta "timbank" med korttidsjobb som kan erbjudas dem som söker ekonomiskt bistånd

- Utredda vilka verksamheter som sociala företagare kan bli aktiva komplement i eller självständigt ta över
- Initiera kommunal och interkommunal samverkan i "bostadsfrågan"

315

- Initiera samarbete med Samhällsbyggnadsförvaltningen för etablering av modulbostäder genom tillfälliga bygglov

- Initiera hos Botkyrkabyggen att få möjlighet att förvärva "ägarandelslägenheter" för vidareupplåtelse vid biståndsbeslut

320

- Inrätta en särskild resurs, "specialist", på socialförvaltningen för att fånga upp, samordna och följa uppärenden och som identifieras som "hedersrelaterade" i den löpande myndighetshandläggningen

- Inför "fadderfamilj" som valbar socialtjänst till ensamkommande barn

- Utbildningsnämnden får i uppdrag att förändra riktlinjerna så att skolskjuts erbjuds oavsett vilken skola man väljer.

Vård- och omsorgsnämnden

I Botkyrka ska vården och omsorgen av våra sjuka och äldre präglas av kvalitet och valfrihet. Botkyrkas vård och omsorg är en nämnd som har mycket att tjäna på ett effektiviseringskrav.

Vi vill införa LOV (lagen om valfrihetssystem) inom LOU (lagen om offentlig upphandling). Det är i linje med vår ambition om utökade checksystem i kommunen och vi anser att det är en självklarhet att marknadskrafterna ska tas tillvara även i detta område. Att komma på nya lösningar för gamla problem, att på nya sätt tillhandahålla den bästa möjliga vården. Det största skälet till varför vi behöver privata alternativ i vården är inte kostnadsbesparingar utan den ökade kvaliteten som går att tillhandahålla för samma finansiella medel.

Ekonomi

(mnkr)	C 2017	S,MP, V	C 2018	S,MP, V	C 2019	S,MP, V	C 2020	S,MP, V
Driftkostnader, netto	- 1057, 0	- 1059, 2	- 1090, 1	- 1092, 4	- 1131, 0	- 1133, 4	- 1190, 1	- 1192, 6
Investeringar, netto	-30,3	-32,3	-22,9	-24,3	- 114,8	- 118,8	- 149,2	- 152,2

340

Mål för Vård och omsorgsnämnden

- Inför LOV
- Kvalitetsupphandla hemtjänsten, konkurrens är ett effektivt sätt att höja kvaliteten och valfriheten.
- 345 • Utveckla biståndskriterierna för beslut om bistånd för vård-och omsorgsboende så att de innefattar också faktisk ålder och förstärk kriteriet om egen upplevd otrygghet och social isolering.
- Utred hemvårdsbidragets effekter och inför adekvat uppföljning
- Inför en eller flera s.k. vinkbussar/servicebussar för att underlätta för äldre och för personer med funktionshinder att bo kvar i sitt eget hem.
- 350 • Utveckla det viktiga stödet till anhöriga som vårdar anhörig i hemmet och inrätta Hemtagningsteam.
- Aktivt bejaka den tekniska utvecklingen inom hjälpmedel och omsorg.
- Istället för att låsa in kommunen och de anställda i en stel struktur genom att göra snedsteget med så kallad "rätt till heltid" satsa de medlen på Socialsekreterarna.
- 355

Program - Fossilbränslefritt Botkyrka 2030 (KS/2016:670)

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar programmet Fossilbränslefritt Botkyrka 2030.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

2. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att senast 2017-06-01 återkomma med ett förslag till aktualiserad klimatstrategi för kommunen.

Motivering

I Botkyrkas klimatstrategi från år 2009 fastställdes fyra klimatmål:

- a. Fossilbränslefri kommunal organisation senast år 2015
- b. Fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030
- c. Klimatneutral kommunal organisation senast år 2020
- d. Klimatneutralt Botkyrka senast år 2040

Programmet Fossilbränslefritt Botkyrka år 2030 ska bidra till att vi uppnår ett fossilbränslefritt Botkyrka år 2030. En kartläggning av energianvändningen i Botkyrka som geografisk plats visar att transporter är den sektor som använder mest fossil energi. För att nå klimatmålet "Fossilbränslefritt Botkyrka 2030" fokuserar därför programmet på transportsektorn.

Botkyrka kommun har ett gediget och seriöst arbete med klimatomställning med målet om ett Fossilbränslefritt Botkyrka till år 2030. Det är ett viktigt men också ett gediget arbete som krävs för en sådan omställning. El-bilar och fordon drivna på el blir allt viktigare i diskussionen om framtidens fordon och i arbetet om klimatomställningen. Utvecklingen av el-drivna fordon både driver på teknikutvecklingen samt omställningen för fordon att vara fossilbränslefria. Det finns många aspekter och områden att arbeta med för att klimatomställa vårt samhälle, men det är inget att orda om vikten av ut-

2016-10-28

Dnr KS/2016:670

veckling av el-fordon är stor.

Fem övergripande handlingsvägar anger inriktning för arbetet med att nå målet för år 2030:

- Minskat behov av resor och transporter
- Effektivare resor och transporter
- Kollektivtrafik i stället för bil
- Promenad eller cykel för korta resor istället för bil
- Förnybara drivmedel i fordon

Inom var och en av handlingsvägarna ryms en mängd aktiviteter. Aktiviteterna ska sättas i verket inom ramen för ordinarie styrsystem.

Botkyrkas klimatstrategi från 2009 ska ses över och revideras varje mandatperiod, om nödvändigt. Klimatstrategin är fortfarande i huvudsak aktuell men behöver nu en bearbetning.

Klimat- och planeringsberedningen har behandlat ärendet 2016-10-19, § 35.

SÄRSKILT
YTTRANDE 2016-10-28

Ärende 212: Handlingsprogram – Fossilbränslefritt Botkyrka 2030

Liberalerna är helt överens med den politiska majoritetens målsättning att motverka den globala uppvärmningen, detta har vi även visat i vårt samarbete för att ta fram klimatstrategin för Botkyrka. Redan då under år 2009, kunde vi dock inte acceptera att den politiska majoriteten satte helt orealistiska mål, som endast kunde utmynna i ettdera ett sanningsenligt misslyckande eller i osanna beskrivningar av det uppnådda. Dessa mål var följande:

- a. Fossilbränslefri kommunal organisation senast år 2015
- b. Fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030
- c. Klimatneutral kommunal organisation senast år 2020
- d. Klimatneutralt Botkyrka senast år 2040

I kommunens ettårsplan för 2015 skriver den politiska majoriteten 2014-12-01 under rubriken "Framtidens Botkyrka": "Botkyrka har tydliga mål för miljö- och klimatområdet. 2015 kommer vi, så långt som det är praktiskt möjligt, att nå målet om en fossilbränslefri kommunal organisation."

En sådan utfästelse var och är bara möjligt genom den infogande brasklappen, "så långt som det är praktiskt möjligt". Eftersom kommunen inte råar över den tekniska utvecklingen på jorden är det heller inte möjligt. Men under tiden har det ändå kommit fram bränslen med en mindre fossil belastning och tack vare denna tur och driftiga tjänstemän har den för en del av kommunens fordon kunnat användas.

Därmed har det blivit en förbättring – men fortfarande långt från målsättningen. Men trots ofullständiga resultat har det slösats bort mycket skattepengar. Vill man nu göra gällande att målsättningen ändå har uppnåtts kan det bara göras med hjälp av kreativ bokföring. Man låtsas helt enkelt inte om den fossila ryggsäcken som alla alternativ har. Med en sådan skönmålning kan kommunen möjligen vinna något pris men tyvärr vinner klimatet inte på

detta. Tvärtom så riskerar man att fortsatta förbättringar inte blir av – eftersom man redan tror att problemet är löst.

Framgångsrika organisationer bygger förbättringar av sin verksamhet på ständiga cirkulära kvalitetsförbättringar där en tillförlitlig statistik är en mycket viktig faktor. I detta sammanhang är det därför viktigt att man inte fortsätter med skönmålningen, i fortsättning måste man även redovisa alternativets bakomliggande fossilberoendet och påverkan på klimatet.

När man nu går vidare till nästa mål ”fossilbränslefritt Botkyrka” är kommunens möjligheter till förändringar ännu mindre. Tillgänglig statistik visar att det är transporter som svarar för den överlägsen största fossilbränsleförbrukningen men kommunen har tyvärr inte så stora möjligheter att påverka denna. Transporter i lastbil svarar för ca hälften och är inte så mycket att göra åt om inte varuförsörjningen ska påverkas.

Därmed så är det mest personbilar man borde kunna riktar in sig på, dessa svarar för den andra hälften. Men av dessa personbilar används också en stor del inom olika verksamheter och kan därmed också vara svårt att undvara. Därmed måste man inrikta sig på den rest som utgörs av privatbilism – och här är det framförallt kommuninnevånarnas egna val som avgör.

Kommunens möjligheter till minskningen av denna kvarvarande biltrafik ligger framförallt i att underlätta arbetsresor med kollektivtrafiken. Så långt är vi alla överens. Men det vi ser är att man istället för att underlätta kommer med åtgärder som tycks ha hittats på av bilhatare. Det finns inte tillräckligt många infartsparkeringar och de som finns hotas av byggplaner för kollektivtrafiknära bostäder.

Många hittar ingen infartsparkeringsplats även när de åker hemifrån tidigare än planerat. Konsekvensen är att man är tvungen att ta bilen hela vägen till arbetsplatsen – fast man redan har betald sin SL-resa genom månadskortet.

Trots alla försök att få fler att åka med kollektivtrafiken, är det nu en mindre andel som gör det. Det otillräckliga antal infartsparkeringsplatser är säkerligen en av orsakerna.

Vidare förutsätts det att det bara ett fåtal av de som bor i de nya kollektivtrafiknära bostäderna har bil. Därmed glädjer man bolagen som bygger dessa bostäder, genom att de inte behöver anordna så många dyra parkeringsplatser till de boende. – En ren vinst för byggarna. Men antaganden för detta lägre bilinnehav kan vara rimligt inom storstaden, däremot är det något andra förutsättningar i Botkyrka. Resultatet är att det blir parkeringskaos där många varje dag måste åka runt och leta efter en parkeringsplats.

Med allt detta så borde det inte finnas någon som helst möjlighet att uppfylla målet: ”Fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030”. Men tack vare den tekniska utvecklingen med självkörande fordon och eldrift av dessa, kan en teknisk revolution skönjas som 2030 åtminstone har påbörjats, en framtid med fossilfria självkörande fordon med olika ägandeformer. Även kollektivtrafiken kommer att baseras på denna teknikutveckling.

Lars Johansson (L)

§ 35

Handlingsprogram- Fossilbränslefritt Botkyrka 2030

Beslut

Klimat- och planeringsberedningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Antar programmet Fossilbränslefritt Botkyrka år 2030.
2. Kommunstyrelsen uppdrar för egen del åt kommunledningsförvaltningen att senast till 2017-06-01 återkomma med ett förslag till aktualiserad klimatstrategi för kommunen.

Sammanfattning

Lars Olson, planeringschef, presenterar programmet för ett fossilbränslefritt Botkyrka år 2030.

I Botkyrkas klimatstrategi från år 2009 fastställdes fyra klimatmål:

- a. Fossilbränslefri kommunal organisation senast år 2015
- b. Fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030
- c. Klimatneutral kommunal organisation senast år 2020
- d. Klimatneutralt Botkyrka senast år 2040

Programmet Fossilbränslefritt Botkyrka år 2030 ska bidra till att vi uppnår ett fossilbränslefritt Botkyrka år 2030. En kartläggning av energianvändningen i Botkyrka som geografisk plats visar att transporter är den sektor som använder mest fossil energi. För att nå klimatmålet ”Fossilbränslefritt Botkyrka 2030” fokuserar därför programmet på transportsektorn.

Fem övergripande handlingsvägar anger inriktning för arbetet med att nå målet för år 2030:

- Minskat behov av resor och transporter
- Effektivare resor och transporter

2016-10-19

Dnr KS/2016:670

- Kollektivtrafik i stället för bil
- Promenad eller cykel för korta resor istället för bil
- Förnybara drivmedel i fordon

Inom var och en av handlingsvägarna ryms en mängd aktiviteter. Aktiviteterna ska sättas i verket inom ramen för ordinarie styrsystem.

Botkyrkas klimatstrategi från 2009 säger att den varje mandatperiod ska ses över och revideras om det är nödvändigt. Klimatstrategin är fortfarande i huvudsak aktuell men behöver nu en bearbetning.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2016-09-30.

2016-09-30

Dnr KS/2016:670

Referens

Gunilla Isgren
Jessica Nyberg

Mottagare

Klimat- och planeringsberedning
Kommunstyrelsen

Program för ett Fossilbränslefritt Botkyrka 2030

Förslag till beslut

Klimat- och planeringsberedningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Antar programmet Fossilbränslefritt Botkyrka år 2030.
2. Kommunstyrelsen uppdrar för egen del åt kommunledningsförvaltningen att senast till 2017-06-01 återkomma med ett förslag till aktualiserad klimatstrategi för kommunen.

Sammanfattning

I Botkyrkas klimatstrategi från år 2009 fastställdes fyra klimatmål:

- a. Fossilbränslefri kommunal organisation senast år 2015
- b. Fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030
- c. Klimatneutral kommunal organisation senast år 2020
- d. Klimatneutralt Botkyrka senast år 2040

Programmet Fossilbränslefritt Botkyrka år 2030 ska bidra till att vi uppnår ett fossilbränslefritt Botkyrka år 2030. En kartläggning av energianvändningen i Botkyrka som geografisk plats visar att transporter är den sektor som använder mest fossil energi. För att nå klimatmålet "Fossilbränslefritt Botkyrka 2030" fokuserar därför programmet på transportsektorn.

Fem övergripande handlingsvägar anger inriktning för arbetet med att nå målet för år 2030:

- Minskat behov av resor och transporter
- Effektivare resor och transporter
- Kollektivtrafik i stället för bil
- Promenad eller cykel för korta resor istället för bil
- Förnybara drivmedel i fordon

2016-09-30

Dnr KS/2016:670

Inom var och en av handlingsvägarna ryms en mängd aktiviteter. Aktiviteterna ska sättas i verket inom ramen för ordinarie styrsystem.

Botkyrkas klimatstrategi från 2009 säger att den varje mandatperiod ska ses över och revideras om det är nödvändigt. Klimatstrategin är fortfarande i huvudsak aktuell men behöver nu en bearbetning.

Program för ett Fossilbränslefritt Botkyrka år 2030

I Botkyrkas klimatstrategi som antogs av kommunfullmäktige år 2009 finns fyra klimatmål fastställda. Botkyrka som organisation ska vara fossilbränslefri år 2015 och klimatneutral år 2020. Botkyrka som geografisk plats ska vara fossilbränslefritt år 2030 och klimatneutralt 2040.

För att klara målet för 2030 är det dags för kommunen att arbeta mer fokuserat. Kommunledningsförvaltningen har i samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen arbetat fram programmet Fossilbränslefritt Botkyrka år 2030 som ska bidra till att vi uppnår målet.

Transportsektorn använder mest fossil energi

En nulägesanalys av energianvändningen i Botkyrka kommun som geografisk plats visar att transporter står för cirka 80 procent av den fossila energianvändningen i kommunen. Därför fokuserar programmet på transportsektorn.

Fem handlingsvägar

Programmet presenterar fem övergripande handlingsvägar som ska ange inriktning för arbetet med att nå kommunens klimatmål för år 2030. Inom var och en av handlingsvägarna ryms en mängd aktiviteter som ska sättas i verket inom ramen för ordinarie styrsystem. Förslag på aktiviteter har delats upp efter följande handlingsvägar:

- Minskat behov av resor och transporter
- Effektivare resor och transporter
- Kollektivtrafik i stället för bil
- Promenad eller cykel för korta resor istället för bil
- Förnybara drivmedel i fordon

I många fall har kommunen inte fullt inflytande över insatserna och kommer därför att behöva söka samarbetspartners, verka för beteendeförändringar och påverka på annat sätt.

2016-09-30

Dnr KS/2016:670

Botkyrkas klimatstrategi

I Botkyrkas klimatstrategi, som kommunfullmäktige antog år 2009 finns angett att kommunen en gång varje mandatperiod ska pröva att strategin är aktuell och revidera den om det är nödvändigt. Motsvarande följer också av fullmäktiges riktlinjer för styrdokument.

I samband med det arbete vi genomfört har vi också övervägt hur aktuell klimatstrategin är. I huvudsak är den det, på ett sätt kanske än mer aktuell eftersom nationella klimatambitioner och andra riktlinjer skärpts och nu ligger närmare kommunens ambitioner än tidigare. Samtidigt finns det behov av revideringar i dokumentet och kommunledningsförvaltningen föreslår att ett sådant arbete genomförs.

Mattias Jansson
Kommundirektör

Lars Olson
Planeringschef

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Fossilbränslefritt Botkyrka år 2030

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

**LÅNGT
IFRÅN LAGOM**

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Diarienummer: KS/2016:670
Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige
Dokumentet beslutades den: xx månad 2016
Dokumentet gäller för: Alla nämnder
Dokumentet gäller till den: xx månad 20xx

Dokumentet ersätter:

Dokumentansvarig är: Kommunstyrelsen

För revidering av dokumentet ansvarar: Kommunstyrelsen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Kommunstyrelsen

Relaterade dokument: Klimatstrategi för Botkyrka 2009

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Handlingsvägar för ett fossilbränslefritt Botkyrka år 2030...	4
1. Minskat behov av resor och transporter.....	5
2. Effektivare resor och transporter	5
3. Kollektivtrafik väljs i stället för bil.....	6
4. Promenad eller cykel väljs för korta resor istället för bil.....	7
5. Förnybara drivmedel i fordon.....	8
Bilaga 1	9
Nulägesanalys – det här utgår vi ifrån	9
Anknytande dokument och processer	13

Sammanfattning

I Botkyrkas klimatstrategi som antogs av kommunfullmäktige år 2009 finns fyra klimatmål fastställda. Botkyrka som organisation ska vara fossilbränslefri år 2015 och klimatneutral år 2020. Botkyrka som geografisk plats ska vara fossilbränslefritt år 2030 och klimatneutralt 2040.

Det här programmet ska bidra till att vi når ”Ett fossilbränslefritt Botkyrka år 2030”.

En nulägesanalys av energianvändningen i Botkyrka kommun som geografisk plats visar att transporter står för cirka 80 procent av den fossila energianvändningen i kommunen. För att nå klimatmålet ”Fossilbränslefritt Botkyrka 2030” fokuserar därför programmet på transportsektorn.

Programmet presenterar fem övergripande handlingsvägar som ska ange inriktning för arbetet med att nå kommunens klimatmål för år 2030. Inom var och en av handlingsvägarna ryms en mängd aktiviteter som ska sättas i verket inom ramen för ordinarie styrsystem. Förslag på aktiviteter har delats upp efter följande handlingsvägar:

- Minskat behov av resor och transporter
- Effektivare resor och transporter
- Kollektivtrafik i stället för bil
- Promenad eller cykel för korta resor istället för bil
- Förnybara drivmedel i fordon

I många fall har kommunen inte fullt inflytande över insatserna och kommer därför att behöva söka samarbetspartners, verka för beteendeförändringar och påverka på annat sätt.

Handlingsvägar för ett fossilbränslefritt Botkyrka år 2030

De övergripande handlingsvägar som presenteras här ska ange inriktning för arbetet med att nå kommunens klimatmål för år 2030. Programmet riktar i första hand in sig på åtgärder som Botkyrka kommun förfogar över. Men i många fall har kommunen inte fullt mandat och behöver därför söka samarbetspartners, verka för beteendeförändringar eller påverka på annat sätt. Programmets förslag på aktiviteter har delats upp efter följande handlingsvägar:

1. Minskat behov av resor och transporter
2. Effektivare resor och transporter
3. Kollektivtrafik i stället för bil
4. Promenad eller cykel för korta resor istället för bil
5. Förnybara drivmedel i fordon

Inom var och en av handlingsvägarna ryms en mängd aktiviteter. Aktiviteterna ska sättas i verket inom ramen för ordinarie styrsystem.

1. Minskat behov av resor och transporter

Samhällsplaneringen möjliggör ett minskat behov av resor och transporter.

I kommunens översiktsplan finns riktlinjer för hur kommunens långsiktiga samhällsplanering ska ge bra förutsättningar för att våra medborgare ska kunna göra mer klimatsmarta resval. Vi behöver bygga tätare stadsmiljöer och planera så att viktiga samhällsfunktioner finns i närområdet. För resor som vi behöver göra ska det finnas snabba, bekväma och klimatsmarta resval.

Vi ska skapa bättre förutsättningar för att leva utan egen bil i Botkyrka. När fler människor går, cyklar och åker kollektivt skapas en levande stadsbild och utemiljön upplevs som mer trygg. Den digitala infrastrukturen och utvecklingen av e-samhället gör det möjligt att utföra arbete och underhålla sociala kontakter utan att resa. Lokala jobbkaféer ger ett större lokalt serviceutbud och bidrar till att minska resebehovet. I ett transportsnålt samhälle är trängseln och störningarna mindre och transportarbetet som måste ske på vägarna blir effektivare. Koldioxidutsläppen och bullret minskar samtidigt som trafiksäkerheten och luftkvaliteten blir bättre.

Aktiviteter:

- Koncentrera ny bebyggelse till redan bebyggda områden och kollektivtrafiknära lägen.
- Verka för bostads- och kollektivtrafiknära service.
- Fortsatt utbyggnad av IT-strukturen för att underlätta distansarbete och resfria möten.

2. Effektivare resor och transporter

Inga onödiga resor eller transporter görs.

Botkyrka består av tätbebyggda områden men även landsbygd. Det innebär att bilen kommer att vara ett viktigt transportmedel även framöver där kollektivtrafiken inte är tillräckligt utbyggd.

Studier visar att bilen i genomsnitt står still 23 timmar per dygn. En parkerad bil tar upp plats som kan användas till annat. Bilpooler och samåkning är exempel på åtgärder som effektiviserar bilanvändandet. Det begränsade utrymmet på vägarna kan användas mer effektivt genom att fler resor med bil ersätts av kollektiva färdmedel som buss, tunnelbana och pendeltåg.

Med en växande befolkning ökar konsumtionen vilket medför fler varutransporter som konkurrerar om gatuutrymmet. Genom att samordna varudistributionen blir antalet transporter på vägarna färre, koldioxidutsläppen minskar, luftkvaliteten blir bättre och trafikmiljön tryggare. Kvälls- och nattleveranser ger potential för ytterligare effektivisering och minskade utsläpp eftersom vägnätet då är som minst belastat.

Aktiviteter:

- Etablera fler bilpooler som vänder sig till kommunen, allmänheten och företagen.
- Samordna och ruttplanera kommunala varu- och persontransporter.
- Stöd det lokala näringslivet och andra lokala verksamheter i arbetet med att samordna sina varutransporter på Södertörn.
- Stöd implementering av trafikledning- och ruttoptimeringssystem i transportintensiva företag i Botkyrka.

3. Kollektivtrafik väljs i stället för bil

Kollektivtrafiken är fossilbränslefri och det snabbaste och mest bekväma färdmedlet mellan Botkyrkabornas viktiga målpunkter.

Vi åker mycket kollektivt i Botkyrka men fler behöver välja kollektivtrafik framför bil. För att öka resandet behöver kollektivtrafiken erbjuda bra och pålitliga förbindelser mellan olika delar av kommunen och till viktiga målpunkter i regionen. Kollektivtrafiken ska också erbjuda täta avgångar, kort restid med smidiga byten och attraktiva bytespunkter. En väl fungerande kollektivtrafik ger en mer jämlik och jämställd tillgång till staden eftersom fler kvinnor än män, fler låginkomsttagare än höginkomsttagare, äldre och unga saknar tillgång till bil.

Botkyrkas översiktsplan anger att vi ska bygga i kollektivtrafiknära lägen och få fler lägen att bli kollektivtrafiknära. Framtidens ökning av invånare och bebyggelse kommer att stärka underlaget för ökad turtäthet och fler linjer som täcker in Botkyrkas befolkningstäta delar. Vi ska inte bara samla bostäder och arbetsplatser utan också affärer och offentlig service till kollektivtrafiknära lägen. När vi väljer att åka kollektivt istället för att ta bilen minskar klimatavtrycket och mindre markyta tas i anspråk. Den yta som en normalstor buss med 20 sittande passagerare tar upp är bara en tiondel av den yta som 20 bilister tar upp om de är ensamma i bilen.

Aktiviteter:

- Ta fram en trafikstrategi för kommunen där det bland annat bör ingå kommunens ambitioner för en förbättrad kollektivtrafik samt attraktiva och säkra bytespunkter mellan olika trafikslag.

- Påverka SL till att genomföra förbättringar i kollektivtrafiken.
- Verka för en mer funktionell och snabbare lokal busstrafik med nya målpunkter som ger färre byten.
- Ta fram en kommunikationsplan i samarbete med SL för att invånarna ska utnyttja förbättrad t-bana och pendeltåg som införs år 2017.
- Ta fram en plan för infartsparkeringar i samarbete med SL (mängd, lokalisering och pris).
- Verka för att det ska bli lättare att ta med cykel på kollektiva färdmedel.

4. Promenad eller cykel väljs för korta resor istället för bil

Att gå och cykla är det snabbaste och mest bekväma färdmedlet vid resor under 3 km.

Gång- och cykeltrafiken är redan idag fossilbränslefri och en viktig pusselbit i arbetet med att uppnå klimatmålen. När fler väljer att gå och cykla framför att köra bil påverkas folkhälsan positivt samtidigt som luftföroreningar och buller minskar. Fler gående och cyklister bidrar även till en levande stadsbild där möten skapas och utemiljön upplevs som mer trygg. Fler gående och cyklister frigör även utrymme på vägarna till de nyttotransporter som måste ske med bil och lastbil. Nästan 40 procent av Botkyrkabornas bilresor är kortare än 5 km och cirka 25 procent är kortare än 3 km. Dessa resor kan i många fall ersättas med gång och cykel. Elcyklar och lastcyklar underlättar cykelpendling på längre sträckor och kan ersätta resor med bil till exempelvis dagligvaruhandel och förskola.

För att förbättra förutsättningarna för gående och cyklister ska företräde ges för gång, cykel- och kollektivtrafik framför biltrafik. Genom att ta fram en gångplan erkänns gångtrafik som ett eget trafikslag och det blir möjligt att identifiera dess villkor och förutsättningar.

Idag cyklar endast 3 procent av Botkyrkaborna till arbetet. Det borde finnas potential att öka den andelen eftersom cirka en tredjedel av Botkyrkaborna arbetar inom kommunens gränser och många borde ha cykelavstånd till arbetet. För att fler ska välja cykel måste cykelinfrastrukturen förbättras.

Aktiviteter:

- Ta fram och genomför en plan för Mobility Management (MM-plan), i syfte att skapa beteendeförändringar till förmån för mer hållbara resval.

- Uppdatera och komplettera cykelplanen från år 2010 med fritids- och serviceresor.
- Skapa säkrare parkeringar för cyklar och lastcyklar vid bytespunkter, bostäder och verksamheter.
- Ta fram och genomför en gångplan för att förbättra förutsättningarna för gående.
- Prioritera vinterväghållning med bra kvalitet för gång- och cykelvägar.
- Genomföra åtgärder i parkeringsprogrammet.

5. Förnybara drivmedel i fordon

Förnybara drivmedel dominerar försäljningen i Botkyrka. Den kapacitet som finns i kommunen för att producera förnybara bränslen av avfall och organiskt material utnyttjas och en bra infrastruktur för elfordon finns på plats.

Transporterna står för 80 procent av växthusgasutsläppen i Botkyrka. För att nå målet om ett fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030 måste användningen av fossila drivmedel ersättas med förnyelsebara drivmedel. En förutsättning för att kunna köra fossilbränslefritt är att det finns bra tillgång på förnyelsebara drivmedel. Genom att ta tillvara på organiskt avfall från hushåll och verksamheter bidrar vi till produktionen av biogas. Kommunens egna fordon kan drivas med fossilbränslefria drivmedel och stimulerar därmed utbudet av förnyelsebara bränslen på marknaden och tankställen i kommunen.

Aktivitet:

- Säkra fler tankställen för biogas i kommunen.
- Öka insamlingen av matavfall från hushåll och verksamheter.
- Utred behovet av laddningsinfrastruktur för elbilar i samarbete med länets kommuner.
- Utred hur ett tillgängliggörande av laddningsinfrastrukturen kan verkligas i Botkyrka.
- Arbeta för en ökad produktion av biogas och annan förnyelsebar energi i den kommunala organisationen och de kommunala bolagen.
- Stimulera marknadens utbud av förnybara drivmedel i närområdet genom kommunens och de kommunala bolagens upphandling.

- Verka för att Botkyrka tillsammans med offentliga och privata aktörer blir en självklar plats för att testa nästa generations förnybara drivmedel.

Bilaga 1

Nulägesanalys – det här utgår vi ifrån

Botkyrkas klimatpolitik

Klimatfrågorna är en av Botkyrkas prioriterade frågor och kommunen har antagit tuffa klimatmål både för den egna verksamheten och för kommunen som geografisk plats. I klimatstrategin som antogs år 2009 av kommunfullmäktige fastställdes fyra klimatmål. De fyra klimatmålen är att Botkyrka som organisation ska vara fossilbränslefri år 2015 och klimatneutral år 2020. Kommunen som geografiskt område ska vara fossilbränslefritt år 2030 och klimatneutralt 2040.

Globalt klimatavtal

Klimatförändringarna utgör en av vår tids största globala utmaningar och runt om i världen pågår ett arbete för att minska utsläppen av växthusgaser. FN:s klimatpanel bedömer att de globala växthusgasutsläppen måste mer än halveras till år 2050 och vara nära noll år 2100 för att ökningen av jordens medeltemperatur ska ligga under två grader.

Vid klimattoppmötet i Paris år 2015 enades världens länder om ett rättsligt bindande klimatavtal som slår fast att den globala temperaturökningen ska stanna under 2 grader och med strävan att begränsa den till 1,5 grader.

Nationell klimatpolitik

I samband med Paristoppmötet lanserade Sveriges regering initiativet ”Fossilfritt Sverige” med ambitionen att Sverige ska vara ett av de första fossilbränslefria välfärdsländerna i världen. Botkyrka deltar tillsammans med flertalet andra kommuner, företag och aktörer i initiativet.

Under senare år har flera omfattande nationella utredningar visat att det behövs kraftfulla satsningar för att Sverige ska nå de nationella målen om en fossilfri fordonsflotta år 2030 och inga nettoutsläpp av växthusgaser år 2050. För att få en bred politisk samsyn kring klimatfrågorna fick Miljömålsberedningen regeringens uppdrag i december 2014 att ta fram ett förslag till klimatpolitiskt ramverk och klimatlag.

Slutbetänkandet från Miljömålsberedningen presenterades under år 2016 i två stora rapporter. I betänkandet ligger ett stort fokus på transportsektorn som i dag står för hälften av alla utsläpp utanför EU:s handelssystem med utsläppsrätter. En viktig del i det långsiktiga omställningsarbetet är alltså ett mer effektivt och klimatsmart transportarbete. Beredningen lämnar flera förslag för att bidra till en sådan utveckling. I planeringen av större tätorter ska bland annat gång-, cykel- och kollektivtrafik prioriteras före bilen.

Beredningen föreslår också att klimatmålet, inga nettoutsläpp av växthusgaser i Sverige, ska tidigareläggas från år 2050 till 2045 och att utsläppen från inrikes transporter ska minska med 70 procent till senast år 2030 jämfört med 2010 års nivå.

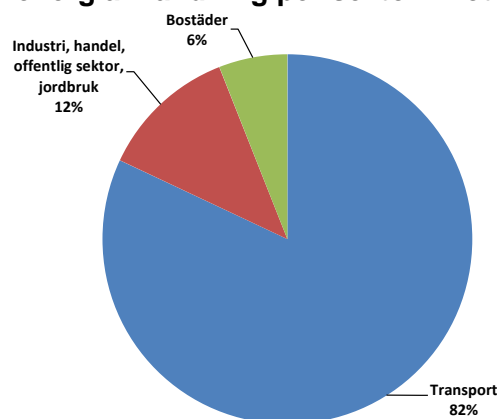
Botkyrkas klimatstrategi från år 2009 ligger väl i linje med den nya globala och nationella klimatpolitiken.

Största utsläppen av koldioxid kommer från transporterna

För att kartlägga omfattningen av energianvändningen i Botkyrka kommun som geografisk plats har en nulägesanalys genomförts. Syftet har varit att identifiera sektorer med hög användning av fossil energi och på så vis stora utsläpp av koldioxid. Faktauppgifter har hämtats från Statistiska centralbyrån (SCB).

Kartläggningen visar att transporter är den sektor som använder mest fossil energi i Botkyrka kommun, 82 procent. Sedan kommer industri, handel, offentlig sektor och jordbruk med 12 procent. Bostäderna i kommunen står för 6 procent av den fossila energianvändningen.

Fossil energianvändning per sektor i Botkyrka kommun

Figur 1: Figuren visar den procentuella fördelningen av fossil energianvändning per sektor i Botkyrka kommun år 2013.

Transporter

Analysen visar att i transportsektorn dominerar energianvändningen av bensin och diesel. Omkring 90 procent av den använda energin i transportsektorn är fossil.

Industri, handel, offentlig sektor, jordbruk

Inom denna sektor domineras energianvändningen av el och fjärrvärme. Den energin används för uppvärmning och teknisk utrustning. Här används också en mindre del eldningsolja och diesel för att driva teknisk utrustning och till arbetsmaskiner. Inom industrisektorn finns endast ett fåtal oljepannor kvar.

Bostäder

El och fjärrvärme är de dominerande energikällorna för bostäder och lokaler. Här används el till uppvärmning och kylning via värmepumpar, belysning samt annan teknisk utrustning. Användningen av ved och pellets för uppvärmning förekommer endast i mindre utsträckning. Cirka 100 fastigheter värms upp med eldningsolja. Här sker en kontinuerlig utfasning i samband med ägarbyten och åldrande utrustning.

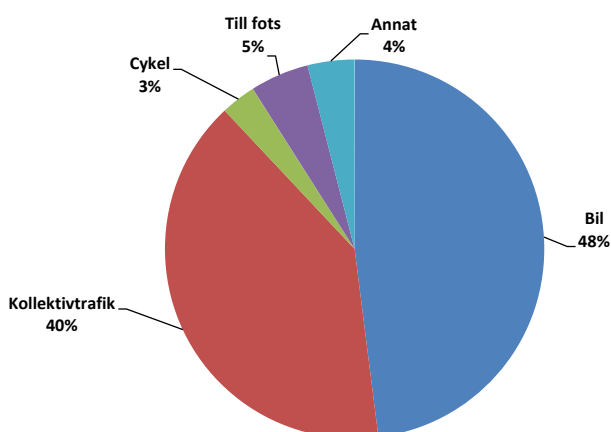
Slutsats - programmet fokuserar på transportsektorn

Analysen visar att industri, handel, offentlig sektor, jordbruk och bostäder använder en liten andel fossil energi. Det beror bland annat på att dessa sektorer har en hög anslutning till fjärrvärmenätet och att fjärrvärmerna i Botkyrka till cirka 90 procent produceras med biobränslen. Kommunen saknar också energiintensiv industri. Det pågår dessutom processer för att energieffektivisera och öka användningen av förnyelsebar energi i bostäder och lokaler. Däremot är fossil energi den klart dominerande energikällan inom transportsektorn som använder mycket bensin och diesel. För att nå klimatmålet "Fossilbränslefritt Botkyrka 2030" behöver därför programmet fokusera på transportsektorn.

Botkyrkabornas resvanor i dag

I arbetet med att minska utsläppen från våra transporter är det viktigt att veta hur vi reser i dag. Under år 2015 genomförde Trafikförvaltningen i Stockholm län en stor regional resvaneundersökning. Slutresultatet presenterades under våren 2016.

Färdmedel till och från arbete

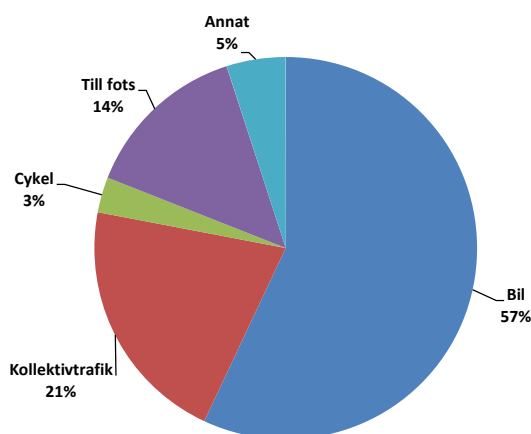

Figur 2: Figuren visar den procentuella fördelningen av färdmedel till och från arbetet år 2015.

I dagsläget reser de flesta Botkyrkabor till arbetet med bil, 48 procent, och 40 procent åker kollektivt. Andelen som går till arbetet är något högre än andelen som cyklar, 5 procent respektive 3 procent. I andra förortskommuner på ungefär samma avstånd till centrala Stockholm finns liknande resemönster.

I Sundbyberg som har en tätare bebyggelsestruktur och en betydligt mer utvecklad kollektivtrafik med regiontåg, pendeltåg, tunnelbana, spårväg och ett antal stombusslinjer åker man mer kollektivt än i Botkyrka. 50 procent åker kollektivt och endast 27 procent åker bil till arbetet. Andelen som cyklar till arbetet är tre gånger högre än i Botkyrka, 10 procent, och dubbelt så många går, 10 procent.

Färdmedel till och från fritidsaktiviteter, dagligvaruinköp och annan service

Figur 3: Figuren visar den procentuella fördelningen av övriga resor som fritidsaktiviteter, dagligvaruinköp och annan service år 2015.

För Botkyrkabornas resor till fritidsaktiviteter, dagligvaruinköp och annan service dominerar bilen som färdmedel, 57 procent, medan 21 procent åker kollektivt. Andelen som går är betydligt högre än andelen som cyklar, 14 procent respektive 3 procent. Även här liknar Botkyrkas resmönster andra förortskommuner på ungefär samma avstånd till centrala Stockholm.

I Sundbyberg reser de boende mer med kollektivtrafik till fritidsaktiviteter, dagligvaruinköp och annan service än Botkyrkaborna. 29 procent av Sundbybergsborna åker kollektivt och 40 procent åker bil. Andelen som går och cyklar till fritidsaktiviteter och inköp med mera är nästa dubbelt så många som i Botkyrka, 23 procent respektive 5 procent.

Godstransporter

Vi saknar i dagsläget kunskap om hur stor del av växthusgasutsläppen som kommer från godstransporter eftersom det inte finns någon helhetsbild över transportmönster och godsvolymer på vägarna i kommunen. Trenden under en

längre tid har dock varit att allt eftersom Stockholmsregionen växer så har gods-transporterna på väg ökat.

Slutsats – programmet fokuserar på klimatsmarta resval

Den regionala resvaneundersökningen visar tydligt att i dagsläget är bilen det färdmedel som Botkyrkaborna använder mest i sin vardag. För att nå 2030-målet om ett fossilbränslefritt Botkyrka fokuserar programmet på klimatsmarta resval.

Anknytande dokument och processer

I kommunen pågår flera olika processer som har anknytning till klimatarbetet. Här nedan listas de program och strategier som antagits av kommunfullmäktige och/eller annan nämnd.

- Avfallsplan 2011
- Borgmästaravtalet 2009
- Cykelplan 2010
- Energieffektiviseringsstrategin 2011
- Energiplan 2007
- Fordonspolicy 2011
- Gatubelysningsprogram 2010-2015
- Klimatstrategi 2009
- Mötes- och resepolicy 2011
- Parkeringsprogram 2016
- Översiktsplan 2014

Omreglering av tomträttsavgälden för Ensta 1:151 (KS/2016:723)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 oktober 2017 sätts till 68 000 kronor/år för Ensta 1:151.

Sammanfattning

Den 1 oktober 1987 uppläts fastigheten Ensta 1:151 med tomträtt till Vimar Byhlin. Idag innehas tomträten av Team Emba AB. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2007 är 31 440 kronor/ år. Föreslagen avgäld är 68 000 kronor/år.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2016-10-18, § 309.

§ 309**Omreglering av tomträttsavgälden för Ensta 1-151
(sbf/2016:120)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 oktober 2017 sätts till 68 000 kr/år för Ensta 1:151.

Sammanfattning

Den 1 oktober 1987 uppläts fastigheten Ensta 1:151 med tomträtt till Vimar Byhlin. Idag innehas tomträten av Team Emba AB. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2007 är 31 440 kr/år. Förslagen avgäld är 68 000 kr/år.

Ärendet

Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Ensta 1:151 uppläts med tomträtt till Vimar Byhlin den 1 oktober 1987. Idag innehas tomträten av Team Emba AB. En ny avgäld har beräknats inför kommande tioårsperiod som startar den 1 oktober 2017. Avgäldsnivån har räknas fram på följande sätt.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-09-06, utgör underlag för beslutet.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till
Kommunstyrelsen
Agneta Engver Lindquist
Oskar Melin

2016-09-06

Dnr sbf/2016:120

Referens
Oskar MelinMottagare
Samhällsbyggnadsnämnden

Omreglering av tomträttsavgäld för Ensta 1:151

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 oktober 2017 sätts till 68 000 kr/år för Ensta 1:151.

Sammanfattning

Den 1 oktober 1987 uppläts fastigheten Ensta 1:151 med tomträtt till Vimar Byhlin. Idag innehas tomträtten av Team Emba AB. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2007 är 31 440 kr/år. Förslagen avgäld är 68 000 kr/år.

Bakgrund

Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Ensta 1:151 uppläts med tomträtt till Vimar Byhlin den 1 oktober 1987. Idag innehas tomträtten av Team Emba AB. En ny avgäld har beräknats inför kommande tioårsperiod som startar den 1 oktober 2017. Avgäldsnivån har räknas fram på följande sätt.

Objektets marknadsvärde multipliceras med en avgäldsränta. Enligt rådande praxis för beräkning av tomträttsavgälder avseende kommersiella fastigheter används en avgäldsränta om 3,25 %, då det gäller 10-åriga avgäldsperioder. Det finns dock senare rättsfall som talar för användandet av en avgäldsränta om 3%. Även den sk. tomträttsutredningen talar för användande av en avgäldsränta om 3%. Med hänsyn till ovan nämnda bedöms det som lämpligt att använda en avgäldsränta om 3 %. Dels för att gardera sig inför en eventuell stämning och dels för att avgälden likväl kommer att höjas mycket kraftigt.

Vid beräkning av tomträttsavgälder i kommunen används generellt en säkerhetsmarginal i form av en nedräkning av marknadsvärdet med 25%. Vilket tillämpas även i detta fall.

2016-08-31

Dnr sbf/2016:120

Objektets marknadsvärde har bedömts till ca 3 000 000 kr (1175 kr/kvm) vilket vid användande av 25 % säkerhetsmarginal och en avgäldsrenta om 3 % ger en avgäld om 68 000 kr/år.

Objektets marknadsvärde (avgäldsunderlag) har bedömts utifrån en tidigare värdering som kommunen beställt som underlag för omreglering utav en tomträttsupplåtelse i närområdet. Värderingen utfördes av en auktoriserad värderare under februari 2016. Då tomträttsavgälden höjs med mer än 75 % ska beslutet tas i kommunfullmäktige.

Inga-Lill Segnestam
Samhällsbyggnadschef

Agneta Engver Lindquist
Markchef

Expedieras till
KOMMUNSTYRELSEN

Oskar Melin
Mark- och exploateringsingenjör

Omreglering av tomträttsavgälden för Ensta 1:163 (KS/2016:728)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 januari 2018 sätts till 27 000 kronor/år för Ensta 1:163.

Sammanfattning

Den 1 januari 1988 uppläts fastigheten Ensta 1:163 med tomträtt till Rivsnabben AB. Idag innehas tomträtten av Gösta Peter Jansson. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2008 är 11 520 kronor/ år. Föreslagen avgäld är 27 000 kronor/år.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2016-10-18, § 310.

§ 310**Omreglering av tomträttsavgälden för Ensta 1-163
(sbf/2016:312)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 januari 2018 sätts till 27 000 kr/år för Ensta 1:163.

Sammanfattning

Den 1 januari 1988 uppläts fastigheten Ensta 1:163 med tomträtt till Rivsnabben AB. Idag innehas tomträtten av Gösta Peter Jansson. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2008 är 11 520 kr/år. Föreslagen avgäld är 27 000 kr/år.

Ärendet

Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Ensta 1:163 uppläts med tomträtt till Rivsnabben AB den 1 januari 1988. Idag innehas tomträtten av Gösta Peter Jansson. En ny avgäld har beräknats inför kommande tioårsperiod som startar den 1 januari 2018.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-09-06, utgör underlag för beslutet.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till
Kommunstyrelsen
Agneta Engver Lindquist
Oskar Melin

2016-09-06

Dnr sbf/2016:312

Referens
Oskar MelinMottagare
Samhällsbyggnadsnämnden

Omreglering av tomträttsavgälden för Ensta 1:163

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 januari 2018 sätts till 27 000 kr/år för Ensta 1:163.

Sammanfattning

Den 1 januari 1988 uppläts fastigheten Ensta 1:163 med tomträtt till Rivsnabben AB. Idag innehas tomträtten av Gösta Peter Jansson. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2008 är 11 520 kr/år. Föreslagen avgäld är 27 000 kr/år.

Bakgrund

Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Ensta 1:163 uppläts med tomträtt till Rivsnabben AB den 1 januari 1988. Idag innehas tomträtten av Gösta Peter Jansson. En ny avgäld har beräknats inför kommande tioårsperiod som startar den 1 januari 2018. Avgäldsnivån har räknas fram på följande sätt.

Objektets marknadsvärde multipliceras med en avgäldsränta. Enligt rådande praxis för beräkning av tomträttsavgälder avseende kommersiella fastigheter används en avgäldsränta om 3,25 %, då det gäller 10-åriga avgäldsperioder. Det finns dock senare rättsfall som talar för användandet av en avgäldsränta om 3%. Även den sk. tomträttsutredningen talar för användande av en avgäldsränta om 3%. Med hänsyn till ovan nämnda bedöms det som lämpligt att använda en avgäldsränta om 3 %. Dels för att gardera sig inför en eventuell stämning och dels för att avgälden likväl kommer att höjas mycket kraftigt.

Vid beräkning av tomträttsavgälder i kommunen används generellt en säkerhetsmarginal i form av en nedräkning av marknadsvärdet med 25%. Vilket tillämpas även i detta fall.

2016-09-01

Dnr sbf/2016:312

Objektets marknadsvärde har bedömts till ca 1 200 000 kr (1175 kr/kvm) vilket vid användande av 25 % säkerhetsmarginal och en avgäldsrenta om 3 % ger en avgäld om 27 000 kr/år.

Objektets marknadsvärde (avgäldsunderlag) har bedömts utifrån en tidigare värdering som kommunen beställt som underlag för omreglering utav en tomträttsupplåtelse i närområdet. Värderingen utfördes av en auktoriserad värderare under februari 2016. Då tomträttsavgälden höjs med mer än 75 % ska beslutet tas i kommunfullmäktige.

Inga-Lill Segnestam
Samhällsbyggnadschef

Agneta Engver Lindquist
Markchef

Expedieras till
KOMMUNSTYRELSEN

Oskar Melin
Mark- och exploateringsingenjör

Omreglering av tomträttsavgälden för Ensta 1:177 (KS/2016:729)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 oktober 2017 sätts till 169 000 kronor/år för Ensta 1:177.

Sammanfattning

Den 1 oktober 1987 uppläts fastigheten Ensta 1:177 med tomträtt till Sofex Transport AB. Idag innehas tomträtten av G.J-Plast AB. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2007 är 78 340 kronor/år. Föreslagen avgäld är 169 000 kronor/år.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2016-10-18, § 311.

§ 311**Omreglering av tomträttsavgälden för Ensta 1-177
(sbf/2016:121)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 oktober 2017 sätts till 169 000 kr/år för Ensta 1:177.

Sammanfattning

Den 1 oktober 1987 uppläts fastigheten Ensta 1:177 med tomträtt till Sofex Transport AB. Idag innehas tomträtten av G.J-Plast AB. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2007 är 78 340 kr/år. Föreslagen avgäld är 169 000 kr/år.

Ärendet

Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Ensta 1:177 uppläts med tomträtt till Sofex Transport AB den 1 oktober 1987. Idag innehas tomträtten av G.J-Plast AB. En ny avgäld har beräknats inför kommande tioårsperiod som startar den 1 oktober 2017.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-09-06, utgör underlag för beslutet.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till
Kommunstyrelsen
Agneta Engver Lindquist
Oskar Melin

2016-09-06

Dnr sbf/2016:121

Referens
Oskar MelinMottagare
Samhällsbyggnadsnämnden

Omreglering av tomträttsavgäld för Ensta 1:177

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 oktober 2017 sätts till 169 000 kr/år för Ensta 1:177.

Sammanfattning

Den 1 oktober 1987 uppläts fastigheten Ensta 1:177 med tomträtt till Sofex Transport AB. Idag innehas tomträtten av G.J-Plast AB. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2007 är 78 340 kr/år. Föreslagen avgäld är 169 000 kr/år.

Bakgrund

Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Ensta 1:177 uppläts med tomträtt till Sofex Transport AB den 1 oktober 1987. Idag innehas tomträtten av G.J-Plast AB. En ny avgäld har beräknats inför kommande tioårsperiod som startar den 1 oktober 2017. Avgäldsnivån har räknas fram på följande sätt.

Objektets marknadsvärde multipliceras med en avgäldsränta. Enligt rådande praxis för beräkning av tomträttsavgälder avseende kommersiella fastigheter används en avgäldsränta om 3,25 %, då det gäller 10-åriga avgäldspenningar. Det finns dock senare rättsfall som talar för användandet av en avgäldsränta om 3%. Även den sk. tomträttsutredningen talar för användande av en avgäldsränta om 3%. Med hänsyn till ovan nämnda bedöms det som lämpligt att använda en avgäldsränta om 3 %. Dels för att gardera sig inför en eventuell stämning och dels för att avgälden likväl kommer att höjas mycket kraftigt.

Vid beräkning av tomträttsavgälder i kommunen används generellt en säkerhetsmarginal i form av en nedräkning av marknadsvärdet med 25%. Vilket tillämpas även i detta fall.

2016-09-01

Dnr sbf/2016:121

Objektets marknadsvärde har bedömts till ca 7 550 000 kr (1175 kr/kvm) vilket vid användande av 25 % säkerhetsmarginal och en avgäldsrenta om 3 % ger en avgäld om 169 000 kr/år.

Objektets marknadsvärde (avgäldsunderlag) har bedömts utifrån en tidigare värdering som kommunen beställt som underlag för omreglering utav en tomträttsupplåtelse i närområdet. Värderingen utfördes av en auktoriserad värderare under februari 2016. Då tomträttsavgälden höjs med mer än 75 % ska beslutet tas i kommunfullmäktige.

Inga-Lill Segnestam
Samhällsbyggnadschef

Agneta Engver Lindquist
Markchef

Expedieras till
KOMMUNSTYRELSEN

Oskar Melin
Mark- och exploateringsingenjör

Omreglering av tomträttsavgälden för Hantverket 1 (KS/2016:730)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 oktober 2017 sätts till 226 000 kronor/år för Hantverket 1.

Sammanfattning

Den 1 oktober 1977 uppläts fastigheten Hantverket 1 med tomträtt till Bostadsrättsföreningen Botkyrka Hantverkshus och som fortfarande innehar tomträtten. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2007 är 125 600 kronor/ år. Föreslagen avgäld är 226 000 kronor/år.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2016-10-18, § 312.

§ 312**Omreglering av tomträttsavgälden för Hantverket 1
(sbf/2016:196)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 oktober 2017 sätts till 226 000 kr/år för Hantverket 1.

Sammanfattning

Den 1 oktober 1977 uppläts fastigheten Hantverket 1 med tomträtt till Bostadsrättsföreningen Botkyrka Hantverkshus och som fortfarande innehar tomträtten. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2007 är 125 600 kr/år. Föreslagen avgäld är 226 000 kr/år.

Ärendet

Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Hantverket 1 uppläts med tomträtt till Bostadsrättsföreningen Botkyrka Hantverkshus den 1 oktober 1977 och som fortfarande innehar tomträtten. En ny avgäld har beräknats inför kommande tioårsperiod som startar den 1 oktober 2017.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-09-06, utgör underlag för beslutet.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

2016-09-06

Dnr sbf/2016:196

Referens
Oskar MelinMottagare
Samhällsbyggnadsnämnden

Omreglering av tomträttsavgälden för Hantverket 1

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att tomträttsavgälden från och med den 1 oktober 2017 sätts till 226 000 kr/år för Hantverket 1.

Sammanfattning

Den 1 oktober 1977 uppläts fastigheten Hantverket 1 med tomträtt till Bostadsrättsföreningen Botkyrka Hantverkshus och som fortfarande innehar tomträtten. Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Nuvarande avgäld från 2007 är 125 600 kr/ år. Föreslagen avgäld är 226 000 kr/år.

Bakgrund

Tomträttsavgälden kan omregleras vart tionde år. Hantverket 1 uppläts med tomträtt till Bostadsrättsföreningen Botkyrka Hantverkshus den 1 oktober 1977 och som fortfarande innehar tomträtten. En ny avgäld har beräknats inför kommande tioårsperiod som startar den 1 oktober 2017. Avgäldsnivån har räknas fram på följande sätt.

Objektets marknadsvärde multipliceras med en avgäldsränta. Enligt rådande praxis för beräkning av tomträttsavgälder avseende kommersiella fastigheter används en avgäldsränta om 3,25 %, då det gäller 10-åriga avgäldsperioder. Det finns dock senare rättsfall som talar för användandet av en avgäldsränta om 3%. Även den sk. tomträttsutredningen talar för användande av en avgäldsränta om 3%. Med hänsyn till ovan nämnda bedöms det som lämpligt att använda en avgäldsränta om 3 %. Dels för att gardera sig inför en eventuell stämning och dels för att avgälden likväl kommer att höjas mycket kraftigt.

Vid beräkning av tomträttsavgälder i kommunen används generellt en säkerhetsmarginal i form av en nedräkning av marknadsvärdet med 25%. Vilket tillämpas även i detta fall.

2016-09-01

Dnr sbf/2016:196

Objektets marknadsvärde har bedömts till ca 10 000 000 kr (1200 kr/kvm) vilket vid användande av 25 % säkerhetsmarginal och en avgäldsrenta om 3 % ger en avgäld om 226 000 kr/år.

Objektets marknadsvärde (avgäldsunderlag) har bedömts utifrån två tidigare värderingar som kommunen beställt som underlag för en frågan om friköp utav en tomträttsupplåtelse i närområdet. Värderingarna utfördes av en auktoriserad värderare under april 2016. Då tomträttsavgälden höjs med mer än 75 % ska beslutet tas i kommunfullmäktige.

Inga-Lill Segnestam
Samhällsbyggnadschef

Agneta Engver Lindquist
Markchef

Expedieras till
KOMMUNSTYRELSEN

Oskar Melin
Mark- och exploateringsingenjör

Ändring av renhållningstaxa SRV 2017 (KS/2016:488)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag till ändringar i renhållningstaxan för år 2017 så som de framgår av skrivelsen daterad 2016-06-16 från SRV återvinning AB.

Sammanfattning

SRV återvinning AB (SRV) har lagt fram ett förslag till ändringar i renhållningstaxan för 2017. Den generella höjningen av avgifterna föreslås bli 1 %, med några få undantag. Undantagen syftar till att förenkla taxorna, att bättre avspegla kostnadsläget för servicen och för att nå en bättre inriktning mot målen i avfallsplanen.

SRV avser att göra en genomgripande förändring av taxan inför 2018. Detta har kommunen efterlyst tidigare och det är fortsatt viktigt att SRV tillsammans med sina fem ägarkommuner ser till att taxestrukturen effektivt styr mot uppsatta målen i avfallsplanen.

Klimat- och planeringsberedningen har behandlat ärendet 2016-10-19, § 36.

§ 36

Ändring av renhållningstaxan för år 2017

Beslut

Klimat- och planeringsberedningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Godkänner förslag till ändringar i renhållningstaxan för år 2017 så som de framgår av skrivelsen daterad 2016-06-16 från SRV återvinning AB.

Sammanfattning

Lars Olson, planeringschef, redogör för de ändringar som kommer att tillämpas i renhållningstaxan för år 2017.

SRV återvinning AB (SRV) har lagt fram ett förslag till ändringar i renhållningstaxan för 2017. Den generella höjningen av avgifterna föreslås bli 1 %, med några få undantag. Undantagen syftar till att förenkla taxorna, att bättre avspegla kostnadsläget för servicen och för att nå en bättre inriktning mot målen i avfallsplanen.

SRV avser att göra en genomgripande förändring av taxan inför 2018. Detta har kommunen efterlyst tidigare och det är fortsatt viktigt att SRV tillsammans med sina fem ägarkommuner ser till att taxestrukturen effektivt styr mot uppsatta målen i avfallsplanen.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2016-09-29.

2016-09-29

Dnr KS/2016:488

Referens
Lars OlsonMottagare
Kommunstyrelsen

Ändring av renhållningstaxan för 2017

Förslag till beslut

Klimat- och planeringsberedningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Godkänner förslag till ändringar i renhållningstaxan för år 2017 så som de framgår av skrivelsen daterad 2016-06-16 från SRV återvinning AB.

Sammanfattning

SRV återvinning AB (SRV) har lagt fram ett förslag till ändringar i renhållningstaxan för 2017. Den generella höjningen av avgifterna föreslås bli 1 %, med några få undantag. Undantagen syftar till att förenkla taxorna, att bättre avspegla kostnadsläget för servicen och för att nå en bättre inriktning mot målen i avfallsplanen.

SRV avser att göra en genomgripande förändring av taxan inför 2018. Detta har kommunen efterlyst tidigare och det är fortsatt viktigt att SRV tillsammans med sina fem ägarkommuner ser till att taxestrukturen effektivt styr mot uppsatta målen i avfallsplanen.

Mattias Jansson
KommundirektörLars Olson
Planeringschef

Bilagor

Bilaga 1- Skrivelse 20160616- SRV återvinning AB

Bilaga 2- Förslag på ändringar taxa 2017

Expedieras till

SRV Återvinning AB

Samhällsbyggnadsförvaltningen, miljöenheten

2016-06-16

Ankny till Botkyrka kommun
Kommunledningsförvaltningen

2016 -06- 2 0

Dnr.....

Botkyrka kommun
Kommunstyrelsens kansli
147 85 Tumba

Förslag till ändringar i renhållningstaxan att gälla från och med 1 januari 2017

Efter beslut i SRVs styrelse den 19 maj hemställs att kommunfullmäktige fastställer renhållningstaxan i enlighet med bilaga 1 att gälla från och med 1 januari 2017.

Det är av stor vikt att ärendet hanteras så tidigt som möjligt under hösten 2016 då SRV vill informera kommuninvånarna om kommande förändringar i god tid innan dessa träder i kraft.

För eventuella frågor eller behov av förtydliganden kontakta SRV Ingela Sandström, tel nr 070-9750323 eller ingela.sandstrom@srvatervinning.se

Med vänlig hälsning

Kajsa Hedberg

VD SRV återvinning AB

Bilagor

Bilaga 1 Renhållningstaxa att gälla från 1 januari 2017

Bilaga 2 som beskriver de förändringar som föreslås gälla från och med 1 januari 2017

Bilaga 3 a-g som visar jämförelse mellan taxa 2016 och 2017

Bilaga 4 Utdrag ur protokoll från SRVs styrelsemöte 19 maj 2016

RENHÅLLNINGSTAXA 2017

Avsnitt 1	Renhållningstaxa enbostadshus	sid. 2-6
Avsnitt 2	Renhållningstaxa fritidshus & kolonistugor (fastland och skärgård)	sid. 7-8
Avsnitt 3	Renhållningstaxa slamhämtning hos enbostadshus & fritidshus	sid. 9-10
Avsnitt 4	Renhållningstaxa latrinhämtning hos enbostadshus	sid. 11
Avsnitt 5	Renhållningstaxa latrinhämtning hos fritidshus	sid. 12
Avsnitt 6	Renhållningstaxa flerbostadshus	sid. 13-15
Avsnitt 7	Renhållningstaxa restaurang och storkök	sid. 16-18

AVSNITT 1:

RENHÅLLNINGSTAXA 2017 - ENBOSTADSHUS

Belopp inkl. moms redovisas inom parentes.

- Kommunen ansvarar för insamling av hushållssopor. Uppdraget utförs av SRV återvinning AB.
- Fastighetsinnehavaren ansvarar för att betala renhållningsavgift för insamling och behandling av avfallet.
- Kommunfullmäktige i respektive kommun bestämmer om kommunens renhållningstaxa.
- Renhållningsavgiften består av grundavgift och hämtningsavgift samt ev. tillägg och rabatter
- Fakturering av renhållningsavgiften sker på uppdrag av kommunerna av SRV återvinning AB i form av en årsfaktura i början av året. Ersättning erläggs direkt till SRV återvinning AB.
- Fastighetsinnehavaren ansvarar för att meddela SRV om äganderättsförhållandena förändras.
- Sopkärlen ska vid tömningstillfället vara uppställda vid tomtgränsen, eller plats som kommunen anvisat, på följande sätt:
 - kärlen ska stå på gatunivå
 - kärlen ska stå högst 1,5 meter från körbar väg
 - fritt utrymme runt kärlen ska vara minst 50 centimeter
 - området ovanför kärlen ska vara fritt från exempelvis trädgrenar och låga ledningar
 - kärlen ska vara utställda på rätt plats från klockan 06.00 tömningsdagen
- Avfallsbehållaren får inte vara fyllt mer än att det är lätt att tillsluta.
- Fastighetsinnehavaren ska se till att hålla transportvägen till tömningsplatsen för avfallsbehållaren framkomlig. Vägen ska hållas i sådant skick att den är farbar för renhållningsfordon.
- Restavfall och utsorterat matavfall hämtas varannan vecka.

Förutom tömning av kärl och hämtning av säck för hushållsavfall ingår följande i taxan:

- Inlämning av grovavfall, el-avfall och trädgårdsavfall samt farligt avfall (oljor, lösningsmedel, färger, kemikalier etc) vid kommunernas återvinningscentraler
- Inlämning av farligt avfall vid särskilda miljöstationer
- Hämtning av kyl- och frysskåp vid uppställningsplats som anvisas av SRV
- Hämtning året runt på öar utan fast landförbindelse förutsätter att kund är mantalsskriven på adressen eller att fastigheten ligger i ett område där SRV redan har befintlig året runt hämtning.
- Ingen grundavgift utgår för obebyggda fastigheter – anmälan görs direkt till SRV
- Grundavgift debiteras per hushåll - om fler än ett hushåll delar samma fastighet utgår grundavgift per antal hushåll som delar på fastigheten

	Per år
1. GRUNDAVGIFT PER FASTIGHET (HUSHÅLL) OCH ÅR	632 kr (790 kr)

2A. HÄMTNINGSAVGIFTER

- Årsavgift vid tömning varannan vecka av kärl placerade inom fordonets verksamhetsområde (1,5 m från väg med 50 cm fritt område runt kärlet).
- För 210 l säck är maxvikten 25 kg. Fyllnadsgraden skall medge knop mån.
- Avgiften för 210 liters säck baseras på hämtning från fristående säckhållare.
- Säckhämtningen kommer att upphöra.
- Större kärl än 240 l är inte tillåtet för enbostadshus – kan endast användas vid gemensamhetsanläggningar.

- Enbostadshus kan välja mellan "Abonnemang källsortering av matavfall", då matavfall och restavfall slängs i två separata kärl, och "Abonnemang osorterat" då allt hushållsavfall slängs i ett och samma kärl.
- Egen kompost eller avfallskvarn ska vara godkänd av kommunen för att SRV ska kunna tillämpa taxan för källsortering av matavfall
- För det fall kund som valt "Abonnemang källsortering av matavfall" vid upprepade tillfällen lägger icke biologiskt matavfall i kärlet för matavfall kommer SRV, efter skriftligt påpekande, att ställa om kundens abonnemang till "Abonnemang osorterat" med tilläggsdebitering som följd.

Abonnemang källsortering av matavfall – årsavgift	Per år
140 liter kärl matavfall + 140 l eller 190 l kärl restavfall	676 kr (845 kr)
140 liter kärl matavfall + 240 l kärl restavfall	864 kr (1 080 kr)
Avgift för tillkommande kärl för restavfall – årsavgift per kärl: ¹⁾	Per år
190 l kärl	855 kr (1 069 kr)
240 l kärl	2 296 kr (2 870 kr)
Abonnemang osorterat – årsavgift	Per år
140 l kärl – 190 l kärl osorterat	1 079 kr (1 349 kr)
240 l kärl osorterat	1 337 kr (1 671 kr)
Avgift för tillkommande kärl för restavfall – årsavgift per kärl: ¹⁾	Per år
190 l kärl	1 079 kr (1 349 kr)
240 l kärl	2 417 kr (3 021 kr)

Övergångstaxa - hämtningsavgift – årsavgifter	Per år
140 liter kärl – 190 l kärl	723 kr (904 kr)
240 liter kärl	913 kr (1 141 kr)
210 liters säck (inga nya abonnemang)	1 131 kr (1 414 kr)
Avgift för tillkommande kärl för restavfall – årsavgift per kärl: ¹⁾	Per år
190 l kärl	905 kr (1 131 kr)
240 l kärl	2 359 kr (2 949 kr)
<i>Övergångstaxa tillämpas för hushåll som ännu inte har fått göra ett aktivt val mellan "Abonnemang källsortering av matavfall" och "Abonnemang osorterat".</i>	

1) Vid fler än ett kärl per hushåll räknas alltid det minsta kärlet som första kärl.

Tillägg och rabatter - årsavgifter	Per år
• Rabatt vid delat kärl. Vid abonnemang källsortering krävs det att hushållen delar både på matavfallskärlet och restavfallskärlet för att rabatt ska utgå ²⁾	337 kr (421 kr)
• Rabatt vid månadshämtning ³⁾	154 kr (193 kr)
• Tillägg för hämtning av kärl inne på fastigheten - årsavgift - kärlet får vara placerade högst 10 m från tomtgräns och gångvägen ska vara hårdgjord dragyta. Tjänsten gäller ej Sorterahemma kärl.	891 kr (1 114 kr)

- Tillägg gångväg utöver 10 m, för varje påbörjat 10-tal meter – enbart säckar 190 kr (238 kr)
- Tillägg för byte av kärlestorlek eller abonnemangsform överstigande 1 gång per år 381 kr (476 kr)

Extratjänster

	Pris per gång	
• Utökad service för hämtning av kärll inne på tomten vid ordinarie hämtningstillfälle, vid enstaka tillfällen, (beställs minst två dagar i förväg) Max avstånd från tomtränsen 10 meter.	69 kr	(86 kr)
• Extra hämtning av kärll/säck utanför ordinarie hämtningsdag (beställs minst en dag i förväg) ⁴⁾	154 kr	(193 kr)
• Extra hämtning vid ej utställt eller felplacerat kärll på hämtningsdag	119 kr	(149 kr)
• Hämtning av lössopor, per kbm	451 kr	(564 kr)

2) För kärll som delas av flera hushåll fördelas avgiften lika på berörda fastighetsägare och debiteras var och en. Vid delning under del av året är avgiften för den permanentboende 75% av årsavgiften.

3) Månadshämtning förutsätter av kommunen godkänd kompostering eller källsortering av matavfall i separat kärll som hämtas av SRV. Anmälan görs till SRV.

4) Extra tömning av kärll eller hämtning av säck utanför ordinarie hämtningsdag kan göras max 12 ggr per år

Abonnemang Sorteragemma - årsavgift	Per år	
Tömning hushållsavfall	676 kr	(845 kr)
Sorteragemma - förpackningar	504 kr	(630 kr)
Avgift för tillkommande kärll för restavfall – årsavgift per kärll:		
140 l kärll	102 kr	(128 kr)

2B. SOPHÄMTNING VID GEMENSAMHETSANLÄGGNINGAR – KÄRL

- Taxan för tömning vid gemensamhetsanläggning är beräknad på att 7 st. hushåll delar på ett 660 liters kärl med tömning varje vecka. I de fall det är färre eller fler hushåll räknas taxan fram proportionerligt så att avgiften per kärltömning blir den samma. Storlek på kärl och tömningsfrekvens avgörs av SRV i samråd med kunden.

Årsavgift per kärl vid sophämtning varje vecka vid högst 10 m gångväg på plan mark

Abonnemang Källsortering av matavfall - faktura per hushåll och år	Per år	
Gemensamhetsanläggning, kundägda kärl	406 kr	(508 kr)
Gemensamhetsanläggning - kärl ingår	406 kr	(508 kr)
Gemensamhetsanläggning med kärlskåp	507 kr	(634 kr)

Abonnemang Osorterat - Faktura per hushåll och år	Per år	
Gemensamhetsanläggning, kundägda kärl	648 kr	(810 kr)
Gemensamhetsanläggning - kärl ingår	648 kr	(810 kr)
Gemensamhetsanläggning med kärlskåp	809 kr	(1 011 kr)

Den särskilda taxan för gemensamhetsanläggning utgår 2017 och ersätts med en rabatt på gällande taxa för enbostadshus med 40 % för kärl och 25 % för kärlskåp. Ovan redovisade belopp motsvarar det faktiska beloppet, netto, per hushåll – oavsett om kunden har egen faktura eller om samfakturering sker till samfälligheten.

Övergångstaxa motsvarande "Abonnemang Källsortering av matavfall" gäller för de gemensamhetsanläggningar som ännu ej har erbjudits att få göra ett aktivt val mellan "Abonnemang källsortering av matavfall" och "Abonnemang osorterat".

2C. SOPHÄMTNING VID GEMENSAMHETSANLÄGGNINGAR – BOTTENTÖMMANDE BEHÅLLARE

Abonnemang Källsortering av matavfall - avgift per gång		
Tömning av matavfall – bottentömmande behållare 800 l – per gång	123 kr	(154 kr)
Tömning av restavfall - bottentömmande behållare 3 kbm – per gång	208 kr	(260 kr)
Tömning av restavfall - bottentömmande behållare 5 kbm – per gång	304 kr	(380 kr)
Avgift per innersäck för restavfall	40 kr	(50 kr)

Abonnemang Osorterat – avgift per gång		
Tömning bottentömmande behållare 3 kbm – per gång	447 kr	(559 kr)
Tömning bottentömmande behållare 5 kbm – per gång	562 kr	(703 kr)
Avgift per innersäck för restavfall	40 kr	(50 kr)

Övergångstaxa motsvarande "Abonnemang Källsortering av matavfall" gäller för de gemensamhetsanläggningar som ännu ej har erbjudits att få göra ett aktivt val mellan "Abonnemang källsortering av matavfall" och "Abonnemang osorterat".

2D. GROVSOPSHÄMTNING VID GEMENSAMHETSANLÄGGNINGAR

Grovsopor vid gemensamhetsanläggningar

Avgift för hämtning 1 gång/vecka - per ton grovsopa	1 648 kr	(2 060 kr)
Tillägg för extra hämtning av grovsopor utöver 1 gång/vecka – per tillfälle	22 kr	(28 kr)
Städning i samband med tömning, när soprummen är överfulla och kunden begär extra städning, debiteras per nedlagd städtimme	1 301	(1 626)

2E. GÅNGTILLÄGG VID GEMENSAMHETSANLÄGGNINGAR – PER SÄCK/KÄRL – PER ÅR:

Gångtillägg per säck eller kärl (för dragväg överstigande 10 meter):*

Årsavgift (hämtning 52 ggr/år)	Per år	
0-10 meter = 0 tillägg		
11-20 meter = 1 tillägg	746 kr	(933 kr)
21-30 meter = 2 tillägg	1 493 kr	(1 866 kr)
31-40 meter = 3 tillägg	2 241 kr	(2 801 kr)
41-50 meter = 4 tillägg	2 988 kr	(3 735 kr)
51-60 meter = 5 tillägg	3 735 kr	(4 669 kr)

*gångtillägg beräknas enkel väg för avståndet från hämtstället till uppställningsplats för fordon. Gångvägen ska vara hårdgjord yta.

AVSNITT 2:

RENHÅLLNINGSTAXA 2017 - FRITIDSHUS OCH KOLONISTUGOR (FASTLAND & SKÄRGÅRD)

Belopp inkl. moms redovisas inom parentes.

- Kommunen ansvarar för insamling av hushållssopor. Uppdraget utförs av SRV återvinning AB.
- Fastighetsinnehavaren ansvarar för att betala renhållningsavgift för insamling och behandling av avfallet.
- Kommunfullmäktige i respektive kommun bestämmer om kommunens renhållningstaxa.
- Renhållningsavgiften består av grundavgift och hämtningsavgift samt ev. tillägg och rabatter
- Fakturering av renhållningsavgiften sker på uppdrag av kommunerna av SRV återvinning AB i form av en årsfaktura under våren. Ersättning erläggs direkt till SRV återvinning AB.
- Fastighetsinnehavaren ansvarar för att meddela SRV om äganderättsförhållandena förändras.
- Sopkärlen ska vid tömningstillfället vara uppställda vid tomtgränsen eller plats som kommunen anvisat, på följande sätt:
 - kärlen ska stå på gatunivå
 - kärlen ska stå högst 1,5 meter från körbar väg
 - fritt utrymme runt kärlen ska vara minst 50 centimeter
 - området ovanför kärlen ska vara fritt från exempelvis trädgrenar och låga ledningar
 - kärlen ska vara utställda på rätt plats från klockan 06.00 tömningsdagen
- Avfallsbehållaren får inte vara fyllt mer än att det är lätt att tillsluta.
- Fastighetsinnehavaren ska se till att hålla transportvägen till tömningsplatsen för avfallsbehållaren framkomlig. Vägen ska hållas i sådant skick att den är farbar för renhållningsfordon.
- Restavfall och utsorterat matavfall hämtas varannan vecka.

Förutom sophämtning ingår följande i taxan:

- Inlämning av grovavfall, el-avfall och trädgårdsavfall samt farligt avfall (oljor, lösningsmedel, färger, kemikalier etc.) vid återvinningscentral
- Hämtning av kyl- och frysskåp på av SRV anvisad plats

1. GRUNDAVGIFT PER FRITIDSBOSTAD OCH ÅR 537 kr (671 kr)

2. HÄMTNINGS- OCH BEHANDLINGSavgIFTER

A. HÄMTNING VID ENSKILD FASTIGHET ¹⁾

Årsavgift för hämtning vid 12 tillfällen per säsong under maj till oktober	Per år	
190 liters kärll	563 kr	(704 kr)
210 liters säck	557 kr	(696 kr)
350 liters säck	1 038 kr	(1 298 kr)

1) Då kärll delas av flera hushåll fördelas kärllavgiften lika och debiteras var och en

B. TÖMNING AV ENSKILT KÄRL VID GEMENSAM UPPSTÄLLNINGSPLATS

	Per år	
Årsavgift för hämtning vid 12 tillfällen per säsong under maj till oktober		
190 liters kärl	509 kr	(636 kr)
240 liters kärl	1 074 kr	(1 342 kr)

C. TÖMNING AV STÖRRE KÄRL VID GEMENSAMHETSANLÄGGNING

	Per år	
Årsavgift för hämtning varje vecka under maj till oktober		
660 liters kärl (samfakturering) varje vecka	2 455 kr	(3 069 kr)
660 liters kärl (samfakturering) varannan vecka	1 994 kr	(2 493 kr)
370 liters kärl (samfakturering) varje vecka	1 199 kr	(1 499 kr)
370 liters kärl (samfakturering) varannan vecka	971 kr	(1 214 kr)
Per fastighet		Per år
Gemensamhetsanläggning, kundägda kärl	404 kr	(505 kr)
Gemensamhetsanläggning	477 kr	(596 kr)
Gemensamhetsanläggning med kärlskåp	522 kr	(653 kr)
Tillägg och rabatter		Per år
Rabatt för delat kärl (gäller ej gemensamhetsanläggning)	281 kr	(351 kr)
Extratjänster		
Extra hämtning utan samband med ordinarie hämtning - per gång	154 kr	(193 kr)
Hämtning av lössopor, per kbm	396 kr	(495 kr)

AVSNITT 3:

Renhållningstaxa 2017 – Slamhämtning enbostadshus och fritidshus

Belopp inkl. moms redovisas inom parentes.

Slam från slamavskiljare med avlopp från enbart bad, disk och tvätt ska hämtas minst en gång vartannat år. Slam från slutna tank, slamavskiljare med vattentoalettanslutning och reningsverk ska hämtas vid behov, men minst två gånger per år vid enbostadshus för permanentboende och minst en gång per år vid fritidshus.

Fastighetsinnehavaren ska se till att hålla transportvägen till avfallsbehållares hämtnings- och tömningsplats framkomlig. Transportvägen och vändplatsen ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar för renhållningsfordon. Då aviserad tömning ej kan genomföras pga. ingen framkomlighet tas en avgift ut enligt nedan fastställda taxa.

Ekonomitömning

Enligt Renhållningsföreskrifterna föreskriven hämtning och under de veckor som aviseras i förväg av SRV

	Per hämtning	
• Behållare eller slamavskiljare 0-3 m ³	600 kr	(750 kr)
• Behållare större än 3 m ³ , men högst 6 m ³	810 kr	(1 013 kr)
• Tillägg per påbörjad m ³ utöver 6 m ³	100 kr	(125 kr)
• Slamavskiljare högst 3 m ³ i direkt anslutning, max 10 meters avstånd, till tank eller annan avskiljare och som töms i samband med tömning av slutna tank eller annan avskiljare.	160 kr	(200 kr)
• Behandlingsavgift per m ³ tank- eller brunnsvolym	102 kr	(128 kr)

Avtalad tömning

beställd av kunden och inplanerad av SRV återvinning.

	Per hämtning	
• Behållare eller slamavskiljare, 0-3 m ³	743 kr	(929 kr)
• Behållare större än 3 m ³ , men högst 6 m ³	954 kr	(1 193 kr)
• Tillägg per påbörjad m ³ utöver 6 m ³	100 kr	(125 kr)
• Slamavskiljare högst 3 m ³ i direkt anslutning till tank eller annan avskiljare och som töms i samband med tömning av slutna tank eller annan avskiljare	160 kr	(200 kr)
• Behandlingsavgift per m ³ tank- eller brunnsvolym	102 kr	(128 kr)

Extra tömning

beställd av kunden vid behov

	Per hämtning	
• Behållare eller slamavskiljare, 0-3 m ³	830 kr	(1 038 kr)
• Behållare större än 3 m ³ , men högst 6 m ³	1 041 kr	(1 301 kr)
• Tillägg per påbörjad m ³ utöver 6 m ³	100 kr	(125 kr)
• Slamavskiljare högst 3 m ³ i direkt anslutning till tank eller annan avskiljare och som töms i samband med tömning av slutna tank eller annan avskiljare	160 kr	(200 kr)
• Behandlingsavgift per m ³ tank- eller brunnsvolym	102 kr	(128 kr)

Tömning med sug- och spolbil ¹⁾

• Debiteras per timme – både transport och tömningstid räknas	1 016 kr	(1 270 kr)
• Behandlingsavgift per m ³ tank- eller brunnsvolym	102 kr	(128 kr)
• Fosforfällor - behandlingsavgift per ton	1 061 kr	(1 326 kr)

Tillägg	Per tillfälle	
• Framkörningsavgift för hämtning under nästkommande arbetsdag eller annan veckodag än den fastställda extra hämtningsdagen	516 kr	(645 kr)
• Vid ej utförd hämtning pga. ingen framkomlighet tas en avgift ut på	516kr	(645 kr)
• Vid slangdragning utöver 10 m debiteras för varje påbörjat 10-tal meter (max 1 800 kr per tömningstillfälle och oberoende av om en slamkärra används eller ej) ¹⁾	204 kr	(255 kr)
• Fast avgift för färjetransport per tillfälle för extra slamtömningar utanför ordinarie tömningsveckor under sommarsäsongen	3 409 kr	(4 261 kr)

¹⁾ Antal meter draglängd mäts från slambilens uppställningsplats på farbar väg, dvs mätningen kan komma att omfatta mark utanför fastighetsgränsen.

Jourtömning

Jourtömning 3 010 kr (3 763kr)

***Jourtelefon** Har du ett brådskande fall- som inträffar utom kontorstid. Ring SRV's 24 timmars jourtelefon 08-657 64 00.*

AVSNITT 4:

RENHÅLLNINGSTAXA 2017 - LATRINHÄMTNING ENBOSTADSHUS

Belopp inkl. moms redovisas inom parentes.

Latrin vid permanentbostäder ska hämtas minst varannan vecka.

Årsavgift vid hämtning av latrin varannan vecka.

Förslutet kärl

Per år
5 039 kr (6 299 kr)

Tillägg

Tillägg för hämtning av latrinkärl inne på TC (särskilda skäl) ¹⁾

Per år
1 549 kr (1 936 kr)

Gångvägstillägg för varje påbörjat 10-tal meter utöver 10 meter

47 kr (59 kr)

Extra hämtning

Skiftat och förslutet kärl i samband med ordinarie hämtning - per kärl

187 kr (234 kr)

Skiftat och förslutet kärl inom 5 arbetsdagar - per kärl

774 kr (968 kr)

Skiftat och förslutet kärl inom 2 arbetsdagar - per timme

1 239 kr (1 549 kr)

1) Särskilda skäl, t ex handikapp, ska anmälas skriftligt till SRV återvinning AB

AVSNITT 5:

RENHÅLLNINGSTAXA 2017 - LATRINHÄMTNING FRITIDSHUS

Belopp inkl. moms redovisas inom parentes.

Latrin ska, för fritidshus, hämtas minst åtta gånger per år under tidsperioden maj till oktober.

Årsavgift för hämtning av latrin 8 gånger per säsong	Per år	
Förslutet kärl	2 284 kr	(2 855 kr)
Tillägg	Per år	
Tillägg för hämtning inne på TC (särskilda skäl) ¹⁾	776 kr	(970 kr)
Gångvägstillägg för varje påbörjat 10-tal meter utöver 10 meter	47 kr	(59 kr)
Extra hämtning		
Skiftat och förslutet kärl i samband med ordinarie hämtning - per kärl	187 kr	(234 kr)
Skiftat och förslutet kärl inom 5 arbetsdagar - per kärl	774 kr	(968 kr)
Skiftat och förslutet kärl inom 2 arbetsdagar - per timme	1 239 kr	(1 549 kr)

1) Särskilda skäl, t ex handikapp, ska anmälas skriftligt till SRV återvinning AB

AVSNITT 6:

RENHÅLLNINGSTAXA 2017 - FLERBOSTADSHUS

Mervärdesskatt tillkommer på angivna priser.

Förutom tömning av kärl och hämtning av säck så ingår behandling av kyl- och frysskåp i taxan. Transportavgift tillkommer.

1. GRUNDAVGIFTER

	Per år
Grundavgift per lägenhet och år (inkl. sopsugslägenheter)	353 kr/år
Grundavgift per lägenhet och år för fastigheter utan grovsopshämtning	422 kr/år

Grovsopor:

• Avgift för hämtning och behandling av grovsopor per ton (1 gång/vecka)	1 648 kr/ton
• Tillägg per hämtningsbesök utöver 1 gång per vecka	1 168 kr/år
• Städning av grovsoprum, begärd av kund, i samband med hämtning - per påbörjad timme	1 301 kr/timme

2 A. HÄMTNINGS- OCH BEHANDLINGSavgifter

Årsavgifter vid hämtning 1 gång/vecka

Engångssäckar (avgift per säck)	Max-vikt(kg)	Per år
160 l	15	1289 kr/år
240 l	15	1 933 kr/år

Kärltömning – källsortering av matavfall ¹⁾

		Per år
140 l – matavfall		532 kr/år
370 l - matavfall		1 406 kr/år
190 l - restavfall	40	382 kr/år
240 l - restavfall	40	483 kr/år
370 l - restavfall	40	743 kr/år
660 l - restavfall	66	1 326 kr/år
Hulkbehållare – 2,5 kbm, restavfall		16 077 kr/år

Kärltömning – osorterat (ingen utsortering av matavfall)

		Per år
190 l - restavfall	40	840 kr/år
240 l - restavfall	40	1 062 kr/år
370 l - restavfall	40	1 635 kr/år
660 l - restavfall	66	2 918 kr/år
Hulkbehållare – 2,5 kbm, restavfall		35 361 kr/år

Övergångstaxa för källsortering av matavfall respektive osorterat restavfall ²⁾

Kärltömning osorterat restavfall		Per år
190 l - restavfall	40	630 kr/år
240 l - restavfall	40	797 kr/år
370 l - restavfall	40	1 227 kr/år
660 l - restavfall	66	2 189 kr/år
Hulkbehållare – 2,5 kbm, restavfall		26 523 kr/år

¹⁾Källsortering av matavfall kräver ett minimi antal kärl för matavfall beräknat på 2 liter matavfall per lägenhet och vecka

²⁾ Övergångstaxa gäller för flerbostadshus som ännu ej har fått göra ett aktivt val mellan källsortering av matavfall och osorterat restavfall

Tillägg – per hämtställe

Besöksavgift per tillfälle – hämtning 1 gång per vecka (52 ggr/år)	Per år 902 kr/år
Tillägg för varje hämtningsbesök utöver 1 gång per vecka (52 ggr/år)	1 168 kr/år

Gångtillägg per säck eller kärl (för dragväg överstigande 10 meter):

Årsavgift (hämtning 52 ggr/år)

	Per år
11-20 meter = 1 tillägg	747 kr/år
21-30 meter = 2 tillägg	1 494 kr/år
31-40 meter = 3 tillägg	2 241 kr/år
41-50 meter = 4 tillägg	2 989 kr/år
51-60 meter = 5 tillägg	3 736 kr/år

2 B. TÖMNING AV BOTTENTÖMMANDE BEHÅLLARE – 1 GÅNG PER VECKA

Källsortering av matavfall ¹⁾

	Per år
Bottentömmande behållare 800 l - matavfall	6 381 kr/år
Bottentömmande behållare 800 l - restavfall	5 334 kr/år
Bottentömmande behållare 1,3 kbm - restavfall	6 578 kr/år
Bottentömmande behållare 3 kbm - restavfall	10 809 kr/år
Bottentömmande behållare 3,5 kbm - restavfall	12 053 kr/år
Bottentömmande behållare 5 kbm - restavfall	15 787 kr/år
Avgift per innersäck för restavfall	40 kr/säck 2 101 kr/år

Osorterat (ingen utsortering av matavfall)

	Per år
Bottentömmande behållare 800 l	8 647 kr/år
Bottentömmande behållare 1,3 kbm	11 962 kr/år
Bottentömmande behållare 3 kbm	23 234 kr/år
Bottentömmande behållare 3,5 kbm	26 560 kr/år
Bottentömmande behållare 5 kbm	29 196 kr/år
Avgift per innersäck för restavfall	40,00 kr/säck 2 101 kr/år

För kunder som har bottentömmande behållare för restavfallet och vill kombinera detta med kärl för matavfall så gäller ordinarie kärntaxa för matavfallet.

ÖVERGÅNGSTAXA FÖR KÄLLSORTERING AV MATAV FALL RESP. OSORTERAT RESTAVFALL ³⁾

TÖMNING AV BOTTENTÖMMADE BEHÅLLARE – 1 GÅNG PER VECKA

Bottentömmande behållare 800 l		8 622 kr/år
Bottentömmande behållare 1,3 kbm		11 922 kr/år
Bottentömmande behållare 3 kbm		23 142 kr/år
Bottentömmande behållare 3,5 kbm		26 442 kr/år
Bottentömmande behållare 5 kbm		29 074 kr/år
Avgift per innersäck för restavfall	40,00 kr/säck	2 101 kr/år

³⁾ Övergångstaxa gäller för flerbostadshus som ännu ej har fått göra ett aktivt val mellan källsortering av matavfall och osorterat restavfall

2 C. KUNDSPECIFIK HÄMTNING

Hämtning vid sopsugsanläggning

Behandling av hushållsavfall 540 kr/ton
(transport debiteras separat, grundavgift enligt ovan)

Sopsugsanläggningen i Brandbergen (per lägenhet och år) 154 kr/år

Tömningsavgift mobil sopsug per timme 2 146 kr/timme

3. EXTRATJÄNSTER

Extra hämtning av sopor i säck/kärl i samband med ordinarie hämtning – avgift per säck/kärl

	Max- vikt(kg)	
•210 l säck	15	77 kr/gång
•240 l säck	15	88 kr/gång
•370 l kärl – källsorterat restavfall	40	14 kr/gång
•660 l kärl – källsorterat restavfall	66	26 kr/gång
•370 l kärl – osorterat restavfall	40	31 kr/gång
•660 l kärl – osorterat restavfall	66	56 kr/gång

Extra hämtning lössopor i samband med ordinarie hämtning 335 kr/ m³

Framkörningsavgift vid extra hämtning utan samband med ordinarie hämtning 620 kr/gång

4. TJÄNSTER UNDER AVVECKLING (inga nya abonnemang) – tömning 52 ggr/år

Tömning av s.k. flexbehållare (7 m³ med frontlastare) 42 172 kr/år

Behållare för komprimerat avfall (Minimax-behållare)

•3,5 m³ 42 172 kr/år

240 l kompsäck (årsavgift) 2 813 kr/år

Extrahämtning i samband med ordinarie hämtning – 240 l kompsäck/per säck 126 kr/gång

350 l säck (årsavgift) 2 813 kr/år

Extrahämtning i samband med ordinarie hämtning – 350 l/per säck 126 kr/gång

AVSNITT 7:

RENHÅLLNINGSTAXA 2017 - RESTAURANGER OCH STORKÖK

Mervärdesskatt tillkommer på angivna priser.

Storkök, restauranger och liknande som hanterar livsmedel ska sortera ut matavfall för biologisk behandling. Det kan krävas ett kylt avfallsutrymme för matavfallet när det är nödvändigt för att olägenhet inte ska uppstå. Utebliven användning av matavfallskärlet fyra (4) gånger i rad föranleder att kundens abonnemang ställs om till osorterat restavfall enligt taxan punkt 3 nedan samt att anmälan görs till kommunen.

1. REN FRAKTION MATAV FALL - (52 ggr/år) ¹⁾

Årsavgifter vid hämtning 1 gång per vecka vid högst 10 meters gångväg.

Kärhämtning förutsätter plan dragväg.

Kärl	Per gång	Per år
140 l - per kärl och tillfälle	57,00 kr/gång	2 964 kr/år
Tillägg för ej utställt 140 l kärl vid ordinarie hämtning	57,00 kr/gång	
370 l kärl vid ordinarie hämtning	150,00 kr/gång	7 800 kr/år
Tillägg för ej utställt 370 l kärl vid ordinarie hämtning	150,00 kr/gång	

Matavfallstank/behållare

Besöksavgift - per timme	1 054 kr/timme
Behandlingsavgift - per ton	788 kr/ton

Bomkörning – tömning av matavfallstank har ej kunnat genomföras 422 kr/gång

1) Vid annan frekvens än en gång per vecka omräknas avgiften i relation till den efterfrågade frekvensen. På grund av vikten begränsas hämtning av matavfallskärl till kärl placerade inom 20 meter från fordonets uppställningsplats

2 A. REN FRAKTION BRÄNNBART RESTAVFALL

HÄMTNINGS- OCH BEHANDLINGSavgifter – (52 ggr/år) ¹⁾

Årsavgifter vid hämtning 1 gång per vecka vid högst 10 meters gångväg.

Kärhämtning förutsätter plan dragväg.

Besöksavgift – hämtning 1 gång per vecka (52 ggr/år)		Per år 372 kr/år
Engångssäckar	Maxvikt (kg)	Per år
120 l	15	1 236 kr/år
160 l - 210 l	20	1 751 kr/år
240 l	26	2 060 kr/år
Kärl		Per år
370 l	40	3 035 kr/år
660 l	66	4 415 kr/år
Större behållare		Per år
2 m ³		19 232 kr/år
8-10 m ³ för containertömmande bil		68 535 kr/år
Tillägg för varje hämtningsbesök utöver 1 gång per vecka ²⁾		620 kr/år

- 1) Vid annan frekvens än en gång per vecka omräknas avgiften i relation till den efterfrågade frekvensen
 2) Förutom tillägget uttas ovan redovisade avgift för respektive behållarstorlek vid varje hämtningsbesök

2B. OSORTERAD FRAKTION RESTAVFALL

HÄMTNINGS- OCH BEHANDLINGSAVGIFTER – (52 ggr/år) ¹⁾

Årsavgifter vid hämtning 1 gång per vecka vid högst 10 meters gångväg.
 Kärhämtning förutsätter plan dragväg.

Besöksavgift – hämtning 1 gång per vecka (52 ggr/år)		Per år 372 kr/år
Engångssäckar	Maxvikt (kg)	Per år
120 l	15	2 472 kr/år
210 l	20	3 504 kr/år
240 l	26	4 122 kr/år
Kärl		Per år
140-370 l	40	6 071 kr/år
660 l	66	8 277 kr/år
Tillägg för varje hämtningsbesök utöver 1 gång per vecka ²⁾		620 kr/år

- 1) Vid annan frekvens än en gång per vecka omräknas avgiften i relation till den efterfrågade frekvensen
 2) Förutom tillägget uttas ovan redovisade avgift för respektive behållarstorlek vid varje hämtningsbesök

3. TÖMNING AV BOTTENTÖMMANDE BEHÅLLARE – 1 GÅNG PER VECKA

Källsortering av matavfall ¹⁾		Per år
Bottentömmande behållare 800 l - matavfall		6 344 kr/år
Bottentömmande behållare 800 l - restavfall		5 356 kr/år
Bottentömmande behållare 3 kbm - restavfall		10 712 kr/år
Bottentömmande behållare 3,5 kbm - restavfall		13 416 kr/år
Bottentömmande behållare 5 kbm - restavfall		15 808 kr/år
Avgift per innersäck för restavfall	40 kr/säck	2 080 kr/år
Osorterat (ingen utsortering av matavfall)		Per år
Bottentömmande behållare 800 l		8 632 kr/år
Bottentömmande behållare 3 kbm		23 244 kr/år
Bottentömmande behållare 3,5 kbm		26 572 kr/år
Bottentömmande behållare 5 kbm		29 224 kr/år
Avgift per innersäck för restavfall	40 kr/säck	2 080 kr/år

4. GROVSOPOR – ÅRSAVGIFT HÄMTNING 1 GÅNG/VECKA

Avgift för hämtning 1 gång/vecka - per ton	1 648 kr/ton
Tillägg per hämtningsbesök utöver 1 gång per vecka	1 167 kr/år

5. Gångtillägg per säck eller kärl (för dragväg överstigande 10 meter):	Per år
<i>Årsavgift (hämtning 52 ggr/år)</i>	
11-20 meter = 1 tillägg	746 kr/år
21-30 meter = 2 tillägg	1 493 kr/år
31-40 meter = 3 tillägg	2 241 kr/år
41-50 meter = 4 tillägg	2 988 kr/år
51-60 meter = 5 tillägg	3 735 kr/år

6. Extratjänster

Extra hämtning av sopor i samband med ordinarie hämtning – avgift per säck/kärl

• 120 l säck	54 kr/gång
• 210 l säck	73 kr/gång
• 240 l säck	104 kr/gång
• Kärl 140 l - matavfall	57 kr/gång
• Kärl 370 l – ren fraktion	58 kr/gång
• Kärl 370 l – blandad fraktion	116 kr/gång
• Kärl 660 l – ren fraktion	85 kr/gång
• Kärl 660 l – blandad fraktion	159 kr/gång

Hämtning lössopor/grovsopor i samband med ordinarie hämtning	384 kr/m ³
Framkörningsavgift vid extra hämtning utan samband med ordinarie hämtning	620 kr/gång
Hyra per månad av 2 kbm behållare	307 kr/månad
Leveransavgift större behållare - per gång	746 kr/gång

7. Fettavskiljare

	Per gång
Tömning per gång 0-3 kbm	1 187 kr/gång
Tömning per gång 4-6 kbm	1 728 kr/gång
Tömning per gång 7-9 kbm	2 271 kr/gång
Tömning per gång 10-12 kbm	2 813 kr/gång
Tömning per gång 13-15 kbm	3 356 kr/gång
Behandlingsavgift per kbm	197 kr/kbm

8. Tjänster under avveckling (inga nya abonnemang)

	Per gång
Hämtning vid budning 2 m ³ behållare	557 kr/gång
Hämtning vid budning 8-10 m ³ behållare	1 497 kr/gång

	Per år
350 l säckar – blandad fraktion	5 769 kr/år
Extra säck i samband med ordinarie hämtning – 350 l säck	143 kr/gång

Hämtning 380 l kärl komp blandat avfall	8 019 kr/år
---	-------------

Hysesavgift 8-10 m ³ behållare	588 kr/månad
---	--------------

Förslag på justeringar/ändringar Taxa 2017

- Generell ökning enligt index per mars för alla taxor avseende hushållsavfall, matavfall och latrin. Förändring av index från mars 2015 till februari 2016 är 0,7 % gör att SRV föreslår en generell ökning på 1 % för 2017. För insamling av slam är kostnadsökningen för samma period 0 % vilket gör att SRV föreslår att slamtömning bör undantas från någon generell ökning under 2017.
- Från 2018 - nästa års förslag - är tanken att presentera en helt ny taxa som utgår ifrån SRVs tjänster istället för som nu indelad i kundkategorier. Taxan ska vara baserad på faktiska kostnader vilket gör att det blir en del förändringar - bl.a. kommer grundavgiften att behöva höjas. Avsikten med den nya taxan är att förenkla så mycket som är möjligt utan att tappa önskvärd styrning. Av den orsaken innehåller årets taxeförslag enbart ett fåtal förändringar.

Föreslagna förändringar per kundkategori

Enbostadshus

- SRV föreslår en fortsatt sänkning av Sorterahemma avgiften med 200 kr per år (inkl. moms) enligt föregående års beslut. Under 2016 har en ökad anslutning skett med 65 st kunder. Sänkningen av avgiften har medfört en nettosänkning av intäkten med 645 800 kr. Det är svårt att förutse vad en sänkning av ytterligare 200 kr kommer att medföra men om vi gör ett antagande om en ökning av kunder med 300 st skulle det medföra en nettominskning av intäkten med ytterligare 547 860 kr. Sänkningen av avgiften syftar till att sträva mot det uppsatta målet i avfallsplanen om 60 % FNI hämtning hos enbostadshus 2020.
- Övergångstaxan för enbostadshus får vara kvar ett år till i avvaktan på att alla kunder ska få göra ett val. Efter det kommer det främst att handla om hushåll i skärgården där vi inte kan hämta matavfallet separat och då behöver dessa abonnemang ställas om till sorterat alternativt får vi ha en tredje taxa för de som ej kan erbjudas utsortering av matavfall.
- Idag debiterar SRV kunder för kärbyten överstigande 1 gång per år med 472,50 kr (inkl. moms) per byte. Avgiften finns inte med i nuvarande taxa men bör läggas till för att skapa tydlighet kring vad som ingår i taxan och vad man får betala extra för.

Flerbostadshus

- Samtliga taxor gällande djupbehållare döps om till bottentömmande behållare. Idag finns det en rabattrad för samtliga taxor gällande bottentömmande behållare som SRV föreslår tas bort. Samtidigt justeras taxan för 3 kbm restavfall från 10 609 kr/år till 10 809 kr/år samt 3,5 kbm restavfall från 13 261 kr till 12 053 kr så att prissättningen exklusive kalkylerad fast avgift blir enhetlig per kbm vilket underlättar för både fastighetsägare och SRV när det tillkommer nya storlekar.
- För kunder som har bottentömmande behållare för restavfallet och vill kombinera detta med kärl för matavfallet så gäller ordinarie kärntaxa för matavfallet. Någon egen taxa krävs ej men ett förtydligande läggs in i taxan.
- Städning i samband med hämtning av grovsopor i grovsopsrum - texten förtydligas så att det framgår att vi debiterar vid begärd extra städning av kunden.
- Följande tjänster har nu avvecklats helt och kan tas bort från taxan:
 - 2 m³ behållare för komprimerat avfall
 - 770 l kärl brännbart
 - 770 l kärl icke brännbart

Slam

- Önskemål finns från kommunerna att vi ändrar en skrivning från nuvarande

”Ekonomitömning

av ***miljökontoret föreskriven hämtning*** och under de veckor som aviseras i förväg av SRV”
till

”Ekonomitömning

enligt ***Renhållningsföreskrifterna föreskriven hämtning*** och under de veckor som aviseras av SRV.”

Restaurang och storkök

- I den inledande texten i avsnitt 7 står det att ”Utebliven användning av matavfallskärlet fyra (4) gånger i rad föranleder att kundens abonnemang ställs om till osorterat restavfall...”. Texten bör kompletteras med ”samt att anmälan görs till kommun” då utsortering av matavfall gällande restauranger och storkök är obligatoriskt.
- Följande tjänster har nu avvecklats helt och föreslås tas bort från taxan:
 - 350 l säck - ren fraktion

Konsekvensanalys för SRVs taxeintäkter

Beskrivning (alla belopp exkl. moms)	Känd effekt 2016 med nuvarande anslutningsgrad	Med 10 % ökad anslutningsgrad	Med 100 % anslutningsgrad	Kommentar
Generell höjning 1 % (exkl. slam)	1 653 354	1 653 354	1 653 354	Påverkas ej av anslutningsgrad
Ersätter taxan för gemensamhetsanläggningar med en rabatt	72 642	72 642	72 642	Påverkas ej av anslutningsgrad
Ökat incitament för matavfalls-sortering för Restaurang och storkök	520 000	480 000	-400 000	
Minskad avgift för Sorterahemma	-867 000	-667 000	17 800 000	
Summa	1 378 996	1 538 996	23 325 996	

Taxa för enbostadshus jämförelse taxa 2016 med förslag för taxa 2017

1% generell ökning							
		Taxa 2016 exkl. moms	Taxa 2016 inkl. moms	Taxa 2017 exkl. moms	Taxa 2017 inkl. moms	Ökning %	Ökning %
Enbostadshus hushållsopor							
Grundavgift per fastighet och år		626,00 kr	783,00 kr	632,00 kr	790,00 kr	0,9%	
Abonnemang källsortering av matavfall - årsavgift							
140 l matavfall + 140 l restavfall		669,00 kr	836,00 kr	676,00 kr	845,00 kr	1,1%	
140 l matavfall + 190 l restavfall		669,00 kr	836,00 kr	676,00 kr	845,00 kr	1,1%	
140 l matavfall + 240 l restavfall		855,00 kr	1 069,00 kr	864,00 kr	1 080,00 kr	1,0%	
Avgift för tillkommande kärl för restavfall - per kärl:							
190 l kärl restavfall		847,00 kr	1 059,00 kr	855,00 kr	1 068,75 kr	0,9%	
240 l kärl restavfall		2 273,00 kr	2 841,00 kr	2 296,00 kr	2 870,00 kr	1,0%	
Rabatt vid gemensamhetsanläggning - kärl							
Rabatt vid gemensamhetsanläggning - kärlskåp				270,00 kr	337,50 kr		
				169,00 kr	211,25 kr		
Abonnemang osorterat - årsavgift							
140 l kärl		1 068,00 kr	1 335,00 kr	1 079,00 kr	1 348,75 kr	1,0%	
190 l kärl		1 068,00 kr	1 335,00 kr	1 079,00 kr	1 348,75 kr	1,0%	
240 l kärl		1 324,00 kr	1 655,00 kr	1 337,00 kr	1 671,25 kr	1,0%	
Avgift för tillkommande kärl för restavfall - per kärl:							
190 l kärl restavfall		1 068,00 kr	1 335,00 kr	1 079,00 kr	1 348,75 kr	1,0%	
240 l kärl restavfall		2 393,00 kr	2 991,00 kr	2 417,00 kr	3 021,25 kr	1,0%	
Rabatt vid gemensamhetsanläggning - kärl							
Rabatt vid gemensamhetsanläggning - kärlskåp				431,00 kr	538,75 kr		
				269,00 kr	336,25 kr		
Övergångstaxa - årsavgift							
140-190 l kärl		716,00 kr	895,00 kr	723,00 kr	903,75 kr	1,0%	
240 l kärl		904,00 kr	1 130,00 kr	913,00 kr	1 141,25 kr	1,0%	
Tömning 210 l säck		1 120,00 kr	1 400,00 kr	1 131,00 kr	1 413,75 kr	1,0%	
Avgift för tillkommande kärl för restavfall - per kärl:							
190 l kärl restavfall		896,00 kr	1 120,00 kr	905,00 kr	1 131,25 kr	1,0%	
240 l kärl restavfall		2 336,00 kr	2 920,00 kr	2 359,00 kr	2 948,75 kr	1,0%	
Abonnemang Sorterhemma - årsavgift							
Tömning hushållsavfall		669,00 kr	836,00 kr	676,00 kr	845,00 kr	1,1%	
Sorterhemma (förpackningar)		664,00 kr	830,00 kr	504,00 kr	630,00 kr	-24,1%	
Avgift för tillkommande kärl för restavfall - per kärl:							
140 l kärl restavfall		101,00 kr	125,00 kr	102,00 kr	127,50 kr	1,2%	
Tillägg och rabatter							
Rabatt delat kärl		334,00 kr	418,00 kr	337,00 kr	421,25 kr	0,8%	
Rabatt för månadshämt. Tillägg för hämtning av kärl inne på fastigheten		152,00 kr	191,00 kr	154,00 kr	192,50 kr	0,8%	
Tillägg gångväg över 10 m, för varje påbörjat 10-tal meter - €		882,00 kr	1 103,00 kr	891,00 kr	1 113,75 kr	1,0%	
Tillägg för byte av kärstorlek eller abonnemangsform		188,00 kr	235,00 kr	190,00 kr	237,50 kr	1,1%	
översigtande 1 gång /år							
Rabatt vid gemensamhetsanläggning - kärl		378,00 kr	472,50 kr	381,00 kr	476,25 kr	0,8%	
Rabatt vid gemensamhetsanläggning - kärlskåp							

Kommentarer

Ny: rabatt per hushåll som ingår i gem. Anläggning
Ny: rabatt per hushåll som ingår i gem. Anläggning

Ny: rabatt per hushåll som ingår i gem. Anläggning
Ny: rabatt per hushåll som ingår i gem. Anläggning

Enligt tidigare förslag.

Ny! taxan men avgiften har tillämpats under många år.

Enbostadshus hushållssopor	Taxa 2016 exkl. moms	Taxa 2016 inkl. moms	Taxa 2017 exkl. moms	Taxa 2017 inkl. moms	Ökning %	Kommentarer
Extrajämnar						
Utökad service för hämtning av kärl inne på tomten, vid enstaka tillfällen, bestäms minst 2 dagar i förväg	68,00 kr	85,00 kr	69,00 kr	86,25 kr	1,5%	
Extra hämtning av kärll/säck utanför ordinarie hämtningsdag, avgift per gång	153,00 kr	191,00 kr	154,00 kr	192,50 kr	0,8%	
Extra hämtning vid ej utställt kärl på hämtningsdagen	118,00 kr	148,00 kr	119,00 kr	148,75 kr	0,5%	
Hämtning lössopor, per kbm	447,00 kr	558,00 kr	451,00 kr	563,75 kr	1,0%	
Gemensamhetsanläggning - årsavgift per hushåll						
Abonnemang källsortering av matavfall	376,00-kr	470,00-kr	380,00-kr	475,00-kr		utgår och ersätts av ett rabattsystem
Gemensamhetsanläggning, kundägda-kärl	400,00-kr	500,00-kr	404,00-kr	505,00-kr		utgår och ersätts av ett rabattsystem
Gemensamhetsanläggning	689,00-kr	864,00-kr	686,00-kr	870,00-kr		utgår och ersätts av ett rabattsystem
Gemensamhetsanläggning-med-kärlekåp						
Gemensamhetsanläggning - årsavgift per hushåll						
Abonnemang osorterat	655,00-kr	819,00-kr	662,00-kr	827,50-kr		utgår och ersätts av ett rabattsystem
Gemensamhetsanläggning, kundägda-kärl	679,00-kr	849,00-kr	686,00-kr	857,50-kr		utgår och ersätts av ett rabattsystem
Gemensamhetsanläggning	969,00-kr	1 210,00-kr	979,00-kr	1 222,50-kr		utgår och ersätts av ett rabattsystem
Tömning av botten tömmande behållare						
Abonnemang källsortering av matavfall						
Tömning matavfall - botten tömmande behållare 800 l - per tömning	122,00 kr	152,00 kr	123,00 kr	153,75 kr	1,2%	
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 3 kbm - per gång	206,00 kr	258,00 kr	208,00 kr	260,00 kr	0,8%	
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 5 kbm - per gång	301,00 kr	376,00 kr	304,00 kr	380,00 kr	1,1%	
Rabatt per kbm för andra mindre säckstorlekar	64,00-kr	64,00-kr	52,00-kr	65,00-kr	4,6%	
Avgift per innersäck för restavfall	40,00 kr	50,00 kr	40,00 kr	50,00 kr	0,0%	utgår
Tömning av botten tömmande behållare						
Abonnemang osorterat						
Tömning botten tömmande behållare 3 kbm - per gång	443,00 kr	554,00 kr	447,00 kr	558,75 kr	0,9%	
Tömning botten tömmande behållare 5 kbm - per gång	556,00 kr	695,00 kr	562,00 kr	702,50 kr	1,1%	
Rabatt per kbm för andra mindre säckstorlekar	54,00-kr	64,00-kr	52,00-kr	65,00-kr	4,6%	
Avgift per innersäck för restavfall	40,00 kr	50,00 kr	40,00 kr	50,00 kr	0,0%	utgår
Grovopor vid gemensamhetsanläggningar						
Avgift för hämtning 1 gång/vecka och behandling av Extra hämtning av grovsopor utöver 1 ggr/v - per tillfälle	1 632,00 kr	2 040,00 kr	1 648,00 kr	2 060,00 kr	1,0%	
Städning i samband med tömning, när soprummen är överfulla, debiteras per nedlagd timme	22,00 kr	28,00 kr	22,00 kr	28,00 kr	0,0%	
Gängtullägg per sack eller kärl - per år:	1 288,00 kr	1 610,00 kr	1 301,00 kr	1 626,25 kr	1,0%	
0-10 meter = 0 tillägg	0,00 kr	0,00 kr	0,00 kr	0,00 kr		
11-20 meter = 1 tillägg	739,00 kr	924,00 kr	746,00 kr	932,50 kr	0,9%	
21-30 meter = 2 tillägg	1 478,00 kr	1 848,00 kr	1 493,00 kr	1 866,25 kr	1,0%	
31-40 meter = 3 tillägg	2 219,00 kr	2 774,00 kr	2 241,00 kr	2 801,25 kr	1,0%	
41-50 meter = 4 tillägg	2 958,00 kr	3 698,00 kr	2 988,00 kr	3 735,00 kr	1,0%	
51-60 meter = 5 tillägg	3 698,00 kr	4 623,00 kr	3 735,00 kr	4 668,75 kr	1,0%	

1% generell ökning		Taxa 2016 exkl. moms	Taxa 2016 inkl. moms	Taxa 2017 exkl. moms	Taxa 2017 inkl. moms	Ökning %
Fritidshus och kolonistugor hushållsavgift (fastlandet) - hämtning under perioden maj till oktober		532,00 kr	665,00 kr	537,00 kr	671,25 kr	0,9%
Grundavgift per år och fastighet						
Hämtnings- och behandlingsavgift (12 Tillfällen)						
	Arsavgift för hämtning av kärll 190 l	557,00 kr	696,00 kr	563,00 kr	703,75 kr	1,1%
	Arsavgift för hämtning av 210 l säck	551,00 kr	689,00 kr	557,00 kr	696,25 kr	1,1%
	Arsavgift för hämtning av 350 l säck	1 028,00 kr	1 285,00 kr	1 038,00 kr	1 297,50 kr	1,0%
Tömning av enskilt kärll vid gemensam uppställningsplats						
	Arsavgift för hämtning av kärll 190 l - gemensam uppställningsplats	504,00 kr	630,00 kr	509,00 kr	636,25 kr	1,0%
	Arsavgift för hämtning av kärll 240 l - gemensam uppställningsplats	1 063,00 kr	1 329,00 kr	1 074,00 kr	1 342,50 kr	1,0%
Arsavgift för hämtning varje vecka maj-oktober - kärll vid gemensamhetsanläggning						
	660 l kärll (samfakturering) varje vecka	2 431,00 kr	3 039,00 kr	2 455,00 kr	3 068,75 kr	1,0%
	660 l kärll (samfakturering) varannan vecka	1 974,00 kr	2 467,00 kr	1 994,00 kr	2 492,50 kr	1,0%
	370 l kärll (samfakturering) varje vecka	1 187,00 kr	1 484,00 kr	1 199,00 kr	1 498,75 kr	1,0%
	370 l kärll (samfakturering) varannan vecka	961,00 kr	1 201,00 kr	971,00 kr	1 213,75 kr	1,1%
Arsavgift - per hushåll - för hämtning varje vecka maj-oktober - kärll vid gemensamhetsanläggning						
	Gemensamhetsanläggning, kundägda kärll (per hushåll)	400,00 kr	500,00 kr	404,00 kr	505,00 kr	1,0%
	Gemensamhetsanläggning fastland (per hushåll)	472,00 kr	590,00 kr	477,00 kr	596,25 kr	1,1%
	Gemensamhetsanläggning fastland med kärllskåp (per hushåll)	517,00 kr	646,00 kr	522,00 kr	652,50 kr	1,0%
Tillägg och rabatter						
	Rabatt för delat 190 l kärll (gäller ej gem.anläggning)	278,00 kr	348,00 kr	281,00 kr	351,25 kr	0,9%
	Extra hämtning utan samband med ordinarie hämtning - per gång	153,00 kr	191,00 kr	154,00 kr	192,50 kr	0,8%
	Hämtning av lössopor, per kbm	392,00 kr	490,00 kr	396,00 kr	495,00 kr	1,0%

0% generell ökning		Taxa 2016 exkl. moms	Taxa 2016 inkl. moms	Taxa 2017 exkl. moms	Taxa 2017 inkl. moms	Ökning %
Enbostadshus Slam						
Ekonomitömning						
Ekonomitömning behållare eller slamavskiljare 0-3 kbm	600,00 kr	750,00 kr	750,00 kr	600,00 kr	750,00 kr	0,0%
Ekonomitömning behållare eller slamavskiljare 3-6 kbm	810,00 kr	1 013,00 kr	1 013,00 kr	810,00 kr	1 013,00 kr	0,0%
Tillägg per påbörjad kbm utöver 6 kbm	100,00 kr	125,00 kr	125,00 kr	100,00 kr	125,00 kr	0,0%
Tömning slamavskiljare 0-3 kbm anslutning till annan behållare	160,00 kr	200,00 kr	200,00 kr	160,00 kr	200,00 kr	0,0%
Behandlingsavgift slam per kbm	102,00 kr	128,00 kr	128,00 kr	102,00 kr	128,00 kr	0,0%
Avtalad tömning						
Avtalad tömning behållare eller slamavskiljare 0-3 kbm	743,00 kr	929,00 kr	929,00 kr	743,00 kr	929,00 kr	0,0%
Avtalad tömning behållare eller slamavskiljare 3-6 kbm	954,00 kr	1 193,00 kr	1 193,00 kr	954,00 kr	1 193,00 kr	0,0%
Tillägg avskiljare per påbörjad kbm utöver 6 kbm	100,00 kr	125,00 kr	125,00 kr	100,00 kr	125,00 kr	0,0%
Tömning slamavskiljare 0-3 kbm anslutning till annan behållare	160,00 kr	200,00 kr	200,00 kr	160,00 kr	200,00 kr	0,0%
Behandlingsavgift slam per kbm	102,00 kr	128,00 kr	128,00 kr	102,00 kr	128,00 kr	0,0%
Extratömning						
Extra tömning behållare eller slamavskiljare 0-3 kbm	830,00 kr	1 038,00 kr	1 038,00 kr	830,00 kr	1 038,00 kr	0,0%
Extra tömning behållare eller slamavskiljare 3-6 kbm	1 041,00 kr	1 301,00 kr	1 301,00 kr	1 041,00 kr	1 301,00 kr	0,0%
Tillägg per påbörjad kbm utöver 6 kbm	100,00 kr	125,00 kr	125,00 kr	100,00 kr	125,00 kr	0,0%
Tömning slamavskiljare 0-3 kbm anslutning till annan behållare	160,00 kr	200,00 kr	200,00 kr	160,00 kr	200,00 kr	0,0%
Behandlingsavgift slam per kbm	102,00 kr	128,00 kr	128,00 kr	102,00 kr	128,00 kr	0,0%
Tömning med sug- och spolbil						
Per timme - både transport och tömningstid inräknas	1 016,00 kr	1 270,00 kr	1 270,00 kr	1 016,00 kr	1 270,00 kr	0,0%
Behandlingsavgift slam per kbm	102,00 kr	128,00 kr	128,00 kr	102,00 kr	128,00 kr	0,0%
Fosforfällor - behandlingsavgift per ton	1 061,00 kr	1 326,00 kr	1 326,00 kr	1 061,00 kr	1 326,00 kr	0,0%
Tillägg						
Framkörningsavgift för hämtning under nästkommande arbetsdag eller annan veckodag än den fastställda extra hämtningsdagen	516,00 kr	645,00 kr	645,00 kr	516,00 kr	645,00 kr	0,0%
Ej utförd avtalad tömning orsakad av ingen framkomlighet	516,00 kr	645,00 kr	645,00 kr	516,00 kr	645,00 kr	0,0%
Tillägg slangdragning utöver 10 m per påbörjad 10-tal m**	204,00 kr	255,00 kr	255,00 kr	204,00 kr	255,00 kr	0,0%
Fast avgift för fjärrtransport per tillfälle för extra slamtömningar utanför ordinarie tömningsveckor under sommarsäsongen	3 409,00 kr	4 261,00 kr	4 261,00 kr	3 409,00 kr	4 261,00 kr	0,0%
Jourförming	3 010,00 kr	3 762,50 kr	3 762,50 kr	3 010,00 kr	3 762,50 kr	0,0%

**Avgift för slangdragning är oberoende av om slamkärra används eller ej. Maxavgift för slangdragning är 1800 kr per tömningstillfälle.

1% generell ökning						
		Taxa 2016 exkl. moms	Taxa 2016 inkl. moms	Taxa 2017 exkl. moms	Taxa 2017 inkl. moms	Ökning %
Latrinhämtningstaxa - enbostadshus						
Årsavgift Latrintömning förslutet kärl 23 l		4 989,00 kr	6 236,00 kr	5 038,89 kr	6 298,61 kr	1,0%
Tillägg						
Latrintömning förslutet kärl 23 l inne på TC		1 534,00 kr	1 918,00 kr	1 549,00 kr	1 936,25 kr	1,0%
Gångvägstillägg för varje påbörjat 10-talmeter utöver 10 m		46,00 kr	58,00 kr	47,00 kr	58,75 kr	1,3%
Extra hämtning						
Skiftat & förslutet kärl i samband med ordinarie hämtning - per		185,00 kr	231,00 kr	187,00 kr	233,75 kr	1,2%
Skiftat & förslutet kärl inom 5 arb.dagar - per kärl		766,00 kr	957,00 kr	774,00 kr	967,50 kr	1,1%
Skiftat & förslutet kärl inom 2 arb.dagar - per timme		1 227,00 kr	1 534,00 kr	1 239,00 kr	1 548,75 kr	1,0%

1% generell ökning

	Taxa 2016 exkl. moms	Taxa 2016 inkl. moms	Taxa 2017 exkl. moms	Taxa 2017 inkl. moms	Ökning %
Latrinhämtningstaxa för fritidshus					
Årsavgift Latrintömning förslutet kärl 23 l	2 261,00 kr	2 826,00 kr	2 283,61 kr	2 854,51 kr	1,0%
Tillägg					
Tillägg för hämtning inne på TC	768,00 kr	959,00 kr	776,00 kr	970,00 kr	1,1%
Gångvägstillägg för varje påbörjat 10-talmeter utöver 10 m	46,00 kr	58,00 kr	47,00 kr	58,75 kr	1,3%
Extra hämtning					
Skiftat & förslutet kärl i samband med ordinarie hämtning - per kärl	185,00 kr	231,00 kr	187,00 kr	233,75 kr	1,2%
Skiftat & förslutet kärl inom 5 arb.dagar - per kärl	766,00 kr	957,00 kr	774,00 kr	967,50 kr	1,1%
Skiftat & förslutet kärl inom 2 arb.dagar - per timme	1 227,00 kr	1 534,00 kr	1 239,00 kr	1 548,75 kr	1,0%

1% generell ökning									
Flerbostadshus hushållsavfall		Taxa 2016 exkl. moms	Taxa 2016 inkl. moms	Taxa 2017 exkl. moms	Taxa 2017 inkl. moms	Ökning %	per år (exkl. moms)		kommentarer
Arsavgifter:									
Grundavgift per lägenhet och år (inkl. sopsugsfastigheter)		350,00 kr	437,50 kr	353,00 kr	441,25 kr	0,9%	353,00 kr		
Grundavgift per lägenhet/år-fastigheter utan grovsopshämtning		418,00 kr	522,50 kr	422,00 kr	527,50 kr	1,0%	422,00 kr		
Grovsopor									
Avgift för hämtning 1 gång/vecka och behandling av grovsopor - per ton		1 632,00 kr	2 040,00 kr	1 648,00 kr	2 060,00 kr	1,0%	1 648,00 kr		
Extra hämtning av grovsopor utöver 1 ggr/v - årsavgift per ställe		1 156,00 kr	1 445,00 kr	1 168,00 kr	1 460,00 kr	1,0%	1 168,00 kr	1 168,00 kr	
Städning grovsoprum i samband med hämtning per timme		1 288,00 kr	1 610,00 kr	1 301,00 kr	1 626,25 kr	1,0%	1 301,00 kr		
Hämtnings- och behandlingsavgift årsavgift, hämtning 1 gång per vecka									
Engångssäckar - avgift per säck		1 276,00 kr	1 595,00 kr	1 289,00 kr	1 611,25 kr	1,0%	1 289,00 kr	1 289,00 kr	
240 liters		1 914,00 kr	2 392,00 kr	1 933,00 kr	2 416,25 kr	1,0%	1 933,00 kr	1 933,00 kr	
Källsortering av matavfall									
Hämtningsavg. Matavfall per kär, 140 l		527,00 kr	658,00 kr	532,00 kr	665,00 kr	1,1%	532,00 kr	532,00 kr	
Hämtningsavg. Matavfall per kär, 370 l		1 392,00 kr	1 740,00 kr	1 406,00 kr	1 757,50 kr	1,0%	1 406,00 kr	1 406,00 kr	
Hämtningsavg restavfall per kär, 190 l		378,00 kr	472,50 kr	382,00 kr	477,50 kr	1,1%	382,00 kr	382,00 kr	
Hämtningsavg restavfall per kär, 240 l		478,00 kr	597,00 kr	483,00 kr	603,75 kr	1,1%	483,00 kr	483,00 kr	
Hämtningsavg restavfall per kär, 370 l		736,00 kr	920,00 kr	743,00 kr	928,75 kr	1,0%	743,00 kr	743,00 kr	
Hämtningsavg restavfall per kär, 660 l		1 313,00 kr	1 641,00 kr	1 326,00 kr	1 657,50 kr	1,0%	1 326,00 kr	1 326,00 kr	
Hämtning hulk-behållare restavfall 2,5 kbm		15 918,00 kr	19 897,00 kr	16 077,00 kr	20 096,25 kr	1,0%	16 077,00 kr	16 077,00 kr	
Osorterat									
Hämtningsavg restavfall per kär, 190 l		832,00 kr	1 039,00 kr	840,00 kr	1 050,00 kr	1,1%	840,00 kr	840,00 kr	
Hämtningsavg restavfall per kär, 240 l		1 051,00 kr	1 313,00 kr	1 062,00 kr	1 327,50 kr	1,1%	1 062,00 kr	1 062,00 kr	
Hämtningsavg restavfall per kär, 370 l		1 619,00 kr	2 024,00 kr	1 635,00 kr	2 043,75 kr	1,0%	1 635,00 kr	1 635,00 kr	
Hämtningsavg restavfall per kär, 660 l		2 889,00 kr	3 611,00 kr	2 918,00 kr	3 647,50 kr	1,0%	2 918,00 kr	2 918,00 kr	
Hämtning hulk-behållare restavfall 2,5 kbm		35 011,00 kr	43 763,00 kr	35 361,00 kr	44 201,25 kr	1,0%	35 361,00 kr	35 361,00 kr	

	Skatt 2016 exkl. moms	Skatt 2016 inkl. moms	Skatt 2017 exkl. moms	Skatt 2017 inkl. moms	Ökning %	per år (exkl. moms)
Flerbostadshus hushållsavfall						
Övergångstaxa						
Hämtningsavg restavfall per kär, 190 l	624,00 kr	780,00 kr	630,00 kr	787,50 kr	1,0%	630,00 kr
Hämtningsavg restavfall per kär, 240 l	789,00 kr	986,00 kr	797,00 kr	996,25 kr	1,0%	797,00 kr
Hämtningsavg restavfall per kär, 370 l	1 215,00 kr	1 518,00 kr	1 227,00 kr	1 533,75 kr	1,0%	1 227,00 kr
Hämtningsavg restavfall per kär, 660 l	2 167,00 kr	2 708,00 kr	2 189,00 kr	2 736,25 kr	1,0%	2 189,00 kr
Hämtning hulk-behållare restavfall 2,5 kbm	26 260,00 kr	32 825,00 kr	26 523,00 kr	33 153,75 kr	1,0%	26 523,00 kr
Tillägg - per hämtställe. Årsavgift (avser både säck och kärhämtning)						
Besöksavgift (för hämtning 1 gång/vecka)	893,00 kr	1 116,00 kr	902,00 kr	1 127,50 kr	1,0%	902,00 kr
Besöksavgift för varje hämtning utöver 1 gång/vecka	1 156,00 kr	1 444,00 kr	1 168,00 kr	1 460,00 kr	1,1%	1 168,00 kr
Gångtillägg per säck eller kär - per år:						
0-10 meter = 0 tillägg						
11-20 meter = 1 tillägg	740,00 kr	924,00 kr	747,00 kr	933,75 kr	1,1%	747,00 kr
21-30 meter = 2 tillägg	1 479,00 kr	1 848,00 kr	1 494,00 kr	1 867,50 kr	1,1%	1 494,00 kr
31-40 meter = 3 tillägg	2 219,00 kr	2 774,00 kr	2 241,00 kr	2 801,25 kr	1,0%	2 241,00 kr
41-50 meter = 4 tillägg	2 959,00 kr	3 698,00 kr	2 989,00 kr	3 736,25 kr	1,0%	2 989,00 kr
51-60 meter = 5 tillägg	3 699,00 kr	4 623,00 kr	3 736,00 kr	4 670,00 kr	1,0%	3 736,00 kr
Tömning av botten tömmande behållare						
<i>Hämtnings- och behandlingsavgift årsavgift, hämtning 1 gång per vecka</i>						
Källsortering av matavfall						
Tömning matavfall - botten tömmande behållare 800 l	6 318,00 kr	7 897,00 kr	6 381,00 kr	7 976,25 kr	1,0%	6 381,00 kr
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 800 l	5 281,00 kr	6 601,00 kr	5 334,00 kr	6 667,50 kr	1,0%	5 334,00 kr
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 1,3 kbm,	6 513,00 kr	8 141,00 kr	6 578,00 kr	8 222,50 kr	1,0%	6 578,00 kr
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 3 kbm,	10 609,00 kr	13 261,00 kr	10 809,00 kr	13 511,25 kr	1,9%	10 809,00 kr
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 3,5 kbm	13 261,00 kr	16 577,00 kr	12 053,00 kr	15 066,25 kr	-9,1%	12 053,00 kr
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 5 kbm	15 631,00 kr	19 538,75 kr	15 787,00 kr	19 733,75 kr	1,0%	15 787,00 kr
Rabatt per kbm för andra mindre säckstorlekar	2 662,00 kr	3 346,00 kr	2 679,00 kr	3 348,75 kr	4,0%	2 679,00 kr
Avgift per innersäck för restavfall	2 101,00 kr	2 626,00 kr	2 101,00 kr	2 626,25 kr	0,0%	2 101,00 kr
Osorterat						
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 800 l	8 551,00 kr	10 701,00 kr	8 647,00 kr	10 808,75 kr	1,0%	8 647,00 kr
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 1,3 kbm,	11 844,00 kr	14 804,00 kr	11 962,00 kr	14 952,50 kr	1,0%	11 962,00 kr
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 3 kbm,	23 004,00 kr	28 755,00 kr	23 234,00 kr	29 042,50 kr	1,0%	23 234,00 kr
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 3,5 kbm	28 287,00 kr	32 858,00 kr	26 560,00 kr	33 200,00 kr	1,0%	26 560,00 kr
Tömning restavfall - botten tömmande behållare 5 kbm	28 907,00 kr	36 133,75 kr	29 196,00 kr	36 495,00 kr	1,0%	29 196,00 kr
Rabatt per kbm för andra mindre säckstorlekar	2 662,00 kr	3 346,00 kr	2 679,00 kr	3 348,75 kr	4,0%	2 679,00 kr
Avgift per innersäck för restavfall	2 101,00 kr	2 626,00 kr	2 101,00 kr	2 626,25 kr	0,0%	2 101,00 kr

kommentarer

tas bort

tas bort

Fierbostadshus hushållsavfall	Taxa 2016 exkl. moms	Taxa 2016 inkl. moms	Taxa 2017 exkl. moms	Taxa 2017 inkl. moms	Ökning %	per år (exkl. moms)	kommentarer
Övergångstaxa							
Tömning bottentömmande behållare 800 l - per tömning	8 537,00 kr	10 671,00 kr	8 622,00 kr	10 777,50 kr	1,0%	8 622,00 kr	
Tömning restavfall - bottentömmande behållare 1,3 kbm,	11 804,00 kr	14 755,00 kr	11 922,00 kr	14 902,50 kr	1,0%	11 922,00 kr	
Tömning bottentömmande behållare 3 kbm, per tömning	22 913,00 kr	28 641,00 kr	23 142,00 kr	28 927,50 kr	1,0%	23 142,00 kr	
Tömning bottentömmande behållare 3,5 kbm - per tömning	26 180,00 kr	32 725,00 kr	26 442,00 kr	33 052,50 kr	1,0%	26 442,00 kr	
Tömning bottentömmande behållare 5 kbm, per tömning	28 786,00 kr	35 982,50 kr	29 074,00 kr	36 342,50 kr	1,0%	29 074,00 kr	
Rabatt per kbm för andra mindre säckstefekar	4 576,00 kr	4 969,00 kr	4 592,00 kr	4 985,00 kr	4,1%	4 592,00 kr	tas bort
Avgift per innersäck för restavfall	2 101,00 kr	2 626,00 kr	2 101,00 kr	2 626,25 kr	0,0%	2 101,00 kr	
Kundspecifik hämtning - sopsugsanläggning:							
Sopsugsanläggningen i Brandbergen (per lägenhet och år)	153,00 kr	191,00 kr	154,00 kr	192,50 kr	0,8%	154,00 kr	
Behandlingsavgift restavfall sopsugsanläggning - avgift per ton	535,00 kr	669,00 kr	540,00 kr	675,00 kr	0,9%	540,00 kr	
Tömningsavgift mobil sopsug per timme	2 125,00 kr	2 656,00 kr	2 146,00 kr	2 682,50 kr	1,0%	2 146,00 kr	
Extrahämtningar - i samband med ordinarie hämtning - per säck/kärl							
160 l - 210 l säck	76,00 kr	95,00 kr	77,00 kr	96,25 kr	1,3%	77,00 kr	
240 l säck	87,00 kr	109,00 kr	88,00 kr	110,00 kr	0,9%	88,00 kr	
370 l kärl - källsorterat restavfall	14,00 kr	17,50 kr	14,00 kr	17,50 kr	0,0%	14,00 kr	
660 l kärl - källsorterat restavfall	26,00 kr	32,00 kr	26,00 kr	32,00 kr	0,0%	26,00 kr	
370 l kärl - osorterat restavfall	31,00 kr	39,00 kr	31,00 kr	39,00 kr	0,0%	31,00 kr	
660 l kärl - osorterat restavfall	56,00 kr	69,00 kr	56,00 kr	70,00 kr	1,4%	56,00 kr	
Extra hämtning lösopor, per kbm	332,00 kr	414,00 kr	335,00 kr	418,75 kr	1,1%	335,00 kr	
Framkörningsavgift vid extra hämtning utan samband med ordinarie hämtning - per gång	614,00 kr	767,50 kr	620,00 kr	775,00 kr	1,0%	620,00 kr	
Tjänster under avveckling							
Tömning flexbehållare, 7 kbm, per tömning	803,00 kr	1 004,00 kr	811,00 kr	1 013,75 kr	1,0%	811,00 kr	
Hämtning minimax-behållare 2 kbm/gång	499,00 kr	673,75 kr	484,00 kr	660,00 kr	4,4%	484,00 kr	Utgår, inga kvarvarande abonnemang
Hämtning minimax-behållare 3,5 kbm/gång	803,00 kr	1 004,00 kr	811,00 kr	1 013,75 kr	1,0%	811,00 kr	
Hämtning 240 l komp.säckar per år	2 785,00 kr	3 481,00 kr	2 813,00 kr	3 516,25 kr	1,0%	2 813,00 kr	
Extrahämtning i samband med ordinarie hämtning - 240 l säck komp	125,00 kr	156,00 kr	126,00 kr	157,50 kr	1,0%	126,00 kr	
Hämtning 350 l säckar per år	2 785,00 kr	3 481,00 kr	2 813,00 kr	3 516,25 kr	1,0%	2 813,00 kr	
Extrahämtning i samband med ordinarie hämtning - 350 l säck	125,00 kr	156,00 kr	126,00 kr	157,50 kr	1,0%	126,00 kr	
Tömning av kärl 770 l, brännbart, per år	6 426,00 kr	7 667,50 kr	6 487,00 kr	7 733,75 kr	4,0%	6 487,00 kr	Utgår, inga kvarvarande abonnemang
Tömning av kärl 770 l, icke brännbart, per år	2 198,00 kr	2 747,50 kr	2 220,00 kr	2 775,00 kr	4,0%	2 220,00 kr	Utgår, inga kvarvarande abonnemang

1% generell ökning

	Taxa 2016 exkl. moms	Taxa 2016 inkl. moms	Taxa 2017 exkl. moms	Taxa 2017 inkl. moms	Ökning %	per år 2017 (exkl. moms)	kommentarer
Restaurang & storkök hushållsavfall							
Tömning av kärl, tankar och säckar							
1. Ren fraktion matavfall							
Hämtningsavgift per tillfälle och kärl - 140 l kärl	56,50 kr	71,00 kr	57,00 kr	71,25 kr	0,4%	2 964,00 kr	
Tillägg för ej utställt 140 l kärl vid ordinarie hämtning	56,50 kr	71,00 kr	57,00 kr	71,25 kr	0,4%	7 800,00 kr	
Hämtningsavgift per tillfälle och kärl - 370 l kärl	148,50 kr	186,00 kr	150,00 kr	187,50 kr	0,8%		
Tillägg för ej utställt 370 l kärl vid ordinarie hämtning	148,50 kr	186,00 kr	150,00 kr	187,50 kr	0,8%		
Matavfallstank/behållare							
Besöksavgift - per timme	1 044,00 kr	1 306,00 kr	1 054,00 kr	1 317,50 kr	0,9%		
Behandlingsavgift per ton	780,00 kr	975,00 kr	788,00 kr	985,00 kr	1,0%		
Bomkörning (tömning har ej kunnat genomföras) vid tömning av matavfallstank (per tillfälle)	418,00 kr	522,50 kr	422,00 kr	527,50 kr	1,0%		
2a. Hämtningsavgift per år - hämtning 1 gång/vecka - ren fraktion brännbart avfall							
Besöksavgift per år - hämtning 1 gång/vecka	368,00 kr	460,00 kr	372,00 kr	465,00 kr	1,1%	372,00 kr	
Tillägg för varje hämtningsbesök utöver 1 gång per vecka	614,00 kr	767,50 kr	620,00 kr	775,00 kr	1,0%	620,00 kr	
120 l säckar	1 224,00 kr	1 530,00 kr	1 236,00 kr	1 545,00 kr	1,0%	1 236,00 kr	
160 l - 210 l säckar	1 734,00 kr	2 167,50 kr	1 751,00 kr	2 188,75 kr	1,0%	1 751,00 kr	
240 l säckar	2 040,00 kr	2 550,00 kr	2 060,00 kr	2 575,00 kr	1,0%	2 060,00 kr	
370 l kärl	3 005,00 kr	3 756,00 kr	3 035,00 kr	3 793,75 kr	1,0%	3 035,00 kr	
660 l kärl	4 371,00 kr	5 463,75 kr	4 415,00 kr	5 518,75 kr	1,0%	4 415,00 kr	
2 kbm	19 042,00 kr	23 802,00 kr	19 232,00 kr	24 040,00 kr	1,0%	19 232,00 kr	
8-10 kbm för containerförmande bil	67 856,00 kr	84 820,00 kr	68 535,00 kr	85 668,75 kr	1,0%	68 535,00 kr	

Restaurang & storkök hushållsavfall	Taxa 2016 exkl. moms	Taxa 2016 inkl. moms	Taxa 2017 exkl. moms	Taxa 2017 inkl. moms	Ökning %	per år 2017 (exkl. moms)	kommentarer
2 b. Hämtningsavgift per år - hämtning 1 gång/vecka - osorterat							
Besöksavgift per år - hämtning 1 gång/vecka	368,00 kr	460,00 kr	372,00 kr	465,00 kr	1,1%	372,00 kr	
Tillägg för varje hämtningsbesök utöver 1 gång per vecka	614,00 kr	767,50 kr	620,00 kr	775,00 kr	1,0%	620,00 kr	
120 l säckar	2 448,00 kr	3 060,00 kr	2 472,00 kr	3 090,00 kr	1,0%	2 472,00 kr	
160 l - 210 l säckar	3 469,00 kr	4 336,00 kr	3 504,00 kr	4 380,00 kr	1,0%	3 504,00 kr	
240 l säckar	4 081,00 kr	5 101,00 kr	4 122,00 kr	5 152,50 kr	1,0%	4 122,00 kr	
370 l kät	6 011,00 kr	7 513,00 kr	6 071,00 kr	7 588,75 kr	1,0%	6 071,00 kr	
660 l kät	8 195,00 kr	10 243,75 kr	8 277,00 kr	10 346,25 kr	1,0%	8 277,00 kr	
Tömning av bottentömmande behållare							
3. Källsortering av matavfall							
Tömning av bottentömmande behållare							
Tömning matavfall - bottentömmande behållare 800 l - per tömning	121,50 kr	152,00 kr	122,00 kr	152,50 kr	0,3%	6 344,00 kr	
Tömning restavfall - bottentömmande behållare 800 l - per tömning	101,50 kr	127,00 kr	103,00 kr	128,75 kr	1,4%	5 356,00 kr	
Tömning restavfall - bottentömmande behållare 3 kbm, per tömning	204,00 kr	255,00 kr	206,00 kr	257,50 kr	1,0%	10 712,00 kr	
Tömning restavfall - bottentömmande behållare 3,5 kbm - per tömning	255,00 kr	319,00 kr	258,00 kr	322,50 kr	1,1%	13 416,00 kr	
Tömning restavfall - bottentömmande behållare 5 kbm, per tömning	300,50 kr	376,00 kr	304,00 kr	380,00 kr	1,1%	15 808,00 kr	
Rabatt per kbm för andra minire-säketoftekar	51,00-kr	64,00-kr	51,00-kr	63,75-kr	-0,4%	2 652,00-kr	utgår
Avgift per innersäck för restavfall	40,00 kr	50,00 kr	40,00 kr	50,00 kr	0,0%	2 080,00 kr	
Osorterat							
Tömning bottentömmande behållare 800 l - per tömning	164,50 kr	205,00 kr	166,00 kr	207,50 kr	0,7%	8 632,00 kr	
Tömning bottentömmande behållare 3 kbm, per tömning	442,50 kr	553,00 kr	447,00 kr	558,75 kr	1,0%	23 244,00 kr	
Tömning bottentömmande behållare 3,5 kbm - per tömning	505,50 kr	632,00 kr	511,00 kr	638,75 kr	1,1%	26 572,00 kr	
Tömning bottentömmande behållare 5 kbm, per tömning	556,00 kr	695,00 kr	562,00 kr	702,50 kr	1,1%	29 224,00 kr	
Rabatt per kbm för andra minire-säketoftekar	51,00-kr	64,00-kr	51,00-kr	63,75-kr	-0,4%	2 652,00-kr	utgår
Avgift per innersäck för restavfall	40,00 kr	50,00 kr	40,00 kr	50,00 kr	0,0%	2 080,00 kr	
4. Grovsopor (Tidigare nämt Deponirest)							
hämtning 1 gång/vecka							
Avgift för hämtning 1 gång/vecka och behandling av grovsopor - per ton	1 632,00 kr	2 040,00 kr	1 648,00 kr	2 060,00 kr	1,0%	1 167,00 kr	tonpris
Extra hämtning av grovsopor utöver 1 ggriv - årsavgift per ställe	1 155,00 kr	1 444,00 kr	1 167,00 kr	1 458,75 kr	1,0%		
5. Gångtillägg per säck eller kät - per år:							
0-10 meter = 0 tillägg	0,00 kr	0,00 kr	0,00 kr	0,00 kr			
11-20 meter = 1 tillägg	739,00 kr	924,00 kr	746,00 kr	932,50 kr	0,9%	746,00 kr	
21-30 meter = 2 tillägg	1 478,00 kr	1 848,00 kr	1 493,00 kr	1 866,25 kr	1,0%	1 493,00 kr	
31-40 meter = 3 tillägg	2 219,00 kr	2 773,75 kr	2 241,00 kr	2 801,25 kr	1,0%	2 241,00 kr	
41-50 meter = 4 tillägg	2 958,00 kr	3 698,00 kr	2 988,00 kr	3 735,00 kr	1,0%	2 988,00 kr	
51-60 meter = 5 tillägg	3 698,00 kr	4 623,00 kr	3 735,00 kr	4 668,75 kr	1,0%	3 735,00 kr	

Restaurang & storkök hushållsavfall	Taxa 2016 exkl. moms	Taxa 2016 inkl. moms	Taxa 2017 exkl. moms	Taxa 2017 inkl. moms	Ökning %	per år 2017 (exkl. moms)	kommentarer
6. Extra tjänster - samband med ordinarie hämtning - peräck/kärl							
60/120 l säck	54,00 kr	67,00 kr	54,00 kr	67,00 kr	0,00%	67,00 kr	
160 l-210 l säck	72,00 kr	90,00 kr	73,00 kr	91,25 kr	1,39%	91,25 kr	
240 l säck	103,00 kr	128,75 kr	104,00 kr	130,00 kr	0,97%	130,00 kr	
140 l - matavfall	57,00 kr	71,00 kr	57,00 kr	71,00 kr	0,00%	71,00 kr	
140 - 370 l kärl - ren fraktion	57,50 kr	72,00 kr	58,00 kr	72,50 kr	0,69%	72,50 kr	
140 - 370 l kärl - blandad fraktion	115,00 kr	144,00 kr	116,00 kr	145,00 kr	0,69%	145,00 kr	
660 l kärl - ren fraktion	84,00 kr	105,00 kr	85,00 kr	106,25 kr	1,19%	106,25 kr	
660 l kärl - blandad fraktion	157,00 kr	197,00 kr	159,00 kr	198,75 kr	0,89%	198,75 kr	
Hämtning av lössopor/grovsopor per kbm, i samband med ordinarie hämtning	380,00 kr	475,00 kr	384,00 kr	480,00 kr	1,05%	480,00 kr	
Framköringsavgift per gång vid extra hämtning utan samband med ordinarie hämtning	614,00 kr	767,50 kr	620,00 kr	775,00 kr	0,98%	775,00 kr	
Hyra per månad av 2 kbm behållare	304,00 kr	380,00 kr	307,00 kr	383,75 kr	0,99%	383,75 kr	
Leveransavgift större behållare - per gång	739,00 kr	924,00 kr	746,00 kr	932,50 kr	0,92%	932,50 kr	
7. Fettavskiljare - enl. schemalagd hämtning som samlastas							
Tömning per gång för 0-3 kbm	1 175,00 kr	1 469,00 kr	1 187,00 kr	1 483,75 kr	1,0%	1 483,75 kr	
Tömning per gång för 4-6 kbm	1 711,00 kr	2 139,00 kr	1 728,00 kr	2 160,00 kr	1,0%	2 160,00 kr	
Tömning per gång för 7-9 kbm	2 249,00 kr	2 811,00 kr	2 271,00 kr	2 838,75 kr	1,0%	2 838,75 kr	
Tömning per gång för 10-12 kbm	2 785,00 kr	3 481,00 kr	2 813,00 kr	3 516,25 kr	1,0%	3 516,25 kr	
Tömning per gång för 13-15 kbm	3 323,00 kr	4 154,00 kr	3 356,00 kr	4 195,00 kr	1,0%	4 195,00 kr	
Behandlingsavgift per kbm	195,00 kr	244,00 kr	197,00 kr	246,25 kr	0,9%	246,25 kr	
8. Tjänster under avveckling							
Extra hämtning av 2 kbm ren fraktion per tillfälle	551,00 kr	688,00 kr	557,00 kr	696,25 kr	1,2%	696,25 kr	
Hämtning vid budning 8-10 kbm behållare - per tillfälle	1 482,00 kr	1 852,00 kr	1 497,00 kr	1 871,25 kr	1,0%	1 871,25 kr	
360 l säckar - ren fraktion-brännbart/icke-brännbart - per år	2 886,00 kr	3 570,00 kr	2 886,00 kr	3 596,25 kr	1,0%	3 596,25 kr	
350 l säckar - blandad fraktion brännbart/icke brännbart - per år	5 712,00 kr	7 141,00 kr	5 769,00 kr	7 211,25 kr	1,0%	7 211,25 kr	
Extra säck i samband med ordinarie hämtning 350 l säck	142,00 kr	178,00 kr	143,00 kr	178,75 kr	0,4%	178,75 kr	
Hämtning 380 l kärl komp (årspris) blandat avfall	7 940,00 kr	9 924,00 kr	8 019,00 kr	10 023,75 kr	1,0%	8 019,00 kr	
Hyra per månad av 8-10 kbm behållare	582,00 kr	727,50 kr	588,00 kr	735,00 kr	1,0%	7 056,00 kr	
							Utgår, inga abonnem:
							2 886,00 kr
							5 769,00 kr
							8 019,00 kr
							7 056,00 kr

Kommunfullmäktiges sammanträdesordning 2017 (KS/2016:672)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beslutar om följande sammanträdesdagar 2017:
26 januari, 23 februari, 30 mars, 27 april, 23 maj, 20 juni, 28 september,
26 oktober, 23 november samt 19 december.

Ärendet

Kommunfullmäktige ska enligt kommunallag (1991:900) 5 kap, § 7, besluta om sina sammanträden under verksamhetsåret. Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 5, ska kommunfullmäktige hålla ordinarie sammanträden sista torsdagen varje månad med undantag för juli och augusti då kommunfullmäktige inte sammanträder. I juni månad sammanträder kommunfullmäktige tisdagen före midsommar, för december månad beslutar kommunfullmäktiges ordförande om lämplig dag för sammanträdet. Ordförande får besluta om att sammanträde ska hållas på annan veckodag.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2016-10-11.

2016-10-11

Dnr KS/2016:672

Referens
Lena Bogne

Mottagare
Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges sammanträdesordning 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige beslutar om följande sammanträdesdagar 2017:
26 januari, 23 februari, 30 mars, 27 april, 23 maj, 20 juni, 28 september,
26 oktober, 23 november samt 19 december.

Ärendet

Kommunfullmäktige ska enligt kommunallag (1991:900) 5 kap, § 7, besluta om sina sammanträden under verksamhetsåret. Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 5, ska kommunfullmäktige hålla ordinarie sammanträden sista torsdagen varje månad med undantag för juli och augusti då kommunfullmäktige inte sammanträder. I juni månad sammanträder kommunfullmäktige tisdagen före midsommar, för december månad beslutar kommunfullmäktiges ordförande om lämplig dag för sammanträdet. Ordförande får besluta om att sammanträde ska hållas på annan veckodag.

Mattias Jansson
Kommundirektör

Jakob Etaat
Kanslichef

Expedieras till

Kommunstyrelsens beslut expedieras till:
Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till:
Samtliga gruppledare och politiska sekreterare
Samtliga nämnder, beredningar, utskott m.fl.

Svar på motion: En proaktiv tillsyn av våra strandskyddsområden (M) (KS/2014:103)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser motionen vara besvarad.

Ärendet

Mattias Franzén (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2014-02-20, § 45 lämnat en motion: En proaktiv tillsyn av våra strandskyddsområden. Motionären anser att Botkyrka kommuns tillsyn av strandskyddet i nuläget inte är tillfredsställande. Sedan 2009-07-01 åligger det kommunen att utöva tillsyn av strandskyddsområden. Detta innebär bland annat att driva en allmän övervakning, att övervaka att bestämmelser följs samt kontrollera att fastighetsägare följer strandskyddsbestämmelserna. Med anledning av detta föreslår motionären att samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur man aktivt kan arbeta med en aktiv tillsyn av strandskyddsområdena – för att uppfylla riktlinjerna från Naturvårdsverket. Samt, ta fram en konsekvensbeskrivning för kostnader och behov av personella resurser för att följa en sådan handlingsplan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har behandlat ärendet 2016-08-29, § 37.

Motivering

Strandskyddet syftar till att bevara stränder för allmänhetens bruk samt för att bevara land- och vattenområden för att de är biologiskt värdefulla.

Det finns redan idag rutiner för tillsyn av överträdelser av strandskyddsreglerna. Miljö- och hälsoskyddsnämnden fattar varje år beslut om en handlingsplan för tillsynen i enlighet med miljöbalken. Samhällsbyggnadsnämnden prövar ansökningar om dispens från strandskyddet.

2016-10-28

Dnr KS/2014:103

När det gäller ekonomiska konsekvenser av tillsynsarbetet, fångas detta redan upp i den rödgröna kommunledningens förslag till budget för 2017 där miljö- och hälsoskyddsnämndens ram utökas.

MOTION

2014-02-20

Kommunfullmäktige

En proaktiv tillsyn av våra strandskyddsområden

Sedan den 1 juli 2009 är det kommunens ansvar att utöva tillsyn av strandskyddsområden.

”Den operativa tillsynen i strandskyddade områden består i att övervaka att bestämmelserna som gäller i området följs. Det innebär en allmän övervakning av de strandskyddade områdena för att kontrollera att fastighetsägare m.fl. följer strandskyddsbestämmelserna.”¹ Enligt Naturvårdsverket kan tillsynen med fördel bedrivas i form av tillsynskampanjer samt även genom information och rådgivning till allmänheten.

Botkyrka har, för Stockholmsområdet, sällsynt fina sjöar, kuster och vattendrag som vi måste värna om. Enligt vår vetenskap bedriver kommunen idag ingen proaktiv tillsyn av strandskyddet.

Vi anser inte att det är i linje med Naturvårdsverkets vägledning. Detta gör att kommunens tillsyn av strandskyddet i nuläget inte är tillfredsställande. Det är inte meningen att kommunen, som idag, helt ska förlita sig till att allmänheten ska rapportera in överträdelser.

Naturvårdsverket förordar även att kommunen aktivt ska sprida information till hus och fastighetsägare inom strandskyddsområden, t.ex. genom informationsblad och annonsering. Detta arbete är minst lika viktigt som tillsynen för att förmå medborgarna att följa reglerna redan från början.

Vi anser att kommunen måste vidta åtgärder för att uppfylla de riktlinjer som drogs upp redan 2009.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige:

att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur man skulle kunna arbeta med en aktiv tillsyn av strandskyddsområdena - för att uppfylla riktlinjerna från Naturvårdsverket

att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att därefter ta fram en konsekvensbeskrivning för kostnaden och personella resurser för att efterfölja en sådan handlingsplan.

Mattias Franzén

¹ Naturvårdsverket handbok 2009:4 utgåva 2 sid 99 ”Strandskydd en vägledning för planering och prövning”

Bilaga

NATURVÅRDSVERKET
Handbok 2009:4 Utgåva 2

Strandskydd – en vägledning för planering och prövning

8.3 Exempel på metoder

Följande insatser är exempel på hur tillsynen kan bedrivas.

Information och rådgivning till allmänhet och verksamhetsutövare, t.ex. om skyldighet att söka dispens för vissa åtgärder och andra skyldigheter.

Handläggning av överträdelser som upptäcks eller anmäls till myndigheten.

Kontroll av efterlevnad av strandskyddet och av beslut om dispens från strandskyddsbestämmelserna inklusive villkor i dessa. (För att på ett bra sätt kunna utreda efterlevnaden är det viktigt att den operativa tillsynsmyndigheten har en klar bild av situationen inom det strandskyddade området. Det gäller bland annat fastighetsägarsituationen, förekomst av servitut, ålder på anläggningar och hävd.)

Flyg-/satellitbildstolkning av strandskyddsområden inklusive handläggning av de överträdelser som upptäcks (till exempel så som gjorts i Västra Götaland).

Utveckla informationen om strandskyddet på hemsidor och håll dessa uppdaterade.

Ta fram informationsbrev som skickas till samtliga nya husägare eller fastighetsägare inom ett visst strandskyddsområde.

Pressmeddelande till dagstidningar inför flygbildstolkningsprojekt.

Ta fram informationsblad som kan skickas med som bilaga i avstyckningsärenden inom strandskyddsområden.

Utskick om strandskyddsbestämmelserna till mäklare.

Informera i tidningar som riktar sig till husägare eller fastighetsägare om strandskyddsbestämmelsernas innebörd (t ex vad som gäller vid bryggbygge) på våren.

Annonsera i bostadsbilagan i dagstidningar om vad som gäller för en strandtomt.

Tillsynen kan med fördel bedrivas i form av tillsynskampanjer, se exempel nedan.

Sid 100

2016-10-11

Dnr KS/2014:103

Referens

Erika Rönnevig

Mottagare

Kommunstyrelsen

Motion - En proaktiv tillsyn av våra strandskyddsområden (M)

Ärendet

Mattias Franzén (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2014-02-20, § 45 lämnat en motion: En proaktiv tillsyn av våra strandskyddsområden. Motionären anser att Botkyrka kommuns tillsyn av strandskyddet i nuläget inte är tillfredsställande. Sedan 2009-07-01 åligger det kommunen att utöva tillsyn av strandskyddsområden. Detta innebär bland annat att driva en allmän övervakning, att övervaka att bestämmelser följs samt kontrollera att fastighetsägare följer strandskyddsbestämmelserna. Med anledning av detta föreslår motionären att samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur man aktivt kan arbeta med en aktiv tillsyn av strandskyddsområdena – för att uppfylla riktlinjerna från Naturvårdsverket. Samt, ta fram en konsekvensbeskrivning för kostnader och behov av personella resurser för att följa en sådan handlingsplan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har behandlat ärendet 2016-08-29, § 37.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser motionen vara besvarad. Enligt nämndens reglemente svarar nämnden för tillsyn enligt miljöbalken och utför därmed tillsynen av överträdelser av strandskyddsreglerna i kommunen. Ett undantag för ansökningar om dispens från strandskyddet ska prövas av samhällsbyggnadsnämnden. Nämnden fattar årligen beslut om en tillsynsplan för tillsyn enligt miljöbalken för kommande år. Enligt senaste behovsutredningen som legat till grund för tillsynsplanen är tillsynsbehovet större än tillgängliga tillsynsresurser, cirka fyra tjänster saknas. Prioriteringar har behövt göras, varav strandskyddstillsynen inte varit prioriterad. Inför uppdateringen av behovsutredningen avser miljöenheten göra en bedömning av vilka personella resurser och övriga kostnader som krävs för en tillsyn i enlighet med Naturvårdsverkets vägledning.

Jakob Etaat
Kanslichef

§ 37

Yttrande över motion avseende en proaktiv tillsyn av våra strandskyddsområden (M)

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen anses besvarad.

Bakgrund

Mattias Franzén, Moderaterna, har lagt en motion som föreslår kommunfullmäktige:

att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur man skulle kunna arbeta med en aktiv tillsyn av strandskyddsområdena – för att uppfylla riktlinjerna från Naturvårdsverket

att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att därefter ta fram en konsekvensbeskrivning för kostnaden och personella resurser för att efterfölja en sådan handlingsplan

Ärendet har sänts på remiss för yttrande från kommunstyrelsen till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda snarast efter nämndens sammanträde den 29 augusti 2016.

Motionären framför att sedan den 1 juli 2009 har kommunerna ansvar för den operativa tillsynen i strandskyddade områden för att bevaka att fastighetsägare med fler följer strandskyddsbestämmelserna. Som bilaga till motionen finns utdrag ur Naturvårdsverkets handbok 2009:4, utgåva 2, ”Strandskydd – en vägledning för planering och prövning” som tagits fram i samarbete med Boverket. I handboken förordas att tillsynen gärna kan bedrivas som tillsynskampanjer samt genom informationsblad och annonsering. Enligt motionärens vetenskap bedriver kommunen idag ingen proaktiv tillsyn av strandskyddet, och anser att tillsynen inte är i linje med Naturvårdsverkets vägledning. Detta gör att kommunens tillsyn av strandskyddet i nuläget inte är tillfredsställande.

Referens
Britta Ahlgren

Mottagare
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande över motion avseende en proaktiv tillsyn av våra strandskyddsområden (M)

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen anses besvarad.

Bakgrund

Mattias Franzén, Moderaterna, har lagt en motion som föreslår kommunfullmäktige:

att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur man skulle kunna arbeta med en aktiv tillsyn av strandskyddsområdena – för att uppfylla riktlinjerna från Naturvårdsverket

att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att därefter ta fram en konsekvensbeskrivning för kostnaden och personella resurser för att efterfölja en sådan handlingsplan

Ärendet har sänts på remiss för yttrande från kommunstyrelsen till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda snarast efter nämndens sammanträde den 29 augusti 2016.

Motionären framför att sedan den 1 juli 2009 har kommunerna ansvar för den operativa tillsynen i strandskyddade områden för att bevaka att fastighetsägare med fler följer strandskyddsbestämmelserna. Som bilaga till motionen finns utdrag ur Naturvårdsverkets handbok 2009:4, utgåva 2, "Strandskydd – en vägledning för planering och prövning" som tagits fram i samarbete med Boverket. I handboken förordas att tillsynen gärna kan bedrivas som tillsynskampanjer samt genom informationsblad och annonsering. Enligt motionärens vetenskap bedriver kommunen idag ingen proaktiv tillsyn av strandskyddet, och anser att tillsynen inte är i linje med Naturvårdsverkets vägledning. Detta gör att kommunens tillsyn av strandskyddet i nuläget inte är tillfredsställande.

Miljöenhetens synpunkter

Strandskyddets syften är att långsiktigt trygga medborgarnas tillgång till strandområden genom allemansrätten samt bevara goda livsvillkor för djur-

och växtlivet. Strandskyddslagstiftningen (Lag 2009:532) regleras främst i Miljöbalkens kapitel 7, Skydd av områden, samt i Plan- och bygglagen vad gäller strandskyddsfrågor inom översikts- och detaljplanering (SFS 2010:900).

Enligt reglementet för Miljö- och hälsoskyddsnämnden svarar nämnden för tillsyn enligt miljöbalken och därmed även för tillsynen av överträdelser av strandskyddsreglerna i kommunen. Ett undantag är ansökningar om dispens från strandskyddet som prövas av Samhällsbyggnadsnämnden enligt dess reglemente.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar årligen i december om en tillsynsplan för kommunens tillsyn enligt miljöbalken för det kommande året. Enligt den behovsutredning 2016-2018 som låg till grund för tillsynsplanen är tillsynsbehovet större än tillgängliga tillsynsresurser, ca fyra tjänster saknas. Därför har prioriteringar behövts göras. Strandskyddstillsynen har inte varit prioriterad.

Miljöenheten kommer att göra en bedömning av vilka personella och övriga kostnader som krävs för en tillsyn som följer Naturvårdsverkets vägledning för planering och prövning inför nästa uppdatering av behovsutredningen. Det kan, beroende på tillgängliga resurser, ske som tidigast inför nämndens beslut om tillsynsplan 2017 i december i år.

Magnus Andersson
Samhällsbyggnadschef

Ingrid Molander
Miljöchef

Svar på motion: Skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida Friluftsgård (M) (KS/2015:88)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser motionen vara besvarad.

Ärendet

Jimmy Baker (M), Stina Lundgren (M) och Ufuk Sen (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2015-01-29, § 19 lämnat en motion: Skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida Friluftsgård. Att hålla ett skidspår öppet mellan Storvretsbadet i Tumba och Lida Friluftsgård ser motionärerna som en stor tillgång för både Botkyrkabor, föreningar och besökare i kommunen. I konceptet skulle även skiduthyrning kunna anläggas vid simanläggningen. Spåret bör vara en grusad alternativt asfalterad gång- och cykelbana, vilken under snöfria perioder kan användas av vardagsmotionärer. Motionärerna föreslår att samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att tillsammans med Upplev Botkyrka AB utreda möjligheterna att anlägga en sammankopplande grusväg/skidspår.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2016-08-23, § 251.

Upplev Botkyrka AB har yttrat sig över motionen 2015-06-23

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet 2015-05-18, § 44.

Motivering

Idén om att binda samman Lida friluftsgårds spårområde med Storvretens idrottsplats är inte en ny idé. Den rödgröna kommunledningen ser att det finns ett behov av att ta ett helhetsgrepp för Lida-området med omnejd. Därför genomfördes det en utredning under vintern 2014-2015 av kommunens bolag Upplev Botkyrka AB (UBAB) tillsammans med kultur- och fritids-

2016-10-28

Dnr KS/2015:88

förvaltningen och med stöd av samhällsbyggnadsförvaltningen. I utredningen ingick att se över utvecklingen av skid- och motionsspåren, närheten och tillgängligheten för kommuninvånarna. Utredningen lämnade också förslag på prioriterade åtgärder att genomföra under perioden 2017-2022.

Med hänvisning till den genomförda utredningen och det arbete som är igång anser vi inte att det behövs ytterligare en utredning i frågan.

SÄRSKILT YTTRANDE 2016-
10-28

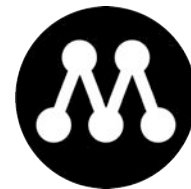
Ärende 220: Svar på motion: skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida friluftsgård (M)

Liberalerna har inget annat förslag till beslut än det som finns i ordförandeförslaget. Det behövs någon form av skidspår/gångstråk eller cykelstråk mellan Storvreten och Lida.

Frågan är inte ny. Liberalerna, då Folkpartiet, väckte en motion redan år 2000 om behovet av anslutande motionsstigar från Lövholmen/Skäcklinge till spårsystemet runt Lida. Denna motion bifölls senare av kommunfullmäktige, men inget mer hände. Vilket kommunens revisorer påpekade några år senare. Idag 16 år efter att motionen väcktes och runt 15 år efter att den bifallits har fortfarande inget hänt i frågan.

Vi vill därför med detta yttrande påpeka att det vore bra med en ordentlig förbindelse för gående/cyklande och skidåkande mellan dessa delar av Tumba och befintligt spårsystemet som ansluter till Lida. Dessutom är det vår förhoppning att det inte dröjer ytterligare 15 år innan en förbindelse är klar.

Lars Johansson (L)

MOTION

2015-01-29

Kommunfullmäktige

Skidspår samt gång och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida Friluftsgård

Det är drygt fyra kilometer ”fågelvägen” mellan Lida Friluftsgård och Storvretsbadet i Tumba. Det skulle kunna bli en stor tillgång för Botkyrkabor, föreningar och besökare till kommunen om vi under vintertid, kunde hålla ett skidspår öppet mellan Storvretsbadet i Tumba och Lida Friluftsgård.

I ett utvecklat koncept även skulle man även kunna bereda möjlighet att förvara eller hyra skidutrustning vid simanläggningen. Den möjligheten finns ju som bekant redan på Lida Friluftsgård.

Den enskilde skulle härigenom enklare ges möjligheten att kunna ta en skidtur från Storvretsbadet till Lida, använda gymmet, eller bara ta en paus vid världshuset där och sedan skida tillbaka till badet med tillgång till bastu, gym m.m.

En grund till detta skidspår borde kunna vara en riktig, grusad och/eller asfalterad gång- och cykelbana, likt den gång- och cykelbana som går mellan Stendal i Tullinge till Alby. Fördelen att en sådan även kan användas av vardagsmotionärer även under den snöfria perioden.

Det närmaste skidspåret/motionsspåret ligger ca en kilometer ifrån Storvretens idrottsplats. Ungefär en kilometer grusväg/spår är det som behöver anläggas för att, på ett bra sätt, förbinda Lida med Storvreten.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen i uppdrag att tillsammans med Upplev Botkyrka AB utreda möjligheterna att länka samman Lida friluftsgård med Storvretens idrottsplats, genom att anlägga en sammankopplande grusväg/skidspår.

Stina Lundgren

Ufuk Sen

Jimmy Baker

2016-10-11

Dnr KS/2015:88

Referens

Erika Rönnevig

Mottagare

Kommunstyrelsen

Motion - Skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida Friluftsgård (M)

Ärendet

Jimmy Baker (M), Stina Lundgren (M) och Ufuk Sen (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2015-01-29, § 19 lämnat en motion: Skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida Friluftsgård. Att hålla ett skidspår öppet mellan Storvretsbadet i Tumba och Lida Friluftsgård ser motionärerna som en stor tillgång för både Botkyrkabor, föreningar och besökare i kommunen. I konceptet skulle även skiduthyrning kunna anläggas vid simanläggningen. Spåret bör vara en grusad alternativt asfalterad gång- och cykelbana, vilken under snöfria perioder kan användas av vardagsmotionärer. Motionärerna föreslår att samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att tillsammans med Upplev Botkyrka AB utreda möjligheterna att anlägga en sammankopplande grusväg/skidspår.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet 2016-08-23, § 251.

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet 2015-05-18, § 44.

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden anser motionen vara besvarad. Nämnden anser det vara en god idé att återuppta sammanlänkningen mellan Storvretsbadet och Lida, en koppling som på grund av ny bebyggelse inte finns kvar idag. Detta bör återupptas i samband med Strukturplan Storvreten, vilket skulle understryka stadsdelens nära koppling till naturen.

Kultur- och fritidsnämnden anser motionen vara besvarad. Nämnden genomför en utredning kring motionsspåren Brantbrink-Harbro-Lida med Upplev Botkyrka AB, som syftar till att utveckla området kring spåren. En viktig del är anslutningar och entréer från olika närliggande områden, exempelvis Storvretsbadet.

Jakob Etaat
Kanslichef

§ 251**Yttrande över motion om skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida Friluftsgård (sbf/2015:63)****Beslut**

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen anses besvarad.

Jimmy Baker (M) och Therese Hellichius (M) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning

Tidigare har det funnits en anslutning mellan Storvretsbadet och Lida, men på grund av ny bebyggelse så finns denna inte kvar idag. Samhällsbyggnadsnämnden anser dock att det är en bra idé att återuppta denna koppling och i samband med Strukturplan Storvreten så kan denna idé inarbetas i projektet, vilket skulle understryka stadsdelens nära koppling till naturen.

Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över en motion om skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida friluftsgård.

I motionen yrkas att kommunfullmäktige ska ge samhällsbyggnadsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen i uppdrag att tillsammans med Upplev Botkyrka AB utreda möjligheterna att länka samman Lida friluftsgård med Storvretens idrottsplats genom att anlägga en sammankopplande grusväg/skidspår.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-05-31, utgör underlag för beslutet.

Yrkande

Jimmy Baker (M) yrkar bifall till motionen.

2016-08-23

Dnr sbf/2015:63

Proposition

Ordföranden ställer proposition mellan Jimmy Bakers (M) yrkande på bifall och sitt eget förslag till beslut att motionen anses besvarad. Ordföranden finner att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Protokollsanteckning

Majoriteten i Samhällsbyggnadsnämnden (S.V. MP) anser att eftersom det funnits en anslutning tidigare så är det rimligt att fundera över hur man kan knyta an Storvreten och Lida. De nämnda intentionerna har redan förts fram till Strukturplanens projektgrupp. Hur anslutningen ska ske är en diskussion som kan föras inom ramen för Strukturplanens arbete, dvs om det ska ske från Storvretens idrottsplats eller Storvretsbadet eller annan lämplig anknäring är en del av arbetet med Strukturplanen. Mot bakgrund av det nämnda anser vi att man först bör vara klar med Strukturplanens helhet innan man ger ett uppdrag i enlighet med motionen.

Expedieras till
Kommunfullmäktige
Ulrika Persson

2016-05-31

Dnr sbf/2015:63

Referens
Olov Lindquist

Mottagare
Samhällsbyggnadsnämnden

Yttrande över motion om skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida Friluftsgård

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen anses besvarad.

Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över en motion om skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida friluftsgård.

I motionen yrkas att kommunfullmäktige ska ge samhällsbyggnadsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen i uppdrag att tillsammans med Upplev Botkyrka AB utreda möjligheterna att länka samman Lida friluftsgård med Storvretens idrottsplats genom att anlägga en sammankopplande grusväg/skidspår.

Yttrande

Tidigare har det funnits en anslutning mellan Storvretsbadet och Lida, men på grund av ny bebyggelse så finns denna inte kvar idag. Samhällsbyggnadsförvaltningen anser dock att det är en bra idé att återuppta denna koppling och i samband med Strukturplan Storvreten så kan denna idé inarbetas i projektet, vilket skulle understryka stadsdelens nära koppling till naturen.

Magnus Andersson
Samhällsbyggnadschef

UPPLEV BOTKYRKA!

Svar på remiss med Dnr KS/2015:88

Svar på Moderaternas motion gällande Skidspår samt gång och cykelbana mellan Storstadsbadet och Lida friluftsgård.

I den gemensamma utredning som Kultur- och fritidsförvaltningen gjort tillsammans med Upplev Botkyrka AB pekar vi på behovet av fler och tydligare entréer till friluftsområdet. I detta avseende har vi pekat specifikt på Storstadsrepen men även Grödinge (Svarvartorp) utöver befintliga såsom Brantbrink, Harbro och Riksten.

Förbättrad tillgänglighet till Lida friluftsgård och område i övrigt är en viktig fråga för platsens utveckling. Vi kan ha hur många idéer som helst över evenemang och nya verksamheter, men det faller på en eftersatt infrastruktur. En bättre organiserad parkering, en ny tillfartsväg norrifrån som kortar ned avståndet samt förbättrar trafiksäkerheten är förutsättningar för en utveckling av platsen. Till detta ska adderas förbättrade gång- och cykelvägar från alla entréer till samt en förbättrad kollektivtrafik till Lida friluftsgård.

Den skiduthyrning som Lida ombesörjer är idag enbart för utförsäkning samt för barn och ungdomar (nybörjare). Utrustning för längdskidåkning är mer komplicerad även om vi haft tankar kring detta för de minsta barnen, vilket inte kräver några inställningar och utrustningen är förhållandevis billig.

Lida har i sitt avtal med Kultur- och fritidsförvaltningen ansvaret för att vid rätt förutsättningar (temperatur och snötillgång) preparera 35 km skidspår. Om detta åtagande ska ändras, vilket vi inte motsätter oss, behöver avtalet uppdateras. Skiduthyrning vid Storstadsrepen är en fråga för Kultur- och fritidsförvaltningen.

Sammanfattningsvis ställer vi oss positiva till initiativ som förbättrar tillgängligheten till Lida friluftsgård och friluftsområdet i övrigt och hänvisar till den utredning som färdigställdes under inledningen av 2015.

Botkyrka 2015-06-23

Krister Kalte
VD Upplev Botkyrka AB

Leif Wallin
Platschef, Lida friluftsgård

LIDA°

SUBTOPIA°

Upplev Botkyrka AB, Hågelby Gård, 147 43 Tumba Tel 08-599 07 100 Fax 08-530 311 53 Org. nr. 556767-7876

www.lida.nu www.subtopia.se

Lida och Subtopia är en del av Upplev Botkyrka AB, ett helägt bolag av Botkyrka kommun.

§ 44

Yttrande över motion – Skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storsvetsbadet och Lida Friluftsgård (M), (KOF/2015:43)

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden anser motionen besvarad.

Sammanfattning

Moderaterna har inkommit med en motion där de lyfter att en gång- och cykelbana mellan Storsvetsbadet och Lida Friluftsgård. Förslaget från Moderaterna är att samhällsbyggnadsförvaltningen tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och UBAB får i uppdrag att utreda detta. Kultur- och fritidsförvaltningen genomför redan tillsammans med UBAB en utredning kring motionsspåren Brantbrink-Harbro-Lida. Syftet med denna utredning är att utveckla behov och utvecklingsmöjligheter kring spårområdet. En viktig del av denna utredning är entréer och anslutning från olika delar av närliggande områden, bland annat Storsvetsbadet. Denna utredning beräknas vara klar i september 2015.

Kultur- och fritidsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2015-05-07.

2015-05-07

Dnr KOF/2015:43

Referens

Roger Vintemar

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnd

Motion – Skidspår samt gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida Friluftsgård (M)

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden anser motionen besvarad.

Sammanfattning

Moderaterna har inkommit med en motion där de lyfter att en gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida Friluftsgård. Förslaget från Moderaterna är att samhällsbyggnadsförvaltningen tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och UBAB får i uppdrag att utreda detta. Kultur- och fritidsförvaltningen genomför redan tillsammans med UBAB en utredning kring motionsspåren Brantbrink-Harbro-Lida. Syftet med denna utredning är att utveckla behov och utvecklingsmöjligheter kring spårområdet. En viktig del av denna utredning är entréer och anslutning från olika delar av närliggande områden, bland annat Storvretsbadet. Denna utredning beräknas vara klar i september 2015 och innehålla förslag.

Ärendet

Moderaterna har inkommit med en motion där de lyfter att en gång- och cykelbana mellan Storvretsbadet och Lida Friluftsgård skulle bli en stor tillgång för Botkyrkabor, föreningar och besökare. Detta skulle nyttjas på ett bra sätt både under snöperioden med skidspår samt snöfria perioden av motionärer. Förslaget från Moderaterna är att samhällsbyggnadsförvaltningen tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och UBAB får i uppdrag att utreda detta.

Kultur- och fritidsförvaltningen genomför tillsammans med UBAB en utredning kring motionsspåren Brantbrink-Harbro-Lida. Syftet med denna är att utveckla tankarna om hur detta område kan utvecklas på längre sikt. Detta spårområde är redan idag en av Stockholmregionens bästa och det är av vikt att vi både upprätthåller nuvarande status och utvecklar det vidare. En viktig del av denna utredning är frågan kring entréer till spårområdet och därmed öka tillgängligheten. Med entréer avses att det finns goda parkeringsmöjligheter, informationstavlor med belysning, att det är tillgänglighetssanpassat och att det i vissa fall även finns toaletter.

2015-05-07

Dnr KOF/2015:43

När det gäller anslutning och anknytning mellan Storvretsbadet och Lida spårrområde så har det tidigare funnits en anknytning mellan Storvretsbadet och spårområdet mot Lida. För några år sedan byggdes dock nya villor som bröt denna anknytning och som förhindrar motionärer att ta sig fram via denna stig. I denna pågående utredning har behovet av entré från Storvretsbadet lyfts fram och ett par förslag på lösningar lyfts fram. Denna utredning kommer vara klar i september och kommer vara ett underlag till kommande framåtsikt för äskande för genomförande.

Pernilla Conde Hellman
Kultur- och fritidschef

Roger Vintemar
Verksamhetschef
Idrott och anläggning

Expedieras till
Kommunledningsförvaltningen

Svar på motion: Avseende solenergi i Botkyrka kommun (SD) (KS/2015:37)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser motionen vara besvarad.

Ärendet

Östen Granberg (SD), Sebastian Lindqvist (SD), Robert Stenkvisst (SD) och Helén Spaak (SD) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2015-01-29, § 19 lämnat en motion: Avseende Solenergi i Botkyrka kommun.

Motionärerna anser att solenergi är lösningen till ett mer hållbart samhälle. Förslag till beslut är att utreda vilka kommunalt ägda fastigheter som kan vara lämpliga för installation av solceller för elproduktion, samt att solceller för elproduktion skall installeras på samtliga kommunala nybyggen samt nyrenoverade fastigheter.

Kommunledningsförvaltningen har yttrat sig över motionen 2015-11-03.

Tekniska nämnden har behandlat ärendet 2015-06-08, § 39.

AB Botkyrkabyggen har yttrat sig över motionen 2015-05-18.

Motivering

Den rödgröna kommunledningen i Botkyrka lägger stor vikt vid klimatarbetet och omställningen till ett hållbart samhälle. Kommunen har långtgående mål för klimat- och miljöarbetet och är en av de kommuner som kommit längst i landet.

Solenergi är en del i detta arbete. Bland annat har det tagits fram en solkarta, som visar vilka platser, fasader och hus som är möjliga att föra upp solceller på. Detta är ett utmärkt stöd för övriga fastighetsägare i kommunen. Samti-

2016-10-28

Dnr KS/2015:37

diget sker ett kontinuerligt arbete för att på så många ställen som möjligt, vid nyproduktion och renovering, installera solceller.

En annan viktig del i arbetet mot ett hållbart energianvändande är att energi-effektivisera. Här har Botkyrkabyggen exempelvis minskat sitt energianvändande med närmare 20 % per kvadratmeter, samtidigt som man fortsätter arbetet med solceller. Bygglovsansökan är inlämnad för en första solcellsinstallation.

Tekniska förvaltningen arbetar för att alla nya byggnader ska placeras så att taken får ett bra läge för solenergi. Det skulle dock inte ha vara ekonomiskt försvarbart att installera solceller på byggnader som saknar goda förutsättningar för solinstrålning.

Kommunfullmäktige 2014-01-29

Motion

Avseende Solenergi i Botkyrka kommun

Botkyrka skall vara en miljövänlig och hållbar kommun. Sverigedemokraterna anser att solenergi är en del av lösningen till ett mer hållbart samhälle. Våra kraftverk räcker inte till och alternativa energikällor måste till för att säkerställa vårt behov av elenergi. Utvecklingen av solceller och framförallt prisbilden har de senaste åren gjort att solceller för elproduktion har blivit en allt intressantare lösning för att sänka kostnaderna för elinköp, både för privata villaägare men kanske framförallt för större aktörer med större yta som kan användas. I vår kommun finns stora möjligheter att bygga anläggningar för sol-el, vi har gott om takyta på många av våra fastigheter inom kommunal ägo som passar utmärkt för placering av solceller för elproduktion. Hela Miljonprogrammet bör renoveras inom kort och vad är då lämpligare än att även komplettera med Solceller.

Sverigedemokraterna anser även att när nya fastigheter byggs skall solceller installeras. Vi anser att en utredning om vilka kommunala fastigheter som är lämpliga snarast görs och att Botkyrka kommun visar vägen till en hållbar och miljövänlig elproduktion genom att där så anses lämpligt installera Solceller för Elproduktion. Det skulle på sikt inte bara sänka kommunens kostnader för inköp av elenergi utan även bidra till att uppnå miljömålen för CO2 utsläpp Sverige.

Sverigedemokraterna föreslår därför kommunfullmäktige att besluta enligt nedan

Att utredning om vilka kommunalt ägda fastigheter som kan var lämpliga för installation av

Solceller för elproduktion snarast tillsätts.

Att Solceller för elproduktion skall installeras på samtliga kommunala nybyggen samt nyrenoverade fastigheter

För Sverigedemokraterna Botkyrka

Östen Granberg, Gruppledare

Robert Stenkvist

Sebastian Lindqvist

Helén Spaak

2015-11-03

Dnr KS/2015:37

Referens

Mohammed Alkamil

Mottagare

Kommunstyrelsen

Motion - Avseende solenergi i Botkyrka kommun (SD)

Ärendet

Östen Granberg (SD), Sebastian Lindqvist (SD), Robert Stenkvist (SD) och Helén Spaak (SD) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2015-01-29 lämnat en motion: Avseende Solenergi i Botkyrka kommun. Motionärerna anser att solenergi är lösningen till ett mer hållbart samhälle. Deras förslag till beslut är:

att ”utredning om vilka kommunalt ägda fastigheter som kan vara lämpliga för installation av solceller för elproduktion snarast tillsätts.”

att ”solceller för elproduktion skall installeras på samtliga kommunala nybyggen samt nyrenoverade fastigheter”.

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Solkartan

Kommunledningsförvaltningen gör bedömningen att Solkartan svarar mot motionens första att-sats. Miljöenheten har via Solkartan karterat vilka fastigheter som är lämpliga för installation av solceller. Solkartan har tagits fram som ett stöd för fastighetsägare som är intresserade av att producera egen, förnybar, ren, tyst och ”evig” energi.

Befintligt åtagande i kommunstyrelsens ettårsplan

I kommunstyrelsens ettårsplan 2015 åtar sig kommunstyrelsen att under 2015 utreda och redovisa förutsättningarna för elproduktion genom solcellspark i Botkyrka i enlighet med uppdrag i flerårsplanen 2014. Arbete pågår och inriktningen är att en anläggning som ska ägas och drivas i samarbete med privata aktörer och enskilda privatpersoner.

Botkyrkas översiktsplan och kartläggning

I samband med framtagandet av Botkyrka kommuns översiktsplan gjordes en kartläggning av möjligheterna för lokal energiproduktion – ”Kartläggning av förnyelsebara energiresurser i Botkyrka”, 2012. I rapporten framgår att det finns potential för investering av solceller och solfångare i byggnadsintegrerade lösningar inom kommunen.

2015-11-03

Dnr KS/2015:37

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Motionens första att-sats är redan genomförd. Vi har genomfört en kartläggning (inriktningen i översiktsplanen) och vi är generellt positiva till alternativa och förnybara energiformer. Kommunledningsförvaltningen vill påpeka att energifrågan är särskilt viktig när det kommer till kommunens småhusområden. Där är bilanvändandet och uppvärmning av hus med olja stort. Dessa utmaningar är inte särskilt påtagliga för flerbostadshusen/miljonprogrammet men vi ska självklart energieffektivisera dessa vid upprustning.

Beträffande motionens andra förslag till beslut, gör kommunledningsförvaltningen bedömningen att det är en god idé att arbeta mot denna riktning i de fall det är tekniskt och ekonomiskt försvarbart. Vi kan dock inte installera solceller på byggnader som saknar goda förutsättningar för solinstrålning. Anledningen till detta är att det inte skulle vara ekonomiskt hållbart att investera i anläggningar som inte når full potential vad gäller elproduktion.

Mattias Jansson
Kommundirektör

Sara Wrethed
Verksamhetschef samhällsutveckling

§ 39**Yttrande över motion - Avseende solenergi i Botkyrka kommun (TEF/2015:41)****Beslut**

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har som mål att vara fossilbränslefritt år 2030 och som ett led i denna riktning har en solkarta tagits fram. Av solkartan framgår vilka fastigheter som kan vara lämpliga för installation av solceller, således även de kommunala.

Tekniska förvaltningens ambition är att försöka få samtliga av våra nybyggnationer att läggas med ett tak i bra läge för solenergi. I dag installeras solfångare på så gott som alla nybyggnationer, men under året kommer solceller installeras på en del av anläggningarna för att se hur de fungerar och där efter göra en utvärdering av genomförandet

Ärendet

Tekniska nämnden har fått i uppdrag att yttra sig över en av Sverigedemokraterna väckt motion om solenergi i Botkyrka kommun.

Tekniska förvaltningen redogör för ärendet och lämnar förslag till beslut i en tjänsteskrivelse daterad 2015-05-08.

Yrkande

Kristoffer Szubzda (SD) yrkar att motionen bifalles.

Propositionsordning

Tekniska nämnden godkänner att ordföranden ställer förslagen mot varandra.

2015-06-08

Dnr TEF/2015:41

Ordföranden finner att tekniska nämnden beslutar i enlighet med ordförandedeförslaget.

Expedieras till
Kommunfullmäktige
Olov Lindquist

2015-05-08

Dnr TEF/2015:41

Referens
Olov Lindquist

Mottagare
Tekniska nämnden

Yttrande över motion om solenergi i Botkyrka kommun

Förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen anses besvarad.

Ärendet

Tekniska nämnden har fått i uppdrag att yttra sig över en motion om solenergi i Botkyrka kommun. Mer konkret innebär motionen att motionärerna önskar att kommunen utreder om vilka kommunalt ägda fastigheter som kan vara lämpliga för installation av solceller och att solceller skall installeras på samtlig kommunal nybyggnation samt nyrenoverade fastigheter.

Yttrande

Botkyrka kommun har som mål att vara fossilbränslefritt år 2030 och som ett led i denna riktning har en solkarta tagits fram. Detta som ett stöd för fastighetsägare som är intresserade av att producera egen, förnybar, ren, tyst och "evig" energi. Solkartan finns på vår hemsida. Av solkartan framgår vilka fastigheter som kan vara lämpliga för installation av solceller, således även de kommunala.

När det gäller motionens andra yrkande, om att solceller skall installeras på samtlig kommunal nybyggnation samt nyrenoverade fastigheter, så är tekniska förvaltningens ambition att försöka få samtliga av våra nybyggnationer att läggas med ett tak i bra läge för solenergi. I dag installerar vi solfångare på så gott som alla nybyggnationer, men vi kommer under året att installera solceller på en del av anläggningarna för att se hur de fungerar och därefter göra en utvärdering av genomförandet

Jörgen Skagerdahl
Förvaltningschef

Botkyrkabyggen remissvar på KS/2015:37

Som motionären skriver skall Botkyrka Kommun vara en miljövänlig och hållbar kommun. Detsamma gäller Botkyrkabyggen, i vars ägardirektiv finns krav att pröva förnyelsebara energikällor. Botkyrkabyggen strävar ständigt efter energimässiga förbättringar och prövar och investerar därför löpande för att förbättra och effektivisera. Detta effektiviseringsarbete har varit mycket framgångsrikt och har inneburit att Botkyrkabyggens inköpta energivolym per kvadratmeter på sju år minskat med ca 18 procent.

Mot bakgrund av detta, och för att ytterligare driva energiarbetet, har Botkyrkabyggen haft som målsättning att utreda möjligheterna till, samt genomföra pilotinstallationer av solcellsanläggningar. Arbete att utreda möjligheter för solel har pågått under hösten i form av inventering av beståndets lämplighet för solelinstallation. Som i motionen nämnt finns många objekt för möjliga installationer, med stora fria takytor. Till detta krävs bland annat även att förbrukning av fastighetsel är tillräckligt stor och jämn över året.

En kravbild har sammanställts och Botkyrkabyggen har utrett möjligheter för installation och ett antal hus valdes ut som lämpliga kandidater. Botkyrkabyggen har nu gått vidare i processen och bygglovsansökan för en första installation är inlämnad. Anledningen att koncentrera detta till ett hus istället för de initialt tre grundförslagen är av rent administrativt kostnadsmissiga skäl. I dagsläget gör tolkningen av regelverket bygglovshantering omfattande och kostsam.

Vid nybyggnation och under planering av kommande renoveringsprogram ser Botkyrkabyggen över möjligheten att tillföra solenergi med placering exempelvis på tak. Viljan att investera i solel finns och diskuteras, men det skall inte stickas under stol med att det slutligen är en kostnadsfråga. Direktiv och investeringar måste balanseras mot grundläggande lagstiftning och lönsamhet.

Dimensionering av och beslut för solcellsanläggningar fattas i dagsläget utifrån nuvarande förutsättningar gällande priser och regler, men bevakning av regelverk sker för utbyggnadsmöjligheter vid eventuella regellättnader. En omprövning av och lättnad i tolkningen av regelverket för bygglov för solcellsinstallationer på flerfamiljshus, liksom det som finns för villaägare, skulle möjliggöra vidare arbete med solcellsinstallationer på Botkyrkabyggens hus.

Då vi redan utreder lämpliga platser för solcellsinstallationer ser vi inga problem med motionens första del – att utreda just detta.

Däremot anser vi att ett beslut i enlighet med motionens andra del, att elproduktion *skall* installeras på samtliga nybyggen och i samband med renovering, skulle vara mindre lyckat. Att tillföra kommunala särkrav utan ekonomiska hänsyn skulle försämra kalkylerna. Ett beslut i enlighet med förslag skulle ju också innebära att solceller för elproduktion skulle installeras på byggnader där lämpliga förutsättningar (solinstrålning etc.) saknas – detta skulle innebära stora investeringar i anläggningar utan några som helst förutsättningar att ens långsiktigt fungera ekonomiskt.

Ulf Nyqvist, VD, AB Botkyrkabyggen

Svar på medborgarförslag - Starta fritidsverksamhet på Broängsskolan upp till år 6 (KS/2015:686)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser medborgarförslaget vara besvarat.

Ärendet

Kommunfullmäktige mottog 2015-10-22, § 164 ett medborgarförslag från Linda From: Starta fritidsverksamhet på Broängsskolan upp till år 6. Förslagsställaren anser att barnen i årskurs 4-6 på Broängsskolan bör erbjudas fritidsverksamhet, då avstånden till de andra eftermiddagsverksamheterna i Botkyrka är för långa, vilket drabbar barn som inte erbjuds fritidsverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet 2016-02-23, § 11.

Utbildningsnämnden har behandlat ärendet 2016-02-02, § 4.

Motivering

Vi i den politiska kommunledningen vill först och främst tacka dig som förslagsställare för att du lämnat ett medborgarförslag och för att du är aktiv i utvecklingen av kommunen och vårt samhälle. Vi arbetar mycket med medborgarinflytande i olika former: genom demokratiberedningen, medborgardialoger, dialogforum, områdesutvecklare med mera. Men en av de viktigaste källorna till förslag och idéer är Botkyrkaborna själva! Att enskilda personer i Botkyrka kan komma med förslag på förändringar och förbättringar är en viktig del av vår lokala demokrati.

Kommunledningen håller med förslagsställaren om att det är viktigt att även yngre barn får möjligheter till meningsfulla eftermiddagsverksamheter. Vi ser också det specifika behovet i området Broängen-Kassmyra. Under 2014 genomförde kultur- och fritidsförvaltningen en utredning för att undersöka

2016-10-28

Dnr KS/2015:686

möjligheten att starta en fritidsklubb i området. I dagsläget saknas det dock finansiering och lämpliga lokaler för att kunna starta en fritidsklubb i Broängen-Kassmyra. Fritidsklubben finns dock med som en prioriterad satsning i den plan som kommunledningen lagt fram för år 2018-2020.

Medborgarförslag –Starta fritidsverksamhet på Broängsskolan upp till 6 år - publicering

Rubrik	
Förnamn	
Efternamn	
Namn	Linda
Gatuadress	
Postadress	
Postnummer	
Telefonnummer	
Mobilnummer	
E-postadress	
Förslag	Jag önskar fritidsverksamhet på broängsskolan upp till år 6. Barnen bör erbjudas fritids 4-6 även på broängsskolan. Anställ Nina av personal om det behövs och se över vilken lokal som är lämplig
Motivering	Avstånden till de andra eftermiddagsverksamheterna i Botkyrka är för långt. Det är många barn som drabbas av att ni inte erbjuder fritidsverksamhet för åk 4-6.
Kön	
Kommundel	
Från mobilapp	
Ålder	

Innehållstyp: Medborgarförslag
Skapad 2015-09-22 17:04 av [Systemkonto](#)
Senast ändrad 2015-09-22 17:04 av [Systemkonto](#)

2016-08-09

Dnr KS/2015:686

Referens

Erika Rönnestig

Mottagare

Kommunstyrelsen

Medborgarförslag - Starta fritidsverksamhet på Broängsskolan upp till år 6

Ärendet

Kommunfullmäktige mottog 2015-10-22, § 164, ett medborgarförslag från Linda From: Starta fritidsverksamhet på Broängsskolan upp till år 6. Förslagsställaren anser att barnen i årskurs 4-6 på Broängsskolan bör erbjudas fritidsverksamhet, då avstånden till de andra eftermiddagsverksamheterna i Botkyrka är för långa, vilket drabbar barn som inte erbjuds fritidsverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet 2016-02-23, § 11.

Utbildningsnämnden har behandlat ärendet 2016-02-02, § 4.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden instämmer i behovet av en fritidsklubb i området Broängen och Kassmyra. Frågan har aktualiserats vid ett flertal tillfällen tidigare. Under 2014 utredde kultur- och fritidsförvaltningen möjligheterna att starta en fritidsklubb i området och ett kostnadsförslag togs fram. Då saknades finansiering för ett genomförande, vilket så är fallet även i dagsläget.

Utbildningsnämnden anser att medborgarförslaget ska avslås. Ordinarie fritidsverksamhet upp till årskurs 3 finns på Broängsskolan, äldre åldrar hänvisas till kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter i Vårsta, Storvreten och Tumba. Broängsskolan har idag brist på lokaler till sin ordinarie fritidsverksamhet, nämnden ser inga möjligheter att finna lokaler till verksamhet för barn i årskurs 4-6.

Jakob Etaat
Kanslichef

§ 11**Yttrande över medborgarförslag - Starta fritidsversamhet på Broängsskolan upp till 6 år (KOF/2015:225)****Beslut**

Kultur- och fritidsnämnden avstyrker förslaget.

Sammanfattning

I medborgarförslaget ”Starta fritidsverksamhet på Broängsskolan upp till 6 år” föreslår förslagsställaren att en fritidsverksamhet öppnas upp på Broängsskolan för åk 4-6. Förslaget motiveras med att det är långa avstånd för barnen i området till övriga fritidsverksamheter i Botkyrka.

Kultur- och fritidsnämnden är medveten om behovet av en fritidsklubb i området Broängen och Kassmyra. Frågan har aktualiserats tidigare och lyfts i såväl flerårsplaner som i Utvecklingsprogrammet för Botkyrkas öppna fritidsverksamheter. Dock saknas i nuläget möjlighet att finansiera en sådan lösning. Kultur- och fritidsförvaltningen genomförde 2014 ett beredningsuppdrag då möjligheterna att starta en fritidsklubb i området utreddes och ett kostnadsförslag togs fram. Då saknades finansiering för att genomföra förslaget, vilket också är fallet i dagsläget.

2016-01-08

Dnr KOF/2015:225

Referens

Caroline Thulin

Mottagare

Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande över medborgarförslag: Starta fritidsverksamhet på Broängsskolan upp till 6 år

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden avstyrker förslaget.

Sammanfattning

I medborgarförslaget "Starta fritidsverksamhet på Broängsskolan upp till 6 år" föreslår förslagsställaren att en fritidsverksamhet öppnas upp på Broängsskolan för åk 4-6. Förslaget motiveras med att det är långa avstånd för barnen i området till övriga fritidsverksamheter i Botkyrka.

Kultur- och fritidsnämnden är medveten om behovet av en fritidsklubb i området Broängen och Kassmyra. Frågan har aktualiserats tidigare och lyfts i såväl flerårsplaner som i Utvecklingsprogrammet för Botkyrkas öppna fritidsverksamheter. Dock saknas i nuläget möjlighet att finansiera en sådan lösning. Kultur- och fritidsförvaltningen genomförde 2014 ett beredningsuppdrag då möjligheterna att starta en fritidsklubb i området utreddes och ett kostnadsförslag togs fram. Då saknades finansiering för att genomföra förslaget, vilket också är fallet i dagsläget.

Bakgrund

Behovet av en fritidsklubb i områdena runt Kassmyra och Broängen har varit uppmärksammat länge och lyfts fram såväl i tidigare flerårsplaner som i Utvecklingsprogrammet för Botkyrkas öppna fritidsverksamheter. Avståndet från både Kassmyraskolan och Broängsskolan till de befintliga fritidsklubbarna i Tumba, Storvreten och Vårsta är långt och för många i målgruppen (10-12 år) är det inte möjligt att på egen hand ta sig till dem.

Kultur- och fritidsförvaltningen utförde 2014 ett beredningsuppdrag då just möjligheten att starta upp en fritidsklubb i Broängen/Kassmyra utreddes och ett kostnadsförslag togs fram. Beredningsuppdraget uppstod då frågan aktualiserades av föräldraföreningen på Kassmyraskolan.

Förslagsställaren föreslår att fritidsklubsverksamhet ska öppnas på Broängsskolan. Denna möjlighet utreddes i beredningsuppdraget och likaså möjligheten att

2016-01-08

Dnr KOF/2015:225

använda lokaler i Kassmyraskolan för ändamålet. Detta visade sig dock inte vara möjligt, då båda skolorna redan i nuläget är trångbodda och inte har några lediga ytor som motsvarar behoven för den här typen av verksamhet. Dock togs ett annat förslag på lämplig lokal fram och vid eventuellt genomförande skulle utförare utses. Driften av en sådan verksamhet skulle kosta 1,6 miljoner kronor per år och under uppstart skulle det krävas ytterligare finansiering för investering av inventarier. Förslaget som togs fram för att starta upp en fritidsklubb i området avslogs då det inte kunde finansieras.

Kultur- och fritidsförvaltningen hänvisar i övrigt till Utbildningsförvaltningens yttrande.

Pernilla Conde Hellman
Kultur- och fritidschef

Expedieras till
Kommunstyrelsen

2016-02-02

§ 4

Yttrande över medborgarförslag – starta upp fritidsverksamhet på Broängsskolan (UF/2015:215)

Beslut

Utbildningsnämndens föreslår kommunfullmäktige att avstyrka medborgarförslaget med hänvisning till utbildningsförvaltningens yttrande 29 december 2015.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden yttrar sig tillsammans med kultur- och fritidsnämnden över ett förslag om eftermiddagsverksamhet för barn i år 4-6 på Broängsskolan. Ordinarie fritidsverksamhet upp till år 3 finns på skolan men för de äldre åldrarna hänvisas till kultur och fritidsförvaltningens verksamheter i Vårsta, Sturvreten och Tumba. Eftermiddagsverksamhet för barn i dessa åldrar ligger under kultur- och fritidsförvaltningens ansvarsområde. Utbildningsnämnden föreslår att förslaget avstyrks. Skälet till detta är att Broängsskolan redan idag har brist på lokaler till sin ordinarie fritidsverksamhet och ser inga möjligheter att hitta lokaler till verksamhet för barn i år 4-6. Utbildningsförvaltningen hänvisar i övrigt till kultur- och fritidsnämndens yttrande.

HA EL

2015-12-29

Dnr UF/2015:215

Referens
Sara AnderssonMottagare
Utbildningsnämnden

4. Yttrande över medborgarförslag - Starta fritidsverksamhet på Broängsskolan upp till år 6

Förslag till beslut

Utbildningsnämndens föreslår kommunfullmäktige att avstyrka medborgarförslaget med hänvisning till utbildningsförvaltningens yttrande 29 december 2015.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden yttrar sig tillsammans med kultur- och fritidsnämnden över ett förslag om eftermiddagsverksamhet för barn i år 4-6 på Broängsskolan. Ordinarie fritidsverksamhet upp till år 3 finns på skolan men för de äldre åldrarna hänvisas till kultur och fritidsförvaltningens verksamheter i Vårsta, Storstreten och Tumba. Eftermiddagsverksamhet för barn i dessa åldrar ligger under kultur- och fritidsförvaltningens ansvarsområde. Utbildningsnämnden föreslår att förslaget avstyrks. Skälet till detta är att Broängsskolan redan idag har brist på lokaler till sin ordinarie fritidsverksamhet och ser inga möjligheter att hitta lokaler till verksamhet för barn i år 4-6. Utbildningsförvaltningen hänvisar i övrigt till kultur- och fritidsnämndens yttrande.

Ärendet

En medborgare, Linda, har 2015-09-22, väckt ett medborgarförslag om eftermiddagsverksamhet på Broängsskolan för barn i år 4-6. Detta med motiveringen att avstånden till andra eftermiddagsverksamheter i Botkyrka är för långt. Kommunfullmäktige har beslutat att utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden ska yttra sig över medborgarförslaget.

Yttrande

Utbildningsförvaltningen ansvarar för ordinarie fritidsverksamhet för barn upp till år 3. Eftermiddagsverksamhet för barn i år 4 – 6 ligger inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde.

Utbildningsförvaltningen är generellt positiv till förslaget men det finns inte praktiska möjligheter att ordna sådan verksamhet på Broängsskolan. Skolan har redan idag brist på lokaler för sin ordinarie fritidsverksamhet för elever

2015-12-29

Dnr UF/2015:215

till och med år 3. Förvaltningen ser därför ingen möjlighet att hitta lokaler i Broängsskolan för eftermiddagsverksamhet för 10 - 12-åringar.

Fritidsverksamhet för 10-12 åringar finns i Vårsta, Storstreten och centralt i Tumba.

Utbildningsförvaltningen hänvisar i övrigt till kultur- och fritidsförvaltningens yttrande

Mikael Caiman Larsson
Förvaltningschef

Anette Älmdalen
Chef Specialiststöd

Expedieras till
Kommunledningsförvaltningen

Svar på medborgarförslag - Upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan (KS/2016:74)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser medborgarförslaget vara besvarat.

Ärendet

Kommunfullmäktige mottog 2016-02-25, § 40 ett medborgarförslag från Sanna Jansson: Upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan. Förslagsställaren beskriver hur utemiljön vid Kassmyraskolan består av en lerig och blöt skogsdunge samt att utegården på eftermiddagen blir väldigt mörk. En gunga, en sandlåda, sex betonghästar och en fotbollsgrusplan finns att tillgå för cirka 600 barn. Övriga skolor i Tumba har konstgräsplan, klätterställningar, flera gungor, utepingsbord med mera. Utöver en upprustning av utemiljön föreslår förslagsställaren att en fritidsklubb för barn mellan 10-12 år kan placeras på ödetomten invid bäcken, för att möjliggöra för en tryggare och mer meningsfull fritid.

Förslagsställaren anser att nu är det dags för en upprustning även av utemiljön vid Kassmyraskolan.

Tekniska nämnden har behandlat ärendet 2016-05-23, § 42.

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet 2016-06-21, § 50.

Motivering

Vi i den politiska kommunledningen vill först och främst tacka dig som förslagsställare för att du lämnat ett medborgarförslag och för att du är aktiv i utvecklingen av kommunen och vårt samhälle. Vi arbetar mycket med medborgarinflytande i olika former: genom demokratiberedningen, medborgardialoger, dialogforum, områdesutvecklare med mera. Men en av de viktigaste källorna till förslag och idéer är Botkyrkaborna själva! Att enskilda

2016-10-28

Dnr KS/2016:74

personer i Botkyrka kan komma med förslag på förändringar och förbättringar är en viktig del av vår lokala demokrati.

Kommunledningen håller med förslagsställaren om att utemiljön kring kommunens skolor är viktig för att kunna möjliggöra en stimulerande och trygg fritid för alla barn och unga. Därför välkomnar vi medborgarförslaget.

Sedan medborgarförslaget lämnades in har det hänt en del saker kring Kassmyraskolan. I maj 2016 anlades begagnat konstgräs på den tidigare grusplanen, detta i linje med vad som lyfts i medborgarförslaget. Under året kommer det även att genomföras mindre underhållsåtgärder av utemiljön kring Kassmyraskolan.

Gällande förslaget att etablera en fritidsklubb vid Kassmyraskolan har detta utretts av kultur- och fritidsnämnden som inte anser den föreslagna platsen som lämplig. Dock finns det planer på att hitta en annan lämplig plats i området Broängen-Kassmyra för en fritidsklubb. Satsningen på att starta upp en fritidsklubb i Broängen-Kassmyra finns också med i kommunledningens plan för åren 2018-2020.

Medborgarförslag - Upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan - publicering

Namn: Sanna Jansson

Förslag: Upprustning av utemiljön vid kassmyraskolan. Belysning, lekmiljö, fotbollsplan.

Motivering: På kassmyraskolan går ca 600 barn. För dessa barn finns 1 gunga, 1 sandlåda, 6 betonghästar och en grusplan för fotboll. Under större delen av året är marken i skogsdungen intill lerig och blöt och bäcken som går genom dungen blir bredare för varje år. Vid andra skolor i Tumba finns konstgräsplan, klätterställningar, flera gungor, utepingisbord mm. Nu är det dags att göra något för barnen i kassmyra! Skolgården är dessutom alldeles mörk på eftermiddagar vilket innebär otrygghet för barnen, otrygghet för föräldrar som lämnar och hämtar och för personalen som rör sig kring skolan. På kvällar och helger pågår en hel del busliv kring skolan, detta kan ske ostört då personer kan röra sig på skolområdet utan att synas. På ödetomten vid bäcken skulle paviljonger för "fritidsklubb" kunna placeras för tryggare och mer meningsfull fritid för barn mellan 10 och 12 år.

2016-10-11

Dnr KS/2016:74

Referens

Erika Rönnevig

Mottagare

Kommunstyrelsen

Medborgarförslag - Upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan

Ärendet

Kommunfullmäktige mottog 2016-02-25, § 40 ett medborgarförslag från Sanna Jansson: Upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan. Förslagsställaren beskriver hur utemiljön vid Kassmyraskolan består av en lerig och blöt skogsdunge samt att utegården på eftermiddagen blir väldigt mörk. En gunga, en sandlåda, sex betonghästar och en fotbollsgrusplan finns att tillgå för cirka 600 barn. Övriga skolor i Tumba har konstgräsplan, klätterställningar, flera gungor, utepingsbord med mera. Utöver en upprustning av utemiljön föreslår förslagsställaren att en fritidsklubb för barn mellan 10-12 år kan placeras på ödetomten invid bäcken, för att möjliggöra för en tryggare och mer meningsfull fritid.

Förslagsställaren anser att nu är det dags för en upprustning även av utemiljön vid Kassmyraskolan.

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet 2016-06-21, § 50.

Tekniska nämnden har behandlat ärendet 2016-05-23, § 42.

Sammanfattning

Tekniska nämnden anser medborgarförslaget vara besvarat. Ett antal mindre underhållsåtgärder kommer genomföras under 2016, ingen mer omfattande upprustning är inplanerad.

Kultur- och fritidsnämnden föreslår att medborgarförslaget avslås. Nämnden instämmer i behovet av att rusta upp och komplettera utemiljön kring Kassmyraskolan. I maj 2016 anlades begagnat konstgräs på grusplanen som en del av detta. Gällande förslaget om fritidsklubb har en utredning gjorts med slutsatsen att det inte finns markförutsättningar för att anlägga en fritidsklubb. Närbelägna alternativ för en sådan övervägs.

2016-10-11

Dnr KS/2016:74

Jakob Etaat
Kanslichef

§ 50**Yttrande över mbf - Upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan, KS/2016:74 (KOF/2016:72)****Beslut**

Kultur- och fritidsnämnden tillstyrker medborgarförslaget att anlägga konstgräs på Kassmyraskolans grusplan samt besvarar förslaget om att starta en fritidsklubb i Kassmyra.

Sammanfattning

Förslagsställaren föreslår att utemiljön vid Kassmyraskolan ska förstärkas med konstgräs på befintlig grusplan, bättre belysning, ytterligare lekredskap för skolgården samt föreslår inrättandet av en fritidsklubb för 10-12 åringar i Kassmyra.

Kultur- och fritidsnämnden instämmer i att utemiljön kring Kassmyraskolan bör rustas upp och kompletteras för att möjliggöra en rik fritid för områdets barn och unga. I maj 2016 anlades begagnat konstgräs på Kassmyraskolans grusplan som en del av detta. När det gäller förslaget att starta fritidsklubb har en utredning som genomförts under året påvisat att det inte finns markförutsättningar att anlägga en fritidsklubb vid Kassmyraskolan. Istället övervägs andra närbelägna alternativ.

2016-04-16

Dnr: KOF/2016:72

Referens
Roger Vintemar

Mottagare
Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande över medborgarförslag – Upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan, KS/2016:74

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden tillstyrker medborgarförslaget att anlägga konstgräs på Kassmyraskolans grusplan samt besvarar förslaget om att starta en fritidsklubb i Kassmyra.

Sammanfattning

Förslagsställaren föreslår att utemiljön vid Kassmyraskolan ska förstärkas med konstgräs på befintlig grusplan, bättre belysning, ytterligare lekredskap för skolgården samt föreslår inrättandet av en fritidsklubb för 10-12 åringar i Kassmyra.

Kultur- och fritidsnämnden instämmer i att utemiljön kring Kassmyraskolan bör rustas upp och kompletteras för att möjliggöra en rik fritid för områdets barn och unga. I maj 2016 anlades begagnat konstgräs på Kassmyraskolans grusplan som en del av detta. När det gäller förslaget att starta fritidsklubb har en utredning som genomförts under året påvisat att det inte finns markförutsättningar att anlägga en fritidsklubb vid Kassmyraskolan. Istället övervägs andra närbelägna alternativ.

Ärende

I medborgarförslaget föreslår förslagsställaren att utemiljön vid Kassmyraskolan ska förstärkas med konstgräs på befintlig grusplan, bättre belysning, ytterligare lekredskap för skolgården och inrättandet av en fritidsklubb för 10-12 åringar i Kassmyra. Kommunfullmäktige har beslutat att kultur- och fritidsnämnden och tekniska nämnden ska yttra sig över medborgarförslaget. Nämndernas yttranden ska överlämnas till kommunstyrelsen snarast efter nämndernas sammanträden den 13 juni 2016. Kultur- och fritidsförvaltningen yttrar sig endast gällande de delar som tillhör förvaltningens ansvarsområde, vilket är förslag om fritidsklubb och konstgräs.

2016-05-16

Dnr: KOF/2016:72

Behovet av en fritidsklubb i områdena runt Kassmyra och Broängen har varit uppmärksammat länge och lyfts fram såväl i tidigare flerårsplaner som i *Utvecklingsprogrammet för Botkyrkas öppna fritidsverksamheter*. Kultur- och fritidsförvaltningen har under året haft i uppdrag att utreda alternativa placeringar för en fritidsklubb i området. Utredningen visar att det på grund av rådande markförutsättningar inte är ett alternativ att anlägga en fritidsklubb vid Kassmyraskolan. Istället övervägs andra närbelägna alternativ för en fritidsklubb. Alternativ som lyfts är fram är befintliga lokaler på Falkvägen 1 eller en paviljongslösning på mark i anslutning till Broängsskolan.

I april 2016 har kultur- och fritidsförvaltningen bytt ut konstgräset på Brunna IP. Det gamla konstgräset har förvaltningen istället omfördelat till andra anläggningar i kommunen. I maj anlades delar av detta konstgräs på Kassmyraskolan samt Tullingebergsskolan. Denna del av medborgarförslaget är därmed redan genomfört.

Skolgårdsutrustning, lekredskap och belysning kring Kassmyraskolan ligger inte inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde, men vi instämmer i att det är av stor vikt för trygghet och stimulans till fysisk aktivitet att skolgårdar utformas och utrustas på ett lämpligt sätt.

Pernilla Conde Hellman
Kultur- och fritidschef

Roger Vintemar
Verksamhetschef
Idrott och anläggning

Expedieras till
Kommunstyrelsen

§ 42

Yttrande över medborgarförslag - Upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan, Tumba (TEF/2016:33)

Förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Tekniska förvaltningen har en dialog med utbildningsförvaltningen angående behov och prioritering av upprustning av skolgårdar inklusive dess belysning. Under året kommer det att genomföras mindre underhållsåtgärder, men däremot är inte någon större upprustning inplanerad.

Kassmyraskolan kommer däremot att få konstgräs på sin fotbollsplan i år. Detta sker i samverkan med kultur- och fritidsförvaltningen.

Ärendet

Tekniska nämnden har fått i uppdrag att yttra sig över ett medborgarförslag av Sanna Jansson angående upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan.

Tekniska förvaltningen redogör för ärendet och lämnar förslag till beslut i en tjänsteskrivelse daterad 2016-04-12.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till:

Kommunfullmäktige

Olov Lindquist

2016-04-12

Dnr TEF/2016:33

Referens
Olov Lindquist

Mottagare
Tekniska nämnden

Medborgarförslag - Upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan

Förslag till beslut

Tekniska nämndens förslag till kommunfullmäktige:

Medborgarförslaget anses besvarat.

Ärendet

Tekniska nämnden har fått i uppdrag att yttra sig över ett medborgarförslag av Sanna Jansson angående upprustning av utemiljön vid Kassmyraskolan. Förslaget inkom till Botkyrka kommun 2016-01-29 och till samhällsbyggnadsförvaltningen 2016-03-08.

Yttrande

Tekniska förvaltningen har en dialog med utbildningsförvaltningen angående behov och prioritering av upprustning av skolgårdar inklusive dess belysning. Under året kommer det att genomföras mindre underhållsåtgärder, men däremot är inte någon större upprustning inplanerad.

Kassmyraskolan kommer däremot att få konstgräs på sin fotbollsplan i år. Detta sker i samverkan med kultur- och fritidsförvaltningen.

Åsa Engwall
Förvaltningschef

John Staberg
t f fastighetschef

Svar på medborgarförslag - Fler boende i Hallunda centrum (KS/2014:168)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser medborgarförslaget vara besvarat.

Ärendet

Markku Grönman inkom 2014-03-27, § 63 med ett medborgarförslag: Fler boende i Hallunda centrum. Förslagsställaren föreslår att det i samband med en utbyggnad av centrumet också byggs studentbostäder. Behovet av studentbostäder är stort och kommunikationerna från Hallunda till Södertörn och andra platser är mycket goda. Studentbostäder i Hallunda Centrum skulle också ge mer folkliv och därigenom öka tryggheten.

Kommunledningsförvaltningen har yttrat sig över förslaget 2015-04-28.

Motivering

Vi i den politiska kommunledningen vill först och främst tacka dig som förslagsställare för att du lämnat ett medborgarförslag och för att du är aktiv i utvecklingen av kommunen och vårt samhälle. Vi arbetar mycket med medborgarinflytande i olika former: genom demokratiberedningen, medborgardialoger, dialogforum, områdesutvecklare med mera. Men en av de viktigaste källorna till förslag och idéer är Botkyrkaborna själva! Att enskilda personer i Botkyrka kan komma med förslag på förändringar och förbättringar är en viktig del av vår lokala demokrati.

Förslaget från medborgaren är mycket angeläget och ligger i linje med vad den rödgröna kommunledningen arbetar för. Kommunledningen har som mål att på fyra år bygga 4000 nya bostäder i Botkyrka. Dessa bostäder ska byggas i alla stadsdelar och komplettera den nu befintliga bebyggelsen. Målet är att man i livets alla lägen ska kunna finna sin drömbostad i sitt område.

2016-10-28

Dnr KS/2014:168

Hallunda centrum och de centrala delarna av Hallunda är viktiga områden att utveckla. Just nu sker två stora arbeten som direkt och indirekt påverkar centrala Hallunda. Det ena är den strukturplan och det utvecklingsarbete som görs för Brunnaområdet, som ska få nya bostäder, förbättrade idrottsmöjligheter och en ny skola. Det andra är arbetet med en utvecklingsprogram för hela Hallunda och Norsborg och som beskriver hur hela området ska utvecklas.

Kommunledningen anser att det är viktigt att bygga blandad bebyggelse med olika upplåtelseformer och typer av bostäder i alla kommundelar. En del i det är att bygga bostäder för unga och studenter. Idag har kommunen tre projekt i Tumba, ett i Tullinge och ett i Fittja för att förverkliga fler ungdomsbostäder.

Hallunda centrum ägs idag av privata aktörer. Kommunledningen utgår från att vi kommer kunna ha bra dialoger med en långsiktig ägare i syfte att utveckla Hallunda centrum och närliggande områden. En sådan utveckling ska innefatta allt vad stadsbyggnad innebär med fler bostäder, service och näringsidkare. Vi hoppas kunna fördjupa en sådan dialog inom ramen för utvecklingsprogrammet.

Medborgarförslag
Botkyrka Kommun

Ankom till Botkyrka kommun
Kommunledningsförvaltningen

2014-02-27

Dnr.....

Det är för lite boende i
Hallunda Centrum (Drottningcentrum)
När Hallunda Centrum byggs ut
Bor bost. bestå av studentbostäder
som mest.

(Brist) Behovet är stort för studenter
att komma. Bäst går direkt
till Södertörns Högskola
T-Banan till Fredstället andra
Kommunikationskno

Markten Grönman

2015-04-08

Dnr KS/2014:168

Referens
Hannes Flemming

Mottagare
Kommunstyrelsen

Yttrande över medborgarförslag - Fler boende i Hallunda centrum

Ärendet

Markku Grönman inkom 2014-03-27, § 63 med ett medborgarförslag: Fler boende i Hallunda centrum. Förslagsställaren föreslår att det i samband med en utbyggnad av centrumet också byggs studentbostäder. Behovet av studentbostäder är stort och kommunikationerna från Hallunda till Södertörn och andra platser är mycket goda. Studentbostäder i Hallunda Centrum skulle också ge mer folkliv och därigenom öka tryggheten.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen delar förslagsställarens uppfattning att behovet av bostäder för studenter och unga är stort och att det kan vara ett inslag i en utveckling av Hallunda Centrum. Medborgarförslaget ligger i linje med inriktningen i Botkyrkas översiktsplan att bygga fler bostäder i kollektivtrafiknära läge. Bostäder som möjliggör för unga att etablera sig på bostadsmarknaden, så som ungdoms- och studentbostäder, är en viktig del. Det pågår idag flera byggprojekt i kommunen för ungdomslägenheter.

Hallunda Centrum är inte i kommunal ägo. Sedan oktober 2012 drivs centrumet av en konkursförvaltare efter att den förra ägaren sattes i konkurs. Vi räknar med att Hallunda Centrum får ny ägare under våren. Om det finns intresse hos den nya ägaren är vi positiva till att diskutera hur centrumet i Hallunda kan utvecklas, med bland annat fler bostäder.

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Kommunen vill bygga för unga

Kommunledningsförvaltningen delar förslagsställarens uppfattning att det finns ett stort behov av fler bostäder för studenter, både i kommunen och i regionen. Bostadsbristen är ett problem för unga och nyinflyttare som kan komma att hota regionens tillväxt. Kommunens inriktning är att bostadsbyggandet i kommunen ska öka generellt, det innefattar både studentbostäder och ungdomslägenheter.

2015-04-08

Dnr KS/2014:168

Botkyrkas översiktsplan

Förslaget ligger i linje med kommunens översiktsplan (2014). Vi är positiva till att utveckla centrumområdet i Hallunda med fler bostäder i ett kollektivtrafikhögt läge. Inriktningen är att stärka Hallunda som lokalt centrum, mötesplats och knutpunkt mellan tunnelbana och buss med ett utbyggt centrum för handel, service och nya bostäder. På sikt vill vi också att Hallundavägen ska omformas från en bred väg till en gata med verksamheter och bostäder som kan bidra till en livligare och tryggare miljö.

Nya ägarförhållanden i Hallunda Centrum

Hallunda Centrum drevs fram till oktober 2012 av K/S Stockholm III som blev försatt i konkurs. Sedan dess och fram till idag har Hallunda Centrum drivits och förvaltats av en konkursförvaltare.

Kommunledningsförvaltningen räknar med att Hallunda Centrum får nya ägare under våren 2015. Vi ser positivt på initiativ till att utveckla Hallunda centrum och kringliggande område och för gärna en diskussion om fler bostäder med den nya centrumägaren om ett intresse finns från deras sida.

Kommunledningsförvaltningen har under 2016 i uppdrag att ta fram ett utvecklingsprogram för Hallunda-Norsborg. En utveckling av ett kommersiellt centrum handlar om hur ett samspel mellan inkomstnivåer och kundunderlag i närområdet utvecklas. Det är en naturlig del att väga in i arbetet med utvecklingsprogrammet. Det har också samband med det uppdrag samhällsbyggnadsförvaltningen har fått av sin nämnd att genomföra en stadsdelsanalys för Hallunda-Norsborg.

Pågående initiativ och projekt

Kommunen har flera projekt för att bygga ungdomsbostäder på gång (ungdomslägenheter är inte öronmärkta för studenter men de har en låg hyra och för att få ett kontrakt finns en maxålder):

- Storstreten, Botkyrkabyggen, cirka 40 lägenheter
- Tumba (Komministern), Botkyrkabyggen, cirka 20 lägenheter
- Bergfotsvägen, SW Projektutveckling AB, 94 lägenheter
- Solskensvägen, WästBygg Projektutveckling Stockholm AB, 124 lägenheter

Utöver dessa projekt har kommunledningsförvaltningen under 2014 låtit inventera förutsättningar för att bygga studentbostäder i kommunen. Det omfattar bland annat vilka preferenser studenter har kring boende och byggsektorn för att bygga studentbostäder, och utifrån dessa identifiera lämpliga

2015-04-08

Dnr KS/2014:168

platser för nya studentbostäder. Kommunledningsförvaltningen har också i uppdrag att hitta platser för studentbostäder i Fittja.

Botkyrka kommun deltar också i Sthlm6000+ (tidigare Studentbostadsmässan 2017). Det är ett brett samverkansprojekt för att lösa bristande tillgång på och korta ned väntetiden till studentbostäder i Stockholms län. Avsikten med samarbetet är att:

- öka antalet studentbostäder i Stockholms län
- bidra till en ökad mångfald och experiment i utformning och produktion av bostäderna
- förbättra funktionaliteten i förmedlingen av desamma

Kommunledningsförvaltningen delar förslagsställarens uppfattning att behovet av bostäder för studenter och unga är stort och att det kan vara ett inslag i en utveckling av Hallunda Centrum.

Mattias Jansson
Kommundirektör

Sara Wrethed
Verksamhetschef avdelning samhällsutveckling

Kommunstyrelsens sammanträdesordning 2017 (KS/2016:673)

Beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar om följande sammanträdesdagar 2017:

9 januari, 6 februari, 6 mars, 3 april, 2 maj, 7 juni, 4 september, 9 oktober, 25 oktober samt 27 november.

Ärendet

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallag (1991:900) 6 kap, § 18, besluta om sina sammanträden under verksamhetsåret. Praxis för kommunstyrelsens sammanträden är att de ska infalla den första måndagen varje månad förutom i juli och augusti då kommunstyrelsen inte sammanträder. Avsteg från praxis kan ske vid till exempel helgdagar och med hänsyn till kommunfullmäktiges process. Enligt kommunallag (1991:900) 8 kap, § 18, ska förslag till budget upprättas av kommunstyrelsen före oktober månads utgång.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2016-10-11.

2016-10-11

Dnr KS/2016:673

Referens
Lena Bogne

Mottagare
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens sammanträdesordning 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar om följande sammanträdesdagar 2017:

1. 9 januari, 6 februari, 6 mars, 3 april, 2 maj, 7 juni, 4 september, 9 oktober, 25 oktober samt 27 november.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallag (1991:900) 6 kap, § 18, besluta om sina sammanträden under verksamhetsåret. Praxis för kommunstyrelsens sammanträden är att de ska infalla den första måndagen varje månad förutom i juli och augusti då kommunstyrelsen inte sammanträder. Avsteg från praxis kan ske vid till exempel helgdagar och med hänsyn till kommunfullmäktiges process. Enligt kommunallag (1991:900) 8 kap, § 18, ska förslag till budget upprättas av kommunstyrelsen före oktober månads utgång.

Mattias Jansson
Kommundirektör

Jakob Etaat
kanslichef

Expedieras till

Samtliga gruppledare och politiska sekreterare
Samtliga nämnder, beredningar, utskott m.fl.

Nominering - Stiftelsen Flemingsberg Science (KS/2016:678)

Beslut

1. Kommunstyrelsen nominerar Ebba Östlin (S) och näringslivschef Anna Anderberg, som ledamöter i Stiftelsen Flemingsberg Science, för en period om tre år från och med 2017.

Ärendet

Stiftelsen Flemingsberg Science har till ändamål att främja utveckling av kunskapsintensiv verksamhet i Flemingsberg. Stiftelsen kan bland annat främja samverkan och samarbete mellan akademi, näringsliv, samhälle och politik, samt medverka till att industriella forsknings- och utvecklingsverksamheter etableras.

Enligt Stiftelsens stadgar § 3, väljs ledamöterna för en tid av tre år i sänder.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2016-10-13.

2016-10-13

Dnr KS/2016:678

Referens

Erika Rönnevig

Mottagare

Kommunstyrelsen

Nominering - Stiftelsen Flemingsberg Science

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen nominerar Ebba Östlin (S) och näringslivschef Anna Anderberg, som ledamöter i Stiftelsen Flemingsberg Science, för en period om tre år från och med 2017.

Ärendet

Stiftelsen Flemingsberg Science har till ändamål att främja utveckling av kunskapsintensiv verksamhet i Flemingsberg. Stiftelsen kan bland annat främja samverkan och samarbete mellan akademi, näringsliv, samhälle och politik, samt medverka till att industriella forsknings- och utvecklingsverksamheter etableras.

Enligt Stiftelsens stadgar § 3, väljs ledamöterna för en tid av tre år i sänder.

Mattias Jansson
Kommundirektör

Jakob Etaat
kanslichef

Expedieras till

Stiftelsen Flemingsberg Science

Avsägelse och fyllnadsväl (KS/2016:25)

Beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar om följande fyllnadsväl:

ARBETS- OCH NÄRINGSLIVSBEREDNINGEN t o m 2018-10-15
Ersättare efter Robert Rasmussen (S)

Junaid Nawaz (S)

Ärendet

Kommunstyrelsen har tidigare bordlagt följande fyllnadsväl:

Robert Rasmussen (S), ersättare i arbets- och näringslivsberedningen.

Inga nya avsägelse har inkommit

Anmälningssärenden (KS/2016:23)

Beslut

1. Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Ärendet

Följande anmäls till kommunstyrelsen:

Finansrapporter per den 30 september 2016, dnr KS/2016:87.

Protokoll från AB Vårlyjus 2016-09-28, dnr KS/2016:254.

Protokoll från Södertörns brandförsvarsförbund 2016-10-14, dnr KS/2016:136.

Protokoll från personalutskottet 2016-10-10.

Protokoll från folkhälsokommittén 2016-10-17.

Protokoll från klimat- och planeringsberedningen 2016-10-19.

Protokoll från centrala samverkansgruppen, cesam, 2016-10-19, dnr KS/2016:40.

Protokoll från demokratiberedningen 2016-10-21.

2016-10-11

Referens
Mattias RensfeldtMottagare
Kommunstyrelsen**Finansrapport per 30 september 2016**

Den totala upplåningen är oförändrad sedan föregående rapport per 2016-08-31. Sedan årsskiftet är ökningen 85 mkr.

Upplåning fördelat på låntagare	30 sep	31 aug
Botkyrka kommun*	462,4	483,2
Söderenergi**	362,7	356,9
Botkyrkabyggen	1 185,0	1 185,0
Botkyrka Stadsnät	200,0	185,0
Övriga helägda koncernbolag	4,9	4,9
Summa	2 215,0	2 215,0

*Upplåningen för Botkyrka Kommun är justerad med vidareutlåningen till och från koncernbolagen.

**Via ägandet i Södertörns Energi AB har kommunen borgat för ytterligare 600 miljoner kronor avseende Söderenergi.

Den genomsnittliga räntan på den totala upplåningen uppgår för perioden januari till september 2016 i genomsnitt till 2,13 % (genomsnitt för helåret 2015 var 2,45 %).

Den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 2,5 år (2,3 år) och andelen lån med återstående kapitalbindning under ett år ligger på 35 % (40 %).

Den genomsnittliga räntebindningen uppgår till 2,1 år (2,1 år) och andelen lån med återstående räntebindning under ett år ligger på 61 % (53 %).

Siffror inom parentes avser föregående rapport per 31 augusti 2016. Alla nyckeltal ligger inom finanspolicyns ramar. Siffrorna avser Botkyrka kommunkoncern exklusive Söderenergi - energikoncernen redovisas separat.

2016-10-11

Kommunens egen upplåning

Av den totala upplåningen uppgick kommunens egen upplåning till cirka 462 mkr. Den externa upplåningen i kommunen uppgick till 610 mkr, samtidigt som cirka 148 mkr netto utlånades till dotterbolagen – huvudsakligen till Stadsnät. Saldot på checkräkningskontot uppgick vid månadskiftet till 204 mkr.

Övrigt

Uppföljningen mot finanspolicyn sker för Botkyrkabyggens och kommunens totala upplåning och redovisas i riskrapporten. Som information lämnas även uppgifter för hela kommunkoncernen inklusive energikoncernen för vissa nyckeltal.

Upptagna lån m.m.

Som en del av rapporteringen lämnas även en förteckning över genomförda transaktioner sedan föregående rapport. Denna rapport ska även ses som en återrapporering av genomförda delegationsbeslut när det gäller upptagna lån och genomförda swapaffärer.

Mattias Rensfeldt
Finansansvarig
Internbanken
Botkyrka Kommun

2016-10-11

**Redogörelse för delegationsbeslut avseende lån och räntederivat för
perioden 2016-09-01 – 2016-09-30**

Upptagna lån:

Kommuninvest, 140 mkr, 2016-10-12 – 2019-09-17, Ränta Stibor 3 mån+38

Derivat:

Inga derivataffärer.

Mattias Rensfeldt
Finansansvarig
Internbanken
Botkyrka Kommun

FINANSIELL RISKRAPPORT 2016-09-30

INTERNBANKENS TILLGÅNGAR OCH SKULDER (tkr)

Tillgångar		Skulder	
Reverser Söderenergi AB	362 720	Lån Kommuninvest	410 000
Tillf överskottslikviditet	47 280	Banklån	0
Totalt Söderenergi AB	410 000	Kommunens egen likviditet	0
		Totalt Söderenergi AB	410 000
Reverser Botkyrkabyggen	1 185 000	Lån Kommuninvest	1 195 000
Tillf överskottslikviditet	10 000	Banklån	0
Totalt Botkyrkabyggen	1 195 000	Kommunens egen likviditet	0
		Totalt Botkyrkabyggen	1 195 000
Reverser Stadsnät	200 000	Kommunens egen likviditet	200 000
Totalt Stadsnät	200 000	Totalt Stadsnät	200 000
Finansiering av kommunens egna tillgångar	462 432	Lån Kommuninvest	610 000
Placering räntefond	0	Banklån	0
Utlåning egen likv. SÖEN	0	Lån andra kommuner	0
Utlåning egen likv. BOBY	0	Överskottslikviditet Söderenergi AB	47 280
Utlåning egen likv. Stadsnät	200 000	Överskottslikviditet Botkyrkabyggen	10 000
Reverser andra kommuner	0		
Reverser Hågelbyparken AB	1 482		
Reverser Upplev Botkyrka AB	3 150		
Reverser IFK Tumba	216		
Totalt Botkyrka kommun	667 280	Totalt Botkyrka kommun	667 280
SUMMA TILLGÅNGAR	2 472 280	SUMMA SKULDER	2 472 280

RISK AVSEENDE EXTERN UPPLÅNING

Betalningskapacitet och likviditet, mnkr

Betalningsberedskap			
Medel i bank	Checkräknings-kredit	Omsättningsbara pensionsmedel	Total betalningskapacitet
204	0	722	950

LCR **			
Inkl. Söderenergi	Betalningskapacitet	Förfall inom 1 år	LCR-mått
	950	795	119%

LCR = Betalningskapacitet/Kapital som förfaller inom 12 månader

* Marknadsvärde per 2016-07-31

BOTKYRKA
KOMMUN

Långt ifrån lagom

Kapitalbindning

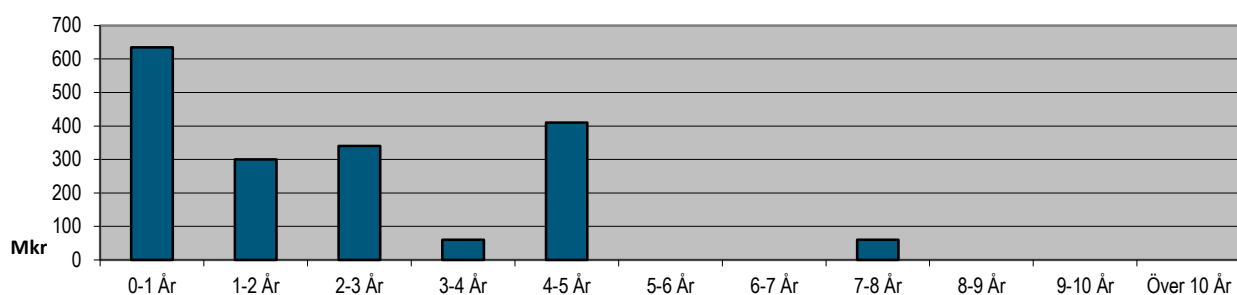
Finansieringsrisk (mäts idag exkl Söderenergi och Steab)

Portfölj	Genomsn kap.bind. tid (år)	Tillåtet intervall enl policy	Kap.bind tid < 1år (mnkr)	%-andel av tot skuld	Tillåtet intervall enl policy	Inom tillåtna intervall enl. finanspolicy?
Botkyrkabyggen	2,51	-	455	37%	-	
Botkyrka kommun	2,38	-	180	31%	-	
Totalt	2,47	1,5 - 4 år	635	35%	0 - 40%	Ja

Förfall inom 12 månader (mnkr)

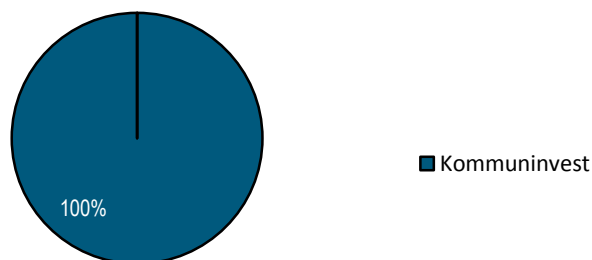
FF-datum	Belopp	Nom ränta
2016-12-13	100	-0,3640%
2017-01-30	100	-0,4060%
2017-08-14	90	-0,0730%
2017-08-14	200	2,8700%
2017-08-29	80	-0,3340%
2017-09-18	65	-0,1860%
Totalt	635	0,7112%

Kapitalbindning - förfalloprofil

Skuld per motpart

För upplåning från annan motpart än Kommuninvest ska upplåningen utgöra högst 30% av kommunens totala upplåning.

Finansieringsrisk allt engagemang (inkl Söderenergi och Steab) som information

	Genomsn kap.bind. tid (år)	Kap.bind tid < 1år (mnkr)	%-andel av tot skuld
Totalt	2,46	1 220	43%

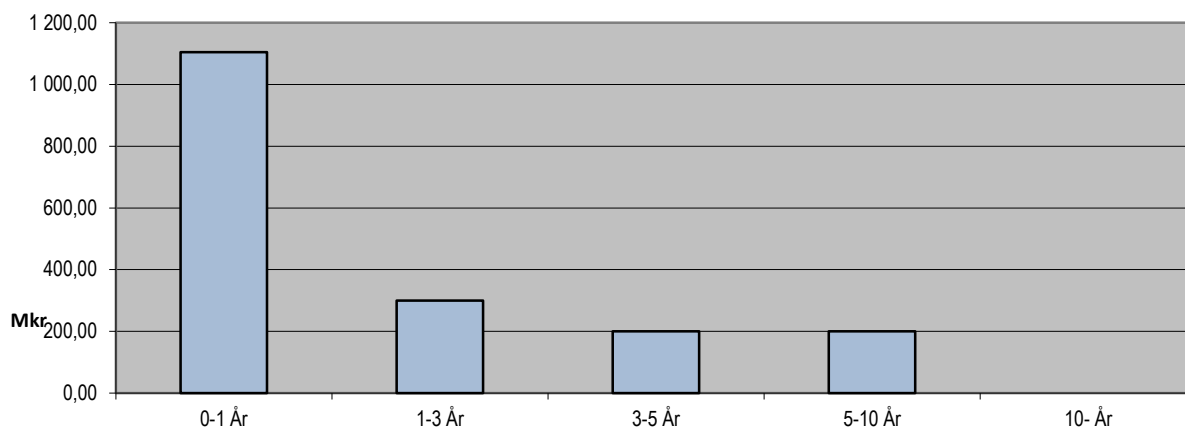
Långt ifrån lagom

Räntebindning

Ränterisk (mäts idag exkl Söderenergi och Steab)

Portfölj	Genomsn räntebind. tid (år)	Tillåtet intervall enl policy	Ränteb. < 1år (mnkr)	%-andel av tot skuld	Tillåtet intervall enl policy	Inom tillåtna intervall enl. finanspolicy?
Botkyrkabyggen	2,41	-	665	55%		
Botkyrka kommun	1,44	-	440	75%		
Totalt	2,09	1,5 - 4 år	1 105	61%	≤ 70%	Ja

Räntebindning - förfalloprofil

Ränterisk allt engagemang (inkl Söderenergi och Steab) som information

	Genomsn räntebind. tid (år)	Ränteb. < 1år (mnkr)	%-andel av tot skuld
Totalt	2,83	1 728	54%

Långt ifrån lagom

Genomsnittlig skuld och ränta över angiven tidsperiod

	jan- sept 2016	helår 2015
Genomsnittlig extern upplåning inkl BOBY	1 720 mnkr	1 926 mnkr
Genomsnittlig ränta extern upplåning inkl BOBY	2,13%	2,45%
Genomsnittlig utlåning till BOBY	1 125 mnkr	1 028 mnkr
BOBYs genomsnittliga ränta inkl marginal	3,01%	3,88%
Genomsnittlig extern upplåning kommunens finansiering	615 mnkr	914 mnkr
Genomsnittlig ränta extern upplåning kommunens finansiering	1,05%	1,17%

Vid en ränteförändring på 1% idag beräknas kommunkoncernens (BK + BOBY) externa räntekostnad på ett år från idag förändras med ca 6,8 mnkr. Beräkningen sker utifrån att samtliga räntor som förändras gör det till 1% högre/lägre ränta än den marknadsränta (Stibor 3M) som idag förväntas gälla vid förändringen. Den totala räntekostnaden på ett år om alla förfallna räntor ersatts med den förväntade marknadsräntan jämförs med vad kostnaden hade blivit om den räntan var 1% högre/lägre än den förväntade marknadsräntan.

MARKNADSVÄRDEN, DERIVAT (mnkr)

Portfölj	Marknadsvärde	MV föreg. månad
Botkyrka kommun	-38,3	-38,6
Botkyrkabyggen	-89,1	-91,0
Söderenergi	-186,8	-190,1
Totalt	-314,1	-319,7

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Långt ifrån lagom

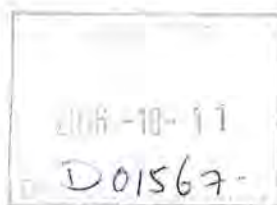
VÅRLJUS

Protokoll 5/2016

fört vid sammanträde med styrelsen för AB Vårlyjus

2016-09-28

(sidan 1 av 2)

Närvarande:

Styrelseledamöter:

Ordinarie:

Lars Rådén (ordf.), Liselott Vahermägi, Madeleine Sjöstrand, Mathias Pedersen, Ann-Christin Martens, Kerstin Lidman

Ersättare:

Margareta Heimer (tjänstgörande), Frankie Spjut, Lars Lindgren, Mats Einarsson, Monica Brohede Tellström

Verkställande Direktör:

Per Törnvall

Sekreterare:

Margareta Johansson Winberg, vice VD

Övriga:

Cecilia Ingelgård, ekonomichef

Tid och plats:

Onsdag 28 september 2016, kl. 14:00-14:20

Plats: Hotell Skeppsholmen, Gröna gången 1, Stockholm

§ 1 Mötets öppnande

Ordföranden förklarade mötet öppnat.

§ 2 Justering

Till att jämte ordföranden justera dagens protokoll utsågs Madeleine Sjöstrand.

§ 3 Godkännande av dagordning

Förslag till dagordning godkändes.

§ 4 Protokoll från föregående styrelsemöte

Protokoll 4/2016 lades till handlingarna.

§ 5 Åtgärder med anledning av ändrade statliga ersättningsregler för ensamkommande

Verkställande direktören redogjorde för förändrade förutsättningar i flyktingpolitiken, som kommer att ha stor påverkan för bolagets verksamhet, eftersom 90 % av omsättningen härrör från verksamheterna för ensamkommande flyktingungdomar.

Inflödet till landet är hittills under 2016 90 % lägre än föregående år, vilket på mindre än ett års sikt kommer att leda till ett drastiskt minskat behov av HVB-platser.

Regeringen har vidare lagt ett förslag om ändrade regler i ersättningssystemen, som efter ett genomförande 1 juli 2017 kommer att innebära 45 % lägre ersättningar till kommunerna för placering av ensamkommande.

Med ett minskande platsbehov kommer avtal för HVB att sägas upp och då en majoritet av de ungdomar som placerades hösten 2015 kommer att uppnå 18-årsåldern under 2017 kommer behovet av platser i stödboende att öka kraftigt. Därtill kommer att en lagändring 1 januari 2016 gjort det möjligt att under vissa förhållanden även

Protokoll 5/2016

fört vid sammanträde med
styrelsen för AB Vårljus

2016-09-28

(sidan 2 av 2)

använda stödboende som en placeringsform för 16-åringar.

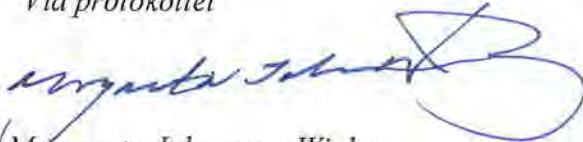
Med anledning av ovanstående kommer Vårljus avtal med kommunerna samt lokalavtal att ses över. Ett arbete påbörjas för att omstrukturera och anpassa verksamheten utifrån de nya förutsättningarna och behoven. Behovs- och kapacitetsplaneringen planeras ske i nära samarbete med ägarkommunerna.

Ett särskilt projekt har initierats för att tillsammans med ägarkommunerna utveckla och definiera ett nytt tjänsteinnehåll anpassat till den nya statliga ersättningsnivån. 70 % av kommunerna har anmält intresse för att delta i arbetet, som kommer att starta med ett inledande möte 13 oktober 2016. Arbetet beräknas vara avslutat före utgången av 2016.

Beslutades att åiterrapportering av omställningsarbetet ska ske till styrelsen som en stående punkt på dagordningen vid kommande sammanträden.

Noterades att besluten fattats enhälligt. Då inga ytterligare ärenden förelåg avslutades sammanträdet.

Vid protokollet

Margareta Johansson Winberg

Justeras

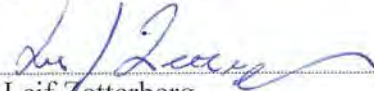
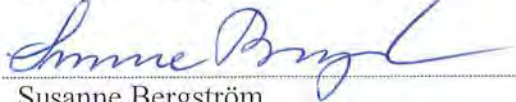

Lars Rådén

Madeleine Sjöstrand

Plats och tid	Scandic St Olaf Plass, Oslo, klockan 09.00–10.20		
Beslutande	Adam Reuterskiöld (M) Harry Bouveng (M), ersätter Anna Ljungdell (S) Kennet Bergh (M), ersätter Ann-Marie Högberg (S) Anti Avsan (M) Anders Linder (S), ersätter Christina Zedell (S) Fredrik Saweståhl (M) Stefan Dayne (KD), ersätter Kia Hjelte (M) Leif Zetterberg (NP) Majvie Swärd (S) Marita Lärnestad (M) Tobias Hammarberg (L), ersätter Martina Mossberg (M) Arne Närström (S), ersätter Mats Röhr (M) Gunnel Trelje (S), ersätter Meeri Wasberg (S) Susanne Bergström (S) Kurt Björkholm (L), ersätter Tobias Nässén (M)	Ersättare	Hans Peters (C) Lembit Vilidu (M) Mats Siljebrand (L)
Facklig företrädare	Christer Flodfält, Kommunal		
Övriga närvarande	Lars-Göran Uddholm, brandchef Anders Edstam, produktionschef Lena Larsen, ekonomichef	Froukje Bouius, jurist Cecilia Lundfeldt, kommunikatör Susanne Nilsson, administrativ chef	
Underskrifter Sekreterare	 Susanne Nilsson	Paragrafer	56-64
Ordförande	 Leif Zetterberg		
Justerare	 Susanne Bergström		
BEVIS	Justeringen har tillkännagivits genom anslag enligt förbundsordningen		
Organ	Södertörns brandförsvärsförbund		
Sammanträdesdatum	2016-10-14		
Datum för anslags uppsättande	2016-10-18	Datum för anslags nedtagande	2016-11-09
Förvaringsplats för protokollet	Södertörns brandförsvärsförbund, Mogårdsvägen 2, Vårby		
Underskrift	Susanne Nilsson		
Utdragsbestyrkande			

Ärenden behandlade på Södertörns brandförsvärsförbunds direktionssammanträde 2016-10-14

- § 56 Val av justerare
- § 57 Delårsbokslut 2016
- § 58 Kalendarium 2017
- § 59 JO-anmälan
- § 60 Aktiv mot brand
- § 61 Anmälan delegationsbeslut
- § 62 Anmälningsärenden
- § 63 Brandchefen informerar
- § 64 Arbetsgivarinformation, ej facklig närvaro

L2

SB

§ 56

Val av justerare

Direktionen beslutar utse Susanne Bergström att jämte ordförande justera dagens protokoll.

Justering äger rum den 17 oktober.

Ordförandes sign

LC

Justerandes sign

SB

Utdragsbestyrkande

§ 57

Dnr: 2016-000003

Diarium
Medlemskommuner
Revisorer

Delårsbokslut 2016

Sammanfattning

Utfallet för perioden januari – augusti 2016 visar ett överskott på 6,6 Mkr som innehåller realisationsvinster på 0,2 Mkr.

Semesterlöneskulden är som vanligt lägst i augusti. Skulden har sjunkit med 3 Mkr sedan årets början inklusive sociala avgifter på den upplupna semesterlönen. Semesterskulden ökar igen till årets slut.

Justerat resultat, det vill säga exklusive reavinster per den 31 augusti är ett överskott på 6,4 Mkr. Prognosen för justerat årsresultat är ett överskott på 0,3 Mkr. Balanskravet är uppfyllt för aktuell period och för beräknat årsresultat.

Investeringarna för årets åtta första månader uppgick till 10 Mkr. De största posterna är en stegbil 3,5 Mkr, en släckbil 2,7 Mkr och transportfordon 1,3 Mkr enligt plan.

Beslutsunderlag

- Delårsrapport per 2016-08-31
- Revisorernas utlåtande avseende delårsrapport 2016

Förbundsdirektionens beslut

1. Förbundsdirektionen beslutar att godkänna redovisat delårsbokslut per 2016-08-31.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 58

Kalendarium 2017

Sammanfattning

Direktionen har att fatta beslut om kalendarium för 2017.

Beslutsunderlag

- Förslag på kalendarium för 2017.

Förbundsdirektionens beslut

1. Förbundsdirektionen beslutar att godkänna kalendariet för 2017.

§ 59

Diarium

JO-anmälan

Sammanfattning

Lars-Göran Uddholm och Froukje Bouius, jurist, informerar om den JO-anmälan som förbundet har fått på sig.

Ärendet kommer upp som ett beslutsärende vid nästa sammanträde den 2016-09-12.

§ 60

Aktiv mot brand

Sammanfattning

Lars-Göran Uddholm informerar om 2017 års plan för arbetet med projektet Aktiv mot brand.

Aktiv mot brand är ett samarbete med kommuner, myndigheter, bransch- och intresseorganisationer, vilket Sbff har beslutat att delta i och det övergripande effektmålet för projektet är att minska bostadsbränderna.

§ 61

Dnr: 2016-000001

Diarium

Anmälan delegationsbeslut

Sammanfattning över fattade beslut enligt delegation gällande:

- Förelägganden enligt LSO och LBE
- Tillstånd
- Dispens annan behörig sotare
- Godkända dispenser att sota själv
- Föreläggande vid kontroll av brandskydd
- Nyttjandeförbud
- Delegation brandskyddskontrollant

Förbundsdirektionens beslut

1. Förbundsdirektionen beslutar att godkänna redovisningen av de beslut som fattats på delegation under perioden och lägga dem till handlingarna.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 62

Anmälningsärenden

Protokollsutdrag – Kommunfullmäktige Nynäshamns kommun 2016-09-21,
§ 126. Årlig uppräkningsav taxa för sotning och
brandskyddskontroll.

Förbundsdirektionens beslut

1. Förbundsdirektionen beslutar att lägga anmälningsärendena till handlingarna.

§ 63

Brandchefen informerar

Lars-Göran Uddholm, brandchef, informerar ledamöterna i följande ärenden:

- Länsutveckling
- Presidieträff med Länsstyrelsen den 25 november
- Kommande rekrytering av personalchef
- Samverkansklustret på Johannes brandstation
- Samarbeten med övriga räddningstjänster
- Regionalt råd med landshövdingen den 17 oktober
- Nya farthinder används vid trafikolyckor för att minska hastigheterna
- Kommande Teknikdag på Södertörns brandförsvärs för att visa vad tekniken kan hjälpa oss med. Bland annat kommer räddningsroboten och användningsområden för drönare visas.

Direktionens ledamöter tackar för informationen.

§ 64

Arbetsgivarinformation

Inga ärenden togs upp.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2016-10-10

Plats och tid	Mälaren, plan 4, kommunalhuset Tumba , kl 13:30	
Beslutande	Ebba Östlin (S), ordförande Mats Einarsson (V), vice ordförande Deniz Bulduk (MP), ledamot	Jimmy Baker (M), ledamot
Ersättare	Gabriel Melki (S), Tuva Lund (S), Emanuel Ksiazkiewicz (S), Kia Hjelte (M) och Stefan Dayne (KD)	
Övriga deltagande	Annika Kåreceus, Ingrid Wibom, Anna Pegel och Selin Kayhan	
Utses att justera	Jimmy Baker (M)	
Plats och tid för justering	Justeringsbordet, plan 4, kommunalhuset Tumba	
Sekreterare	<hr/> Selin Kayhan	Paragrafer § 19 - § 23
Ordförande	<hr/> Ebba Östlin (S)	<hr/>
Justerare	<hr/> Jimmy Baker (M)	<hr/>

2016-10-10

§ 19

Muntlig information- Kommande medarbetarundersökning

Beslut

Personalutskottet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Annika Kåreus, HR- utvecklare, presenterar hur den kommande medarbetarundersökningen är uppbyggd och vilka frågor den kommer att innehålla. Undersökningen startar den 26 oktober med sista svarsdag den 14 november.

2016-10-10

§ 20

Muntlig information- Delårsredovisning kompetensfonden

Beslut

Personalutskottet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Anna Pegel, HR- utvecklare, presenterar bl.a. kompetensfondens inriktning och beviljade medel 2016.

2016-10-10

§ 21

Muntlig information- HR- funktionen i Botkyrka kommun

Beslut

Personalutskottet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Ingrid Wibom, HR- chef, presenterar HR- avdelningens uppbyggnad och funktion.

2016-10-10

§ 22

Personalutskottets sammanträdesordning 2017

Beslut

Personalutskottet beslutar om att sammanträda under 2017 på följande dagar vid sammanträdestiderna 13:00- 15:00:

13 februari

19 april

26 juni

11 september

27 november

Sammanfattning

Datum för 2017 års sammanträden meddelas till kommunledningsförvaltningen.

2016-10-10

§ 23

Anmälningssärenden (KS/2016:52)

Till protokollet antecknas att personalutskottet tagit del av följande handlingar:

Arbetsgivarnytt från Sveriges Kommuner och Landsting

27 16- Avsiktsförklaring hälsoväxling

2016-10-17

Plats och tid	Mälaren, plan 4, Kommunhuset Tumba, kl. 18:00	
Beslutande	Olle Westberg (S), ordförande Monica Brundin (V), ledamot	Lars Johansson (L), ledamot Anita Nilsson (L), tjug ersättare Camilla A. Frejman (KD)
Ersättare		
Övriga deltagande	Elin Strandberg, Helena Rojas, Hanna Lind och Pardip Singhru	
Utses att justera	Lars Johansson (L)	
Plats och tid för justering	Justeringsbordet, plan 4, kommunhuset Tumba	
Sekreterare	<hr/> Selin Kayhan	Paragrafer § 11
Ordförande	<hr/> Olle Westberg (S)	<hr/>
Justerare	<hr/> Lars Johansson (L)	<hr/>

2016-10-17

§ 11

Workshop- Strategi för ett jämlikt Botkyrka och Riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka kommun.

Beslut

Folkhälsokommittén ger ordförande och vice ordförande mandat att godkänna yttrandet för folkhälsokommitténs räkning innan det skickas för vidare hantering.

Sammanfattning

Folkhälsokommittén har genomfört en workshop med fokus på strategi och riktlinjer för jämlik Botkyrka.

Kommittén har kommit med olika inspel och synpunkter som ligger till grund för folkhälsokommitténs remissyttrande.

2016-10-19

Plats och tid	Mälaren, plan 4, kommunalhuset Tumba kl. 09:00	
Beslutande	Gabriel Melki (S), ordförande Fredrik Olsson (MP), vice ordförande Lotta Arnesson (S), ledamot Bo Johansson (S), ledamot Simon Safari (S), ledamot Fredrik Andersson (V), ledamot	Lars Robin (M), tjug. ersättare Stefan Dayne (KD), ledamot Robert Steffens (C), ledamot
Ersättare	Diana Hildingsson (S), Yasemin Ergül (S), Sven- Arne Lindblom (S), Monica Brundin (V), Peter Siebert (L)	
Övriga deltagande	Sara Wrethed, Lars Olson, Antonio Ameijenda, Sara Hagelin, Selin Kayhan	
Utses att justera	Stefan Dayne (KD)	
Plats och tid för justering	Justeringsbordet, plan 4	
Sekreterare	_____ Selin Kayhan	Paragrafer § 35- § 38
Ordförande	_____ Gabriel Melki (S)	_____
Justerare	_____ Stefan Dayne (KD)	_____

2016-10-19

§ 35

Handlingsprogram- Fossilbränslefritt Botkyrka 2030

Beslut

Klimat- och planeringsberedningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Antar programmet Fossilbränslefritt Botkyrka år 2030.
2. Kommunstyrelsen uppdrar för egen del åt kommunledningsförvaltningen att senast till 2017-06-01 återkomma med ett förslag till aktualiserad klimatstrategi för kommunen.

Sammanfattning

Lars Olson, planeringschef, presenterar programmet för ett fossilbränslefritt Botkyrka år 2030.

I Botkyrkas klimatstrategi från år 2009 fastställdes fyra klimatmål:

- a. Fossilbränslefri kommunal organisation senast år 2015
- b. Fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030
- c. Klimatneutral kommunal organisation senast år 2020
- d. Klimatneutralt Botkyrka senast år 2040

Programmet Fossilbränslefritt Botkyrka år 2030 ska bidra till att vi uppnår ett fossilbränslefritt Botkyrka år 2030. En kartläggning av energianvändningen i Botkyrka som geografisk plats visar att transporter är den sektor som använder mest fossil energi. För att nå klimatmålet "Fossilbränslefritt Botkyrka 2030" fokuserar därför programmet på transportsektorn.

Fem övergripande handlingsvägar anger inriktning för arbetet med att nå målet för år 2030:

- Minskat behov av resor och transporter
- Effektivare resor och transporter
- Kollektivtrafik i stället för bil
- Promenad eller cykel för korta resor istället för bil
- Förnybara drivmedel i fordon

Inom var och en av handlingsvägarna ryms en mängd aktiviteter. Aktiviteterna ska sättas i verket inom ramen för ordinarie styrsystem.

Botkyrkas klimatstrategi från 2009 säger att den varje mandatperiod ska ses över och revideras om det är nödvändigt. Klimatstrategin är fortfarande i huvudsak aktuell men behöver nu en bearbetning.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2016-09-30.

2016-10-19

§ 36

Ändring av renhållningstaxan för år 2017

Beslut

Klimat- och planeringsberedningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Godkänner förslag till ändringar i renhållningstaxan för år 2017 så som de framgår av skrivelsen daterad 2016-06-16 från SRV återvinning AB.

Sammanfattning

Lars Olson, planeringschef, redogör för de ändringar som kommer att tillämpas i renhållningstaxan för år 2017.

SRV återvinning AB (SRV) har lagt fram ett förslag till ändringar i renhållningstaxan för 2017. Den generella höjningen av avgifterna föreslås bli 1 %, med några få undantag. Undantagen syftar till att förenkla taxorna, att bättre avspegla kostnadsläget för servicen och för att nå en bättre inriktning mot målen i avfallsplanen.

SRV avser att göra en genomgripande förändring av taxan inför 2018. Detta har kommunen efterlyst tidigare och det är fortsatt viktigt att SRV tillsammans med sina fem ägarkommuner ser till att taxestrukturen effektivt styr mot uppsatta målen i avfallsplanen.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2016-09-29.

2016-10-19

§ 37

Muntlig information- Pågående exploateringsärenden och byggen

Beslut

Klimat- och planeringsberedningen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Antonio Ameijenda, exploateringschef, redogör för nuvarande exploateringsärenden som nyligen har påbörjats och som är långt gångna.

2016-10-19

§ 38

Ordförandeförslag- Klimat- och planeringsberedningens sammanträdesordning 2017

Beslut

Klimat- och planeringsberedningen beslutar om att sammanträda under 2017 på följande dagar vid sammanträdestiderna 09:00- 11:30:

15 februari
15 mars
19 april
24 maj
28 juni
20 september
18 oktober
22 november
20 december

Sammanfattning

Datum för 2017 års sammanträden meddelas till kommunledningsförvaltningen.

Expedieras till
Kommunledningsförvaltningen
Lena Bogne
Selin Kayhan

Referens
Ingrid Wibom

Protokoll Cesam – central samverkansgrupp 2016-10-19

Dag och tid	Onsdagen den 19 oktober, kl 10:30 – 12:00	
Plats	Kommunalhuset plan 4, Uttran	
Närvarande	Ordförande:	Mattias Jansson, kommundirektör
	Sekreterare:	Ingrid Wibom, HR-chef Lotta Karlsson, administratör HR-enheten
	Läraryrket:	Elisabet Molander, Lars Normark
	Lärares Riksförbund:	Ulf Hallberg, Monica Widstrand
	Vision:	Helena Odenskiöld-Rovtjanin, Peter Lindell
	Ledarna:	Tord Berglund
	Sveriges ingenjörer:	Birgitta Persson (företräder även Sveriges arkitekter och Naturvetarna)
	Psykologförbundet:	Marie Elmgard
	Skolledarna:	Göran Westling
	Värdförbundet:	Monica Lundgren
	Ebba Östlin, Kommunstyrelsens ordförande och Niclas Johansson, chef för avdelningen för planering och uppföljning. (punkt 3 – Budgetförslag för 2017 och flerårsplan 2018-2020)	
Ej närvarande	Kommunal, SSR, DIK, Civilekonomerna, Jusek	

1. Val av justerare

Ledarna, Tord Berglund, väljs att justera protokollet den 21 oktober 2016.

2. Föregående protokoll, Ingrid Wibom

Ingrid Wibom gick igenom protokoll från 2016-10-05.

Protokollet läggs till handlingarna

3. Budgetförslag för 2017 och flerårsplan 2018-2020

Ebba Östlin och Mattias Jansson gick igenom budgetförslaget.

Då det skriftliga underlaget inte beräknas vara färdigt förrän den 21 oktober och först då finns att tillgå under KS-mappen i styrelsemöte.se ges Cesams ledamöter möjlighet att ge skriftliga kommentarer i särskild ordning. Kommentarna ska skickas till Ingrid Wibom senast den 26e oktober kl 12.00. Ingrid Wibom sammanställer kommentarerna i ett dokument som biläggs detta protokoll i efterhand och vidareförmedlas till KS inför KS mötet då budgeten ska behandlas.

Facken har tagit del av informationen.

TJB Mw

4. Kommundirektören informerar

Mattias Jansson ger information kring följande punkter:

- Just nu pågår rekrytering av ny VD till Botkyrka Bygg. Rekryteringen genomförs med stöd av searchföretaget HRM. Intervjuer ägde rum 18/10 och rekryteringen kan komma att bli klar under nästa vecka.
- Niklas Johansson, chef för avdelningen för planering och uppföljning, har valt att gå över till SKL. Han avslutar formellt sin tjänst v.3 och därför kommer en rekryteringsprocess initieras för att hitta en ersättare men det är ännu inte bestämt vem som går in som tillförordnad chef.
Vision tar upp frågan om huruvida CESAM kommer vara samverkanspart för denna rekrytering. *Ingrid Wibom och Mattias Jansson* svarar att det borde vara KLF-samverkan men att det inte har diskuterats färdigt. De ställer frågan till fackförbundens representanter vad de anser.
Samtliga förbund menar att de redan har en hög belastning och brist på tid. De har dock förtroende för rekryteringsansvariga att hitta rätt person. Därmed blir det fråga för KLF-samverkan och informationsuppdateringar kommer ske inom ramen för CESAM.
- Värmen i kommunhuset fungerar och kommer med tilluft från fläktsystemen. Den akuta renoeringen av kommunhuset beräknas vara klar i februari. I december kommer placering för det nya kommunhuset väljas, där det antingen blir vid Xenter eller på andra sidan av järnvägen.
- Nya anvisningsavtal gällande flyktingmottagande har tillkommit, där Botkyrka kommun får anvisning på 201 flyktingar med uppehållstillstånd. Antalet är baserat på tidigare flyktingmottagande likväl som resurser. Arbetsmarknadsläget i Stockholm gör även att den tilldelade kvoten till Stockholmsområdet är högre än för övriga Sverige. Beslut har fattats om att Botkyrka Bygg kommer ansvara för att anvisa boenden till dessa flyktingar.
Vision lyfter frågan om kommunen är rustad för att hitta boende till dessa människor. *Mattias Jansson* svarar att boende kommer finnas och att situationen löses med bland annat modulbostäder.
Vision tar även upp frågan om varför Botkyrka Bygg fick ansvar för att anvisa boenden och om Botkyrka kommun då får en konkurrens fördel. *Mattias Jansson* svarar att de försöker få till avtal med privata företag men att det är svårt, samtidigt finns avtal med grannkommuner där kommunen hyr in sig i bostäder för att minska trycket på Botkyrka Bygg.
- Södertörns Energi, som ägs av Botkyrka kommun tillsammans med Huddinge kommun, äger i sin tur ett fjärrvärmeföretag. Fjärrvärmeföretaget, som är belånat av kommunen som står som borgen, går i dagsläget bra men i enlighet med framtidsanalyser går behovet av fjärrvärme ner i takt med att det generella energibehovet går ner. Ett troligt scenario är att dessa skulder därför kommer behöva skrivas ner.

718 200

- Per Almström är ny kommundirektör för Salem kommun och Rickard Sundbom är ny kommundirektör för Södertälje kommun.
- Inför varje mandatperiod görs UNO, där den politiska organisation och förvaltningsorganisationen fastställs. Inför kommande mandatperiod ska den nuvarande nämndorganisationen ses över och det är viktigt att arbetet sätts igång i god tid så att det finns tid för benchmarking med andra kommuner samt delaktighet med förtroendevalda och tjänstemannaorganisationen.

Följande ytterligare frågor ställdes till Mattias Jansson:

- *Vision* lyfter frågan om telefoni och huruvida medarbetare ska ha med telefon utanför arbetstid. *Ingrid Wibom* svarar att denna information kommer komma upp inom ramen för beredningen av kontaktlöftet och policy/riktlinjer för telefoni. Det planeras att ta upp vid Cesamutskottet den 14 december.

Facken har tagit del av informationen

5. Rapport från Centralt arbetsmiljöutskott (CAMU), Ingrid Wibom

Inget CAMU har hållits sedan förra Cesam.

6. Rapport från Cesamutskott (CU), Ingrid Wibom

7. Följande ärenden behandlades vid Cesamutskottet den 12/10:

- *Digitala körjournaler*, huvudskyddsombuden ska ges möjlighet till input inför kravspecen till upphandlingen och huvudskyddsombuden ska bjudas in och göra en risk- och konsekvensanalys när val av systemstödsleverantör är beslutat.
- *Nya botwebb*; underlag kring status har distribuerats till Cesams ledamöter och eventuella frågor ställs direkt till projektledare Åsa Moberg med cc till Ingrid Wibom för vidare hantering. Huvudskyddsombuden ska bjudas in till risk- och konsekvensanalys.
- Mattias Jansson redogjorde för KLGs programförklaring utifrån temana medborgarens fokus, ordning och reda och medledarskap.

Vid Cesamutskottet den 19 oktober togs följande frågor upp.

- Workshop med facken inför löneöversynen 2017 där Cesams ledamöter gavs möjlighet att spela in tankar kring möjligheter och hinder för den framtida lönebildningen. Bl a utifrån frågeställningar som ökad konkurrens om arbetskraft, stor rörlighet, brist på utbildad arbetskraft och begränsad ekonomi. Cesam delgavs också upplägg av och preliminär tidplan inför kommande löneöversyn. Dokumentet "*preliminär tidplan inför kommande löneöversyn*" kommer att skickas till mötesdeltagarna i samband med protokollsutskicket.
- Status kring pågående arbete med att upphandla och införa nytt beslutsstöd där redan upphandlade system; Stratsys, Qlick View och Wisma; kommer att användas i kombination för verksamhetsplanering och uppföljning, analys och portal.

T.P. W

- Status gavs kring planerad upphandling av nytt personal- och lönesystem. Behovsanalysen har hitintills gjorts med stor delaktighet av användare; såväl chefer som medarbetare. Cesams ledamöter kommer att ges möjlighet att kommentera utkast till kravspecifikation.

Facken har tagit del av informationen

8. Ärenden från förvaltningarnas samverkansgrupper

Inga ärenden har lyfts till Cesam.

9. Möteslogg – Ingrid Wibom

Ingrid Wibom gick igenom mötesloggen.

Facken har tagit del av informationen

10. Anmälda ärenden

Inga föranmälda ärenden har inkommit till denna punkt.

Tumba den 21 oktober 2016

Justerare:

Ingrid Wibom
Ordförande

Tord Berglund
Ledarna

2016-10-21

Plats och tid	Mälaren, plan 4, kommunalhuset Tumba kl 09:00	
Beslutande	Elias Tony (S), ordförande Mats Einarsson (V), vice ordförande § 1 (ingen ersättare på plats vid § 2-3) Taina Virta (S), ledamot Shakhlo Altieva (MP), ledamot	Stina Lundgren (M), tjug. ersättare Anders Thorén (TUP), ledamot Willy Viitala (M), tjug.ersättare
Ersättare		
Övriga deltagande	Jakob Etaat, Helena Rojas, Jens Sjöström, Ahmad Azizi, John Rawley, Dennis Latifi, Paula Masdeu Vaerlien, Parvaneh Sharifi och Björn Adelly	
Utses att justera	Stina Lundgren (M)	
Plats och tid för justering	Justeringsbordet plan 4	
Sekreterare	<hr/> Jakob Etaat	Paragrafer § 28 - § 30
Ordförande	<hr/> Elias Tony (S)	<hr/>
Justerare	<hr/> Stina Lundgren (M)	<hr/>

2016-10-21

§ 28

Presentation av UNESCO- LUCS

Beslut

Demokratiberedningen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Jens Sjöström (S), Botkyrka kommuns representant i Unescocenter LUCS ordinarie styrelse, presenterar centrets syfte, arbete och uppbyggnad.

2016-10-21

§ 29

Områdesgruppernas delårsrapporter 2016

Beslut

Demokratiberedningen har tagit del av områdesgruppernas delårsrapporter och lämnar dessa vidare som anmälningsärende till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Varje höst gör områdesgrupperna i Alby, Fittja, Hallunda-Norsborg, Tumba och Tullinge delårsrapporter för att följa upp sina handlingsplaner. Några gemensamma drag i delårsrapporterna är:

- Områdesarbetet fortskrider enligt plan i våra områden. Mycket av det som görs vänder sig till barn och unga med överlag bra resultat.
- Flera projekt har riktats mot nyanlända ungdomar för att ge dessa en meningsfull fritid och bättre chanser att komma in i samhället.
- Det byggs och planeras som aldrig förr i hela kommunen. Här har områdesgrupperna tagit sitt ansvar för att låta medborgarna komma till tals i de olika projekten.
- Trygghet är ett återkommande tema. På olika sätt försöker man öka tryggheten och trivseln i våra områden.
- Det finns en ökad upplevd tillgänglighet och synlighet av droger.

Områdesgrupperna har fått en miljon extra i år att använda för arbets- och trygghetsskapande insatser. Några exempel på insatser är:

- Fredsdemonstrationen/koncerten Fittja is Peace
- Nattvandring av kvinnor
- Uppstart av ett ungdomsråd
- Ungdomscafé vid Brantbrink
- Diverse belysningsåtgärder

Områdesgruppen i Hallunda-Norsborg har fått fyra miljoner kronor extra 2016 att användas för riktade insatser i kommundelen för att förbättra den upplevda och faktiska tryggheten. Bland annat har arbete bedrivits för att täppa till flyktvägar med bil på flera ställen vilket ökar säkerheten för de gående och boende i området. Man arbetar också med att fräscha upp skolor i Hallunda-Norsborg genom målning och enkla åtgärder; och korsningen och utegården vid Musikhuset i Norsborg byggs om.

2016-10-21

§ 30

Demokratiberedningens sammanträdesordning 2017

Beslut

Demokratiberedningen återremitterar ärendet till förvaltningen för vidare beredning.

Sammanfattning

Sammanträdesordningen för 2017 återremitteras till förvaltningen för komplettering. Kvällssammanträden anses inte vara optimalt.

Yrkanden

Willy Viitala (M) yrkar att demokratiberedningens sammanträden ska hållas under dagtid och på fredagar.

Stina Lundgren (M) biträder Willy Viitalas (M) yrkande.

Anders Thorén (TUP) biträder Willy Viitalas (M) yrkande.

Elias Tony (S) yrkar att ärendet ska återremitteras för vidare beredning.

Willy Viitala (M) biträder Elias Tonys (S) yrkande.

Anders Thorén (TUP) biträder Elias Tonys (S) yrkande.

Stina Lundgren (M) biträder Elias Tonys (S) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på bifall till eget yrkande om återremiss mot bifall till att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Ordföranden finner att demokratiberedningen beslutar att bifalla yrkandet om återremiss.

Delegationsärenden (KS/2016:24)

Beslut

1. Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har överlåtit sin beslutanderätt till ordförande och tjänstemän enligt kommunstyrelsens delegationsordning. Beslut som fattats med stöd av delegering ska anmälas till kommunstyrelsen.

Följande beslut har fattats med stöd av delegering:

Finansansvarig Internbanken

Redogörelse för delegationsbeslut avseende lån och räntederivat för perioden 2016-09-01—2016-09-30, dnr KS/2016:88.

Kommundirektören

Förordnande av tjänsteförrättande förvaltningschef för utbildningsförvaltningen 2016-11-03—2016-11-04
(beslut 2016-10-13, dnr KS/2016:46).

Förordnande av tjänsteförrättande förvaltningschef för vård- och omsorgsförvaltningen 2016-12-14—2017-01-27
(beslut 2016-10-19, dnr KS/2016:46).

Förordnande av tjänsteförrättande förvaltningschef för kultur- och fritidsförvaltningen 2016-10-27—2016-11-06
(beslut 2016-10-27, dnr KS/2016:46).

Biträdande förvaltningschefen

Tidsbegränsad anställning: utredare på samordningsenheten, kommunledningsförvaltningen 2016-11-05—2016-12-31 på heltid
(beslut 2016-10-17, dnr KS/2016:219).

2016-10-28

Dnr KS/2016:24

Anställning av utredare på samordningsenheten, kommunledningsförvaltningen från och med 2016-11-02 på heltid (beslut 2016-10-17, dnr KS/2016:721).

Förordnande av tjänsteförrättande biträdande förvaltningschef och avdelningschef för samordnings- & stödavdelningen, kommunledningsförvaltningen 2016-12-19—2016-12-23, 2016-12-27—2016-12-30, 2017-01-02—2017-01-05 och 2017-01-09—2017-02-03 (beslut 2016-10-24, dnr KS/2016:46).

HR-chefen

Lokal och central tvisteförhandling vård- och omsorgsförvaltningen (beslut 2016-10-10, dnr KS/2016:194).

Avdelningschefen för samhällsutveckling

Förordnande av tjänsteförrättande avdelningschef för samhällsutveckling 2016-10-31—2016-11-04 och 2016-11-14—2016-11-18 (beslut 2016-10-11, dnr KS/2016:46).

2016-10-11

Referens

Mottagare

Redogörelse för delegationsbeslut avseende lån och räntederivat för perioden 2016-09-01 – 2016-09-30

Upptagna lån:

Kommuninvest, 140 mkr, 2016-10-12 – 2019-09-17, Ränta Stibor 3 mån+38

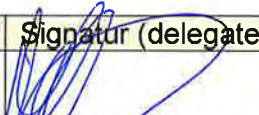
Derivat:

Inga derivataffärer.

Mattias Rensfeldt
Finansansvarig
Internbanken
Botkyrka Kommun

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
D 5	KS/2016:46	Eva-Lena Johansson
Beskrivning av ärendet		
Anette Älmdalen är tjänsteförrättande förvaltningschef på Utbildningsförvaltningen den 3-4 nov 2016 under ordinarie Mikael Caiman Larsson ledighet.		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
2016-10-13	Mattias Jansson, kommundirektör	

Kommunstyrelsens delegationsordning

Kommunstyrelsens beslutanderätt framgår av kommunallagen och kommunstyrelsens reglemente (som beslutats av kommunfullmäktige).

Föreskrifter om delegering av ärenden inom en nämnds/kommunstyrelsens verksamhetsområde finns i 6 kap. 33-38 §§ kommunallagen (1991:900). En nämnd/kommunstyrelsen kan uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare samt en anställd i kommunen att besluta på nämndens/kommunstyrelsens vägnar i ett visst ärende eller i en viss grupp av ärenden (se 6 kap. 33 § kommunallagen).

Med de förbehåll som anges i 6 kap. 34 § kommunallagen har kommunstyrelsen delegerat beslutanderätten i de ärenden som angivits i den till delegationsordningen tillhörande delegationsförteckningen.

Endast kommundirektören (förvaltningschef) har rätt att vidaredelegera beslutanderätt (se 6 kap. 37 § kommunallagen).

Beslut som fattas på delegation ska anmälas till kommunstyrelsen senast en (1) månad efter det att beslutet fattades. Beslutet är formellt fattat av kommunstyrelsen och kan inte återkallas eller omprövas. Beslut som har fattats med stöd av delegation överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens övriga beslut.

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
D 4	KS/2016:46	Eva-Lena Johansson
Beskrivning av ärendet		
Jenny Torpman Fredriksson utses som tjänsteförordnad förvaltningschef på Vård- och omsorgsförvaltningen under perioden 14 dec 2016 till den 27 jan 2017 under ordinarie innehavare Pia Bornevis frånvaro.		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
2016-10-19	Mattias Jansson, kommundirektör	

Kommunstyrelsens delegationsordning

Kommunstyrelsens beslutanderätt framgår av kommunallagen och kommunstyrelsens reglemente (som beslutats av kommunfullmäktige).

Föreskrifter om delegering av ärenden inom en nämnds/kommunstyrelsens verksamhetsområde finns i 6 kap. 33-38 §§ kommunallagen (1991:900). En nämnd/kommunstyrelsen kan uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare samt en anställd i kommunen att besluta på nämndens/kommunstyrelsens vägnar i ett visst ärende eller i en viss grupp av ärenden (se 6 kap. 33 § kommunallagen).

Med de förbehåll som anges i 6 kap. 34 § kommunallagen har kommunstyrelsen delegerat beslutanderätten i de ärenden som angivits i den till delegationsordningen tillhörande delegationsförteckningen.

Endast kommundirektören (förvaltningschef) har rätt att vidaredelegera beslutanderätt (se 6 kap. 37 § kommunallagen).

Beslut som fattas på delegation ska anmälas till kommunstyrelsen senast en (1) månad efter det att beslutet fattades. Beslutet är formellt fattat av kommunstyrelsen och kan inte återkallas eller omprövas. Beslut som har fattats med stöd av delegation överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens övriga beslut.

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
D5	KS/2016:46	Eva-Lena Johansson
Beskrivning av ärendet		
Roger Vintemar utses som tfj förvaltningschef på kultur-och fritidsförvaltningen den 27 okt – 6 nov 2016, under ordinarie innehavares Pernilla Hellmans deltidfrånvaro.		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
2016-10-27	Mattias Jansson, kommundirektör	

Kommunstyrelsens delegationsordning

Kommunstyrelsens beslutanderätt framgår av kommunallagen och kommunstyrelsens reglemente (som beslutats av kommunfullmäktige).

Föreskrifter om delegering av ärenden inom en nämnds/kommunstyrelsens verksamhetsområde finns i 6 kap. 33-38 §§ kommunallagen (1991:900). En nämnd/kommunstyrelsen kan uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare samt en anställd i kommunen att besluta på nämndens/kommunstyrelsens vägnar i ett visst ärende eller i en viss grupp av ärenden (se 6 kap. 33 § kommunallagen).

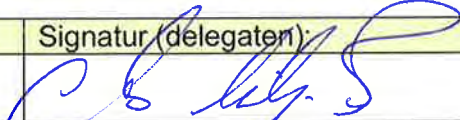
Med de förbehåll som anges i 6 kap. 34 § kommunallagen har kommunstyrelsen delegerat beslutanderätten i de ärenden som angivits i den till delegationsordningen tillhörande delegationsförteckningen.

Endast kommundirektören (förvaltningschef) har rätt att vidaredelegera beslutanderätt (se 6 kap. 37 § kommunallagen).

Beslut som fattas på delegation ska anmälas till kommunstyrelsen senast en (1) månad efter det att beslutet fattades. Beslutet är formellt fattat av kommunstyrelsen och kan inte återkallas eller omprövas. Beslut som har fattats med stöd av delegation överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens övriga beslut.

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
D 6	KS/2016:219	Eva-Lena Johansson
Beskrivning av ärendet		
Maria Aziz visstidsanställs som utredare på Samordningsenheten, Kommunledningsförvaltningen, heltid under perioden 5 nov-31 dec 2016.		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten)
2016-10-17	Andreas Liljenrud, biträdande förvaltningschef	

Kommunstyrelsens delegationsordning

Kommunstyrelsens beslutanderätt framgår av kommunallagen och kommunstyrelsens reglemente (som beslutats av kommunfullmäktige). Föreskrifter om delegering av ärenden inom en nämnds/kommunstyrelsens verksamhetsområde finns i 6 kap. 33-38 §§ kommunallagen (1991:900). En nämnd/kommunstyrelsen kan uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare samt en anställd i kommunen att besluta på nämndens/kommunstyrelsens vägnar i ett visst ärende eller i en viss grupp av ärenden (se 6 kap. 33 § kommunallagen).

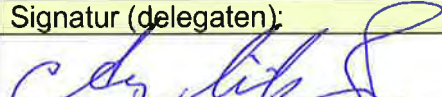
Med de förbehåll som anges i 6 kap. 34 § kommunallagen har kommunstyrelsen delegerat beslutanderätten i de ärenden som angivits i den till delegationsordningen tillhörande delegationsförteckningen.

Endast kommundirektören (förvaltningschef) har rätt att vidaredelegera beslutanderätt (se 6 kap. 37 § kommunallagen).

Beslut som fattas på delegation ska anmälas till kommunstyrelsen senast en (1) månad efter det att beslutet fattades. Beslutet är formellt fattat av kommunstyrelsen och kan inte återkallas eller omprövas. Beslut som har fattats med stöd av delegation överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens övriga beslut.

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
D 6	KS/2016:219 721	Eva-Lena Johansson
Beskrivning av ärendet		
Elin Othén anställs tillsvidare som utredare på Samordningsenheten, Kommunledningsförvaltningen, heltid från och med 2 nov 2016.		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
2016-10-17	Andreas Liljenrud, biträdande förvaltningschef	

Kommunstyrelsens delegationsordning

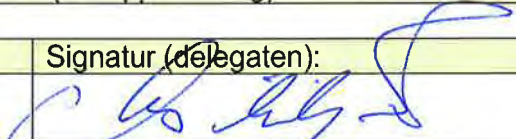
Kommunstyrelsens beslutanderätt framgår av kommunallagen och kommunstyrelsens reglemente (som beslutats av kommunfullmäktige). Föreskrifter om delegering av ärenden inom en nämnds/kommunstyrelsens verksamhetsområde finns i 6 kap. 33-38 §§ kommunallagen (1991:900). En nämnd/kommunstyrelsen kan uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare samt en anställd i kommunen att besluta på nämndens/kommunstyrelsens vägnar i ett visst ärende eller i en viss grupp av ärenden (se 6 kap. 33 § kommunallagen).

Med de förbehåll som anges i 6 kap. 34 § kommunallagen har kommunstyrelsen delegerat beslutanderätten i de ärenden som angivits i den till delegationsordningen tillhörande delegationsförteckningen.

Endast kommundirektören (förvaltningschef) har rätt att vidaredelegera beslutanderätt (se 6 kap. 37 § kommunallagen).

Beslut som fattas på delegation ska anmälas till kommunstyrelsen senast en (1) månad efter det att beslutet fattades. Beslutet är formellt fattat av kommunstyrelsen och kan inte återkallas eller omprövas. Beslut som har fattats med stöd av delegation överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens övriga beslut.

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
D 5	KS/2016:46	Eva-Lena Johansson
Beskrivning av ärendet		
Under ordinarie innehavare Andreas Liljenruds ledighet under perioden 19 dec 2016 - 3 feb 2017 utses följande personer som biträdande förvaltningschef på kommunledningsförvaltningen: 19 december-23 december 2016 – Jakob Etaat, kanslichef 27 december-30 december 2016 – Sara Wrethed, samhällsutvecklingschef 2 januari-5 januari 2017 – Ingrid Wibom, HR-chef 9 januari-3 februari 2017 – Mattias Jansson, kommundirektör		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
2016-10-24	Andreas Liljenrud, biträdande förvaltningschef	

Kommunstyrelsens delegationsordning

Kommunstyrelsens beslutanderätt framgår av kommunallagen och kommunstyrelsens reglemente (som beslutats av kommunfullmäktige). Föreskrifter om delegering av ärenden inom en nämnds/kommunstyrelsens verksamhetsområde finns i 6 kap. 33-38 §§ kommunallagen (1991:900). En nämnd/kommunstyrelsen kan uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare samt en anställd i kommunen att besluta på nämndens/kommunstyrelsens vägnar i ett visst ärende eller i en viss grupp av ärenden (se 6 kap. 33 § kommunallagen). Med de förbehåll som anges i 6 kap. 34 § kommunallagen har kommunstyrelsen delegerat beslutanderätten i de ärenden som angivits i den till delegationsordningen tillhörande delegationsförteckningen. Endast kommundirektören (förvaltningschef) har rätt att vidaredelegera beslutanderätt (se 6 kap. 37 § kommunallagen). Beslut som fattas på delegation ska anmälas till kommunstyrelsen senast en (1) månad efter det att beslutet fattades. Beslutet är formellt fattat av kommunstyrelsen och kan inte återkallas eller omprövas. Beslut som har fattats med stöd av delegation överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens övriga beslut.

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
D9	KS/2016:194	Ingrid Wibom/Cecilia Widholm
Beskrivning av ärendet		
Lokal och central tvisteförhandling ang avsked av medarbetare på vof. Kommunal yrkar på att avskedet ska ogiltigförklaras samt allmänt och ekonomiskt skadestånd. Ärendet avslutas efter den centrala förhandlingen och aktuella tidsfrister för ärendet gått ut.		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
161010	Ingrid Wibom, HR-chef	

Kommunstyrelsens delegationsordning

Kommunstyrelsens beslutanderätt framgår av kommunallagen och kommunstyrelsens reglemente (som beslutats av kommunfullmäktige). Föreskrifter om delegering av ärenden inom en nämnds/kommunstyrelsens verksamhetsområde finns i 6 kap. 33-38 §§ kommunallagen (1991:900). En nämnd/kommunstyrelsen kan uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare samt en anställd i kommunen att besluta på nämndens/kommunstyrelsens vägnar i ett visst ärende eller i en viss grupp av ärenden (se 6 kap. 33 § kommunallagen). Med de förbehåll som anges i 6 kap. 34 § kommunallagen har kommunstyrelsen delegerat beslutanderätten i de ärenden som angivits i den till delegationsordningen tillhörande delegationsförteckningen. Endast kommundirektören (förvaltningschef) har rätt att vidaredelegera beslutanderätt (se 6 kap. 37 § kommunallagen). Beslut som fattas på delegation ska anmälas till kommunstyrelsen senast en (1) månad efter det att beslutet fattades. Beslutet är formellt fattat av kommunstyrelsen och kan inte återkallas eller omprövas. Beslut som har fattats med stöd av delegation överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens övriga beslut.

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening: Tjänsteförrättande avdelningschef samhällsutveckling		
Ärendetyp	Diarienummer	Handläggare
D 5	2016:46	Sara Wrethed
Beskrivning av ärendet		
Med stöd av kommunstyrelsens delegationsordning D5 "Beslut om att utse egen ersättare (tjänsteförrättande chef, "tjef chef") under maximalt sju (7) veckor" beslutar jag att utse Lars Olson till tjänsteförrättande avdelningschef under veckorna 44 och 46. Under dessa veckor har jag semester respektive utbildning.		
Leverantör (vid upphandling)		Kontraktssumma (vid upphandling)
Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	Signatur (delegaten):
Tumba 161011	Sara Wrethed avdelningschef samhällsutveckling	

Kommunstyrelsens delegationsordning

Kommunstyrelsens beslutanderätt framgår av kommunallagen och kommunstyrelsens reglemente (som beslutats av kommunfullmäktige).

Föreskrifter om delegering av ärenden inom en nämnds/kommunstyrelsens verksamhetsområde finns i 6 kap. 33-38 §§ kommunallagen (1991:900). En nämnd/kommunstyrelsen kan uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare samt en anställd i kommunen att besluta på nämndens/kommunstyrelsens vägnar i ett visst ärende eller i en viss grupp av ärenden (se 6 kap. 33 § kommunallagen).

Med de förbehåll som anges i 6 kap. 34 § kommunallagen har kommunstyrelsen delegerat beslutanderätten i de ärenden som angivits i den till delegationsordningen tillhörande delegationsförteckningen.

Endast kommundirektören (förvaltningschef) har rätt att vidaredelegera beslutanderätt (se 6 kap. 37 § kommunallagen).

Beslut som fattas på delegation ska anmälas till kommunstyrelsen senast en (1) månad efter det att beslutet fattades. Beslutet är formellt fattat av kommunstyrelsen och kan inte återkallas eller omprövas. Beslut som har fattats med stöd av delegation överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens övriga beslut.